



Årsredovisning 2019

Länsstyrelsen i Hallands län

Diarienummer 106-1086-2020



Länsstyrelsen – en samlande kraft

Sverige är indelat i 21 län och varje län har en länsstyrelse och en landshövding. Länsstyrelsen är regeringens ombud i länet och ska både förverkliga den nationella politiken och samtidigt ta hänsyn till regionala förhållanden och förutsättningar. Länsstyrelsen är alltså en viktig länk mellan länets kommuner och dess invånare å ena sidan och regeringen, riksdagen och de centrala myndigheterna å den andra sidan.

Titel: Länsstyrelsen Halland Årsredovisning 2019

Utgivare: Länsstyrelsen Halland

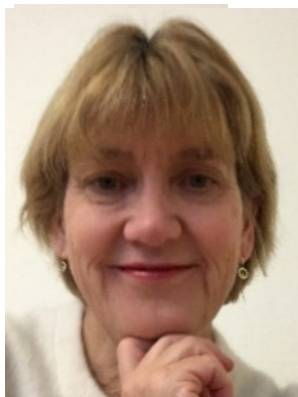
Diarienummer: 106-1086-2020

Bilder: Omslagsbild "Laxens år", fotograf Hans Schibli, s 3 "HKH Kronprinsessan Victoria och landshövding Lena Sommestad", fotograf Patrik Leonardsson samt Länsstyrelsen

Innehållsförteckning

Landshövdingen har ordet.....	1
Organisation och organisationsstyrning 2019.....	4
Länsstyrelseinstruktion 2 §: Vårt uppdrag	5
Länsstyrelseinstruktion 3 §: Vår verksamhet.....	10
Länsstyrelseinstruktion 4 §: Länsspecifika uppgifter	57
Länsstyrelseinstruktion 5 §: Sektorsövergripande uppgifter	58
Länsstyrelseinstruktion 6 §: Miljöarbete	66
Länsstyrelseinstruktion 7 §: Samhällsskydd och beredskap.....	68
Övrig verksamhet	70
Finansdepartementet	75
Justitiedepartementet	79
Kulturdepartementet.....	82
Miljö- och energidepartementet.....	87
Näringsdepartementet.....	89
Socialdepartementet	104
Tabeller enligt bilaga 2 till regleringsbrev	109
Annat beslut från regeringen	111
Året i siffror	112
Övriga återrapporteringskrav.....	123
Information av väsentlig betydelse	126
Resultaträkning (tkr)	128
Balansräkning.....	129
Redovisning mot anslag	130
Redovisning mot inkomsttitel.....	130
Redovisning av beställningsbemyndiganden	130
Tilläggsupplysningar och noter.....	131
Insynsråd.....	134
Sammanställning över väsentliga uppgifter.....	135
Noter till resultaträkningen.....	136
Landshövdingens underskrift av årsredovisningen 2019.....	146

Landshövdingen har ordet



Bästa läsare!

Halland är ett dynamiskt och växande län. Under år 2019 ökade Hallands befolkning med 4 496 invånare, från 329 352 invånare vid årsskiftet 2018/2019 till 333 848 invånare vid årsskiftet 2019/2020. Till detta kommer asylsökande, liksom en stor sommarbefolkning.

Hallands snabba tillväxt sätter en stark prägel på Länsstyrelsens arbete. Tillväxten genererar många ärenden och kräver kraftfulla insatser för att säkerställa ett hållbart samhällsbyggande. Frågor kring miljöskydd och klimatanpassning, liksom insatser till skydd av natur- och kulturvärden, växer i betydelse. De globala hållbarhetsmålen, Agenda 2030, utgör ramen för Länsstyrelsens uppdrag.

Länsstyrelsen samverkar med region, kommuner, näringsliv och civilsamhälle för att främja länets utveckling. Behovet av samverkan är fortsatt särskilt stort inom området mottagande av asylsökande och nyanlända. En växande andel kvotflyktingar och situationen för gymnasieungdomar har präglat årets arbete. Behovet av samverkan växer samtidigt inom andra områden, så som krisberedskap och civilt försvar, livsmedelsproduktion och skogsbruk, klimatanpassning och klimatomställning. Under året har Länsstyrelsen fördjupat samverkan med länets aktörer inom området civilt försvar, bland annat för att öka kunskapen om hur krigsorganisationer byggs upp. På livsmedelsområdet har samverkan utvecklats inom projektet Livsmedelsprogram Halland. Den årliga konferensen Framsteget arrangerades i år på Halmstad slott. Arbetet med en regional skogsstrategi har inletts, i samverkan med länets aktörer.

Länsstyrelsen har vidare stärkt arbetet för att möta klimatförändringar i det halländska kustlandskapet genom Regional kustsamverkan Skåne Halland, som samlar berörda myndigheter och kommuner för strategiska och samordnade insatser. Länsstyrelsen presenterade hösten 2019 en regional energi- och klimatstrategi, som tagits fram i bred samverkan inom länet. I strategin formulerades för första gången regionala klimatmål för Hallands län.

År 2019 genomfördes val till Europaparlamentet, med Länsstyrelsen som ansvarig regional myndighet. Samverkan i länet och sluträkningen av röster fungerade väl.

Internt har utvecklingen av Länsstyrelsen som myndighet och arbetsplats haft hög prioritet under året, med fokus på god arbetsmiljö, digitalisering, stark miljöledning och god förvaltningskultur. Länsstyrelsen har medverkat i Tillitsdelegationens Tillitsnätverk med målet att främja tillitsbaserad styrning och ledning. Kommunikationsinsatserna har utvecklats, bland annat genom ett nytt nyhetsbrev om social hållbarhet.

En utmaning för Länsstyrelsen i Halland är att arbetet under senare år i ökande grad har präglats av stor ärendemängd i relation till tillgängliga resurser. Den växande ärendemängden har sin grund bland annat i länets starka tillväxt och i tyngre uppdrag på områden som är krävande i Hallands län, så som djurskydd och jordbrukarstöd.

Länsstyrelsens arbete har under året organiserats i åtta enheter.

Beredskapsenheten har under året haft fokus på att utveckla länets arbete med civilt försvar. På den högre regionala nivån genomfördes i maj en totalförsvarsövning i samverkan med Försvarsmakten (Militärregion Väst) och länsstyrelserna i Västra Götaland, Örebro och

Värmland. Länsstyrelsen har inlett planering för Totalförsvarsövning 2020 i nära samverkan med lokala och regionala aktörer.

Landsbygdsenheten har, utöver insatser inom livsmedelsområdet, arbetat främst med jordbrukarstöd, landsbygdsprogram och rådgivning. Svårigheterna med att handlägga och betala ut stöd för äldre ansökningar har präglat året, även om utbetalningarna till stora delar kunnat genomföras enligt plan. Länsstyrelsen har medverkat i en nationell dialog kring utformningen av EU:s gemensamma jordbrukspolitik efter 2020. Inom fiskeförvaltningen fortsatte insatser för att stärka det halländska yrkesfisket. Laxens år har uppmärksammats genom flera evenemang.

Veterinärenheten firade under 2019 10 år som ansvarigt organ för djurskyddskontrollen. År 2009 överfördes ansvaret för djurskyddet från kommunerna till Länsstyrelsen. Arbetet för förenkling för lantbruksföretagare har fortsatt med hög prioritet, tillsammans med Landsbygdsenheten och Miljövårdsenheten. En ny djurskyddslag trädde i kraft den 1 april 2019, följt av en ny kontrollförfordning inom den jordbruksbaserade livsmedelskedjan. Länsstyrelsens övertagande av Polisens uppgifter med verkställighet enligt djurskyddslagen (2018) har krävt fortsatt stora insatser.

Miljövårdsenheten har under året påbörjat det stora uppdraget om moderna miljövillkor för vattenkraften. Arbetet i sin helhet beräknas kräva drygt 20 år att fullborda. Samtidigt har arbetet fortsatt med två miljöprojekt av hög prioritet för Länsstyrelsen, den nya tågtunneln genom Varberg och projektet för marksanering i kvarteret Renen i samma stad. Det första spadtaget för tågtunneln togs i december 2019. Det prioriterade arbetet kring PFAS-föreningar i Hallands län har intensifierats, bland annat genom provtagningar.

Naturvårdsenheten har under året haft en omfattande verksamhet inom bland annat vattenförvaltning samt skydd och skötsel av natur. Länets mer än 450 vattenförekomster har status- och riskbedömts som grund till Vattenmyndigheternas kommande åtgärdsprogram (2022-2027). Två nya naturreservat på land har bildats och arbete pågår med sex marina reservat. En strategi för skydd av kustområden har antagits och Länsstyrelsen har gått in i ett nytt EU-projekt kring vatten i skogslandskapet (GRIP on LIFE IP). Särskilda insatser har vidtagits inom artskyddet, till följd av ett kritiskt läge för många halländska arter, bland annat havsnejonöga. Arbeta har påbörjats med en ny förvaltningsplan för vildsvin.

Utvecklingsenheten har under året utvecklat ett alltmer integrerat arbetssätt inom social hållbarhet, bland annat med stöd av verktyget "sociala hållbarhetsblomman". Det sker inom ramen det bredare Agenda 2030-uppdraget. Arbeta har bedrivits inom flyktingmottagande och integration, jämställdhet, mänskliga rättigheter, folkhälsa, brottsförebyggande arbete, föräldrastöd och våld i nära relationer. Under år 2019 har temat barns rättigheter löpt som en röd tråd genom verksamheten, inför införandet av Barnkonventionen som lag den 1 januari 2020.

Länsstyrelsens samhällsbyggnadsenhet har stegvis fått en alltmer central roll i det strategiska, regionala arbetet för hållbar utveckling. Samhällsbyggnadsenheten är bland annat samordnande aktör inom samhällsplanering, bostadsförsörjning, skydd av kulturmiljöer och insatser för klimatanpassning och klimatomställning. Samhällsbyggnadsenheten har under år 2019 haft särskilt fokus på klimatfrågan och handlagt omfattande investeringsstöd till klimatinvesteringar och solceller. Under hösten 2019 anordnades en nationell vindkraftskonferens. Länsstyrelsens kulturmiljöfunktion har under året bidragit till det strategiska utvecklingsarbetet vid kulturresevatet Åskhult. Länsstyrelsen har också medverkat i utveckling av världsarvet Grimeton, som år 2019 firade 15-årsjubileum.

Enheten för verksamhetsstöd har under året haft fokus på insatser inom bland annat säkerhetsskydd, informationssäkerhet, dokumenthantering och upphandling. Handläggningstider och ärendebalanser har kontinuerligt följts upp. Uppföljningen visar att enhetens rättsfunktion klarar regeringens mål för handläggning av överklagade bostadsärenden.

Länsstyrelsens Miljöprövningsdelegation (MPD) når för sjätte året i rad till 100 procent de nationella handläggningsmålen.

Länsstyrelsen har under 2019 genomfört många utåtriktade evenemang, främst utbildningar och konferenser kring olika aspekter av hållbar utveckling. Möten på olika nivå har genomförts regelbundet med länets aktörer, så som region, kommuner, statliga myndigheter och civilsamhällets företrädare.

Landshövdingen har deltagit i en rad evenemang i och utanför länet, bland annat invigningar, jubileer, prisutdelningar och seminarier. Bland landshövdingens gäster i länet under året märks Kronprinsessan Victoria, som genomförde en landskapsvandring i april längs Prins Bertils stig i Halmstad, samt landsbygdsminister Jennie Nilsson, som i september deltog i en dialog om det halländska fiskets framtid. Residenset fortsätter att utvecklas som mötesplats, med bland annat seminarier, strategiska samtal och konserter. Under året anordnades bland annat två seminarier till 100-årsminnet av den allmänna och lika rösträttens införande (1918-1922). Evenemang och strategiska samtal har genomförts med företrädare för näringslivet.

Under året slutfördes projektet #jubileum400, till minnet av byggandet av Varbergs fästning och Halmstad slott, i samverkan med Region Halland, Statens fastighetsverk, samt Halmstads och Varbergs kommuner. I fokus för Länsstyrelsen stod dansk-svensk samverkan och firandet av det historiska kungamötet mellan Christian IV och Gustav II Adolf i på Halmstad slott 1619. Flera aktiviteter genomfördes, bland annat en dansk-svensk framtidskonferens med näringslivet i Halland, en jubileumsföreställning med musik och föredrag på Halmstads kulturhus Najaden, samt publika visningar, seminarier och utställningar på Halmstad slott. Under sommaren 2019 spelades musikteatern Kungamötet på Halmstads slott 1619 på borggården och slottsparken öppnades under en helg för publik.

Sammantaget har Länsstyrelsen under år 2019 haft ambitionen att vara både en tydlig och drivande aktör i länet och en väl fungerande myndighet – nära hallänningen och med länets hållbara utveckling i fokus.



Organisation och organisationsstyrning 2019

Länsstyrelsens organisation förnyades 2019, genom att verksamhet som berör krisberedskap och civilt försvar samlades i en egen enhet, Beredskapsenheten. Förändringen speglar det växande uppdraget inom beredskapsområdet. Efter omorganisationen bedrivs Länsstyrelsens arbete inom åtta enheter och två delegationer: Beredskapsenheten, Enheten för verksamhetsstöd, Landsbygdsenheten, Veterinärenheten, Miljövårdsenheten, Naturvårdsenheten, Samhällsbyggnadsenheten och Utvecklingsenheten, samt Miljöprövningsdelegationen (MPD) och Viltförvaltningsdelegationen (VFD). Länsstyrelsens verksamhet följs kontinuerligt av Länsstyrelsens Insynsråd. Regeringen utsåg under året nya ledamöter till Insynsrådet.

Bild på Länsstyrelsens organisation den 31 december 2019.



Länsstyrelseinstruktion 2 §: Vårt uppdrag

Länsstyrelsen ska

1. Verka för att nationella mål får genomslag i länet samtidigt som hänsyn ska tas till regionala förhållanden och förutsättningar.
2. utifrån ett statligt helhetsperspektiv arbeta sektorsövergripande och inom myndighetens ansvarsområde samordna olika samhällsintressen och statliga myndigheters insatser.
3. främja länets utveckling och noga följa tillståndet i länet samt underrätta regeringen om dels det som är särskilt viktigt för regeringen att ha vetskap om, dels händelser som inträffat i länet.
4. Inom sin verksamhet främja samverkan mellan kommuner, landsting, statliga myndigheter och andra relevanta aktörer i länet, och
5. ansvara för de tillsynsuppgifter som riksdagen eller regeringen har ålagt den.

Samordningsformer och sektorsövergripande arbete

En viktig del i Länsstyrelsens sektorsövergripande arbete är de samverkansråd och nätverk som nämns nedan. I rådsorganisationerna möts företrädare för olika samhällsintressen; myndigheter, länets kommuner, Region Halland, näringsliv och intresseorganisationer under ledning och samordning av Länsstyrelsen.

Nedan följer exempel på hur Länsstyrelsen aktivt samordnar olika samhällsintressen och statliga myndigheters insatser.

Länsstyrelsen samverkar med Region Halland inom många områden. Det övergripande syftet är att öka samverkan mellan organisationerna och tillsammans bidra till Regionala Utvecklingsstrategins mål Halland som bästa livsplatsen. Länsledningen har under året haft flera strategiska möten med Region Hallands ledning.

Länsstyrelsen för dialog med aktörer kring Agenda 2030-arbete, och deltog tillsammans med kommunerna i möte med Glokala Sverige kring Agenda 2030 och arbetet i länet. I samarrangemang med Region Halland inbjöd Länsstyrelsen till en regional Agenda 2030-konferens i november.

Statlig chefsgrupp Halland möttes två gånger under landshövdingens ledning med tjugotalet myndighetschefer närvarande, för att delge information och föra dialog om myndigheternas läge samt om väsentliga frågor. Vid möte i april gavs en presentation om utvecklingen i länet och prognoser framåt, dialog fördes utifrån Agenda 2030-delgationens förslag samt Arbetsförmedlingen informerade om myndighetens verksamhetsförändringar. Vid höstmötet presenterades den nya Energi- och klimatstrategin för Halland för att nå klimatmålen 2030, samt rättsvårdande myndigheters verksamhet och utmaningar och deras påverkan i länet ur ett bredare samhällsperspektiv.

Viltförvaltningsdelegationen

Viltförvaltningsdelegationen som i Halland består av 15 ordinarie ledamöter med ersättare har under året haft tre sammanträden. Skogsstyrelsen kommer vid behov att vara adjungerad som sakkunnig. 2019 är det första året i en ny fyraårig mandatperiod och cirka hälften av ledamöterna var nya i delegationen. Under året har utbildning och tydliggörandet av roller och ansvar inom viltförvaltningen varit i fokus. Beslut som fattats har främst berört den årliga älgljakten men även att påbörja en revidering av den regionala förvaltningsplanen för vildsvin.

Livsmedelsstrategin

Länsstyrelsen har verkat för att livsmedelsstrategins mål ska få genomslag i länet. I samarbete med Region Halland, lantbrukets organisationer, livsmedelsföretagare och Högskolan i Halmstad har länets regionala möjligheter tillvaratagits. Genom att stötta fem arbetsgrupper och erbjuda länets aktörer den årliga träffen "Framsteget" så har framförallt det strategiska området Konsument och marknad fått genomslag i länet. Länsstyrelsen har, vad gäller strategiskt område Regler och marknad, varit en part i samtal med lantbrukets organisationer och därmed ökat förståelsen för svårigheter och kunnat bidra till åtgärder för att förenkla för företag. Dialogarbete för åtgärder mot övergödning samt regionalt skogsprogram har på samma sätt bidragit till ökad samsyn och gemensam målbild.

Social hållbarhet

Genom nätverk med koppling till uppdrag och tvärsektoriella perspektiv sprider Länsstyrelsen information, kunskap och ger stöd i det regionala arbetet. Genom Nyhetsbrev Social hållbarhet, metoder/modeller som Blomman för social hållbarhet, stöd i det systematiska arbetet genom webbportalen hallbarhalland.se, Strategi för ett jämställt Halland och Handboken mot våld verkar Länsstyrelsen för att nationella mål med koppling till de uppdrag som åligger får genomslag i länet.

Länsstyrelsen har i samverkan med Högskolan i Halmstad hållit en uppdragsutbildning där politiker och tjänstepersoner fått fördjupad kunskap om Agenda 2030 med fokus på den sociala hållbarhetsdimensionen. Barnrätt har varit ett prioriterat område under året och samverkan har skett med Barnombudsmannen, kommuner, MUCF och Migrationsverket för ökad kunskap kring barnets rättigheter.

Inom den brottsförebyggande samordningen har den strukturerade samverkan i länet med Polisområde Halland utvecklats ytterligare och arbetet har kunskapsmässigt likriktats i enlighet med intentionerna i Regeringens brottsförebyggande program, bland annat i hur man utformar samverkansöverenskommelser på ett kunskapsbaserat sätt.

Integrationsrådet som Länsstyrelsen och Region Halland gemensamt leder möttes under våren i ett avslutande möte, med omvärldsanalys från Migrationsverket och information om kvotsystemet, dialog utifrån Arbetsförmedlingens omorganisation, samt presentation av resultat av det omfattande ESF-projektet Integration Halland. Inom integration- och inkluderingsfrågor har regional samverkan fortsatt i nätverk där länets kommuner, Region Halland och Arbetsförmedlingen finns representerade. Särskild dialog har även förts med ALMI, Polismyndigheten, Försäkringskassan, Samordningsförbundet, och Högskolan i Halmstad kring samverkan och behov i länet.

Statsbidrag har beviljats för insatser som bygger på samverkan med kommuner och ideella organisationer, och där jämställdhetsperspektivet tydligt beaktats. Länsstyrelsen har tagit fram en digital karta där pågående insatser samt relevant statistik visas, i syfte att sprida kännedom om detta till målgruppen, civilsamhället, Migrationsverket och kommuner. Länsstyrelsen har spridit information om insatser och förändringar angående asylsökande samt unga omfattade av den så kallade gymnasielagen. Särskilt fokus har lagts på Spenshult asylboende med anledning av dess storlek, där Länsstyrelsen sammankallar en nätverksgrupp med ideella organisationer. Arbetet har främjat samverkan mellan aktörer och mötet med asylsökande.

Hållbart samhällsbyggande

Det tvärsektoriella arbetet inom fysisk planering är väsentligt för att uppnå en hållbar samhällsplanering, hushålla med mark och vatten, möjliggöra bostadsbyggande samt ställa om och anpassa samhället på grund av klimatförändringarna. På Länsstyrelsen sker det tvärsektoriella arbetet för fysisk planering framförallt inom den så kallade plangruppen med

representanter från Länsstyrelsen, kommunerna, Region Halland och företrädare för andra statliga myndigheter.

Insikten om klimatförändringarna har blivit större i länet och det finns ett större fokus på frågor om klimatanpassning och omställning av samhället. Samarbetet med Länsstyrelsen i Skåne, SGI och SGU har utvidgats genom att kommunerna och regionerna deltar i nätverket Regional kustsamverkan. Information om stigande hav och erosion har spridits till kommunerna och steg har tagits för att lyfta området som ett riskområde.

Under 2019 har det energi- och klimatstrategiska arbetet till stor del fokuserat på Hallands nya energi- och klimatstrategi. Arbetet har bedrivits i nära dialog med ett stort antal aktörer i länet. Härigenom har välförankrade energi- och klimatmål kunnat fastslås. Detta är ett viktigt steg, då sådana mål inte funnits tidigare.

Länsstyrelsen har inför beslut hanterat målkonflikter. Som exempel att behovet av fler bostäder för den växande befolkningen innebär att mer jordbruksmark i länet planeras att bebyggas. Vid förtätning i staden är det istället risk att grönytor eller värdefull kulturmiljö tas i anspråk. Grönytor i staden blir allt mer värdefulla när klimatet och vädret förändras.

För tvärsektoriell samverkan inom Länsstyrelsen har den så kallade Vattengruppen bildats för diskussion om ärenden där det kan finnas motstående intressen, exempelvis avseende kulturmiljövärden och biologisk mångfald i vattenmiljö.

Under 2019 har länets krisberedskap utvecklats genom hantering av samhällsstörningar, gemensamma utvecklingsprojekt och gemensamma initiativ inom krisberedskapen. Länsstyrelsens egen krisledningsorganisation har övats varvid förmågan att hantera en samhällsstörning har utvecklats. Länsstyrelsen har fortsatt att stödja kommunerna och Regionens arbete med uppbyggande av totalförsvar enligt kommunöverenskommelsen mellan MSB och SKL. Prioriterade delar har varit kunskapshöjning och säkerhetsskydd.

Länsstyrelsens arbete med att revidera regionala saneringsplanen för en kärnteknisk olycka och ta fram en nationell vägledning har påbörjats i samverkan med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Länsstyrelsen har fortsatt att förbereda berörda aktörer i angränsande län samt Strålsäkerhetsmyndigheten för eventuellt förändrade beredskapszoner kring kärnkraftverket i Ringhals.

Natur och miljö

Länsstyrelsen har nationellt koordineringsansvar för åtgärdsprogram för vissa hotade arter. Under sommaren har havsnejonöga, som är en indikatorart för att ett vattendrag är variationsrikt med god vattenkvalitet, inventerats. Antalet havsnejonögon som leker i de halländska vattendragen är mycket lågt och läget är kritiskt. Även inventeringar efter flodpärlmussla har utförts och enligt resultatet verkar populationerna ha minskat i flera vattendrag.

Länsstyrelsen har arbetat med sex blivande marina naturreservat varav tre beräknas kunna beslutas nästa år. Mycket utredningsarbete har lagts på frågan om fiskereglering i de marina skyddade områdena där fisket har bedömts potentiellt kunna skada bevarandevärdena.

För förvaltning av naturreservat har ett arbetslag startats upp i samarbete med Skogsstyrelsen och Arbetsförmedlingen. Laget består till största delen av nyanlända kvinnor och arbetsleds från Skogsstyrelsen. Man jobbar med ett projekt för restaurering av öppna våtmarker och bistår de entreprenörer som arbetat med avverkningar av planterad granskog samt med röjning av tall och gran. Åtgärderna har även förbättrat förutsättningarna för myrens fåglar.

Länsstyrelsen samordnar och leder det halländska friluftslivsarbetet med att tillgängliggöra naturen i Halland för alla. Fokus har legat på infrastruktur, information och allmänna transporter med samordnade insatser med aktörer för kustnära vandringsled, digital friluftsguide samt busslinje.

I Halland finns ett femtontal aktiva vattenråd/-grupper samt Kattegatts kustvattenråd. Länsstyrelsens beredningssekretariat deltar i vattenrådets verksamhet och aktiviteter med sakkunskap från vattenförvaltningen. Genom vattenråden har Länsstyrelsen möjlighet att sprida information om länets vattenmiljö till organisationer och allmänheten vilket bidrar till en ökad förståelse och hänsyn till våra vatten.

Den nationella planen för omprövning av vattenkraft har inneburit ett omfattande arbete under året. Länsstyrelsen har arbetat med informationsspridning med inriktning att alla berörda ska nås av information om den nationella planen för omprövning av vattenkraft. Upplysning har skett genom riktade utskick, träffar, information på hemsidan samt olika nyhetsbrev.

Länsstyrelsen ingår som en part i Miljösamverkan Halland. Liksom tidigare år samarbetar Miljösamverkan Halland och Miljösamverkan Västra Götaland genom att driva projekt och anordna kurser tillsammans. Länsstyrelsen är även part i miljöbrottsnätverket, ett samarbete mellan Länsstyrelsen i Hallands län, Länsstyrelsen i Västra Götalands län, kommunerna i länen samt Polisen och Åklagarmyndigheten. Nätverket sammanställer information och underlag för hantering av miljöbrott. Syftet med nätverket är att underlätta hanteringen av miljöbrottsärenden. Den regionala samverkan bidrar till samsyn i bedömningar och breddning av kompetenser, men även effektivare ärendehantering hos tillsynsmyndigheterna. I förlängningen bidrar det till rättssäkerheten, genom att bedömningar är förutsägbara och konsekventa.

Tillsynsuppgifter

Länsstyrelsen har tillsynsuppgifter inom flera sakområden i enlighet med ett stort antal lagar och förordningar. De två mest omfattande regelverken är djurskyddslagstiftningen och Miljöbalken. Nedan följer ett urval av den omfattande tillsynsverksamhet som utförs av länsstyrelsen. För en mer detaljerad redovisning hänvisas till respektive verksamhetsområde i årsredovisningen.

Miljötillsynsområdet omfattar ett 30-tal olika tillsynsområden, vilket gör området stort och komplext. Det täcker allt från enkla familjeföretag till stora multinationella företag. Tillsyn enligt miljöbalken och Sevesolagen har utförts löpande under året, men omfattningen har varit mer begränsad än planerat. Den händelsestyrda tillsynen utgör en övervägande del av den tillsyn som utförs. Länsstyrelsen har under året anordnat tillsynsvägledningsträffar med olika inriktning samt haft kontinuerlig tillsynsvägledning via telefon och e-post. Länsstyrelsen har ambitionen att ständigt utveckla tillsynsvägledningsarbetet. Tillsynsvägledning har genomförts i stort sett i enlighet med fastställd tillsynsvägledningsplan. Medel från Havs- och vattenmyndigheten riktade mot tillsynsvägledning avseende små avlopp och avloppsreningsverk har möjliggjort ökade satsningar på området.

Det påbörjade arbetet med klassificering av dammar avslutades under 2019. Sammantaget har tolv anläggningar fått beslut om dammsäkerhetsklass. Det finns en positiv effekt i att verksamhetsutövaren aktivt arbetar med frågan om dammsäkerhet i samråd med tillsynsmyndigheten.

Tillsynsvägledning för kommunernas hälsoskyddshandläggare år 2019 fokuserade på zoonoser och smittskydd. Syftet med vägledningen är att förbereda kommunerna på spridning av afrikansk svinpest, men även andra smittor som sprids i vår miljö, till exempel via råttor.

Arbetet har även resulterat i att skyltar med information om afrikansk svinpest har satts upp vid rastplatser längs större vägar.

Samordnad tillsyn utifrån alkohollagen har skett i samverkan med Polismyndigheten, Skatteverket och kommunernas handläggare. Fokus har varit ordning och nykterhet samt kassahantering. Resultatet har föranlett att kommunerna i flera fall öppnat tillsynsärenden med anledning av det som uppmärksammats vid tillsynerna. Inför ikraftträdande av ny tobakslag har Länsstyrelsen gjort flera utbildnings- och informationsinsatser riktade till kommunerna och tobaksförsäljare samt haft fokus på tillsyn avseende rökfria miljöer.

Tillsyn har bedrivits i enlighet med den fastställda tillsynsplanen inom kulturmiljöområdet. Tillsynen har inte föranlett några ingripanden enligt kulturmiljölagen eller miljöbalken. Vid tillsynen uppmärksammades en del mindre vård- och underhållsbehov för vilka fastighetsägarna i vissa fall kan söka kulturmiljöbidrag.

Samlad bedömning av resultat

Länsstyrelsen verkar på många sätt för att nationella mål ska få genomslag i länet och bedömer att måluppfyllelsen i hög grad är uppfylld. När det gäller att främja samverkan bedömer Länsstyrelsen mål som i hög grad uppfyllda. Nätverk och former för samverkan i länet är i huvudsak väl fungerande och resulterar i ett samordnat regionalt arbete inom flera av Länsstyrelsens verksamhetsområden. Måluppfyllelsen skiljer sig mellan de olika tillsynsområdena, där vissa områden helt uppfyller målen, medan Länsstyrelsen inom andra områden bara delvis kan uppfylla målen för tillsynsuppdraget.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☒ Gott ☐ Utmärkt

Länsstyrelseinstruktion 3 §: Vår verksamhet

Länsstyrelsen har uppgifter i fråga om

1. de allmänna valen,
2. livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor samt ledning och samordning av åtgärder mot djursjukdomar,
3. regional tillväxt,
4. infrastrukturplanering,
5. hållbar samhällsplanering och boende,
6. energi och klimat,
7. kulturmiljö,
8. skydd mot olyckor, krisberedskap, civilt försvar och höjd beredskap,
9. naturvård, samt miljö- och hälsoskydd,
10. lantbruk och landsbygd,
11. fiske,
12. folkhälsa,
13. jämställdhet, och
14. integration.

1. De allmänna valen

Länsstyrelsen har under 2019 genomfört valnattsarbete, slutlig sammanräkning av röster och fastställande av valresultat i valet till Europaparlamentet.

Det arbete som skett löpande under året har rört så kallade efterträdarval, vilket innebär att Länsstyrelsen på begäran av kommunfullmäktige eller regionfullmäktige utser nya ledamöter och ersättare då någon avsäger sig sitt politiska uppdrag. Länsstyrelsen har under året beslutat om så kallat efterträdarval, det vill säga utseende av nya ledamöter, i regionens och kommunernas fullmäktigeförsamlingar.

Resultatmått och resultatanalys – De allmänna valen

Valarbetet har fungerat mycket väl. EU-valet har krävt motsvarande antal årsarbetskrafter som de allmänna valen 2018. Några av valärendena från valåret 2018 har avgjorts 2019, varför antalet avgjorda valärenden blivit högre år 2019.

De allmänna valen (verksamhet 201*)	2019	2018	2017
Årsarbetskrafter män	0,4	0,2	0,0
Årsarbetskrafter kvinnor	1,4	1,6	0,3
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr) totalt	1 703	3 288	317
Antal ärenden, inkomna och upprättade	86	91	63
Antal beslutade ärenden	111	68	63
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	0	0
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	0	0	0

Länsstyrelsen redovisar inte några resultatindikatorer inom detta område. Redovisning av skälen till detta återfinns under avsnittet tilläggsupplysningar och noter.

Samlad bedömning av resultat

Länsstyrelsens bedömning är att valorganisationens arbete fungerade på ett utmärkt sätt.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☐ Gott ☒ Utmärkt

2. Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor

Länsstyrelsens förmåga att uppnå de uppgifter inom verksamhetsområdet som regeringen har beslutat är starkt kopplad till tillgängliga resurser. En långvarig resursbrist har hjälpligt kunnat balanseras upp under åren tack vare utvecklingsinsatser och kreativt nytänkande som lett till ökad effektivisering. Med givna budgetförutsättningar har det dock inte längre varit möjligt att upprätthålla den totala förmåga som krävs för att uppfylla ställda krav och förväntningar på Länsstyrelsens verksamhet inom området.

Resursbristen 2019 har framförallt påverkat kontrollvolymen, det förebyggande arbetet, revisioner av kommunal livsmedelskontroll och det veterinära området. Länsstyrelsens nya arbetsuppgifter som övertogs från polismyndigheten har till stor del utförts med befintliga resurser tagna från djurskyddskontrollen. Härvid har arbetet med verkställighet av beslut prioriterats för att säkerställa nödvändig förmåga i samband med omhändertaganden av djur. Ärenden inom tillsynslagen av hund och katt har varit starkt nedprioriterade 2019 vilket medförde att hälften av dessa ärenden som inkommit under året inte kunnat handläggas före årsskiftet. En hård och riskbaserad prioritering för Länsstyrelsens verksamheter inom hela livsmedelskedjan har varit nödvändig. Aktuella revisionsresultat från djurskyddskontroll och primärproduktion av livsmedel indikerar dock att Länsstyrelsen inte kan sätta realistiska mål och tidsplaner utifrån det egna helhetsperspektivet. Kraven från aktuella centrala myndigheter upplevs i verksamheten som frustrerande då Länsstyrelsen förväntas uppnå samtliga nationella mål på respektive central myndighets område vilket i nuläget är orimligt.

Verksamhetens resultat 2019 redovisas i återslagrapporteringen under 1.18.

Resultatmätt och resultatanalys – Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor

Verksamheten har varit underbudgeterad i förhållande till utökade arbetsuppgifter och nya uppdrag. 1,5 årsarbetare har 2019 använts till de nya arbetsuppgifter som övertagits från Polismyndigheten. Av dessa ingår drygt en årsarbetare i de 9,9 årsarbetare som redovisas för 2019 som "årsarbetskrafter inom området djurskydd" vilket bör noteras vid bedömning av uppgifterna över tid i Tabell 1.1 enligt regleringsbrevsbilaga. Tillgängliga resurser för det veterinära området har varit mindre än planerat, främst på grund av sjukfrånvaro och vakans.

Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor (verksamhet 28*)	2019	2018	2017
Årsarbetskrafter män	2,4	1,4	1,5
Årsarbetskrafter kvinnor	12,6	14,4	13,6
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr) totalt	16 366	17 467	16 040
Antal ärenden, inkomna och upprättade	2 161	2 346	2 636
Antal beslutade ärenden	2 152	2 281	2 665
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	2	2	2
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	0	0	0

Länsstyrelsen redovisar inte några resultatindikatorer inom detta område. Redovisning av skälen till detta återfinns under avsnittet tilläggsupplysningar och noter.

Samlad bedömning av resultat

Verksamheten har bedrivits utifrån givna budgetförutsättningar. Utfallet följer den konsekvensbeskrivning som lämnades i samband med budgetarbetet inför 2019 och som uppdaterats vid tertialuppföljningar. Länsstyrelsens bristande resultat är av kvantitativ art och bottnar i att arbetsuppgifter ned- och bortprioriterats. Det arbete som utförts har varit av god kvalitet inom givna handläggningstider och enligt budget.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☒ Gott ☐ Utmärkt

3. Regional tillväxt

Analysen ”Från vaggan till graven” - Jämställdhets- och jämlikhetsanalys av hallänningarnas livsvillkor utifrån ett livscykelperspektiv” är genomförd i samverkan med Region Halland inom ramen för Jämställd regional tillväxt under 2019. Den belyser hallänningarnas livsvillkor utifrån ett livscykelperspektiv med utgångspunkt i olika bakgrundsfaktorer såsom kön, ålder och bakgrund. Utbildningarna och informationsspridningen av analysen har övergått till handledningar med syftet att initiera, stödja och följa upp arbetet med de utmaningar som Från vaggan till graven påvisar finns i Halland.

Nätverk för energieffektivisering

Projektet Nätverk för energieffektivisering har drivits vidare under 2019. Energimyndigheten är projektägare och Länsstyrelsen fungerar som regional part, med ansvar för att koordinera två halländska nätverk med små och medelstora företag. Under året genomfördes fyra träffar för vardera nätverk. Träffarna innefattade dels utbildningsinsatser, dels tid för erfarenhetsutbyte. Flertalet av medverkande företag har genomfört konkreta energieffektiviseringsåtgärder och planerar för ytterligare insatser. Härigenom har företagen energieffektiviserat sin verksamhet, sänkt sina energikostnader och i förlängningen stärkt sin konkurrenskraft.

Resultatmätt och resultatanalys – Regional tillväxt

Länsstyrelsen har beviljat 5 regionala tillväxtprojekt med genomförande under året. Tre av dem har haft prioritet Kompetensförsörjning enligt nationella strategin för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft.

Regional tillväxt (verksamhet 30*)	2019	2018	2017
Årsarbetskrafter män	0,1	0,1	0,0
Årsarbetskrafter kvinnor	0,5	0,3	0,2
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr) totalt	805	654	397
Antal ärenden, inkomna och upprättade	17	16	15
Antal beslutade ärenden	18	14	15
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	0	0
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	2 761	3 161	2 485
Resultatindikator Antal beviljade regionala tillväxtprojekt	5	5	6

Samlad bedömning av resultat

I Länsstyrelsens arbete för jämställd regional tillväxt gjordes hösten 2019 en uppföljning av arbetet med utmaningarna som framkom i analysen ”Från vaggan till graven”. Den visar att arbete pågår i länet med koppling till de utmaningar som finns i Halland: könssegregerad

arbetsmarknad, osakliga löneskillnader, våld i nära relationer, psykisk ohälsa samt makt och inflytande. Uppföljningen visar också att insatserna integreras i ordinarie verksamhet och befintliga styrdokument såsom mål och budgetdokument, strategier samt verksamhetsplaner. Genom sakkunskap inom hållbar tillväxt med tydligt exempel i sakfrågorna jämställdhet och integration bidrar Länsstyrelsen aktivt och kan identifiera saker i länet som behöver stöttning och kan leda till goda resultat. Aktörer vänder sig till Länsstyrelsen med initiativ och för att få del av detta. Denna kompetens är viktig att kunna använda och att det finns resurser hos Länsstyrelsen för aktivt stöd.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☒ Utvecklingsbehov ☐ Gott ☐ Utmärkt

4. Infrastrukturplanering

En god infrastruktur i hela länet oavsett om det gäller bredband, kollektivtrafik eller utbyggnad av vägar, järnvägar eller gång- och cykelvägar är viktigt för att nå andra mål exempelvis inom klimatområdet. Länsstyrelsen bidrar genom sin handläggning av inkomna ärenden.

Landsbygdsprogrammet ett viktigt verktyg för bredbandsutbyggnad

Länsstyrelsen har verkat för att nå målet bredband i världsklass, främst genom att fördela stöd till landsbygden, 95 % av budgeten är beslutad.

För att ytterligare främja insatser för bredbandsutbyggnad har Länsstyrelsen samarbetat med Region Halland för att ta fram en karta över alla områden som har beviljats stöd för bredband hittills, vilken visat sig svårt att hålla aktuell. Länsstyrelsen har i samband med Bredbandsforum, som är ett mötestillfälle mellan Länsstyrelsen, Region Halland och kommunerna i länet, informerat kommunerna om Länsstyrelsens möjligheter att hjälpa dem i arbetet med översiktsplaner. Länsstyrelsen har löpande samarbetat med bredbandskoordinatorer på regionen, genom utbyte av information om föreningar, kartor och om beviljade stöd. Samarbete i samband med framtagandet av Region Hallands bredbandsstrategi har funnits.

Arbete med transportinfrastruktur

Vägplanerna i länet har under 2019 varit få. De som varit aktuella har främst varit gång- och cykelbanor.

Arbeten gällande arkeologi och miljötillstånd för Varbergstunneln och väg 940 har pågått under året. Det är två större infrastrukturprojekt där planeringen i huvudsak varit klar innan 2019. En länsstyrelsegemensam utbildning i handläggning av infrastrukturärenden genomfördes tillsammans med Trafikverket i Uppsala i november.

Inga åtgärdsvalsstudier har samråtts med Länsstyrelsen under 2019.

Resultatmått och resultatanalys – Infrastrukturplanering

Ansökan om stöd för bredband har förbrukat större delen av budgeten, det som återstår är beslut om utbetalningar, vilka är beroende av att projekten genomförs. Det ser ut som om alla bredbandsprojekt Länsstyrelsen har beviljat stöd för kommer att genomföras, dock har många projekt beviljats ändrat slutdatum vilket försenar utbetalningarna.

I infrastrukturärenden bedömer Länsstyrelsen om föreslagna åtgärder är förenliga med de allmänna hänsynsreglerna enligt 2 kap miljöbalken, hushållningsbestämmelserna enligt 3-4 kap miljöbalken samt med bestämmelserna om miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap 3 § miljöbalken. Av de ärenden som handlagts under 2019 har alla bedömts vara förenliga med de allmänna hänsynsreglerna.

Infrastrukturplanering (verksamhet 34*)	2019	2018	2017
Årsarbetskrafter män	0,1	0,0	0,0
Årsarbetskrafter kvinnor	0,3	0,3	0,4
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr) totalt	403	309	413
Antal ärenden, inkomna och upprättade	16	13	18
Antal beslutade ärenden	14	12	19
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	0	0
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	0	0	0
Resultatindikator Antal bredbandsbeslut	21	17	37

Samlad bedömning av resultat

Länsstyrelsens bedömning är att resultatet av den insats inom digital infrastruktur som har genomförts under året är god. Det finns en väl fungerande samverkan mellan länets bredbandsaktörer och fler har fått tillgång till ett snabbt bredband då i stort sett hela budgeten inom landsbygdsprogrammet är beslutad. Länets alla kommuner kommer sannolikt inte nå de nationella bredbandsmålen fram till år 2025.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☒ Gott ☐ Utmärkt

5. Hållbar samhällsplanering och boende

Länsstyrelsens arbete inom området hållbar samhällsplanering och boende har, utöver myndighetsutövningen, en tydlig inriktning på samverkan och stöd till kommunerna i deras samhällsplanering. En öppen och kontinuerlig dialog med kommunerna är avgörande i arbetet för ett hållbart samhälle.

Rådgivning och samverkan med framförallt kommunerna

Rådgivning till kommunerna sker framförallt i yttranden över detaljplaner och översiktsplaner samt genom länsträffar med kommunerna.

Byggnadsnämndernas handläggare har även getts möjlighet att anmäla sig till angränsande läns träffar i Jönköpings och Kronobergs län. Under 2019 har träffarna haft olika fokus, bland annat kulturmiljöfrågor i planprocessen, rättsfall inom plan- och bygglagen, bygglovs- och tillsynsfrågor och tillgänglighet. Syftet med träffarna är rådgivning och kompetenshöjning för kommunala handläggare.

Rådgivning i yttranden kan innehålla många olika frågor och baseras på de allmänna intressena i kap 2 i plan- och bygglagen. I ett omfattande detaljplaneärende i en kommun har bland annat frågeställningar om tillgång till dricksvatten samt trygghetsfrågor behandlats. Dessa två områden är relativt nya i Länsstyrelsens rådgivning.

Planeringsunderlag

Enligt 3 kap 12§ miljöbalken (MB) ska Länsstyrelsen sammanställa utredningar, program och annat planeringsunderlag som har betydelse för hushållningen med mark och vatten i länet. För detta ändamål har länsstyrelserna utvecklat och driftsatt planeringskatalogen, ett digitalt verktyg där bland annat kommuner kan söka aktuella planeringsunderlag.

Länsstyrelsen har under året lämnat granskningsyttrande över Havs- och vattenmyndighetens förslag till havsplan för Västerhavet. Den färdiga havsplanen kommer att fungera som ett vägledande underlag för kommuner och flera myndigheter.

Länsstyrelsens arbete med en regional vattenförsörjningsplan för Halland pågår. Den färdiga rapporten kommer att bli ett underlag om dricksvatten för den fysiska planeringen, främst översiktsplaneringen.

Under året har Länsstyrelsen arbetat fram en regional energi- och klimatstrategi. Strategin kommer att ge inspel till den fysiska planeringen om omställning av samhället. Se även redovisning under länsstyrelseinstruktion § 5 punkt 6.

Ärendehantering och tidiga samråd

Inom planverksamheten sker handläggning av planremisser från kommunerna bland annat via en tvärssektoriellt sammansatt plangrupp på Länsstyrelsen. I plangruppen ingår förutom representanter från Länsstyrelsens olika sakområden även företrädare för Trafikverket och Region Halland. Vid plangruppen redogör kommunerna för de ärenden som är på remiss till Länsstyrelsen och till andra instanser. Länsstyrelsen framför vid mötet synpunkter på planerna samt lämnar även synpunkter i form av skriftliga yttranden. Länsstyrelsen har under året lämnat fem yttranden över översiktsplaner och fördjupade översiktsplaner i Hallands län samt 90 yttranden över detaljplaner. Mer specificerad ärendestatistik lämnas till Boverket i deras plan- och byggenkät (Dnr 400-9020-19).

Efter länsstyrelserna i de tre storstadslänen, handlägger Länsstyrelsen i Hallands län flest överklagade ärenden enligt plan- och bygglagen i landet, närmare 500 per år. Ärendemängden har ökat kraftigt och anledningen till detta är oklar, men ökningen beror sannolikt på ett högt bebyggelsetryck i det expansiva Halland, vilket även gör sig gällande i områden som saknar detaljplaner och genererar många överklagade förhandsbesked. Under året har även en ny regel införts som innebär att byggnadsnämndernas avgift för prövning av bygglov och förhandsbesked reduceras vid försenad handläggning (12 kap. 8 a § PBL). Regeln riskerar att försämra kvalitén hos byggnadsnämndernas handläggning och beslut och generera fler överklaganden till länsstyrelsen.

Samtliga underrättelser om avslutade fastighetsförrättningar kommer till Länsstyrelsen för kännedom. En del sökande önskar snabbare hantering när väl förrättning är avslutad och skickar därför med en godkännande-blankett där Länsstyrelsen fransäger sig rätten att överklaga. Under 2019 fick Länsstyrelsen in cirka 90 avslutade förrättningar med godkännanden. 18 lantmäteriärenden var på samråd hos Länsstyrelsen under 2019 framförallt med frågor kring fornlämningar och strandskydd. I november 2019 genomfördes även den första nationella handläggarträffen i fastighetsbildningsfrågor med fokus på strandskyddsfrågan.

Länsstyrelsen förbereder sig för att hålla samråd enligt 9 kap 15 § PBL avseende lovbeFriade åtgärder av hemlig natur för totalförsvaret. Inledande informationsmöten har under året hållits med företrädare från Fortifikationsverket och Försvarmakten. Länsstyrelsen har tillsammans med representanter från länsstyrelserna i Örebro, Stockholm, Västra Götaland och Gotland bildat en arbetsgrupp och påbörjat ett projekt med syfte att likrikta och rättssäkra processen med lovbeFriade åtgärder för totalförsvaret enligt 9 kap. 15 § PBL. Projektet förutsätter en nära samverkan med andra statliga myndigheter såsom Fortifikationsverket, Försvarmakten, Statens Fastighetsverk. Under senhösten 2019 genomfördes ett första samverkansmöte mellan Länsstyrelserna och Fortifikationsverket där myndigheternas förväntningar och inriktningar diskuterades och likriktades.

Bostäder efter människors behov

Se även redovisning under länsstyrelseinstruktion § 5 punkt 9 samt under återrapportering av regleringsbrev 1.24.

God bebyggd miljö och hållbar samhällsplanering

Översiktsplanering

Den strategiska planeringen i kommunerna sker framförallt i översiktsplaneringen. Under året har Länsstyrelsen lämnat flera yttranden över samrådsremisser och utställningar av dels kommuntäckande översiktsplaner dels fördjupade översiktsplaner. Enligt Länsstyrelsens bedömning är intresset av översiktsplanering stort och beror på ökat bebyggelsetryck och klimatförändringar. Det resulterar i större behov av hushållning med mark- och vattenområden samt övergripande strategier för bebyggelseutveckling, framförallt i kustkommunerna.

Klimatförändringar och onormala markförhållanden

Länsstyrelsen har under många år haft flera detaljplaner på remiss där sämre markförhållanden behöver hanteras och de rör frågor om risk för översvämning, skredrisk, erosionsrisk och vibrationer. Problemen med skred och vibrationer är ofta knutna till bebyggelseutveckling i Kungsbacka stad, men förekommer även i andra kommuner. Då Länsstyrelsen inte har egen kompetens inom exempelvis geotekniska bedömningar, är möjligheten att remittera ärenden till SGI mycket värdefull.

Radon

Under 2019 har Länsstyrelsen medverkat till att minska radonhalten i inomhusluften till den önskade referensnivån som är 200 Bq/m² eller mindre genom beviljande av radonstöd till småhusbyggnader med höga radonhalter. Bland de ansökningar som Länsstyrelsen har fått under 2019 fanns det ett par fall där radonhalten i inomhusluften var extremt högt. Två ärenden beviljats bidrag och vidtagna åtgärder i dessa fall har gett mycket goda resultat efter saneringen.

Jordbruksmark

Flera av länets kommuner har befolkningstillväxt och bostadsbrist. Den stora efterfrågan på nya bostäder och även handels- och verksamhetsområden leder till exploatering av jordbruksmark. Ett skäl till att så mycket jordbruksmark exploateras är troligen att de orter som växer ligger i jordbruksbygder. I många fall är det även billigare att bygga på jordbruksmark.

Ingripanden

Länsstyrelsen har under året kallat in en detaljplan för prövning och därefter upphävt detaljplanens antagande med hänvisning till påtaglig skada på riksintresset för friluftsliv enligt 3 kap 6 § MB.

Länsstyrelsen har gjort en enklare sammanställning av de påpekanden med bäring på ingripandegrunderna som Länsstyrelsen framfört i samrådsskedet av detaljplaner under 2019 (hot om prövning). Av sammanställningen framgår att det mest frekvent förekommande påpekandena avser "bebyggelse som kan bli olämplig med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion". Därefter har Länsstyrelsen gjort påpekanden som gäller olika riksintressen enligt miljöbalken. En av detaljplanerna på samråd under året innehåller inte mindre än nio olika påpekanden. Länsstyrelsen konstaterar att trots alla påpekanden med avseende på ingripandegrunderna är det få ärenden som leder till ett statligt ingripande.

Resultatmätt och resultatanalys – Hållbar samhällsplanering och boende

I den årliga miljömålsuppföljningen bedömer Länsstyrelsen även i år att målet God bebyggd miljö inte kommer att nås till år 2020. Liksom förra året är trendpilen neutral och återspeglar både positiva och negativa utvecklingstrender inom målet. Anpassning av samhället till ett förändrat klimat kommer bli en stor fråga framöver.

Hallands län är ett litet län med sex kommuner men är ändå ett län med hög tillväxt och befolkningsökning. Under 2019 har 53 detaljplaner antagits i länet vilket är något mer än förra året. Länsstyrelsens bedömning är att många detaljplaner har komplexa frågeställningar vilket tar resurser hos kommunerna.

Genom framtagande av planeringsunderlag och genom att anordna länsträffar inom olika områden bidrar Länsstyrelsen med kunskapsunderlag, kunskapshöjning och möjlighet till nätverkande, som är av vikt för det hållbara samhällsbygget.

Hållbar samhällsplanering och boende (verksamhet 40* och 41*)	2019	2018	2017
Årsarbetskrafter män	2,6	2,4	2,6
Årsarbetskrafter kvinnor	9,8	8,6	7,0
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr) totalt	15 292	13 090	10 730
Antal ärenden, inkomna och upprättade	2 095	1 861	1 118
Antal beslutade ärenden	1 556	1 426	1 091
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	2	0	1
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	0	0	103
Resultatindikator Antal inkomna solcellsansökningar	1 153	1 058	327
Resultatindikator Antal utbetalade solcellsansökningar	491	537	254
Resultatindikator Utbetalt belopp för solceller	29 595 148	40 245 568	20 986 381

Samlad bedömning av resultat

Länsstyrelsens bedömning är att resultatet av den insats som har genomförts under 2019 inom hållbar samhällsplanering och boende är gott. Länsstyrelsen har handlagt de ärenden som har kommit in inom efterfrågad tid. Vad gäller investeringsstöden är Länsstyrelsen beroende av medelstilldelning från andra myndigheter för att kunna fatta beslut. Handläggning fram till beslut pågår dock ändå för inkomna ärenden.

Den stora tillströmningen av överklagade PBL-ärenden från kommunerna i kombination med återkommande vakanser på länsstyrelsens juristfunktion har gjort att uppfyllelsen av handläggningstidsmålen blivit otillfredsställande. Överklagade beslut om nya permanentbostäder har dock prioriterats särskilt i syfte att främja bostadsförsörjningen och för dessa ärenden har målet om 80 dagars handläggningstid uppfyllts.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☒ Gott ☐ Utmärkt

6. Energi och klimat

Länsstyrelsen har redovisat regleringsbrevsuppdraget kring energi och klimat till Länsstyrelsen i Dalarna (dnr 420-8351-2019) och nedan ges en översiktlig sammanfattning.

Under 2019 har det energi- och klimatstrategiska arbetet till stor del fokuserat på Hallands nya energi- och klimatstrategi. Arbetet har bedrivits i nära dialog med ett stort antal aktörer i länet. Härigenom har välförankrade energi- och klimatmål kunnat fastslås. Detta är ett viktigt steg, då sådana mål inte funnits tidigare.

Länsstyrelsen har även bedrivit samverkan och dialog med länets aktörer i arbetet med framtagande av en regional plan för infrastruktur för elfordon och förnybara bränslen. Planen ska utgöra stöd och vägledning vid regional och kommunal planering av laddstationer för laddbara fordon och tankstationer för förnybara drivmedel. Planen pekar även ut hur offentliga aktörer kan agera för att stimulera en övergång till en fossilfri transportsektor.

I november arrangerade Länsstyrelsen en konferens om storskalig vindkraftsutbyggnad i Halland. Under konferensen fördes dialog mellan nationella myndigheter, branschföreträdare, politiker samt tjänstemän som jobbar med tillstånd och prövning.

Nya medel till Klimatklivet tillfördes först i vårandringsbudgeten. Därmed genomfördes bara två ansökningsomgångar under året. Totalt inkom 50 ansökningar i länet. Med tanke på att stöd för icke-publik laddning har överförts till ett eget stöd, menar Länsstyrelsen att ansökningstrycket var högt. Det kan också noteras att många sökande deltagit på Länsstyrelsens informationsmöten och haft telefonkontakt med handläggare innan ansökningarna lämnades in.

Länsstyrelsens vindkraftsnod är en del i det nationella Nätverket för vindbruk som finansieras av Energimyndigheten. Syftet med nätverket är att sprida kunskap och information om vindkraft och att stötta regionala initiativ av nationell betydelse. Genom nodens aktiviteter ges möjligheten till erfarenhetsutbyte och diskussion i aktuella frågor. En styrgrupp och en referensgrupp är knutna till noden i Halland. Samverkan sker också bland annat med handläggare på länsstyrelser och kommuner, branschorganisationer, andra myndigheter samt med länens energi- och klimatsamordnare. Några av nodens viktigaste aktiviteter under året har varit planering och genomförande av nationell handläggartäff för länsstyrelsernas vindkraftshandläggare, medverkan i referensgrupper och på konferenser/mötesplatser för att bevaka och föra fram frågor inom vindkraftsnodens fokusområden samt insamling och sammanställning av underlag kopplat till prövning och tillstånd av vindkraftsparker. Projektets kommer att rapporteras till Energimyndigheten senast den 31 mars 2020 (dnr 425-892-2019).

Länsstyrelsen har fortsatt att koordinera två halländska nätverk i projektet Nätverk för Energieffektivisering. Länsstyrelsen driver regionalt även projekt Incitament för Energieffektivisering. Båda projekten leds av Energimyndigheten, med stöd från nationella regionalfondsprogrammet.

Incitament för energieffektivisering

Länsstyrelsen har tillsammans med kommunerna informerat små och medelstora företag om energifrågor. Informationen har dels getts via enskilda företagsbesök i samband med miljötillsyn, dels genom så kallade energimingel. Under året genomfördes energimingel i fem av länets kommuner. Totalt deltog 110 personer vid dessa mingel. Under projektiden gjordes 134 företagsbesök i länet, vilket är klart högre än de 105 besök som ålades av Energimyndigheten. Såväl företagsbesök som energimingel har bidragit till ökad kompetens kring energifrågor hos de halländska företagen. Projektet har även medfört ett fördjupat samarbete mellan Länsstyrelsen, kommunernas miljökontor samt Energikontoret Region Halland. Tack vare projektet har energifrågorna blivit mer centrala inom kommunernas miljötillsyn.

Resultatmått och resultatanalys – Energi och klimat

Den nya energi- och klimatstrategin har fått medial uppmärksamhet och den har presenterats i flera olika sammanhang. Detta har bidragit till en ökad medvetenhet kring länets energi- och klimatutmaningar hos såväl myndigheter och politiker, som hos allmänheten. Samtidigt har Länsstyrelsen fått en tydligare roll och blivit en viktig och trovärdig aktör i länet när det gäller energi- och klimatfrågor.

Söktrycket för investeringsstöd såsom Klimatklivet, solcellsstöd och energilagring i hemmet har varit mycket högt. Flertalet av Klimatklivsansökningar har hög klimatnytta och goda utsikter för att beviljas stöd.

Vindkraftskonferensen bidrog bland annat till en ökad medvetenhet kring vindkraftens roll och långsiktiga klimatnytta samt kring lokala nyttor med en vindkraftsutbyggnad.

Arbetet med vindkraftsnoden har resulterat i en bredare samsyn och ökad kunskap om prövnings-, planerings- och tillsynsförfarandet samt till en djupare förståelse för de nationella målen kopplat till förnybar energi samt till vindkraftens roll och potential i det framtida elsystemet, vilket är av stor vikt för en fortsatt hållbar utbyggnad.

Energi och klimat (verksamhet 42*)	2019	2018	2017
Årsarbetskrafter män	2,0	2,5	1,1
Årsarbetskrafter kvinnor	2,7	2,3	2,5
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr) totalt	5 396	6 029	4 228
Antal ärenden, inkomna och upprättade	73	112	86
Antal beslutade ärenden	116	146	94
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	4	1	2
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	5	0	50

Länsstyrelsen redovisar inte några resultatindikatorer inom detta område. Redovisning av skälen till detta återfinns under avsnittet tilläggsupplysningar och noter.

Samlad bedömning av resultat

Länsstyrelsens bedömning är att resultatet av den insats som har genomförts under 2019 inom energi- och klimatområdet är gott. Länsstyrelsen har genomfört samtliga regleringsbrevsuppdrag inom energi- och klimatområdet inom utsatt tid samt handlagt inkomna Klimatklivsärenden i enlighet med förordningen. Därutöver har Länsstyrelsen genom arbete i två projekt ytterligare medverkat till klimatomställningen.

Incitament för energieffektivisering

Bedömningen är att projektet har tagits emot väl och att arbetsmetodiken uppskattats av såväl verksamhetsutövare som tillsynsmyndigheter. Projektet har bidragit till en höjd energikompetens hos näringsliv och tillsynsmyndigheter, vilket förlängningen väntas bidra till ökad energieffektivisering.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☒ Gott ☐ Utmärkt

7. Kulturmiljö

Under 2019 har Länsstyrelsen arbetat för att klara av uppgifterna inom kulturmiljöområdet. Samverkan med kommunerna har huvudsakligen skett genom framtagande av kunskapsunderlag. Under året har aktiviteter för att öka kompetens och kunskap om kulturmiljön och kulturmiljövärden i lokala plan-, bygg- och bostadsprocesser ökat till följd av regleringsbrevsuppdrag 3.6. Uppdraget kommer att redovisas till kulturdepartementet senast 31 januari 2020. Länsstyrelsen ser behov av att fortsätta med en utvidgad samverkan med kommunerna kommande år. Intern samverkan mellan enheterna har fortsatt att utvecklas. Länsstyrelsen konstaterar att sakområdet har stora och viktiga samhällsuppdrag, såväl inom samhällsbyggnadsområdet som inom arbetet med Agenda 2030 och natur- och miljövård.

Tillämpning av lagstiftning

Ärendesituation

Antalet ärenden har ökat sedan föregående år. Ökningen är störst inom den uppdragsarkeologiska verksamheten där antalet beslut och yttranden har ökat kraftigt under året. Bland skogärenden syns en minskning. Det finns inget som pekar på att skogsärenden faktiskt minskar men efter förändrat arbetssätt hos Skogsstyrelsen når de inte Länsstyrelsen på det sätt som de tidigare gjort. Detta innebär merarbete då de nya rutinerna kräver en större arbetsinsats från Länsstyrelsens sida. Under året har ett uppdragsarkeologiskt ärende gått till upphandling.

I ett av regeringen avgjort detaljplaneärende under året har regeringen, liksom Länsstyrelsen, gjort bedömningen att en detaljplan för bostäder i centrala Laholm på grund av bebyggelsens skala innebär en påtaglig skada på riksintresset.

Arkeologiärenden

Hallands län är expansivt vilket medför att stora områden tas i anspråk för planläggning och byggnation av bostäder och verksamhetsområden. Därtill genomförs utbyggnader och kompletteringar av vatten- och avloppssystem. Inom infrastruktur pågår arbete för nytt dubbelspår inom projektet Varbergstunneln. I länet genomförs även betydelsefulla utbyggnader av gång- och cykelvägar längs befintliga landsvägar. I flera fall påverkar nämnda planläggningar och byggnationer välbevarade fornlämningar med stort informationsvärde och hög kunskapspotential.

Arkeologiska utredningar har resulterat i att flera tidigare okända fornlämningar påträffats. Länsstyrelsen uppmuntrar företagare och exploatörer att med hjälp av arkeologiska aktörer genomföra utredningar i ett så tidigt skede som möjligt. På så sätt får kommuner och företagare information om fornlämningar i god tid. Detta är till hjälp i arbetsföretagarens planering och ökar förutsättningen för att lämningar bevaras för framtiden samtidigt som Länsstyrelsen och kulturmiljövårdens aktörer får en fördjupad kunskapsbild av fornlämnings- och kulturlandskapet. Resultaten från varje förundersökning och arkeologisk undersökning som genomförts i länet 2019 kan i kombination med äldre kunskaper infogas i ett större kunskapsbygge. Det arkeologiska fältarbetet bereder samtidigt utrymme för viktig samhällsutbyggnad. De arkeologiska aktörerna arbetar parallellt med fältinsatserna med att förmedla de preliminära resultaten genom visningar, bloggar och enkla utställningar.

Kyrkliga kulturminnen

Under 2019 har det hänt en hel del i de halländska kyrkorna. Bland mycket annat har fasaderna på Spannarps och Värö kyrkor renoverats. Träslövs kyrka har förbättrat den fysiska tillgängligheten genom att bygga en ramp vid kyrkans södra entré. Det kyrkliga kulturavet i Sverige går tillbaka till tidig medeltid och speglar samhällsutvecklingen både på nationell, regional och lokal nivå. Kulturmiljövårdens arbete handlar om att hitta en balans och dynamik i relationen mellan bevarande och utveckling. För att uppnå detta arbetar Länsstyrelsen i dialog med församlingar och pastorat inför planerade renoveringar och förändringar.

Bidragsärenden

Redovisning vad gäller kulturmiljövårdsanslaget har på begäran skickats till Riksantikvarieämbetet 2019-12-19. Länsstyrelsens diarienummer 430-8635-19.

Kulturarvsbrott

En anmälan om fornminnesbrott har gjorts under året. Det gäller ett skogsärende där fornlämning skadats. För att förebygga den typen av händelser har Länsstyrelsen sökt och beviljats pengar via landsbygdsprogrammet för att under 2020 arbeta för att öka kunskapen bland ombud, markägare och maskinförare kring lämningar i skogen.

Tillsyn

Tillsyn har bedrivits i enlighet med den fastställda tillsynsplanen. Tillsynen har inte föranlett några ingripanden enligt kulturmiljölagen eller miljöbalken. Vid tillsynen uppmärksammades en del mindre vård- och underhållsbehov för vilka fastighetsägarna i vissa fall kan söka kulturmiljöbidrag. Vid tillsyn i skogsärenden har meddelande om behov av korrigering skickats ut i två fall.

Kunskapsuppbyggnad

Kommunernas kulturmiljöarbete

Under året har aktiviteter för att öka kompetens och kunskap om kulturmiljön och kulturmiljövården i lokala plan-, bygg- och bostadsprocesser ökat till följd av

Regleringsbrevsuppdrag 3.6. Uppdraget kommer att redovisas till kulturdepartementet senast 31 januari 2020.

Nya kommunala kulturmiljöprogram finns i de flesta av länets kommuner. Programmen lyfter bland annat fram kulturlandskapets betydelse i planeringssammanhang. Kulturmiljöprogrammen har stor strategisk betydelse för kommunernas planeringsarbete och har utformats på uppdrag av kommunerna med bidrag från Länsstyrelsen. Endast en av länets sex kommuner har tillgång till egen kulturmiljökompetens. Övriga kommuner kan få visst stöd i sin ärendehandläggning genom läns museets uppdragsverksamhet eller genom privata konsulter. Detta stöd kan inte uppväga de fördelar för det strategiska samarbetet som egen kompetens medför. Länsstyrelsen ser tydliga positiva effekter på samverkan och på det långsiktiga kulturmiljöarbetet i den kommun i länet som har egen kulturmiljökompetens. Kommunernas kulturmiljöarbete har avgörande strategisk betydelse för möjligheten att uppnå kulturmiljömålen och miljömålen.

Kunskap om kulturlämningar i skogen

För att förbättra länets kunskapsunderlag för skogen har i år speciella insatser gjorts där röjningsröseområde och lägenhetsbebyggelse har kontrollerats och beskrivits inför avverkningar. Detta arbete intensifierades efter att Skogsstyrelsens nya rutiner infördes den 1 september. Tillsammans med Länsstyrelsen i Västra Götaland har medel genom landsbygdsprogrammet sökts och beviljats för ett utbildningsprojekt riktat mot skogsbruket. Syftet är att öka kunskapen om forn- och kulturlämningar i skogen.

Resultatmått och resultatanalys – Kulturmiljö

Inflödet av ärenden under året har legat på en hög nivå. Länsstyrelsen verkar för att skapa goda förutsättningar för en hållbar samhällsutveckling bland annat genom att uppmuntra företagare och exploatörer att genomföra arkeologiska utredningar i ett tidigt skede. På så sätt får kommuner och företagare information om fornlämningar i god tid. Detta skapar förutsättningar för god planering vilket i sin tur skapar möjligheter för att bevara lämningar för framtiden samtidigt som kunskapsbildningen fördjupas.

Vad gäller kyrkliga kulturarvet gör tidiga dialoger med församlingar och pastorat att medvetenheten om betydelsen av det kyrkliga kulturarvet ökar. Förändringar och renoveringar planeras i regel med stor hänsyn till kyrkornas kulturhistoriska värden. Detta leder till att ansökningarna om tillstånd enligt kulturmiljölagens 4 kapitel i hög utsträckning kan beviljas i sin helhet.

Ärenden med koppling till skogsavverkning har minskat under året. Det finns dock inget som pekar på en faktisk minskning. Sannolikt är det de ändrade rutinerna hos Skogsstyrelsen som bidragit till att ärenden inte når Länsstyrelsen i samma omfattning som tidigare. Arbetet med att förbättra kunskapsunderlag för skogen med fokus på röjningsröseområden och lägenhetsbebyggelse har inletts under året. Tillsammans med Länsstyrelsen i Västra Götaland har ett utbildningsprojekt riktat mot skogsbruket beviljats medel. De båda projekten verkar för att öka kunskapen om forn- och kulturlämningar i skogen vilket skapar större tydlighet vid skogsbruksåtgärder och bättre förutsättningar för att lämningarna bevaras. Under året har Länsstyrelsens arbetat vidare med att stödja kommunerna att ta fram kunskapsunderlag. Detta är av stor betydelse för kulturmiljöns roll i samhällsplaneringen. På sikt skapas förutsättningar för ett framgångsrikt arbete inom Agenda 2030 och för att uppnå kulturmiljömålen och miljömålen.

Det interna samverkansarbetet med Naturvårdsenheten har vidareutvecklats under året. Detta har bland annat lett till en ökad samsyn vad gäller samspelet mellan natur- och kulturmiljö vid till exempel reservatsbildning.

Kulturmiljö (verksamhet 43*)	2019	2018	2017
Årsarbetskrafter män	1,7	2,5	2,3
Årsarbetskrafter kvinnor	2,7	2,2	2,4
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr) totalt	8 015	7 619	6 923
Antal ärenden, inkomna och upprättade	656	539	789
Antal beslutade ärenden	645	573	732
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	1	0	0
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	10 650	0	0

Antalet ärenden har ökat sedan föregående år men har inte kommit upp till 2017 års nivåer då antalet metallsökarärenden låg på en mycket hög nivå. Länsstyrelsen redovisar resultatindikatorer inom detta område under tabell 4.1 Kulturmiljö.

Samlad bedömning av resultat

Den samlade bedömningen är att verksamhetens uppdrag genomförs med gott resultat. Länsstyrelsen i Halland arbetar för att en mångfald av kulturmiljöer i länet bevaras, används, utvecklas och tillgängliggörs. Resultatet kommer bland annat som en följd av arbetet med att ta fram kunskapsunderlag inom så väl kommunal planering som kulturmiljöer i skogen liksom arbetet med tidiga dialoger med bland andra kommuner och församlingar.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☒ Gott ☐ Utmärkt

8. Skydd mot olyckor, krisberedskap, civilt försvar och höjd beredskap

Geografiskt områdesansvar

Länsstyrelsen har inom ramen för det geografiska områdesansvaret utvecklat de krishanterande aktörernas förmåga att upprätta ledning och rapportering. Aktörernas förmåga till ledning har utvecklats genom att krisledningsnämnder, kommunstyrelser och krisledningsorganisationer har utbildats och övats inom områdena upprättande av ledningsfunktion, situationsförståelse, gemensam inriktning och rapportering. Därtill har Länsstyrelsens egen krisledningsorganisation övats vid fyra tillfällen varvid förmågan att hantera en samhällsstörning har utvecklats. Halland har under året inte drabbats av några allvarliga samhällsstörningar.

Regionala rådet har samlat huvuddelen av länets krishanterande aktörer vid två tillfällen där ”Gemensam inriktning vid skogsbrand” och ”Hur kan frivilliga försvarsorganisationer användas vid allvarliga samhällsstörningar” varit centrala teman. Regionala rådets arbetsutskott har genomfört fem möten och styrgruppen har träffats två gånger. Rådets arbete har under 2019 resulterat i en regional oljeskyddsplan, regional plan för psykiskt och socialt omhändertagande vid olyckor och katastrofer (POSOM) och inriktning för en regional plan för gemensamt agerande vid pågående dödligt våld (PDV). Under 2019 har Länsstyrelsens uppdrag enligt översvämningsförordningen resulterat i en ökad förmåga att hantera höga flöden och översvämnningar, framförallt i de älvgrupper där Länsstyrelsen är ansvarig, älvgrupp Nissan och älvgrupp Ätran.

Skydd mot olyckor

Länsstyrelsen har, som regionalt ansvarig myndighet vid en kärnteknisk olycka, utvecklat egen förmåga till ledning, samordning, samverkan och rapportering. Riksrevisionen har genomfört en granskning av säkerhetsarbetet vid kärnteknisk verksamhet, där bland annat Länsstyrelsen och andra myndigheter blivit granskade. Det har resulterat i att Riksrevisionen funnit ett antal förbättringsområden och gett rekommendationer till de granskade myndigheterna.

Länsstyrelsens uppdrag med att revidera regionala saneringsplanen för en kärnteknisk olycka och ta fram en nationell vägledning har påbörjats i samverkan med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Länsstyrelsen har fortsatt att förbereda berörda aktörer för eventuellt förändrade beredskapszoner kring kärnkraftverket i Ringhals. Under 2019 har angränsade läns handläggare och räddningsledare (Länsstyrelsen Västra Götaland, Jönköping och Skåne), samt Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) blivit informerade om vad förändrade beredskapszoner kommer att innebära och utveckling av länsövergripande samverkan och ledning har initierats.

Länsstyrelsens förmåga att upprätta och driva främre ledning vid en kärnteknisk olycka har utvecklats genom framtagande och kommunikering av olika styrdokument till berörda aktörer. Länsstyrelsen har i samverkan med Vattenfall även identifierat två alternativa platser för främre ledning vilka kommer att vidareutvecklas under de närmaste åren. Indikeringsförmågan har utvecklats genom att Länsstyrelsen utvecklat, reviderat och implementerat styrdokument tillsammans med berörda indikeringsorganisationer. Länsstyrelsen har fortsatt deltagit i en referensgrupp för återställning av förorenade områden efter en radiologisk och nukleär olycka. Projektet finansieras av MSB och är ett multidisciplinärt samarbete mellan forskargrupper från Lunds Universitet, Göteborgs Universitet och Örebro Universitet. Lärdomar har omhändertagits i kommande utvecklingsarbete kopplat till sanering. Arbetet med att utveckla och involvera Hallands sex presumtiva räddningsledare har fortskridit. Länsstyrelsen har genomfört sex introduktionsutbildningar vid kärnkraftverket i Ringhals med syfte att stärka kunskapen hos regionala aktörer om roller och ansvar vid en kärnteknisk olycka samt ökad förståelse för hur kärnenergiberedskapen i länet fungerar i stort.

Länsstyrelsen har i samverkan med berörda kommuner i länet utvecklat och förankrat en plan för övertagande av kommunal räddningstjänst. Planen har vid flera tillfällen lyfts fram som ett gott exempel av centrala aktörer.

Civilt försvar och höjd beredskap

Länsstyrelsen deltar aktivt i återuppbyggnaden av totalförsvaret. Arbetet bedrivs i hög grad gemensamt och i nära samverkan med övriga länsstyrelser. Gemensamma strukturer för ledning och stabsarbete är under utveckling och former för upprättande, delgivning och rapportering av aktörsgemensamma lägesbilder till stöd för regeringens beslut och andra myndigheters inriktning under höjd beredskap är under framtagande. Länsstyrelsen har under ett antal år initierat flera kunskapshöjande aktiviteter inom myndigheten avseende totalförsvaret, säkerhetsskydd och informationssäkerhet. Förståelsen för myndighetens uppdrag, roll och ansvar inför och under höjd beredskap är god vilket visar sig i en ökad medvetenhet och ett ökat engagemang hos myndighetens medarbetare.

Den pågående totalförsvarsplaneringen har medfört att Länsstyrelsen behöver hantera fler uppgifter som är av betydelse för Sveriges säkerhet. Länsstyrelsen har stärkt sina arbetsformer, utrustning och tekniska system för att möta kraven på sekretess och robusthet som ställs inför och under höjd beredskap. Förmågan att hantera dessa uppgifter har ökat genom arbete med personalsäkerhet där fler medarbetare har säkerhetsprovats.

Den fysiska säkerheten har stärkts genom ett säkrare inpasseringssystem till Länsstyrelsens lokaler och alla medarbetare har tilldelats tjänstekort för verifiering av behörighet. Fler säkerhetsskåp har köpts in för att hantera den ökade mängden hemliga handlingar och antalet handläggare som kommer i kontakt med hemliga handlingar har blivit fler.

Resultatmått och resultatanalys – Skydd mot olyckor, krisberedskap, civilt försvar och höjd beredskap

Under 2019 har Länsstyrelsen genomfört utbildningar och övningar tillsammans med kommuner för att öka deras förmåga att hantera allvarliga samhällsstörningar. Samarbetet med länets krishanterande aktörer genom Regionala rådet för samhällsskydd och beredskap har fortsatt att utvecklas i en positiv riktning. Länsstyrelsen har engagerat angränsande län i beredskapen för kärnteknisk olycka och i förberedelserna för eventuellt förändra beredskapszoner runt kärnkraftverket Ringhals. Under 2019 granskades kärnenergiberedskapen av Riksrevisionen varvid inga större anmärkningar framfördes gentemot Länsstyrelsen förutom behovet av att utveckla sin förmåga att under en längre tid genomföra sanering efter ett radioaktivt utsläpp. Länsstyrelsens förmåga till skydd mot olyckor har utvecklats genom framtagande och regional förankring av en regional plan för övertagande av kommunal räddningstjänst. Länsstyrelsen har utvecklat säkerhetsskyddet genom ökade personalresurser, genomförande av säkerhetsskyddsanalyser och beslut av säkerhetsskyddsåtgärder.

Skydd mot olyckor, krisberedskap, civilt försvar och höjd beredskap (verksamhet 45*)	2019	2018	2017
Årsarbetskrafter män	8,3	5,6	5,8
Årsarbetskrafter kvinnor	5,8	6,6	5,6
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr) totalt	20 198	19 579	15 541
Antal ärenden, inkomna och upprättade	250	204	265
Antal beslutade ärenden	183	212	273
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	4	0	0
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	11	0	0

Länsstyrelsen redovisar inte några resultatindikatorer inom detta område. Redovisning av skälen till detta återfinns under avsnittet tilläggsupplysningar och noter.

Samlad bedömning av resultat

Länsstyrelsens förmåga att utöva sitt geografiska områdesansvar bedöms vara mycket bra. Det motiveras genom att länet har ett väl fungerade regionalt råd för samhällsskydd och beredskap och att det finns en väl utvecklad vilja och förmåga till samverkan inom krisberedskap. Länsstyrelsen uppdrag inom skydd mot olyckor har utförts på ett bra sätt. Länsstyrelsen har en väl fungerande beredskap för en kärnteknisk olycka och förmågor som länsstyrelser utvecklar för detta ändamål ger positiva mervärden inom övrig krisberedskap och skydd mot olyckor. Under 2019 framkom att Länsstyrelsen bör utveckla förmågan till sanering, vilket är initierat.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☒ Gott ☐ Utmärkt

9. Naturvård, samt miljö- och hälsoskydd

Det mesta av det arbete som utförs inom naturvård, miljö- och hälsoskydd styrs av miljöbalken, regeringens beslutade mål för verksamheten förutom länsstyrelseinstruktionen och ytterligare ett antal lagstiftningar, som exempelvis lagen om allmänna vattentjänster och lag om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor. Syftet med verksamheten kan sammanfattas i miljöbalkens portalparagraf:

”Bestämmelserna i denna balk syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. En sådan utveckling bygger på att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar för att förvalta naturen väl.”

Ovanstående utgör således syftet med Länsstyrelsens uppdrag inom naturvård samt miljö- och hälsoskydd och nedan beskrivs resultatet i form av prestationer och de effekter som kommit ut av arbetet.

Miljötillsyn

Miljötillsynsområdet omfattar ett 30-tal olika tillsynsområden, vilket gör området stort och komplext. Det täcker allt från enkla familjeföretag till stora multinationella företag. Länsstyrelsen har tillsyn på 32 anläggningar med tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet i Hallands län. Av dessa är tolv A-anläggningar och 20 B-anläggningar. Nio anläggningar är industriutsläppsverksamheter, bland annat två massabruk, en ståltillverkare, ett kärnkraftverk, några förbränningsanläggningar och några avfallsanläggningar.

Tillsyn enligt miljöbalken och Sevesolagstiftningen har utförts löpande under året, men omfattningen har varit mer begränsad än planerat. Den händelsestyrda tillsynen utgör en övervägande del av den tillsyn som utförs. Tillsyn utförs främst genom handläggning av inkomna ärenden, granskningar av dokument och rådgivning, men också genom att inspektioner utförs på plats. Inspektioner är framför allt anmälda, även om möjligheten att utföra oanmälda besök finns. Brister som upptäcks vid tillsynen följs upp.

Tillsynsarbete är långsiktigt och förebyggande och leder till ökad lagefterlevnad hos miljöfarliga verksamheter där det bedrivs tillsyn. Under året har tre åtalsanmälningar om brott mot miljöbalken lämnats till polismyndigheten och åklagarmyndigheten. Den egeninitierade tillsynen har under 2019 fått stå tillbaka till förmån för handläggning av andra ärenden såsom prövning, underrättelser, remisser och tillsynsvägledning.

Vindkraftsanläggningen Kattegatt Offshore, med tillstånd att uppföra och driva 50 vindkraftverk i havet i Falkenbergs kommun, har samråd med Länsstyrelsen inför ansökan om ändringstillstånd hos Mark- och miljödomstolen om att få bygga högre vindkraftverk som kan producera mer el, jämfört med vad dagens tillstånd medger. Tillsyn enligt lagen om allmänna vattentjänster har under 2019 enbart handlat om händelsestyrd tillsyn, vilket innebär handläggning av inkomna ärenden.

Tillsynsvägledning

Länsstyrelsen har anordnat tillsynsvägledningsträffar i olika former och med olika inriktning samt haft kontinuerlig tillsynsvägledning via telefon och e-post. Länsstyrelsen har ambitionen att ständigt utveckla tillsynsvägledningsarbetet. Tillsynsvägledning har genomförts i stort sett i enlighet med fastställd tillsynsvägledningsplan och har bedrivits i en omfattning av cirka 120 persondagar under 2019.

Länsstyrelsens arbete med tillsynsvägledning beskrivs i antagen tillsynsvägledningsplan. Tillsynsvägledningsplanen tas fram i samråd med kommunerna i länet och inom ramen för Miljösamverkan Hallands uppdrag. Vägledningen omfattar samtliga av miljöbalkens tillsynsområden där Länsstyrelsen har ett vägledningsansvar och uppdateras årligen. Handläggartäffar har anordnats inom området hälsoskydd (buller), täkter, vindkraft, avfall (avfall i anläggningsarbeten), avloppsreningsverk (studiebesök och handläggartäff), små avlopp och förorenad mark (studiebesök och Skype-information). Länsstyrelsen har deltagit vid möten med kommunerna i länet angående tillsyn av jordbruk, avloppsreningsverk och små avloppsanläggningar. När det gäller energifrågor inryms tillsynsvägledningen inom projektet Incitament för energieffektivisering. Inom områdena avfall och förorenade områden har Länsstyrelsen tillsynsväglett genom information i nyhetsbrev. Förutom tillsynsvägledning genom årliga möten som genomförs för inspektörer i länet som arbetar inom olika branscher, sker även vägledning via Tillsynsportalen Väst, e-post- och telefonkontakter. Kommunbesök i Kungsbacka kommun har genomförts, som uppföljning av kommunens samlade tillsyn enligt miljöbalken. Vid detta besök har bland annat kommunens behovsutredning, tillsynsplan samt

rutiner för uppföljning av tillsynen följts upp. Utifrån erfarenheter från den övergripande tillsynsvägledningen finns det ett behov av stöd och vägledning för kommunerna. Stödet och vägledningen ger effekt ute i kommunerna och en viktig följd är att även kommunens politiker får fördjupad förståelse för miljötillsynsuppdraget. Det ökar förutsättningarna för en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö.

Länsstyrelsen har deltagit i en tillsynssamverkansträffar inom lantbruk med länets kommuner. Länsstyrelsen har även haft ett möte med Lantbrukarnas riksförbund där tillståndsprövningen har diskuterats, liksom en plan för fortsatta avstämningar och vägledningar.

Arbetet med tillsynsvägledning inom avfallsområdet syftar till att få en ökad samsyn i kommunerna då det gäller tolkningar av lagar, domar samt definitioner. Fyra nyhetsbrev har tagits fram under året.

Tillsynsvägledning för kommunernas hälsoskyddshandläggare år 2019 fokuserade på zoonoser och smittskydd. Syftet med vägledningen är att förbereda kommunerna på framförallt spridning av afrikansk svinpest, men även andra smittor som sprids i vår miljö, till exempel via råttor. Informationsspridningen har resulterat i att skyltar med information om afrikansk svinpest har satts upp vid exempelvis rastplatser längs större vägar.

Tillsynsvägledning med inriktning mot såväl avloppsreningsverk som mot små avlopp bedrivs i länet främst genom anordnade träffar, men Länsstyrelsen finns även tillgänglig för frågor via telefon och e-post. Kommunerna spelar en viktig roll för genomförandet av handläggartreffarna och Länsstyrelsen bidrar med information och stöttning samt deltagande vid träffar. När det gäller små avlopp har kommunerna lång erfarenhet och gedigen kompetens. Länsstyrelsens roll blir i det sammanhanget mera stöttande och samlande. När det gäller avloppsreningsverk och de samverkansträffar som anordnas har Länsstyrelsen en tydligare informationsroll, som kanal mellan kommunerna och Naturvårdsverket. Samverkan mellan länen har under 2019 skett genom anordnande av gemensam tillsynsväglämningsdag för avloppsreningsverkens tillsynsmyndigheter samt verksamhetsutövare för Hallands län och Västra Götalands län. I april i år arrangerade Länsstyrelsen i Hallands län ett studiebesök vid en avloppsreningsanläggning med installerad läkemedelsrening för inspektörerna i Hallands län. Med vid studiebesöket var också länsstyrelsehandläggare, med tillsynsansvar över avloppsreningsverk, från två andra länsstyrelser. Samsyn över länsgränser, samverkan mellan län och ett breddat kontaktnät är en viktig effekt av att träffar och liknande arrangeras gemensamt. Regleringsbrevsuppdrag 3.11 miljötillsyn, 3.12 enskilda avlopp och 3.14 strategiskt va-arbete enligt regleringsbrev för år 2019, kommer att redovisas i februari 2020 efter anvisningar från Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten.

Under 2019 har länsstyrelsen bjudit in inspektörer från miljöförvaltningarna i de halländska kommunerna till ett möte för information och diskussioner kring frågor som rör täktillsyn. Det är länsstyrelsens uppfattning att fysiska möten bidrar till samsyn kring täktillsynen i länet och att länsstyrelsens erfarenheter från den egna tillsynen är en viktig grundpelare i mötet med länets inspektörer. Inspektörer från de fyra kommuner som har tagit över täktillsynen deltog.

Tillsynsvägledning inom området strandskydd har bedrivits inom Miljösamverkan-projektet Planerad strandskyddstillsyn, där Länsstyrelsen Halland medverkat i projektgruppen samt vid uppstartmöte. Länsstyrelsen har även under året medverkat med vägledning för Byggnadsnämnden i Halmstads kommun samt för kommunekologerna i länet.

Tillsynsportalen Väst är ett internetbaserat forum för diskussion inom olika ämnesområden. Det är en vägledningssida till kommunerna i både Halland och Västra Götalands län och fungerar som ett diskussionsforum för kommunerna, men även som en vägledningsform för

länsstyrelserna. Portalen är ett redskap för länsstyrelserna att förmedla information och vägledning. Utveckling av Tillsynsportalen Väst har fortsatt under året.

Regional samverkan

Länsstyrelsen ingår som en part och delägare i Miljösamverkan Halland. Miljövårdsdirektören ingår i Miljösamverkans styrgrupp och Länsstyrelsen ingår också i den beredningsgrupp som förbereder och tar fram underlag till projekten. Liksom tidigare år samarbetar Miljösamverkan Halland och Miljösamverkan Västra Götaland genom att driva projekt och anordna kurser tillsammans, bland annat i Kommunikation och bemötande, grundkurs och fortsättningskurs. En genomgång av den regionala samverkan visar att antalet projekt som startat under året omfattar både miljötillsyn, hälsoskydd och livsmedel. Antalet projekt följer projektplanen. Länsstyrelsen ingår som en part i miljöbrottsnätverket, ett samarbete mellan länsstyrelserna i Halland och Västra Götaland, kommunerna i länen samt Polisen och Åklagarmyndigheten. Nätverket sammanställer information och underlag för hantering av miljöbrott. Syftet med nätverket är att underlätta hanteringen av miljöbrottsärenden.

Nationell samverkan

Länsstyrelsen har deltagit i Miljösamverkan Sverige projektet Behovsutredning översyn av modell, vilket har resulterat i en uppdaterad Excelfil till modellen. Samtliga länsstyrelser har uppmanats att använda den senaste versionen i sitt arbete med framtagande av behovsutredning, för att öka samsynen nationellt.

Prövning miljöfarlig verksamhet (Miljöprövningsdelegationen)

Vid Länsstyrelsens miljöprövningsdelegation har 38 ärenden under 2019 handlagts. Ärendena har handlat om tillstånd till miljöfarlig verksamhet, villkorsändringar, beslut om ekonomiska säkerheter med mera. Totalt har ett ärende rört vindkraft, 15 har varit täktärenden och 22 har rört övriga branscher. Sammantaget har antalet ärenden som gäller tillstånd för vindkraftverk minskat i Halland sedan år 2013. Kvaliteten på tillståndsansökningarna för täktverksamhet och lantbruk varierar, både vad gäller struktur och innehåll. Ett flertal kompletteringar har efterfrågats av miljöprövningsdelegationen, vilken påverkar de totala handläggningstiderna.

Naturvård och vattenverksamhet

Samordning av naturvårdsärenden och vattenärenden har fortsatt under 2019. En viss specialisering av arbetsuppgifterna har dock skett för att uppnå en ökad effektivitet. Anledningen är att under stora delar av året har alla uppgifter, handläggning med mera fått utföras av en starkt reducerad personalstyrka inom arbetsgruppen Natur-vatten. Personalstyrkan påverkades negativt av de neddragningar som blev följden av minskade anslag på tillsynsområdet under 2019.

Reducerad personalstyrka har inneburit att handläggningstiderna inom dessa ärendegrupper har ökat drastiskt. En viss effektivisering har skett genom ett mer specialiserat arbetssätt. Arbetet med handläggningsrutiner och mallar har fortsatt under året för att ytterligare effektivisera arbetet och förenkla för nyanställda att komma in i arbetet.

En återgång till en större spridning av arbetsuppgifterna kommer successivt att ske för en fortsatt kompetensutveckling, diskussionsmöjligheter samt samordnade prövningar och beslut. Denna strategi medför en förenkling för berörda företag, organisationer och enskilda medborgare.

Vattenverksamhet och dammsäkerhet

Arbetet med Länsstyrelsens tillsyn av vattenverksamhet och dammsäkerhet syftar till att miljöbalken och de tillstånd som meddelats med stöd av miljöbalken eller motsvarande äldre lagstiftning följs. Länsstyrelsen hanterar inom ramen för tillsynen anmälningsärenden,

tillsynsärenden och tillståndsärenden. Det förekommer även en stor mängd förfrågningar inom dessa områden.

Länsstyrelsen hanterar de kontrollprogram, som normalt krävs för tillståndsgiven verksamhet. Villkoren i givna tillstånd syftar bland annat till att förhindra eller begränsa skada på allmänna och enskilda intressen, vilket medför att kontrollprogrammen, som alltid ska utgå från dessa villkor, utgör en viktig del i Länsstyrelsens tillsynsarbete. Det är således en viktig komponent för uppföljningen av hur verksamheten bedrivs.

I de tillståndprocesser där Länsstyrelsen är remissinstans samt part vid huvudförhandlingar är myndighetens prestation bra, huvudsakligen på grund av att dessa ärenden prioriteras framför anmälnings- och tillsynsärenden. Detsamma gäller för de kontrollprogram som verksamhetsutövaren, i enlighet med villkor i de flesta tillstånd, ska ge in till myndigheten.

Det påbörjade arbetet med klassificering av dammar avslutades under 2019. Sammantaget har tolv anläggningar fått beslut om dammsäkerhetsklass. Det finns en positiv effekt i att verksamhetsutövaren aktivt arbetar med frågan om dammsäkerhet i samråd med tillsynsmyndigheten.

Tillsynsarbetet kan vara både händelsestyrt och egeninitierat. Den egeninitierade tillsynen ska bland annat bedrivas genom granskning av de årsrapporter anläggningsägarna är skyldiga att lämna in till Länsstyrelsen. Tillsynen sker även genom medverkan vid de fördjupade dammundersökningar som verksamhetsutövaren regelbundet ska genomföra enligt energiföretagens riktlinjerna för dammsäkerhet.

Nationella planen för omprövning av vattenkraft

Den nationella planen för omprövning av vattenkraft har inneburit ett omfattande arbete under året. Länsstyrelsen har arbetat med informationsspridning för att alla berörda skulle nås av informationen. Upplysning har skett bland annat genom riktade utskick, träffar, information på webbplatsen samt olika nyhetsbrev.

Under sommaren gick tidsfristen ut för att anmäla anläggningar som ska ingå i den nationella planen för omprövning av vattenkraft. Totalt 108 anmälningar kom in och Länsstyrelsen har meddelat att 100 av dessa uppfyller kraven för att ingå. Antalet anmälningar är lägre än den preliminära uppskattningen, men bedömningen är ändå att de anläggningar som Länsstyrelsen har kännedom om har anmälts. Det innebär att informationsinsatsen har varit tillräcklig. Bland de anmälda objekten finns även objekt som tidigare varit okända för Länsstyrelsen, vilket betyder att arbetet har bidragit med ökad kunskap om tillsynsobjekt i länet.

I den nationella planen för omprövning av vattenkraft finns en indelning i prövningsgrupper, baserat på avrinningsområde. Kartläggning av Länsstyrelsens kunskapsunderlag i tre av de första prövningsgrupperna har gjorts under hösten. Bedömningen är att kunskapsunderlaget är relativt gott i dessa tre avrinningsområden. Avrinningsområdena innehåller även många objekt, som inte uppfyller kraven för att ingå i den nationella planen för omprövning av vattenkraft, men som ändå har inverkan på miljön i vattendraget. Hur dessa ska hanteras och prioriteras är ett kommande arbete.

Samverkan med Länsstyrelsen i Västra Götaland har inletts för ett avrinningsområde som är sträcker sig över länsgränsen och flertalet av objekten ligger utanför Hallands län.

Efterbehandling av förorenade områden

Länsstyrelsen arbetar mot att uppnå miljömålet Giftfri miljö bland annat genom arbetsområdet förorenade områden. I den nationella databasen över förorenade områden, EBH-stödet, finns

potentiellt förorenade områden samlade. I Hallands län finns omkring 2400 potentiellt förorenade områden registrerade i databasen.

Hallands län växer ständigt, vilket innebär en hög exploateringstakt. Undersökning och efterbehandling av potentiellt förorenade områden sker därför också i stor utsträckning som följd av detta. En hög exploatering leder till att fler detaljplaner tas fram och Länsstyrelsens efterbehandlingsgrupp ges möjlighet att yttra sig internt i Länsstyrelsens hantering av detaljplaner.

Under 2019 har personal från Länsstyrelsens efterbehandlingsgrupp fortsatt deltagit i arbetet med uppföljning av riskhanteringsplan gällande områden med risk för framtida översvämningar. Det prioriterade arbetet med PFAS-förorenade områden i Hallands län har fortsatt. Länsstyrelsen har haft en dialog med tillsynsmyndigheten för ett av det mest prioriterade objekten i länet, där det finns en PFAS-problematik. Dialogen mellan Länsstyrelsen och tillsynsmyndigheten, tillsammans med genomfört tillsynsbesök, har lett till en samsyn kring ärendets komplexitet och Länsstyrelsen kan även se att det finns en djupare förståelse för problematiken kring PFAS på den aktuella platsen, vilket är en viktig förutsättning för att arbetet mot åtgärd ska komma vidare.

Länsstyrelsen har beviljats medel från Naturvårdsverket för att starta ett projekt som syftar till att genom provtagningar kunna härleda ett eller fler källområden av PFAS-föroreningar kopplat till yt- och grundvatten nedströms ett industriområde i en av länets kommuner. Upphandling av konsult har genomförts och projektet har pågått under 2019. Det avslutas med att en projektrapport och ett GIS-skikt tas fram.

Arbetet med tillsyn av förorenade har genomförts. Tillsynen inriktas dels mot prioriterade objekt på prioriteringslistan dels mot pågående verksamheter generellt. Flera av de stora pågående verksamheterna i länet är lokaliserade i områden som historiskt varit förorenade, men även nya och tidigare okända föroreningar upptäcks ibland vid byggnationer eller andra ändringar av verksamheter. Tillsyn av förorenade områden är ett långsiktigt och komplext arbete som i de allra flesta fall pågår över långa tidsperioder.

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet över 27 objekt i riskklass ett och två. Av dessa har 14 undersökts i varierande omfattning. Någon typ av åtgärd har vidtagits vid tre av objekten och fullständig åtgärd har utförts vid ett. Länsstyrelsen har också tillsynsansvar över sju objekt, som antingen klassats till riskklass tre eller fyra eller som saknar riskklassning. Av dessa har tre undersökts och för ett av dem har åtgärdsarbetet startats upp.

Länets prioriteringslista uppdateras årligen i det regionala programmet, som skickas till Naturvårdsverket. Det regionala programmet gör att fokus läggs på de mest prioriterade objekten och på så vis riktas insatser, som utredningar och åtgärder, till de ställen där det ger störst effekt.

Länsstyrelsen har under 2019 arbetat aktivt med sju bidragsobjekt. På tre av dessa har det utförts en huvudstudie, vilket innebär utredningar fram till åtgärd. Det pågår åtgärder på två av objekten. Resultatet av arbetet blir en minskning av föroreningar i Halland och ger således effekt på miljömålet giftfri miljö. Det uppstår ofta juridiska frågeställningar, som måste lösas för att arbetet ska komma framåt och nå åtgärd. En mer detaljerad genomgång om vad som har skett på de objekten som finns med på länets prioriteringslista, återfinns i det regionala programmet, Länsstyrelsens i Hallands län dnr 577-7314-2019.

Länsstyrelsens efterbehandlingsgrupp arbetar kontinuerligt med tillsynsvägledning på olika sätt, exempelvis via e-post, telefon, Skype, enskilda besök eller genom att bjuda in kommunerna till träffar med olika teman. Målet är att tillsynsvägledningsinsatserna ska resultera i en ökad kunskapsnivå på kommunerna samt en ökad takt av kommunens egeninitierade tillsynsarbete av

förorenade områden. Länsstyrelsen har noterat att det har skett en utveckling avseende arbetet med efterbehandling ute i kommunerna, om än i varierande grad.

Det har utförts undersökningar i någon omfattning på cirka hälften av länsstyrelsens tillsynsobjekt, vilket har lett till en ökad kunskap om hur allvarlig respektive föroreningssituationen är. För många av tillsynsobjekten behöver troligtvis ytterligare undersökningar utföras för att hamna på en rimlig kunskapsnivå. Kunskapen är viktig eftersom den kan synliggöra föroreningsproblematik, som inte var känd innan undersökningarna utfördes. En ökad kunskap ökar möjlighet att lämna information till exempelvis allmänheten. Om förorenade områden inte undersöks kommer riskerna för människors hälsa eller miljön förknippat med dessa områden, fortsatt att vara okända. Då förorenade område åtgärdas minskar risken för människors hälsa och miljö från det förorenade området. Det innebär också att förorenad mark kan exploateras istället för annan värdefull mark, som till exempel jordbruksmark.

Arbetet med efterbehandling av ett förorenat område är indelat i olika faser, som grovt kan indelas i förstudie, huvudstudie och åtgärdsfas. Länsstyrelsens strategi är att försöka ha något bidragsobjekt i varje fas, så att det hela tiden finns nya objekt som kan gå in i åtgärdsfas. Det är Naturvårdsverket som avgör vilka objekt som beviljas medel och som passar in på den nationella planens uppsatta kriterier. Länsstyrelsen är beroende av att berörd kommun vill vara huvudman för prioriterade objekt. Länsstyrelsen har under året varit huvudman för ett objekt i huvudstudiefas, detta för att underlätta för kommunen.

Transport av avfall

Länsstyrelsen handlägger anmälan om transport av farligt avfall och ansökan om tillstånd till transport av farligt och icke-farligt avfall. Handläggningstiden för de två ärendegrupperna har fastställts på nationell nivå och i Hallands län innehålls handläggningstiderna till 90 % eller mer.

Vattenskyddsområden

Ett beslut om nytt vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter har meddelats i Ullared. En ansökan om vattenskyddsområde för ytvattentäkten i nedre Ätran, som berör fyra kommuner och två län, är under prövning. Ansökan handläggs i samarbete med Länsstyrelsen i Västra Götaland. Ytterligare en ansökan gäller ett vattenskyddsområde i utkanten av norra Halmstad, där det bland annat finns ett flertal verksamheter och lantbruk samt europaväg 6 och riksväg 26. Vattentäkten är särskilt viktig eftersom det finns en vattentäkt i Halmstad, som innehåller förhållandevis höga halter av PFAS. I Halland sker 99,7 % av det allmänna grundvattenuttaget från vattentäkter med fastställda vattenskyddsområden. I södra Halland undersöks möjligheterna att infiltrera ytvatten i en grusås för att säkerställa efterfrågan på dricksvatten.

Vattentjänster

Det långsiktiga tillsynsarbete som pågått under flera år med egeninitierad tillsyn enligt lagen om allmänna vattentjänster bär frukt och samtliga kommuner i länet har tagit fram eller håller på att ta fram en kommunövergripande va-plan. Varje år får Länsstyrelsen in ett antal ärenden som handlar om kommunalt ansvar för ett visst område. Under 2019 har Länsstyrelsen fattat ett beslut med föreläggande till kommun om att inrätta verksamhetsområde för vattentjänster. Länsstyrelsen har även bistått med hjälp i ett ärende där handläggare i Västra Götalands län var jävig.

Åtgärdsprogram för hotade arter

I de nationella åtgärdsprogrammen för hotade arter (ÅGP) listas åtgärder som behövs för att bevara arterna och deras livsmiljöer. Inom åtgärdsprogrammet läggs stort fokus på att åtgärderna utförs på rätt plats i landskapet och arbetet sker i samverkan med olika aktörer.

Åtgärdsprogrammet har därmed också en viktig roll inom arbetet med grön infrastruktur. GRIP on LIFE IP och Fylleåprojektet är två samverkansprojekt som initierats och drivs inom ramen för arbetet med ÅGP.

Länsstyrelsen i Hallands län har nationellt koordineringsansvar för åtgärdsprogram för flera arter, bland annat havsnejonöga, ljunghedar, havsmurarbi och murgrönsmöja.

Kritiskt läge för havsnejonöga

Under sommaren har havsnejonöga inventerats i Halland och det är en utmärkt indikatorart för att vattendrag är variationsrikt med en gott utbyte och god vattenkvalitet. Antalet havsnejonögon som leker i de halländska vattendragen är mycket lågt, uppskattat antal 2019 ligger på under 50 individer och bevarandemålet ligger på 2 500 individer. Totalt i Sverige uppskattas beståndet till 100 individer. En av orsakerna tros vara att det inte finns tillräckligt med stor bytesfisk i havet, exempelvis torsk. En annan faktor är kraftverken som hindrar havsnejonögar att nå sina lekområden. Under året har mycket arbete lagts ner på att färdigställa ett nationellt åtgärdsprogram för havsnejonöga samt att sprida information om arten.

Restaurerings- och skötselåtgärder på skötselintensiva marker

Under 2019 har en mängd restaurerings- och skötselåtgärder genomförts på skötselintensiva områden, främst inom åtgärdsprogram rörande täktmiljöer, kushedar, strandängar och rikkärr. På kushedar har invasiva vresrosor grävts bort och sandblottor har skapats, vilket bland annat ger förutsättningar för många marklevande insekter att anlägga sina bon. I nedlagda grustäcker har brandgator grävts för att underlätta kommande års naturvårdsbränningar samtidigt som gynnsamma strukturer skapas, uppslag av björk och tall har ryckts bort och blomsterlupin och parkslide har bekämpats. Slåtter har utförts i rikkärr och ängsmarker. Sammantaget gynnas många av odlingslandskapets hotade arter av dessa åtgärder.

I samband med att åtgärdsprogrammet för hotade arter genomför naturvårdsåtgärder i värdefulla och skötselintensiva områden har det i flera fall tagits initiativ i frågan om långsiktigt skydd i form av naturvårdsavtal. En stor del av skötselåtgärderna har kunnat genomföras tack vare särskilda medel från Naturvårdsverket för områden med naturvårdsavtal.

Den halländska ljungheden

Västkusten är landets främsta kärnområde för ljunghed, en miljö som hyser en mängd hotade arter och som minskat med över 99 % de senaste 150 åren. Inom arbetet med åtgärdsprogram ljunghed har genomförda inventeringar under 2016-2018 sammanställts under 2019. Syftet är att få ett bättre kunskapsunderlag för identifiering av värdetrakter och få ökad kunskap om betydelsen av olika strukturer och typer av skötselmodeller. En rapport kommer att färdigställas under 2020.

Framtagandet av åtgärdsprogrammet för ljunghedar har fortsatt under året. På ljunghed och ginstedar sker naturvårdsbränning småskaligt för att skapa mosaikartade hedar med en blandning av olika successionsstadier. Under våren genomfördes naturvårdsbränning av gräs- och ljunghedsmarker i ett 20-tal områden, totalt berördes cirka 70 hektar.

Pollinering en viktig ekosystemtjänst

Under 2019 har ett projekt påbörjats med syfte att kartlägga och följa upp statusen för vilda bin i länet. Målet med projektet är att identifiera vilka områden som är särskilt viktiga för att bevara och gynna pollinerare samt att få ett underlag för att föreslå framtida åtgärder. Bland annat har storfibblebi noterats i länet för första gången på över 60 år och tre nya lokaler för batavsandbi har hittats, en ökning med 50 procent. En broschyr om vilda bin i Halland har tagits fram och spridits i olika sammanhang.

Kritiskt för många arter

Årliga uppföljningar visar att det är kritiskt för många hotade arter. Under hösten 2019 följdes samtliga kända lokaler av bokporlav i Sverige (Skåne, Halland och Västra Götalands län) upp. Syftet var att kartlägga artens aktuella status och notera förändringar från tidigare uppföljningar 2008 och 2013. Bokporlaven är en av landets mest sällsynta och hotade epifytiska lavar, en kritiskt hotad art. Resultaten visar att bokporlavens status fortsatt är kritisk och hot från konkurrerande mossor och mörkare skogar måste åtgärdas för att vända utvecklingen.

Årlig uppföljning av vityxne har genomförts på länets två kända lokaler. Endast fem blommande plantor hittades i hela länet, samtliga på den mindre lokalen. På den större lokalen, som normalt sett har en stabil förekomst på över 100 blommande plantor, noterades enbart ett fåtal vegetativa exemplar. Nedgången är troligtvis en effekt av 2018 års torka.

Populationsförstärkande åtgärder

Flera populationsförstärkande åtgärder har utförts under 2019. Bland annat har murgrönsmöja satts ut på fyra lokaler under året. Uppföljning av tidigare års utsättningar visar på tydlig etablering.

Martorn sattes ut på flera lokaler under 2018 och uppföljning av åtgärden under våren 2019 visade på god överlevnad. Under hösten 2019 planterades ytterligare 50 plantor ut.

Intensifierat arbete mot invasiva främmande arter

Länsstyrelsen har fortsatt arbetat med bekämpning av invasiva främmande arter genom bortgrävning av till exempel blomsterlupin, vresros och parkslide och en begäran om att inkomma med uppgifter om gudaträd, samt eventuell bekämpningsplan, har skickat ut till samtliga kommuner och kyrkoförvaltningar i länet.

Kommunerna i länet driver ett gemensamt lokalt naturvårdsprojekt (LONA-projekt) där de ska ta fram en länsövergripande strategi för bekämpning av invasiva främmande växter. Länsstyrelsen är med i projektgruppen.

Grön infrastruktur

Arbetet med grön infrastruktur har under året mest inneburit komplettering av kartmaterial i geografiskt informationssystem samt arbete med habitattyper typiska för Halland.

Stort behov av ökad kunskap om vatten i skogslandskapet

Länsstyrelsen deltar i ett stort EU-projekt, GRIP on LIFE IP, som fokuserar på vatten i skogslandskapet, främst Natura 2000-vattendrag. Inom projektet ska demonstrationsslingor vid vattendrag anläggas. En första vattendragsvandringen har genomförts. Vandringen var öppen för allmänheten.

Vattenförvaltning

Under året har Hallands 457 vattenförekomster (sjöar, vattendrag, kustvatten och grundvatten) status- och riskbedömts enligt gällande föreskrifter. Nya bedömningsgrunder och ny arbetsmetodik medförde ett behov av vägledningar/manualer från ansvariga myndigheter och tidsplanen för arbetet reviderades på grund av förseningar i leveranserna. Förseningarna innebar att den största delen av Länsstyrelsens arbete fick utföras under en kortare tidsperiod än planerat vilket krävde prioriteringar och delar av bedömningarna är ofullständiga eller oklassade. Resultatet kommer att utgöra ett viktigt underlag för bland annat länets kommuner och verksamhetsutövare vid planering eller åtgärder. Resultatet ligger även till grund för framtagandet av miljö kvalitetsnormer och behovet av undantag, åtgärder och övervakning. Eventuella brister i resultatet leder till merarbete för Länsstyrelsen och andra vattenaktörer i länet då underlaget kan behöva kompletteras eller förtydligas inför till exempel

domstolsprövningar. Då status- och riskbedömningarna var mer omfattande än vad vattenmyndigheterna hade planerat så blev många av årets andra uppdrag framflyttade till 2020.

Förslag på åtgärder för de vatten som bedömts ha en risk att inte förbättras innan 2027 har registrerats. Åtgärderna är vägledande och kommer att utgöra ett stöd vid åtgärdsplanering i länet. Åtgärderna ligger även som grund till vattenmyndigheternas åtgärdsprogram för vatten.

Kontinuerlig samverkan och dialog med länets vattenaktörer för att skapa delaktighet i genomförandet av vattendirektivet är ett av Länsstyrelsens mål. Under året har Länsstyrelsen bland annat deltagit i uppstarten av ett nytt vattenråd i länet. Genom vattenråden har Länsstyrelsen möjlighet att sprida information om länets vattenmiljö till organisationer och allmänheten vilket bidrar till en ökad förståelse och hänsyn till våra vatten. Länsstyrelsen genomförde en uppskattad utbildning för kommunerna om miljökvalitetsnormerna för vatten med fokus på samhällsplanering.

Vattendelegationen fattar alla viktiga beslut inom förvaltningen av kvaliteten för vattenmiljön och delegationens arbete har följts under året.

Kalkning av försurade sjöar och vattendrag

Kalkningen av försurade sjöar och vattendrag har genomförts enligt Länsstyrelsens regionala åtgärdsplan och enligt de detaljplaner som tagits fram för varje åtgärdsområde. Under 2019 har Länsstyrelsen arbetat med att ta fram en ny regional åtgärdsplan, som beräknas vara klar i februari 2020 och som ska gälla fram till 2023. Under hösten 2017 fick Länsstyrelsen ett uppdrag från Havs- och vattenmyndigheten om att utvärdera effekterna av 30-års kalkning på vattendragen i Hallands län. Arbetet resulterade i en rapport som redovisades till Havs- och vattenmyndigheten under våren 2019. Under 2019 har fyra av kalkdoserarna renoverats och uppgraderats.

För att följa upp kalkningen och att pH-målen uppfylls så gör Länsstyrelsen omfattande undersökningar i vattendrag och sjöar. Uppföljningen sker enligt fastställda program som innefattar vattenkemiska analyser och biologiska undersökningar såsom bottenfauna, elfiske och kiselalger i vattendrag samt nätprovfiske i sjöar. Resultaten från de biologiska undersökningarna har redovisats i fem rapporter som har publicerats på webbplatsen. Data från undersökningarna har även levererats till nationella datavärddar.

Biologisk återställning av vattendrag

Länsstyrelsen har varit delaktig i fyra projekt inom biologisk återställning, varav två förstudier handlade om åtgärder för att förbättra fiskvandring.

Lokala vattenvårdsprojekt

Under året har 14 nya projekt beviljats inom lokala vattenvårdsprojekt (LOVA), bland annat har det beslutats om medel till två större strukturräddningsprojekt och i ett vattendrag har medel givits till åtgärder enligt en framtagna åtgärdsplan för vattendraget. Flera LOVA-projekt har slutredovisats.

I länet har 250 hektar jordbruksmark strukturräddats. Resultatet visar att kväveutlakningen har minskat med 20 procent och fosforutlakningen med 50 procent.

Länsstyrelsen har arbetat med två egna projekt inom LOVA. Ett projekt har varit att restaurera vattendraget Sennan vid en kvarnlämning, för att återställa möjligheten för vandrande fisk att ta sig längre upp i systemet.

Det andra projektet har som syfte att återskapa ett stort dynvåtmarkshabitat samt att förbättra vattenkvaliteten i Lagan.

Lokala naturvårdsprojekt

I första beslutet om tilldelning från Naturvårdverket fanns inga medel för att fatta nya beslut under året, men efter vårandringsbudgeten och omfördelning har det under 2019 beviljats medel till sex nya lokala naturvårdsprojekt (LONA) för tillsammans 1 miljon kronor. Två ansökningar inom LONA våtmark beviljades också för tillsammans 755 tkr. Totalt i länet bedrevs under året naturvård- och friluftsverksamhet inom 30 LONA-projekt, varav fyra våtmarksprojekt. Inom LONA våtmark har Länsstyrelsen ”lånat en hydrogeolog” från SGU för att öka kunskapsläget kring grundvattenbildning. Femtio personer deltog och lärde sig om vilka kartunderlag som finns och annan nyttig information som kan fungera som underlag för vidare planering av naturanpassade åtgärder som håller vattnet i landskapet och bidrar till god grundvattentillgång.

Restaurering av våtmarker

Extra medel har beviljats för aktiva åtgärder för restaurering och våtmarker i skyddade områden. Syftet har främst varit att, genom att återställa områdets hydrologi, återskapa naturliga biotoper som leder till en ökad biologisk mångfald, men även att öka landskapets vattenhållande förmåga. Flera metoder har använts, till exempel pluggning av diken, skapa mindre småvatten, tuvfräsning och restaurering av mader. Även planering av kommande åtgärder har skett.

Förvaltning av naturreservat

Trots osäkerheter och svängningar gällande finansieringen inom området har årligt återkommande skötsel genomförts som planerat och Länsstyrelsen har kunnat genomföra ett antal nya satsningar och flera stora åtgärder som planerats under lång tid.

Ett nytt arbetslag, till största del bestående av nyanlända kvinnor, har startats upp i samarbete med Skogsstyrelsen och Arbetsförmedlingen. Länsstyrelsen planerar åtgärderna och står för finansiering. Laget jobbar med ett stort projekt med restaurering av öppna våtmarker i reservat, där de bistår de redan anlitade entreprenörerna. Genom de samlade åtgärderna har förutsättningarna förbättrats kraftigt för myrens fåglar.

Intäkter från granavverkning har kunnat finansiera skötsel, vilket har resulterat i att förhållandevis stora arealer med föryngringar har kunnat röjas. Rövningarna har skapat förutsättningar för att få upp bland annat ek och generellt skapa skogar med en större mångfald av trädslag.

Bränning av ljung- och gräsmarker är en förutsättning för att bevara naturvärdena. Detta görs under våren men på grund av det ekonomiska läget fick många bränningar ställas in.

För friluftslivet i naturreservaten har störst insatser gjorts inom underhåll och förbättring av p-platser och vägar samt omdragning av leder. Flera av åtgärderna har förbättrat tillgängligheten och upplevelsen samtidigt som förutsättningarna för djurlivet förbättrats. Ett tydligt exempel är den stora insatsen med att anlägga en ny parkering i Södra Skummeslöv. Samtidigt som tillgängligheten förbättrats så har stora ytor med bar sand återskapats. Här har även en bilväg som går nära stranden stängts och asfalten tagits bort. Resultatet är en gång- och cykelväg som även är framkomlig med rullstol och liknande, samtidigt som det gett möjlighet för starkt hotade insektsarter i området att sprida sig.

De arbeten som utförs i reservaten under ett år är så många, skiftande och ofta komplicerade att de svårigen låter sig sammanfattas kort. Utöver det som beskrivits ovan har stängsel underhållits, hus renoverats, gränser markerats, stränder städats, grupper guidats, webbsidor och skyltar uppdaterats med mera. Arbetet har gjorts i gott samarbete med entreprenörer, markägare, djurhållare, förvaltare, arbetslag och ideella föreningar.

Inventeringar och utredningsarbete för marint skydd

Under året har Länsstyrelsen arbetat med sex blivande marina naturreservat, varav tre bör kunna beslutas under 2020. Mycket utredningsarbete har lagts på hur Länsstyrelsen ska arbeta med fiskereglering i de marina skyddade områdena där fisket har bedömts potentiellt kunna skada bevarandevärdena. Länsstyrelsen har även föreslagit nya och utvidgade MPA (Marine Protected Areas) inom HELCOM (Helsingforskonventionen) och OSPAR (Oslokonventionen).

I samverkan med Länsstyrelserna i Skåne och Västra Götaland har Länsstyrelsen i Halland fortsatt arbeta med den gemensamma ”Strategin för skydd och förvaltning av marina miljöer och arter i Västerhavet”. Strategin förväntas bli klar under 2020.

Utöver detta har mycket arbete lagts på ett projekt att inventera sjöfågel i södra Kattegatt och norra Öresund samt en ansökan om att utvidga denna inventering till hela Kattegatt. Länsstyrelsen har även kartlagt den ovanliga Natura 2000-naturtypen bubbelrev på de tre stora halländska utsjöbankarna och har kunnat konstatera att naturtypen finns i alla tre områdena.

Två nya naturreservat, en strategi för skydd av kustområden och flera inventeringar av värdefull natur

Under året fattade Länsstyrelsen beslut om två nya naturreservat. Båda områdena utgörs av skog, det ena omfattar även delar av ett vattendrag och våtmarksområde. Länsstyrelsen har medverkat till att avtal tecknats för 16,8 miljoner kronor som ersättning till markägare för 126 hektar skogsmark.

Länsstyrelsen har under 2019 fattat beslut om att utvidga strandskyddet i Kungsbacka kommun, infört kopplingskrav för hund i de reservat där det är motiverat samt tagit fram en strategi för skydd av kustområden. I samverkan med Fortifikationsverket och Försvarsmakten har Länsstyrelsen tagit fram naturanpassade skötselplaner för fyra militära övningsområden med höga naturvärden. Två av områdena ingår i Natura 2000-nätverket.

Länsstyrelsen har under året låtit genomföra inventeringar som kan utgöra underlag för framtida områdesskydd. Karteringarna har omfattat marin bottenfauna, marina naturtyper på utsjöbankar, sjöfågel och insekter i ekskogar.

Länsstyrelsen samordnar och leder det halländska friluftslivsarbetet

Ett centralt mål är att tillgängliggöra naturen i Halland för alla och därmed möjliggöra ett friluftsliv med så låga ingångströsklar som möjligt. Fokus har legat på aspekterna infrastruktur, information och allmänna transporter.

Den planerade kustnära vandringsleden ger fler invånare och besökare möjlighet till vandring i attraktiv natur. Länsstyrelsens engagemang säkerställer att detta samtidigt gynnar naturvärden och åtgärder i reservat som redan har vidtagits.

Pilotprojektet med en digital friluftsguide för Åkulla Bokskogar ger besökaren numera all friluftsinformation både i och utanför reservaten på ett ställe. Detta är även utgångspunkten för samarbetet med kommunerna kring en digital friluftsguide för hela länet.

Den fortsatta driften av busslinjen Åkturen under 2019 har möjliggjort för fler utan bil att upptäcka och uppleva naturen. Resultaten har spridits och inspirerat flera andra satsningar i landet. Tillgängligheten med kollektivtrafik tas numer in som en viktig del av Länsstyrelsens reservatsförvaltning och informationsarbete.

Resultatmått och resultatanalys – Naturvård, samt miljö- och hälsoskydd

Tillsyn

Länsstyrelsens analys av verksamheten ger att tillsyn behöver vara långsiktig. När meddelade tillstånd och villkor hålls medför verksamheter inte olägenheter för människors hälsa och miljön i miljöbalkens mening, även om varje verksamhet medför effekter på miljön och människors hälsa i varierande utsträckning. Hos Länsstyrelsen har cirka fyra årsarbetskrafter lagts på miljötillsyn. Lika som tidigare år finns det ett glapp mellan planerad tillsyn enligt tillsynsplanen, 4,5 årsarbetskrafter, och tillsynsbehov efter behovsutredningen, som är elva årsarbetskrafter. Miljötillsyn har bedrivits inom de flesta områden, men varken miljötillsynen eller Sevesotillsynen har kunnat bedrivas enligt målet i tillsynsplanen. Det beror bland annat på svårigheter med rekrytering av medarbetare med rätt kompetens och som följd av minskade resurser för miljötillsyn, vilket i förlängningen även har resulterat i minskad tid för Sevesotillsyn. Även annan tillsyn, som till exempel enligt lagen om allmänna vattentjänster, har prioriterats ned under året. Utförd tillsyn medför dialog med verksamhetsutövaren och ökar sannolikheten att meddelade tillstånd och villkor hålls och att lagkrav efterlevs. Minskad tillsyn leder till en sämre kontakt mellan tillsynsmyndighet och verksamhetsutövare och kan även leda till minskad lagefterlevnad. Länsstyrelsen bedömer att effekterna av ej utförd tillsyn blir avsaknad av kontinuerlig förebyggande dialog med verksamhetsutövarna och större negativ påverkan på människors hälsa och miljön är vad som annars hade varit fallet.

Tillsynsvägledning

Analysen av verksamheten visar att tillsynsvägledning har genomförts i stort sett i enlighet med fastställd tillsynsvägledningsplan. Tillsynsvägledningen har bedrivits i en omfattning av drygt 120 persondagar under 2019. Länsstyrelsen arbetar aktivt med tillsynsvägledning och har regelbundna kontakter med länets kommuner, även vid andra tillfällen än vid handläggarträffarna. Det är ett område som utvecklats mycket under de senaste åren och har under 2019 kunnat genomföras trots ansträngt personalläge. Medel från Havs- och vattenmyndigheten riktade mot tillsynsvägledning avseende små avlopp och avloppsreningsverk har möjliggjort ökade satsningar på området, vilket bland annat resulterat i ett studiebesök för länets kommuner och handläggare på länsstyrelser. Kommunerna har uttryckt sin uppskattning att Länsstyrelsen är närvarande vid träffar och att gemensamma dagar och liknande ordnas.

Samverkan

Efter några år i malpåse har miljöbrottsnätverket startat upp igen. Något resultat av arbetet kan inte förväntas under innevarande år. Resultat av årets insats i Miljösamverkan Sveriges behovsutredningsprojekt kan inte förväntas under innevarande år. Det arbete som tidigare har utförts har resulterat i en mer samlad metodik kring länsstyrelsernas behovsutredningar, även om det återstår arbete innan dessa är jämförbara mellan länsstyrelserna i tillräcklig utsträckning.

Prövning miljöfarlig verksamhet (Miljöprövningsdelegationen)

Handläggningen bedöms som effektiv och besluten håller hög kvalitet och står sig väl vid överprövningar. Under året har sju beslut från miljöprövningsdelegationen överklagats. Länsstyrelsens bedömning är att förutsägbar handläggningstid och god kvalitet på besluten gynnar verksamhetsutövaren likväl som samhället i stort. Förutsägbara bedömningar och stabil kvalitet på besluten gynnar också myndighetens trovärdighet och är viktig för rättssäkerheten.

Transport av avfall

Resultaten visar att handläggningstiderna hålls i hög utsträckning. Ofta beror en förlängd handläggningstid på att anmälan eller ansökan inte är komplett eller att anmälnings- eller ansökningsavgiften inte har betalats in. Både komplettering och avgift begärs in efter cirka en

veckas handläggningstid för att möjliggöra att handläggningstiderna följs. Varken anmälan eller ansökan handläggs innan avgiften har betalats in.

Vattenverksamhet

Effekterna av arbetet i tillståndprocesserna och de efterföljande kontrollprogrammen, som oftast är kopplade till dessa tillstånd, är bra. Länsstyrelsen medverkar till att de villkor som är nödvändiga för att verksamheten ska kunna tillåtas är tillräckliga och Länsstyrelsen medverkar till att kontrollprogrammen får tillräcklig omfattning i förhållande till meddelade villkor.

Efterbehandling förorenade områden

Länsstyrelsen ser i sin analys av verksamheten att exploateringstakten i Halland är hög, vilket leder till att många detaljplaner tas fram. Efterbehandlingsgruppens möjlighet att yttra sig kring detaljplaner har bidragit till att områden som är potentiellt förorenade undersöks och saneras till den nivå som krävs för den aktuella exploateringen. En ambition har under året varit att prioritera arbetet med yttranden över detaljplanerna, trots periodvis hög arbetsbelastning. Om de vidtagna undersökningarna och åtgärderna har kommit till stånd tack vare Länsstyrelsens tillsyn är svårt att entydigt avgöra, då även exploatering eller andra typer av markarbeten inom pågående verksamheter kan ha bidragit till att förorenade områden blivit undersökta och åtgärdade. Länsstyrelsen bedömer dock att flertalet av de undersökta och åtgärdade objekten har utförts som ett resultat av tillsynen, eftersom aktiv tillsyn och de verktyg som tillsynen har för att få till stånd åtgärder ger effekt.

Åtgärdsprogram för hotade arter

Arbetet inom ÅGP har under 2019 lett till att ett flertal arters populationer i länet har stärkts (till exempel murgrönsmöja, martorn och en del vildbin). Tyvärr visar inventeringar att tillståndet försämrats för vissa arter (till exempel havsnejonöga och vityxne), trots intensivt arbete med att återskapa lämpliga livsmiljöer.

Invasiva främmande arter

Länsstyrelsen har under 2019 utökat arbetet med invasiva främmande arter något. Bekämpning av vissa arter har skett sedan tidigare, men omfattar nu även arbetet med tillsyn till en mindre del. Länsstyrelsen är beredd att utöka verksamheten när anslagen ökar.

Grön infrastruktur

Arbetet med Grön infrastruktur har under 2019 i huvudsak fokuserat på att förbättra kunskapsunderlagen.

Vattenförvaltning

Det intensiva arbete som vattenförvaltarna utförde under året har resulterat i ett bra kunskapsunderlag för framtida prövningar och åtgärder. Kunskapen har även spridits i länet genom samverkan med bland annat vattenråden och kommunerna.

Kalkning av försurade sjöar och vattendrag

Kalkningen har genomförts enligt plan och gör att de flesta organismer kan överleva i Hallands försurade vatten. Kalkningen motverkar dels den försurning som fortfarande pågår och lindrar effekten av den intensiva försurning som pågick under 1900-talet.

Biologisk återställning av vattendrag

Arbetet med biologisk återställning av kalkade vattendrag har lett till att fler vattendrag blivit lämpliga och tillgängliga livsmiljöer för vandrande arter.

Lokala vattenvårdsprojekt (LOVA) och lokala naturvårdsprojekt (LONA)

Under året har 14 nya projekt beviljats inom lokala vattenvårdsprojekt (LOVA), samtidigt som många löper på sedan tidigare år. Projekten leder till minskade näringsläckage till vattendragen och så småningom havet. Dessutom har projekt lett till förbättrade möjligheten för vandrande fisk att ta sig längre upp i vattensystemen.

Totalt i länet bedrevs under året naturvård- och friluftsverksamhet inom 30 LONA-projekt, varav fyra våtmarksprojekt. Resultatet är restaurerade strandängar, förbättrade förutsättningar för friluftsliv och bekämpning av främmande invasiva arter.

Restaurering av våtmarker

Våtmarker har återskapats respektive gjorts fuktigare genom återställning av hydrografen i några naturreservat. Arealen våtmark har därmed ökat i länet.

Förvaltning av naturreservat

I och med den initialt väsentligt nedskurna budgeten för förvaltning av naturreservaten fick ambitionerna för 2019 dras ner. Det kom mer pengar i vårandringsbudgeten, men det ledde ändå till stora svårigheter för förvaltningen. Trots detta har årligt återkommande skötsel genomförts som planerat. Hallands naturreservat förvaltades väl även 2019, i gott samarbete med entreprenörer, markägare, djurhållare, förvaltare, arbetslag och ideella föreningar.

Marint skydd

Det marina skyddet är fortfarande i en tidig fas. Arbetet har främst fokuserat kring kunskapsuppbyggnad och strategiskt arbete, men trots det har Länsstyrelsen kommit långt i beslutsprocessen för tre marina reservat.

Områdesskydd

Arealen skyddad skog ökade något under året, även om 2019 var något av ett ”mellanår”. Flera ärenden stötte på större eller mindre hinder som gjorde att beslut fick skjutas framåt. Ett gott samarbete med Fortifikationsverket har redan lett till bättre vård av naturvärdena på länets skjutfält. Länsstyrelsen genomförde lite fler inventeringar än vanligen, vilket kommer att underlätta och höja kvaliteten på arbetet åren som kommer.

Friluftslivsarbetet

Länsstyrelsen kan se en tydlig trend att fler vill utöva friluftsliv. Bland annat ökar antalet besökare i naturreservaten. Med en friluftsstrategi på Länsstyrelsen möjliggörs se en ökad samordning av friluftslivsarbetet, bland annat vad gäller Hallandsleden och en eventuellt kommande vandringsled utmed kusten. Informationen om hur man kan komma ut i naturen, bland annat med kollektivtrafik har förbättrats betydligt.

Naturvård, samt miljö- och hälsoskydd (verksamhet 5*)	2019	2018	2017
Årsarbetskrafter män	20,5	22,6	19,8
Årsarbetskrafter kvinnor	32,9	33,0	32,3
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr) totalt	83 756	89 579	83 704
Antal ärenden, inkomna och upprättade	2 325	2 326	2 127
Antal beslutade ärenden	2 309	2 256	2 052
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	57	41	65
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	97 597	48 797	17 153
Resultatindikator Skyddad landareal i naturreservat (hektar)	15 837	15 581	15 224
Resultatindikator Antal besökare Naturum Getterön	83 903	81 799	77 786

Samlad bedömning av resultat

Miljö- och hälsoskydd

Det arbete som utförs inom ramen för myndighetens ansvar, med den tillsyn och tillsynsvägledning som bedrivs, de tillstånd och ärenden som handläggs, den dialog med och mellan medarbetare som sker både inom enheten och tvärsektoriellt inom myndigheten håller i stort god kvalitet. Bedömningen är att det är till gagn både för miljön och människors hälsa i länet. Det är en komplex verksamhet, med många uppdrag och utmaningar. Året har inneburit stora krav på prioriteringar, som bland annat lett fram till längre handläggningstider vilket i förlängningen påverkar både verksamhetsutövare och medborgare. Det arbete som utförs inom ramen för tillsynsvägledningen och miljösamverkan medför en samsyn både inom länet och nationellt. Med hänsyn taget till de utmaningar som finns, bland annat i fråga om resurser och rekrytering av kompetens, bedömer Länsstyrelsen att verksamheten har bedrivits med förhållandevis gott resultat och att arbetet bidrar till en god miljö för länets invånare. Det finns ändå utvecklingsbehov inom flera områden. En utmaning består i att möta dessa utvecklingsbehov i en komplex verksamhet med många ansvarsområden, ett stort behov av prioriteringar och med begränsade resurser.

Miljötillsyn

Tillsynen har under året inte kunnat bedrivas fullt ut enligt tillsynsplanen. Tillsyn bidrar ur samhällssynpunkt till att lagkrav, regler och tillstånd efterlevs och till en ökad lagefterlevnaden och ökad medvetenhet för miljö- och säkerhetsfrågor hos verksamhetsutövare. Det faktum att tillsynsmyndigheten finns och har möjlighet att ställa krav, bidrar till en skärpning av lagefterlevnad ute i samhället och i förlängningen bidrar det till skydd för människors hälsa och miljön. Att Länsstyrelsen haft ett år med lägre frekvens av tillsyn påverkar inte den effekten så länge den lägre frekvensen är tillfällig. Den minskade tillsynsfrekvensen som Länsstyrelsen haft under året kan leda till ökade arbetsinsatser kommande år med fler föreläggande om åtgärder för att verksamhetsutövarna ska uppfylla krav utifrån lagar, regler och tillstånd.

Den egeninitierade tillsynen har under året tvingats till kraftig prioritering, till förmån för andra ärenden och aktiviteter. Det finns en risk i om dialogen med verksamhetsutövarna blir periodisk snarare än kontinuerlig. Det ökar risken att verksamheterna medför större negativ miljöpåverkan än nödvändigt. Vid utebliven tillsyn ökar risken att det förekommer oupptäckta brister i efterlevnaden av meddelade tillstånd och villkor. En kontinuerlig tillsyn gagnar människors hälsa och miljön, en sund konkurrens och seriösa verksamhetsutövare.

Tillsynsvägledning

Länsstyrelsen arbetar aktivt med tillsynsvägledning inom olika områden och med ett brett angreppssätt. Under de senaste åren har tillsynsvägledningen inom de olika tillsynsområdena utvecklats och Länsstyrelsen har goda kontakter med kommunerna, vilka också visar uppskattning för den tillsynsvägledning Länsstyrelsen bedriver.

Tillsynsvägledningen har bland annat bidragit till att tillsynsmyndigheternas tillsyn av vindkraftsanläggningar blir effektivare och mer rättssäker, samarbete mellan länets kommuner och Länsstyrelsen etablerats och träffar med externa parter, till exempel Lantbrukarnas riksförbund, syftar till att underlätta och effektivisera miljöprövning genom ökad kvalitet på ansökningshandlingar.

Med Tillsynsportalen i Väst har länsstyrelserna i Halland och Västra Götaland fått en gemensam portal för tillsynsvägledning både för miljöskydd, hälsoskydd och livsmedel. Det finns en strategi för utveckling, för ett mer aktivt deltagande på sidan. Länsstyrelsen har bidragit med goda idéer för utveckling, men det återstår arbete för att utveckla portalen ytterligare.

Den regionala samverkan bidrar till samsyn i bedömningar och breddning av kompetenser och kunskaper samt effektivare ärendehantering hos tillsynsmyndigheterna. I förlängningen bidrar det till rättssäkerheten, genom att bedömningar är förutsägbara och konsekventa.

Länsstyrelsen anser att det är viktigt med deltagande i nationella samverkansprojekt. Det bidrar generellt till samsyn och ökade kontaktytor mellan länsstyrelserna. Behovsutredningsprojektet har resulterat i ett enhetligt underlag till alla länsstyrelser. Till det har kompetensen hos Länsstyrelsen i Hallands län höjts internt.

Prövning miljöfarlig verksamhet (Miljöprövningsdelegationen)

Miljöprövningsdelegationen har för sjätte året i rad klarat regeringens mål om 180 dagars handläggning, räknat från det att ansökan blivit komplett. Effekten är att den industriella utvecklingen i Halland sedan flera år skett på ett effektivt sätt, vilket bland annat gynnat utvecklingen av förnyelsebar energi i form av vindkraft och biogas samt även bostadsbyggandet som är beroende av material från sand- och bergtäkter.

Naturvård och vattenverksamhet

Samordningen av natur- och vattenärenden har bidragit till ett övergripande ställningstagande av den åtgärd som planeras att utföras, vilket underlättar för kunden. Länsstyrelsen bedömer att omstruktureringen av arbetssättet leder till att kunden får en samlad bild av vad som krävs. Det finns dock ett fortsatt utvecklingsbehov. Arbetet med handläggningsrutiner och mallar förenklar för nyanställda att komma in i arbetet och ger en mera enhetlig handläggning, prövning samt utformning av beslut.

Vattenverksamhet

För Länsstyrelsen är det främst inom området egeninitierad tillsyn av vattenverksamhet som det finns ett utvecklingsbehov, då glappet mellan uppskattat behov och tillgänglig tid för tillsyn är stort.

Det finns även utvecklingsbehov vid handläggning av ärenden inom händelsestyrd tillsyn. Ärendetypen gäller vanligen klagomål och handläggningstiderna för ärendetypen kan bli förhållandevis långa på grund av komplexa frågeställningar samt att parternas åsikter i dessa ärenden ofta går isär. Det sistnämnda leder till att dessa ärenden oftare överklagas men bedömningen är ändå att handläggningstiden för dessa ärenden har minskat under året och att det går åt rätt håll.

För tillsyn av dammsäkerhet finns ett utvecklingsbehov vad gäller den egeninitierade tillsynen. För de dammar som är klassificerade enligt 11 kapitlet 24 och 25 §§ miljöbalken ska årliga tillsynsavgifter utgå, vilket innebär att länsstyrelsernas tillsyn bör öka i proportion till detta. Arbetet med att informera om den nationella planen för omprövning av vattenkraft och hantera inkomna anmälningar har fungerat bra från Länsstyrelsens sida men det finns fortfarande stor osäkerhet kring hur arbetet ska struktureras och vad Länsstyrelsens roll i processen omfattar. Avsaknaden av tydlig och strukturerad vägledning från central myndighet har varit och är ett problem.

Efterbehandling av förorenade områden

Kartläggning, tillsyn samt åtgärder inom förorenade områden leder till att miljömål och miljö kvalitetsnormer för vatten lättare nås. Länsstyrelsen bedömer att den egeninitierade tillsynen av förorenade områden behöver öka i länet, för att uppsatta mål ska kunna nås. Länsstyrelsen har drivit ett antal bidragsfinansierade objekt framåt under året. Om resurser och medel ökar kommer takten och antal objekt som når åtgärd att öka och på så vis snabbare bidra till en giftfri miljö.

Transport av avfall

Att handläggningstiderna i så stor utsträckning har hållits har lett till att transportörer och andra verksamhetsutövare som har ansökt om tillstånd eller anmält transport av farligt avfall har fått ett beslut inom handläggningstiden. Genom att hålla handläggningstiderna bidrar Länsstyrelsen till att verksamheten för transportörerna och andra verksamhetsutövare i de flesta fall kan fortsätta med sin verksamhet utan uppehåll.

I webbregistret Kontrollera avfallstransportör, som finns hos Länsstyrelsen, finns möjlighet för aktörer på marknaden att kontrollera om den transportör som ska transportera deras avfall har ett giltigt tillstånd. På så sätt bidrar Länsstyrelsen till att transport av avfall sker med godkänd transportör, som innehar de intyg etcetera som krävs.

Vattentjänster

Tillsyn har under ett antal år genomförts regelbundet enligt lagen om allmänna vattentjänster och det syns framgång ute i länet. Samtliga kommuner har tagit fram eller håller på att ta fram en kommunövergripande va-planering och det märks att frågan har aktualiserats ute i kommunerna. Den samlade bedömningen är att resultatet är gott.

Åtgärdsprogram för hotade arter

Inom åtgärdsprogrammen läggs stort fokus på att åtgärderna utförs på rätt plats i landskapet och arbetet sker i samverkan med olika aktörer. Åtgärder görs framför allt för de arter som har Halland som en viktig del av sitt utbredningsområde. Länsstyrelsen når små men stadiga förbättringar av förhållandena för arter på ljunghedar, i sandmiljöer, i rikkärr och i vattendrag. Trots detta ses minskande populationer av en del arter, till exempel havsnejonöga. Stora insatser görs för att öka kunskapen om arterna som berörs av åtgärdsprogrammen, både genom inventeringar och kunskapssammanställningar. Den samlade bedömningen är att Länsstyrelsen har uppnått ett gott resultat.

Invasiva främmande arter

Länsstyrelsen jobbar redan med bekämpning av invasiva främmande arter i skyddade områden och ÅGP och har under året även börjat jobba en del med tillsyn. Verksamheten har varit begränsad under 2019 på grund av budgeten. Den samlade bedömningen är att Länsstyrelsen har uppnått ett gott resultat utifrån de ekonomiska förutsättningarna.

Grön infrastruktur

Arbetet har under året fokuserat på sammanställning av information. Framöver bör Länsstyrelsen fokusera på att samråda med andra parter. Den samlade bedömningen är att det finns ett utvecklingsbehov av Hallands handlingsplan för grön infrastruktur efter samverkan med samhällets aktörer.

Vattenförvaltning

Under året har Hallands vattenförekomster status- och riskbedömts enligt gällande föreskrifter. Försenade instruktioner innebär att den största delen av Länsstyrelsens arbete fick utföras under en kortare tidsperiod än planerat vilket krävde prioriteringar och delar av bedömningarna är ofullständiga eller oklassade. Extra personella resurser fick sättas in för att kunna slutföra uppdraget. Den samlade bedömningen är att Länsstyrelsen har uppnått ett utmärkt resultat.

Kalkning av försurade sjöar och vattendrag

Kalkningen av försurade sjöar och vattendrag har genomförts enligt Länsstyrelsens regionala åtgärdsplan. Under 2019 har Länsstyrelsen arbetat med att ta fram en ny regional åtgärdsplan som ska gälla fram till 2023. För att följa upp kalkningen och att pH-målen uppfylls utförde

Länsstyrelsen omfattande undersökningar i vattendrag och sjöar. Den samlade bedömningen är att Länsstyrelsen har uppnått ett utmärkt resultat.

Biologisk återställning av vattendrag

Länsstyrelsen har varit delaktig i flera projekt för biologisk återställning vattendrag. Den samlade bedömningen är att Länsstyrelsen har uppnått ett gott resultat.

Marina frågor

Under året har Länsstyrelsen arbetat med sex blivande marina naturreservat samt med fiskereglering i tre Natura 2000-områden i svensk ekonomisk zon. I samverkan med Länsstyrelserna i Skåne och Västra Götaland har Länsstyrelsen i Halland fortsatt arbeta med den gemensamma ”Strategi för skydd och förvaltning av marina miljöer och arter i Västerhavet”. Den samlade bedömningen är att Länsstyrelsen har uppnått ett gott resultat.

Lokala vattenvårdsprojekt (LOVA) och lokala naturvårdsprojekt (LONA)

Under året har 14 nya projekt beviljats inom lokala vattenvårdsprojekt och flera LOVA-projekt har slutredovisats. Länsstyrelsen beviljade medel till sex nya projekt inom ordinarie LONA och två inom våtmarks-LONA. Totalt i länet bedrevs under året naturvård- och friluftsverksamhet inom 30 LONA-projekt, varav fyra våtmarksprojekt. Den samlade bedömningen är att Länsstyrelsen har uppnått ett utmärkt resultat.

Restaurering av våtmarker

Extra medel har beviljats för aktiva åtgärder för restaurering och våtmarker i sex skyddade områden. Den samlade bedömningen är att Länsstyrelsen har uppnått ett gott resultat.

Förvaltning av naturreservat

Trots osäkerheter och svängningar vad gäller finansieringen inom området har årligt återkommande skötsel genomförts som planerat, och Länsstyrelsen har kunnat genomföra nya satsningar och genomföra flera stora åtgärder som planerats under lång tid. Fokus har legat på restaurering av våtmarker och ädellövskogar och på förbättring av vägar, p-platser och leder. Den samlade bedömningen är att Länsstyrelsen har uppnått ett utmärkt resultat med tanke på osäkerheten vad gäller finansieringen.

Områdesskydd

Under året fattade Länsstyrelsen beslut om två nya naturreservat och skrev inträngsavtal för ytterligare 126 hektar skogsmark. Länsstyrelsen har även fattat beslut om utvidgat strandskydd i Kungsbacka kommun, samt tagit fram en strategi för skydd av kustområden. Den samlade bedömningen är att Länsstyrelsen har uppnått ett gott resultat.

Friluftslivsarbetet

Det centrala målet för friluftslivsarbetet är att tillgängliggöra naturen i Halland för alla och därmed möjliggöra ett friluftsliv med så låga ingångsströsklar som möjligt. Fokus har legat på aspekterna infrastruktur, information och allmänna transporter. Den samlade bedömningen är att Länsstyrelsen har uppnått ett gott resultat.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☒ Gott ☐ Utmärkt

10. Lantbruk och landsbygd

Prestationer och effekter

Handläggning av jordbrukarstöd, företagsstöd, projektstöd och miljöinvesteringar har under 2019 varit så effektiv och korrekt som icke kompletta IT-systemen och manuella verktyg tillåter. Stöd betalades ut i största möjliga omfattning och så tidigt som regelverket tillåter i den omfattning som planerats enligt SUSS utbetalningsplan.

Till jordbrukarstöden lämnades 2923 SAM-ansökan in. En ansökan omfattar flera olika stödformer och utbetalas i flera omgångar, vilket medför att en enskild ansökan genererar ett flertal beslut. Inför 2019 kvarstod delar av handläggningen från 2015–2018 års jordbrukarstödsansökningar vilket har inneburit ökade kostnader. Under 2019 har Länsstyrelsen fattat 12 909 stödbeslut i Jordbruksverkets IT-system Jorden och 434 stödbeslut i Jordbruksverkets äldre system Ararat. 96 % av stödsökarna fick utbetalt i direktstöd före nyår. Av de som återstår är stor andel avslag. Genom manuell hantering har Länsstyrelsen gjort mesta möjliga för att få igenom beslut där det har varit genomförbart. Hantering av blockdatabasen genomförs enligt avtal med Jordbruksverket, så att lantbrukarna har så korrekt information som möjligt. Fältkontrollerna var, med hjälp av handläggare för åtagandeplaner, klara i tid så att stöden kunde beslutas för att betalas ut vid första utbetalningstillfället. Åtagandeplaner för 2019 har till mindre del inte hanterats. 2018 års planer gjordes färdigt. Av restaureringsblocken 2019 har alla fastställts. De som inte fick restaureringsplan tidigt under året fick istället ett startbesked, baserat på rådgivning. Vad gäller slutbesiktningarna för åtagande från 2015 gjordes sju 2019, resterande görs 2020. Detta medför att mer areal kan tas i bruk för ansökan om betesmarksstöd. Utbetalningarna stärker företagets lönsamhet och bidrar till att uppfylla miljömålen. Eftersom viss handläggning av 2015–2019 års ärenden ännu återstår blir konsekvensen att förtroendet för ersättningssystemet, handläggande myndighet och Jordbruksverket är låg. Komplexiteten i allt som rör jordbrukarstöden påverkar förtroendet, vilket delvis kan avhjälpas med bra information och rätt bemötande, både till enskilda och intresseorganisationer.

Inom landsbygdsutvecklingsstöden har regionala prioriteringar och kriterier bidragit till programmets mål. I Halland har det varit många lantbruksföretag som vill utvecklas för att öka sin konkurrenskraft, diversifiera verksamheten eller utöka med förädling. Många har sökt investeringsstöd och projektstöd och avsatt budget till och med 2020 är till stora delar redan in-tecknad av hittills inkomna ansökningar. Möjligheten att flytta medel mellan vissa åtgärder har utnyttjats. Miljöinvesteringar har lägre söktryck, särskilt inom vattenkvalitet, våtmarker, engångsröjning, rovdjursstängsel, liksom företagsstödet minskade utsläpp av växthusgaser och ammoniak. Prioriteringarna har bidragit till att befintligt företagande har förbättrats och att företagen ytterligare befest sina starka sidor för att kunna satsa långsiktigt. Utveckling av samhällen på landsbygden har gynnats genom att bredband getts stöd och byggts ut. Bredbandsutbyggnaden, som initialt var på en låg nivå i Halland, har gått bra. Nu när ett flertal projekt genomförts framgår det att det är komplicerade projekt som inte är lätta för mindre föreningar att genomdriva medan större aktörer har haft andra möjligheter, med resultat att det blir olika förutsättningar för framgång. Länsstyrelsen har inom landsbygdsutvecklingsstöden haft en ackumulerande ärendebalans från programmets start för ansökningar vilken nu minskat och rutiner har kontinuerligt reviderats av Jordbruksverket för att snabba upp hanteringen. Kompetensutvecklingsinsatser har fungerat som ett smörjmedel och bidragit till att genomföra landsbygdsprogrammet. Insatserna har bidragit till att förenkla för företag genom ökade kunskaper om företagsutveckling samt hållbar förvaltning av naturresurser och klimatåtgärder har erhållits genom olika kompetensutvecklingsinsatser där Halland prioriterat frågor som berör näringsläckage och biologisk mångfald, särskilt i de intensivt brukade jordbruksområdena. I mellan- och skogsbygd har prioriteringen istället varit att bevara skötsel för att motverka igenväxning. Grundutbudet av kurser har fortgått inom ekologisk produktion av mjölk, spannmål och grönsaker med mera. Kompetensutvecklingen har utökats med samarbetsprojekt

för livsmedelsstrategin samt ett projekt för ökad djurvälstånd. Insatserna har bidragit till att bättre rusta företagen inför lantbrukets utmaningar.

Det regionala livsmedelsstrategi-arbete har i fortsatt tillsammans med Region Halland, lantbrukets organisationer, livsmedelsföretagare, Lokalt Ledd Utveckling och Högskolan i Halmstad. Under året framstod ökad primärproduktion kopplad till en ökad förädling som särskilt viktigt att arbeta med i Halland. En ny arbetsgrupp har påbörjat ett särskilt arbete med denna fråga, både för gröna och blå näringar. För Länsstyrelsen har särskilt regler och villkor varit i fokus, med stark önskan om samarbete från lantbrukets organisationer för att underlätta för företagen.

En organiserad fonsamordning har fortsatt mellan de olika ESI-fonderna. Regelbundna möten har ordnats mellan representanter för de olika stödmyndigheterna i Halland och Västra Götaland. Länsstyrelsen har deltagit i mötena. Fonsamordning med landsbygdsfonden och de andra fonderna har dock inte varit tydlig; mycket handlar om informationsdelning.

Resultatmätt och resultatanalys – Lantbruk och landsbygd

Införandet av en ny jordbrukspolitik har dragit ut på tiden och medfört kostnadsökningar för den del av verksamhetskostnaderna inom lantbruk och landsbygd som utgörs av administrationen av landsbygdsprogrammet och direktstöden. Ökad komplexitet i stödsystemet samt behovet av hårda prioriteringar i Jordbruksverkets utveckling av IT-systemen har inneburit en ökad resursåtgång i Länsstyrelsens handläggnings- och kontrollarbete inom både jordbruksstöd och landsbygdsstöd. Kontrollverksamheten kunde uppfylla sitt uppdrag genom att handläggning av åtagandeplaner prioriterades ner och inte blev klara innevarande år.

2019 har därmed varit fortsatt bekymmersamt gällande ärendebalanser, både för jordbrukarstöden och landsbygdsutvecklingsåtgärderna. Inom jordbrukarstöden är det framförallt det omfattande manuella arbetet med miljöersättningar från 2015–2018 som orsakat eftersläpningar, särskilt för betesmarker och vall, vilka Halland har stora ärendemängder av. Det arbetet har även påverkat slututbetalningar för 2019 års miljöersättningar i betydligt större omfattning än tidigare år. Delar av 2015–2019 års handläggning kommer att kunna slutföras först under 2020. Den höga utgående ärendebalansen med avseende på jordbrukarstöden är till stor del orsakad av att Jordbruksverkets IT-system inte hanterar alla delar av handläggningen, de manuella tidskrävande momenten är omfattande. De olika handläggningsmoment som kvarstår från tidigare år har ökat komplexiteten och därmed även risken för fel och det krävs ett omfattande merarbete för att bibehålla god struktur och ordning i handläggningen.

Det finns en risk att förtroendet hos lantbrukare är lågt för miljöersättningar och att ansökansgraden kommer att påverkas i nästa programperiod. Därmed minskar våra möjligheter att nå några av miljömålen. De prioriterade direktstödsutbetalningarna har dock kunnat betalas ut enligt plan.

Även inom landsbygdsutvecklingsåtgärderna har det funnits många äldre ärende i ansökan om stöd, vilka måste beslutas innan 2020 års utgång. Detta har redan i slutet av 2019 gett effekter på utbetalningstakten, utbetalningsärenden behöver inte vara klara förrän 2023. Arbetsmoment såsom prioritering av ansökningar med poängsättning och urvalskriterier, rimlighetsbedömningar, samt utlysningar innebär ökade kostnader för hanteringen. De effektiviseringsvinster som förväntades åstadkommas genom digital hantering av ansökan äts upp av ökad administration inom andra delar, till exempel högre krav på utredning av LOU och ökade dokumentationskrav. Prioriteringar har även medfört att de medel som samlats i central avropspott inte har utnyttjats från den 1 november, Hallands tilldelade budget hanterades i första hand. Denna situation har både försenat en del investeringar, hotat lönsamheten och fullständigt raserat förtroendet för effektivitet, förenkling och minskning av de administrativa utgifterna.

Länsstyrelsens ansats har varit att i rådande situation kompensera med god service och samarbete med lantbrukets organisationer för att underlätta hantering av komplexa och svårhanterade rutiner och system. Insatser inom kompetensutveckling och samarbetet inom det regionala livsmedelsprogrammet har därför varit mycket viktiga för fortsatt utveckling av jordbruksföretagen och för att uppnå miljömålen, trots rådande situation vad gäller utbetalningar till jordbruk och landsbygdsutveckling.

Lantbruk och landsbygd (verksamhet 60*)	2019	2018	2017
Årsarbetskrafter män	5,9	6,1	7,2
Årsarbetskrafter kvinnor	22,1	22,3	21,7
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr) totalt	28 304	29 059	29 106
Antal ärenden, inkomna och upprättade ¹⁾	10 803	10 767	9 443
Antal beslutade ärenden ¹⁾	13 375	12 078	15 582
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år ¹⁾	4 761	2 399	1 135
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	0	0	0

1) Under 2019 har huvuddelen av länsstyrelsernas arbete med jordbrukarstöden och landsbygdsstöden skett i Jordbruksverkets IT-system. Dessa system är ännu inte färdigbyggda, vilket medför att delar av handläggningen ännu ej gått att genomföra och att rättvisande statistik över handlagda ärenden inom området jordbrukarstöd (601) därmed inte är möjliga att hämta ut i sin helhet. För området jordbrukarstöd omfattar ärendestatistiken direktstöden och ansökan om utbetalning av kompensationsstöd, ekologisk produktion och miljöersättningarna för betesmarker och slätterängar, vallodling, minskat kväveläckage samt skyddszoner. Statistik för ansökan om åtaganden och övriga stödformer ingår ej.

För landsbygdsstöden (602) redovisas för 2019 komplett ärendestatistik av både ansökningar om stöd och utbetalningar.

Länsstyrelsen redovisar inte några resultatindikatorer inom detta område. Redovisning av skälen till detta återfinns under avsnittet tilläggsupplysningar och noter.

Samlad bedömning av resultat

Ansamling av gamla ärenden är nu så omfattande att även 2019 års slututbetalningar i jordbrukarstödens miljöersättningar påverkas i hög grad. Inom landsbygdsutvecklingsåtgärderna leder prioritering för ansökan om stöd att ansökan om utbetalning försenas rejält. Det går inte att fullt ut uppnå följande; effektivisering och förenkling för företag och myndigheter, minskning av de administrativa utgifterna, strävan efter att stöden i så stor utsträckning som möjligt kan betalas ut så tidigt som regelverket tillåter samt minskning av andelen fel i stödhanteringen.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☒ Utvecklingsbehov ☐ Gott ☐ Utmärkt

11. Fiske

Fiskevård

Fiskevårdsarbetet består i rådgivning, planering och initiering av fiskevårdsprojekt samt besluta om och betala ut medel till fiskevårdsåtgärder. Det innebär även deltagande i årsmöten med fiskevårdsområdesföreningar eller vattenråd. Under året har 325 tkr i fiskevårdsbidrag betalats ut. Åtgärderna har bland annat bidragit till att stärka länets fiskbestånd genom biotopförbättrande åtgärder samt projektering av fiskvägar. Fiskevårdsbidraget redovisas särskild ordning till Havs- och vattenmyndigheten. Årlig kontroll av smoltkvalitet har även utförts vid Laholms laxodling.

Fisketillsyn

Under 2018 kom den nya föreskriften om förordnanden för fisketillsyn, som inneburit en rad stora förändringar. Havs- och vattenmyndigheten har i den nya föreskriften valt att ändra benämningen "tillsynsman" till "tillsynsperson", vilket kan ses som en milstolpe i förändrings- och jämställdhetsarbetet av fiskelagstiftningen. Det finns numera ett krav på fortbildning, och

för att få ett förnyat förordnande krävs att utbildningen inte är äldre än sex år. Kravet på fortbildning kan på sikt komma att påverka antalet personer som vill fortsätta bedriva tillsyn. Havs- och vattenmyndigheten valde under 2019 att förlänga övergångsbestämmelsen då nytt utbildningsmaterial för utbildning enligt den nya utbildningsplanen saknas. Länsstyrelsen hade som ambition att hålla utbildningar under året men har avvaktat i väntan på det nya utbildningsmaterialet. Målet med fisketillsynen är att tillse att de regler som gäller för fiskets bedrivande efterlevs, så att arter och bestånd värnas. Fisketillsynen är en viktig del i fiskevårdsarbetet i Halland. Under 2019 har 40 tkr betalats ut för genomförd fisketillsyn. En mer utförlig rapport om fisketillsynen i Halland finns att läsa i åiterrapporteringen till Havs- och vattenmyndigheten enligt uppdrag i regleringsbrevet.

Fiskerinäring

Det halländska fisket är i huvudsak ett skaldjursfiske där havskräftan står för merparten av landningarna. Detta fiske är starkt beroende av den individuella tilldelningen av olika kvoterade fiskarter, men då de landade fiskfångsterna varit låga under referensperioden, har också tilldelningen varit liten. Länsstyrelsen har därför tillsammans med representanter från myndigheter, kommuner och fisket under året bildat fiskesamråd Halland. Samrådet har bidragit till att synliggöra fisket inom kommunerna samt skapat en direkt kontakt med Havs- och vattenmyndigheten och forskare på Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU).

Länsstyrelsen har tillsammans med fiskets organisationer, länsstyrelserna i Skåne och Blekinge inlett en diskussion om vilka förändringar som behöver ske för att fisket ska kunna fortsätta att bedrivas. Länsstyrelsen bjöd in landsbygdsministern till ett möte om dessa frågor med en rad olika representanter från bland annat kommun och fiskerinäringen samt länsstyrelserna i Skåne och Blekinge. Havs- och vattenmyndigheten har även upprättat beredningsgrupper för att kunna samråda med länsstyrelserna. Under året har EU-stöd inom Havs- och fiskeriprogrammet handlagts. Havs- och vattenmyndigheten betalar årligen ut bidrag från viltskadeanslaget 1:7 som avser ersättning för viltskador orsakade av säl. Under 2019 har Länsstyrelsen handlagt tre ansökningar avseende sälskadeersättning.

Arbetet med marina skyddade områden pågår. Den marina strategi som tagits fram tillsammans med Länsstyrelsen Västra Götaland och Skåne har varit ute på remiss och kommer att beslutas i början av år 2020. Förhandlingar med övriga medlemsstater pågår i de utsjöområden där Länsstyrelsen förslagit fiskeregleringar till skydd för marina miljöer. Arbetet med att reglera fisket i marina skyddade områden kommer att fortgå under det kommande året.

Fritidsfiske

Året 2019 var laxens år. Detta har Länsstyrelsen på olika sätt uppmärksammat genom att arrangera exkursioner, föredrag samt ett stort laxseminarium för allmänheten. Fokus har också legat på att sprida information om fiskhälsa då det i början av sommaren rapporterades om sjuk och blödande lax i ett par av länets vattendrag. Länsstyrelsen har bland annat via radio och tidningar uppmanat allmänheten att rapportera in sina observationer. Länets lax och havsöringsbestånd följs främst upp via elfisken, fiskräknare och insamling av fångstsuppgifter från de olika lax- och havsöringsförande vattendragen.

Frågan om fiskhälsa har lyfts på nationell nivå och Statens veterinärmedicinska anstalt har på uppdrag av Havs- och vattenmyndigheten tagit fram ett förslag på samordning av vildfiskprovtagning. Länsstyrelsen har i detta skede bidragit med kunskap och information om vilka möjligheter som finns för provtagning av olika fiskarter. Provtagning kommer att genomföras under 2020. Förbättrad kunskap om fiskens hälsa är en förutsättning för att kunna ha hållbara fiskbestånd, samt föreslå och vidta rätt förvaltningsåtgärder.

Handläggning av ansökningar vad gäller fiske med otillåtna metoder eller på förbjuden tid samt flyttning och utsättning av fisk har prioriterats. Tillsyn enligt fiskelagstiftningen och vissa

ärenden enl. kapitel 11 i Miljöbalken (vattenverksamhet) har också varit en viktig del av verksamheten. Länsstyrelsen har handlagt 12 ärenden avseende rensning, där anmälan ska göras innan arbete påbörjas, om fisket riskerar att skadas. Länsstyrelsen har handlagt 21 ansökningar om utsättning av fisk. Länsstyrelsen har deltagit vid 2 mark- och miljödomstolsförhandlingar.

Resultatmått och resultatanalys – Fiske

Andelen utbetalade bidrag varierar utifrån hur många ansökningar om bidrag som inkommer till Länsstyrelsen. Fiskevårdsbidraget söks av externa föreningar och organisationer som vill genomföra fiskevård, pengarna kan även användas av Länsstyrelsen för att genomföra fiskevårdsåtgärder. Utifrån rådande bemanning och personella resurser på Länsstyrelsen finns i stort sett inget utrymme för att driva egna projekt, bidraget är därför underutnyttjat.

Den del av utbetalningar som utgörs av salskadeersättningar varierar över tid. Det är allt färre personer som fiskar med passiva redskap i Halland, vilket är det mest salskadedrabbade fisket. Stödet är även ett så kallat stöd av mindre betydelse ett minimistöd och omfattas av en särskild EU-förordning, vilket innebär att det finns ett tak på hur mycket stöd den sökande kan få ut under en tre års period. I detta fallet ligger taket på 30 000 euro, även detta påverkar utfallet.

Det har under de senaste åren skett en rad stora förändringar som påverkat den halländska fiskarekåren negativt. Målet lönsam och hållbar fiskerinäring i Halland är svårt att nå, men som Länsstyrelsen har jobbat mycket aktivt med under året, inte minst inom ramen för livsmedelsstrategin. Länsstyrelsen har även tillsammans med fiskets organisationer, länsstyrelserna i Skåne och Blekinge påbörjat en diskussion om vilka förändringar som behöver ske för att fisket ska kunna fortsätta att bedrivas.

Fiske (verksamhet 62*)	2019	2018	2017
Årsarbetskrafter män	0,9	1,6	0,7
Årsarbetskrafter kvinnor	0,8	0,4	0,8
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr) totalt	1 858	1 860	1 634
Antal ärenden, inkomna och upprättade ¹⁾	174	175	149
Antal beslutade ärenden ¹⁾	171	182	157
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år ¹⁾	0	0	0
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	974	975	893

Länsstyrelsen redovisar inte några resultatindikatorer inom detta område. Redovisning av skälen till detta återfinns under avsnittet tilläggsupplysningar och noter.

Samlad bedömning av resultat

Ärendemängd och hanteringen av ärenden rullar i stort sett på enligt uppställda mål i verksamhetsplan. Mängden ärenden varierar under året, med något färre ärenden under sommaren. Egeninitierat arbete har prioriterats ned till förmån för ärendehandläggning samt det som Länsstyrelsen är ålagd att genomföra.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☒ Gott ☐ Utmärkt

12. Folkhälsa

ANDT-samordning

Länsstyrelsen har under året samverkat med Högskolan i Halmstad, RISE, Region Halland samt kommunernas miljöenheter jämte ANDT-ansvariga gällande provtagning på avloppsvatten för att se förekomsten av narkotikaspår. För att säkerställa att proverna genomförs på samma sätt och vid samma tidpunkt för att få resultat som går att jämföra har Länsstyrelsen medverkat till att rutinerna har förbättrats i det pågående kvalitetsarbetet. Förseningar från RISE har dock

skapat problem i arbetet med resultaten som ska ligga till grund för långsiktigt kunskapsbaserat arbete. Samverkan med Region Halland har utvecklats under året med undersökning av både läkemedel och narkotikaspår i samma prover, vilket forskare vid Högskolan i Halmstad ska fördjupa sig i.

En stark samverkan mellan sydlänens ANDT-samordnare har genererat många gemensamma insatser under 2019. Att jobba tillsammans är kostnadseffektivt, höjer kvaliteten och ger kommunerna ökade möjligheter till samverkan över både kommun- och länsgränser. En gemensam informationsfilm om Länsstyrelsens uppdrag med arbetet kring narkotika kopplat till Agenda 2030 har tagits fram och spridits, och på så vis tydliggjort hur många mål hänger ihop.

Barns rättigheter och barnkonventionen har gått som en röd tråd genom året. En stor konferens genomfördes i samverkan med Barnombudsmannen och Region Halland under våren, med olika spår som stadsplanering och samhällsbyggnad, skola, vård och socialtjänst, idéburen sektor och civila samhället. I utvärderingen kunde Länsstyrelsen se att insatsen gett ny kunskap som kommer att användas i arbetet.

Utbildning i Suntraprat har genomförts i samverkan mellan sakområdena ANDT, Föräldraskapsstöd och Våld i nära relationer. Suntraprat vill inspirera till öppna samtal mellan unga och vuxna om alkohol, droger, gaming, sociala medier och pornografi. Planering, genomförande och uppföljning har skett genom metoden Blomman för att säkerställa olika perspektiv och att nå både personal och föräldrar i olika sammanhang och olika socioekonomiska grupper samt samverkar med olika aktörer.

I samverkan mellan sakområdena ANDT, Brottsförebyggande och våld i nära relationer hölls utbildningen "Dopning, maskulinitet och våld". Utvärderingen visade att det givit ny kunskap och att kopplingen till dopning var helt ny för många som arbetat länge inom exempelvis Socialtjänsten. Frågor om kroppsideal, maskulinitet och dopning är viktiga i arbetet med våld i nära relationer.

Ett stort arbete under året har varit att stödja branschorganisationer och fackliga organisationer kring narkotikaförebyggande arbete. Tillsammans med Sveriges byggindustrier, Sveriges Åkeriföretagare, Sveriges industriföretagare, If Metall, Byggnads och Transportarbetarförbundet har Länsstyrelsen planerat för en kunskapsdag 2020. Årets förberedelser och samverkan har lett till ökat utbyte mellan branscher och en vilja bland både fackliga organisationer och arbetsgivarorganisationer att kroka arm för att nå trygga arbetsplatser, friska medarbetare, att förhindra oförutsedda händelser och förhindra brott. Arbetsgivarsidan och fack har under året givit uttryck för samma oro förbereder gemensamt inför kunskapsdagen. En vinst i sig enligt företrädarna som ingår i arbetsgruppen.

Länsstyrelsen har under året utbildat personal från Migrationsverket och idéburen sektor i nya tobakslagen. Då det framkommit oro bland aktörer och de boende på det stora asylboendet Spenshult gällande narkotikasituationen har en idé arbetats fram för att stödja Migrationsverket, polisen, Region Halland i arbetet att tillsammans med föreningar och organisationer som finns på Spenshult förändra situationen. Kvinnor som känner sig utsatta förväntas bli stärkta och känna större trygghet. Inom arbetet på integrationsområdet har folkhälsa beaktats i samtliga uppdrag.

Länsstyrelsen har bidragit till ökad samverkan för att beakta perspektiv gällande problematiskt spelande om pengar. Under året har Länsstyrelsen ingått i ett regionalt pilotprojekt som drivs av Region Halland samt haft webinarium om spelande om pengar och dess ekonomiska konsekvenser. Webbinariet genomfördes i sydlänssamverkan och föreläsningar från Halland sändes i övriga sydlän. Det som brister i länet är anhörigperspektivet och barnperspektivet. Dessutom är det fler män som söker vård trots att det i undersökningar visar att även kvinnor har problematiskt spelande. I länet syns en minskning av personer generellt som söker vård och

det behövs tidiga insatser för att förhindra större skada och suicid. En fördjupningskurs i spel har tillhandahållits för fyrtio behandlare i Halland, viken annars bara sker i Stockholm. Länsstyrelsen har under året utvecklat fördjupad samverkan med Högskolan i Halmstad, bland annat genom att delta i programråd, föreläsa kring "Blomman" och ANDT:s för studenter, och genom att vara med kring studenters uppgifter, uppsatser och studentarbeten där Blomman ofta används som metod/verktyg. Ett utvecklat samarbete kring Blomman med Malmö Universitet och forskning kring hållbar stadsplanering har också påbörjats under året.

Tobaksförebyggande arbete

Enligt Tobakskonventionen har alla rätt till rökfria miljöer och barn har enligt barnkonventionen rätt att skyddas mot exponering av droger. I de sammanhang som Länsstyrelsen haft kontakt med skolpersonal, som rektorer, utvecklingsledare och skolsköterskor, har handledningsmaterial från A non smoking generation lyfts som ett bra stöd i det tobaksförebyggande arbetet. Kontraktsmetoden, som är en förstärkande aktivitet och metod för att stödja barn och unga att förbli tobaksfria, har också lyfts i dessa sammanhang.

I samverkan med Sjuksköterskor mot tobak och Kontraktsmetoden arrangerade Länsstyrelsen under hösten en kunskapsdag med fokus på barns och ungas rätt till en tobaks- och drogfri uppväxt. Målgruppen var personal inom och både grund- och gymnasieskola och flertalet skolor visade under dagen ett intresse för att starta igång med Kontraktsmetoden. Tobaksfria veckan äger årligen rum vecka 47. Länsstyrelsen har i samverkan med länsstyrelserna i Kronoberg, Blekinge, Jönköping och Kalmar tagit fram en kortfilm som belyser vårdnadshavares viktiga roll i det tobaksförebyggande arbetet. Den har spridits via pressmeddelande, via Länsstyrelsens sociala kanaler och till länets kommuner med målet att nå ut till vårdnadshavare och andra vuxna som kan göra skillnad.

Tillsyn

Länsstyrelsen har under året genomfört tillsynsinsatser genom verksamhetstillsyn, samordnad tillsyn, aktgranskning och löpande granskning. Vid samtliga verksamhetstillsyner har dialog förts med ansvariga nämnder.

Tillsynsfrekvensen utifrån alkohol- och tobakslagarna anses vara låg och särskilt gällande rökfria miljöer. Länsstyrelsen har påpekat vikten av att prioritera denna tillsyn då det är en viktig del i kommunernas förebyggande arbete kring folkhälsa. Kommunerna anger som anledning att det saknas möjlighet att ta ut tillsynsavgifter utifrån tobakslagen gällande rökfria miljöer, därav nedprioriteringen. Efter dialog har man enats om att införa frågor om tobakslagen i annat informationsmaterial som används vid tillsyn utifrån annan lagstiftning på de objekt som de har tillsynsansvar utifrån tobakslagen.

Det har också förekommit för låg tillsynsfrekvens när det gäller detaljhandeln för folköl och tobak samt serveringar. I dessa fall har dialog kring resursfrågor förts och kommunerna har framfört en oro inför genomförandet av den nya tobakslagen, som är svår att bedöma resursmässigt.

De brister som uppmärksammats i samband med verksamhetstillsynen gällande tillsynsdokumentationen hos kommunerna har resulterat i en dialog med handläggarna om vikten av att dokumentera vad de tillsynar och resultatet av detta. Under våren genomförde sydlänen en utbildningsinsats för handläggarna om den nya förvaltningslagen. När det gäller aktgranskning och den löpande granskningen är resultatet att kommunerna sett över sina rutiner då Länsstyrelsen uppmärksammat brister kring myndighetsutövningen.

De samordnade tillsynerna har skett i samverkan med Polismyndigheten, Skatteverket och kommunernas handläggare. Fokus vid dessa tillsyner har varit ordning och nykterhet samt att se hur serveringsställena sköter kassahanteringen.

Länsstyrelsen har under året lagt stora resurser på att informera och utbilda kommunerna inför genomförandet av den nya tobakslagen. Flera utbildningsinsatser har skett i samverkan med andra länsstyrelser. Utbildningarna har både riktat sig till handläggarna för rökfria miljöer och de handläggare som arbetar med tillståndsplikten för detaljhandeln.

I början av året publicerade Länsstyrelsen en informationsskrift gällande vilka regler kring tillståndsplikten i nya tobakslagen. Skriften var framtagen i samverkan med kommunerna och riktade sig till detaljhandeln för tobak. Då den nya tobakslagen trädde i kraft gjorde Länsstyrelsen en informationskampanj kring de utökade rökfria miljöerna och släppte på sociala medier en film varje dag om en rökfri miljö. Responsen på filmerna var god.

Brottsförebyggande samordning

Under 2019 har fortsatt fokus inom det brottsförebyggande samordningsuppdraget legat främst på att, i enlighet med Regeringens brottsförebyggande program, arbeta för att höja lägstanivån inom brottsförebyggande samhällsplanering. Detta har i vardagen skett genom deltagande i Länsstyrelsens plangrupp där samordnaren regelbundet svarar på internremisser och skriver yttranden inom området.

Flera planer som Länsstyrelsen tidigare lämnat råd inom har nu kommit tillbaka i utställningsfasen av planprocessen och i majoriteten av planerna som har återkommit har kommunerna beaktat de lämnade synpunkterna inom det brottsförebyggande och trygghetsskapande område vilket har gjort att dessa frågor nu är synliga och lättare att arbeta med under den fortsatta planeringsprocessen.

Att fokusera på dessa frågor är, förutom kopplingen till Regeringens brottsförebyggande program, enligt Länsstyrelsen bedömning, helt i enlighet med de riktlinjer som FN anger i sitt program för att skapa säkra städer (UN Habitats safer-cities programe) inom arbetet med mål 11 i Agenda 2030 såväl som mål 16 om fredliga och inkluderande samhällen och mål 5 om jämställdhet men även med en tydlig koppling till de mänskliga rättigheterna och då särskilt artikel 3 om var och ens rätt till liv, frihet och personlig säkerhet.

Resultatmått och resultatanalys – Folkhälsa

Inom tillsyn alkohollagen och tobakslagen syns konkreta resultat av arbetet i länet. Den ökade kunskapen kommunerna fått i samband med Länsstyrelsens utbildningsinsatser kring gällande lagstiftning har varit bidragande till att kommunerna vågat driva fler ärenden om sanktioner och har med sannolikt bidragit till att de i fler fall fått rätt i domstolarna. Resultatet av de myndighetssamordnade tillsynerna har föranlett att kommunerna i flera fall öppnat tillsynsärenden med anledning av det som uppmärksammats vid tillsynerna. Länsstyrelsen har lagt mycket resurser på att vägleda kommunerna med stöd i sina bedömningar utifrån nya tobakslagen, och detta har resulterat i att tillståndsprövningen sett likartat ut i hela länet.

Folkhälsa (verksamhet 70*)	2019	2018	2017
Årsarbetskrafter män	0,9	0,9	0,7
Årsarbetskrafter kvinnor	2,3	2,5	2,0
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr) totalt	4 068	3 878	3 224
Antal ärenden, inkomna och upprättade	79	86	85
Antal beslutade ärenden	71	81	76
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	0	0
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	0	0	0

Länsstyrelsen redovisar inte några resultatindikatorer inom detta område. Redovisning av skälen till detta återfinns under avsnittet tilläggsupplysningar och noter.

Samlad bedömning av resultat

Det brottsförebyggande arbetet i yttranden inom samhällsplanering har utvidgats till att även omfatta att titta på inkomna planer ur barn- och jämställdhetsperspektiv. Under året har yttranden även skrivits angående två kommunala bostadsförsörjningsprogram. Sammantaget har dessa yttranden haft en bred intersektionell utformning och varit tydliga med sina råd till kommunerna ur ett brett socialhållbarhetsperspektiv vilket gjort att dessa frågor på ett tydligt sätt lyfts i samhällsplaneringsprocessen.

Det förebyggande arbetet inom ANDT har fångat behov i länet och utifrån det fokuserat på narkotikafrågan. Fokus har varit barn och unga inför att Barnkonventionen införs som lag. Samverkan med kommunerna behöver fortsatt utvecklas, då flera kommuner saknar en samordnande ANDT-funktion och frågan är lågt prioriterad. Arbetet mot spelmissbruk har i delar stärkts och Halland har kommit långt vad det gäller samverkan med spelberoendeföreningen, skuld- och budgetrådgivning och socialtjänsten. Länsstyrelsen har under året lagt stora resurser på att informera och utbilda kommunerna inför genomförandet av den nya tobakslagen och detta har fått gott resultat.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☒ Utvecklingsbehov ☐ Gott ☐ Utmärkt

13. Jämställdhet

Jämställdhets- och jämlikhetsintegrerad intern planerings- och uppföljningsprocess

För att integrera ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i verksamheten arbetar Länsstyrelsen systematiskt med frågan inom ramen för den ordinarie planerings- och uppföljningsprocessen. Arbetet fokuserar på att stödja chefer och medarbetare i att belysa, analysera och beakta kvinnors och mäns samt flickors och pojkars villkor. Övriga områden som inkluderas är analyser och presentationer av statistik med kön som övergripande indelningsgrund, konsekvensanalyser för att ta hänsyn till barns bästa och för att verka för tillgänglighet och delaktighet. Vidare integreras de mänskliga rättigheterna i verksamheten, särskilt skyddet mot diskriminering samt ett folkhälsoperspektiv för att verka för att det nationella folkhälsomålet uppnås.

Länsstyrelsen har också under året genomfört utbildningar i jämställdhet, mänskliga rättigheter och diskrimineringslagstiftning, tillhandahållit processtöd i jämställdhets- och jämlikhetsintegrering. Även andra former av samverkan internt har genomförts, som arbetet med planprocesser – där översiktsplaner, detaljplaner samt bostadsförsörjningsprogram systematiskt har granskats utifrån och integrerats med ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv. Samverkan har skett med ANDT-samordnare där en utbildning i jämställdhet, normer och jämställdhetsintegrering för ANDT samordnare i sydlänen genomfördes tillsammans med Länsstyrelsen i Kalmar län på uppdrag av sydlänen. Vidare pågår ett samarbete inom Länsstyrelsen kring jämställdhets- och jämlikhetsintegrerad krisberedskap och totalförsvar, där både checklistor samt övningsanvisningar har integrerats. Inom ramen för denna samverkan har också ett seminarium i samband med Internationella mansdagen genomförts på temat: Maskulinitet, makt och normer i hanteringen av samhällskriser och en utbildning i folkrätt för Länsstyrelsens medarbetare samt kommunala krisberedskapsansvariga. Jämställdhetsperspektivet har beaktats inom samtliga uppdrag med fokus integration.

Jämställdhets- och jämlikhetsintegrerade HR- processer

De aktiva åtgärderna i diskrimineringslagen är integrerade i planerings- och uppföljningsverktyget Stratsys. Aktiviteter kopplade till de fem områdena i lagstiftningen har integrerats och delaktiviteter tas fram av enhetscheferna. Uppföljning sker i samband med övrig uppföljning.

Länsstyrelsen har under året särskilt lyft området jämställt föräldraskap. Könsuppdelad statistik har tagits fram gällande föräldraledighet, VAB och partiell föräldraledighet. Landshövdingen lyfte resultaten samt pratade om orsakerna och konsekvenserna av den ojämställda fördelningen av det obetalda hem- och omsorgsarbetet för all personal på en personalinformation.

Resultatmått och resultatanalys – Jämställdhet

Länsstyrelsen systematiska arbete med integrering av jämställdhet i planerings- och uppföljningsprocessen stödjer chefer och medarbetare i att belysa, analysera och beakta kvinnors och mäns samt flickors och pojkars villkor i verksamheten. I tertialuppföljningen syns konkreta resultat av stödet inom flera sakområden. Jämställdhetsperspektivet har integrerats i information, utlysning, bedömning och uppföljning av projekt inom området integration. Det har lett till att insatser i länet med målgrupp asylsökande och nyanlända på ett tydligt sätt främja en mer jämställd etablering i samhället. Stödet i arbetet med planprocesser har resulterat i att flera översiktsplaner och detaljplaner samt två bostadsförsörjningsprogram systematiskt har granskats utifrån och integrerats med ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv. Länsstyrelsen har beviljat medel till projekt för att förebygga hedersrelaterat våld och förtryck.

Jämställdhet (verksamhet 80*)	2019	2018	2017
Årsarbetskrafter män	0,0	0,0	0,0
Årsarbetskrafter kvinnor	1,5	1,7	1,7
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr) totalt	2 605	2 538	2 146
Antal ärenden, inkomna och upprättade	18	17	10
Antal beslutade ärenden	16	15	10
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	0	0
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	194	638	151

Länsstyrelsen redovisar inte några resultatindikatorer inom detta område. Redovisning av skälen till detta återfinns under avsnittet tilläggsupplysningar och noter.

Samlad bedömning av resultat

För att förstärka det systematiska arbetet med jämställdhet- och jämlikhet i planerings- och uppföljningsprocessen samt främja ökad samverkan internt har Länsstyrelsen under 2019 utvecklat sin verksamhetsplanering för 2020. Enligt de framtagna planeringsdirektiven ska verksamhetsplaneringen utgå från länets utmaningar och grunda i Agenda 2030 med syfte att nå en hållbar utveckling i länet. Fem strategiska områden har identifierats och som ligger till grund för Länsstyrelsen planering och arbete med Agenda 2030, där ett av områdena är Ett jämställt och jämlikt Halland.

De strategiska områdena är, precis som de globala målen odelbara, vilket innebär att höga krav ställs på samverkan mellan Länsstyrelsens olika verksamhetsområden. Odelbarheten kommer även främja jämställdhets- och jämlikhetsintegrering eftersom ett av de strategiska områdena handlar om att verka för ett jämställt och jämlikt Halland.

Länsstyrelsen har under året genomfört utbildningar och tillhandahållit processtöd i jämställdhets- och jämlikhetsintegrering. Bland annat har ett samarbete med Beredskapsenheten kring jämställdhets- och jämlikhetsintegrerad krisberedskap och totalförsvar påbörjats.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☒ Gott ☐ Utmärkt

14. Integration

Mottagande och beredskap

Länets kommuner rapporterar en god mottagandekapacitet gällande skola, socialtjänst och förutsättningar att ta emot ensamkommande barn. Skillnader i länet finns dock gällande bosättning. Samtliga kommuner rapporterar underskott i bostäder för nyanlända och en generell bostadsbrist i stora lägenheter, ofta behövda för mottagande av kvotfamiljer. Lägesbilden visar att kommunerna i låg utsträckning arbetar med boende för självbosatta.

Länstal 2019	Mottagande 2019			
Antal anvisningsbara platser	Antal mottagna genom anvisning*		Totalt mottagna**	Totalt antal mottagna per 1000 inv.***
	Från ABO	Kvot		
354	113	178	752	2,3

* Avräknade enligt kommunal 2019, mätdatum 2020-02-03

** Enligt ersättningsförordning 2010:1122, mätdatum 2020-02-01

*** Preliminär befolkningsstatistik 2019 enligt SCB

Länsstyrelsen har redovisat uppdrag 44 (Mottagande och beredskap) i enlighet med regleringsbrevet för 2019 till Arbetsmarknadsdepartementet (dnr. 851-9152-2019), innehållande analys och resultat av samlat arbete.

Den 10 oktober 2019 redovisades Länsstyrelsens uppdrag 41 (Lägesbilder) i enlighet med regleringsbrevet för 2019 till Arbetsmarknadsdepartementet (dnr. 851-7316-2019), innehållande analys och samlat bedömning av vilken påverkan som mottagandet av asylsökande och nyanlända har för verksamheterna inom socialtjänst, skola/utbildning och hälso- och sjukvård. Lägesbilden omfattar även en bedömning av beredskap och kapacitet i kommunernas arbete med bosättning av nyanlända.

Samhällsorientering och webbplatsen informationsverige.se

Fem av länets sex kommuner har under året drivit samhällsorientering (SO) i egen regi, placerat under olika förvaltningar/verksamheter och en kommun har erbjudit SO i samarbete med kommuner i angränsande län. Under 2019 har Länsstyrelsen beviljat §37-medel för en fortsättning av utvecklingen inom ett regionalt nätverk där samtliga kommuner deltar. Mål för projektet är att effektivisera samverkan gällande minoritetsspråk, samt inleda processen kring beslut för ett eventuellt regionalt kansli för SO i länet. Material från informationsverige.se används av samtliga kommuner i genomförandet av SO i länet.

Länsstyrelsen har redovisat uppdrag 46 (Samhällsorientering) i enlighet med regleringsbrevet för 2019 till Arbetsmarknadsdepartementet (dnr. 851-9156-2019), innehållande analys och resultat av samlat arbete.

Länsstyrelsen har redovisat uppdrag 47 (informationsverige.se) i enlighet med regleringsbrevet för 2019 till Arbetsmarknadsdepartementet (dnr. 851-9154-2019), innehållande analys och resultat av samlat arbete.

Ensamkommande barn och unga

I arbetet med mottagandet av ensamkommande barn och unga i länet har arbetssätt och prioriteringar baserats på av kommunerna framförda behov inom området. I detta arbete har relevanta frågor behandlats i forum, med fokus på ensamkommande placerade på stödboende som Länsstyrelsen initierat till tidigare under året. I dialog med berörda och bevakning i aktuella frågor rörande målgruppen har rättighetsfrågor kontinuerligt beaktats. Fokus har under året lagts på hantering av frågor rörande målgruppen gymnasieungdomar i länet. Vidare har i länets regionala strategiska samverkansgrupp frågor rörande EKB behandlats jämte andra frågor.

Beslut kring kommunal respektive andelstal för 2020 har tagits fram i en gemensam process tillsammans med berörda kommuner och myndigheter. I jämförelse med föregående år har uppdraget rörande ensamkommande barn och unga tydligt präglats av hanteringen i frågor rörande gymnasieungdomar.

Mottagande av ensamkommande barn och unga 2019				
Länets samlade andelstal 2019	Antal EKB anvisade till länet (ej kvot)	Andel ankytningsanvisningar av totalt anvisade EKB	Antal EKB som anvisats som kvotflyktingar (med UT)	Antal unga med tillstånd enligt nya gymnasielagen Halland*
23,24‰	33	48,50%	6	260
Hur bedömer Länsstyrelsen att kommunernas kapacitet att ta emot ensamkommande asylsökande barn har sett ut i stort under 2019, i relation till antalet anvisade barn?				
☐ Underkapacitet		☒ Balans		☐ Överkapacitet

* Källa: statistiksystem Milos Migrationsverket, mätdatum 2020-02-05

Länsstyrelsen har redovisat uppdrag 48 i enlighet med regleringsbrevet för 2019 till Arbetsmarknadsdepartementet (dnr. 851-9155-2019), innehållande analys och resultat av samlat arbete.

Ersättning enligt 37 § och 37a § förordningen (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar

Regional samverkan och dialog kring utvecklingsmedlen har delvis skett i nätverk där länets kommuner, Region Halland, Arbetsförmedlingen med flera finns representerade och kommer fortsätta under nästa år. Gällande §37a medlen går att utläsa att samtliga av årets beviljade insatser bygger på samverkan med en eller flera ideella organisationer. Att insatserna i stor utsträckning riktas till både nyanlända som asylsökande bedöms vidare också som en framgång och något som underlättar för genomförare, då det kontinuerligt lyfts som ett hinder att behöva göra avgränsningar i deltagare av insatser. Totalt beviljades tre av länets kommuner 1,64 miljoner kr i §37 medel. Två kommuner beviljades 1,62 miljoner kr i §37a medel. I dessa insatser är samtliga kommuner samarbetspart i någon av de beviljade insatserna. Länsstyrelsen har redovisat uppdrag 45 i enlighet med regleringsbrevet för 2019 till Arbetsmarknadsdepartementet (dnr. 851-9153-2019), innehållande analys och resultat av samlat arbete.

Tidiga insatser

Länsstyrelsen har i kontakten med berörda aktörer verkat för att sprida information om status för pågående relevanta insatser och förändringar i antal asylsökande på regional som lokal nivå. Särskild fokus har lagts på Spenshult asylboende med anledning av dess storlek. Länsstyrelsen har kontinuerligt sammankallat och drivit arbetet i nätverksgrupp med ideella organisationer på boendet. Arbetet har främjat en närmare samverkan mellan aktörer och bland annat bidragit till bildandet av en mötesplats där ett antal aktörer verkar tillsammans i mötet med asylsökande. Deltagande i kommunala nätverk som samlar civilsamhället har skett kontinuerligt. Länsstyrelsen har under året tagit fram en digital karta där samtliga pågående insatser sammanställts, i syfte att sprida information och kännedom om pågående insatser till målgruppen, civilsamhället, Migrationsverket och kommuner. Den digitala kartan har också inkluderat insatser finansierade av folkbildningsrådet och för berörda relevant statistik.

Länsstyrelsen har redovisat uppdrag 42 i enlighet med regleringsbrevet för 2019 till Arbetsmarknadsdepartementet (dnr. 851-9149-2019), innehållande analys och resultat av samlat arbete.

Statsbidrag till verksamhet för asylsökande med flera

Insatserna har olika fokusområden och en variation av anordnare. Likt tidigare år har fokus bland flertalet aktörer lagts på hälsofrämjande insatser och insatser som syftar till att främja social delaktighet. Vad gäller geografisk spridning av insatser har fokus lagts på Halmstad kommun som har den största andelen asylsökande i länet samt ett anläggningsboende där cirka 500 asylsökande bor. Under årets två utlysningar beviljades totalt 14 olika organisationer 3,8 miljoner kronor för verksamhet inom ramarna för tidiga insatser.

Antal ansökningar	Antal sökande organisationer	Antal beviljade organisationer	Totalt sökt summa, kr	Totalt beviljad summa, kr
25	19	14	11 082 626	3 810 712

Länsstyrelsen har redovisat uppdrag 43 i enlighet med regleringsbrevet för 2019 till Arbetsmarknadsdepartementet (dnr. 851-9151-2019), innehållande analys och resultat av samlat arbete.

Resultatmått och resultatanalys – Integration

Länsstyrelsen har fått många ansökningar och har högt söktryck på statsbidragen. Samtliga medel har beviljats. Det är ett resultat av en god struktur för information och samverkan inom integrationsområdet, vilket också gett gott utfall vid statsbidragsutlysningar. Länsstyrelsen har fattat beslut utifrån prioriterade områden och geografisk spridning över länet har varit relevant. Inga större avvikelser har skett inom projekten.

Integration (verksamhet 85*)	2019	2018	2017
Årsarbetskrafter män	2,8	2,4	1,7
Årsarbetskrafter kvinnor	0,9	0,9	1,2
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr) totalt	3 271	3 238	3 040
Antal ärenden, inkomna och upprättade	64	82	78
Antal beslutade ärenden	62	77	79
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	0	0
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	0	0	0
Resultatindikator Beviljade statsbidrag till verksamhet för asylsökande, nyanlända med flera	7 027	8 756	7 471
Resultatindikator Totalt antal mottagna per 1000 invånare	2,3	3,9	6,4

Länsstyrelsen har en omfattande hantering med utlysning, beviljande och uppföljning av projekt inom integrationsområdet.

Samlad bedömning av resultat

Samverkansstrukturen i länet har utvecklats och är väl fungerande. Exempel är hanteringen av gymnasielagen, projektansökningar samt att kommunernas perspektiv sammankopplas med statliga myndigheter. Arbetsförmedlingen har en stabil ingång på strategisk nivå inom integrationsområdet. Den sammanhållna kommundialogen kring andelstal ensamkommande barn och kommunal för bosättning 2020 har förankrats i den strategiska samverkansgruppen, som fungerat som ett integrationsnav i Halland. Länsstyrelsen har under året prioriterat närvaro på det stora asylboendet Spenshult och drivit arbetet i en nätverksgrupp med ideella

organisationer, vilket har främjat en närmare samverkan med Migrationsverket och mellan aktörer som har aktiva insatser riktade till asylsökande.

Länsstyrelsen bedömer att arbetet med §37/a-medlen under 2019 fungerat väl. Samtliga länets kommuner finns representerade som antingen projektägare eller samarbetspart.

Länsstyrelsen bedömer att under året beviljade insatser bidrar till att även framöver säkra verksamhet som motverkar passivisering och gör tiden under asylprocessen meningsfull på olika sätt.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☐ Gott ☒ Utmärkt

Länsstyrelseinstruktion 4 §: Länsspecifika uppgifter

Länsstyrelsen i Hallands läns uppgifter omfattar också

1. tillsyn över att fastighetsinnehav avvecklas enligt 18 kap. 7 § ärvdabalken,

1. Tillsyn över att fastighetsinnehav avvecklas

Tillsynen har skett löpande under året. Som underlag har bouppteckningar från Skatteverket använts. Utifrån dessa har bevakning över dödsbons avveckling av fastighetsinnehav utförts. Genom brevutskick har berörda dödsbon fått information om nödvändiga åtgärder och uppmanats åtgärda dessa. Sju dödsbo har fått beslut om avklarad avveckling, fyra dödsbo har fått förnyad påminnelse om avveckling och sex personer har fått information om att de måste avveckla dödsboet.

Samlad bedömning av resultat

Tillsynen har genomförts enligt uppdraget, alla ärenden har hanterats enligt rutiner.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☐ Gott ☒ Utmärkt

Länsstyrelseinstruktion 5 §: Sektorsövergripande uppgifter

Länsstyrelsen ska vidare

1. integrera ett jämställdhetsperspektiv i sin verksamhet genom att belysa, analysera och beakta kvinnors och mäns samt flickors och pojkers villkor,
2. genomgående analysera och presentera individbaserad statistik med kön som övergripande indelningsgrund, om det inte finns särskilda skäl mot detta,
3. vid beslut och andra åtgärder som kan röra barn analysera konsekvenserna för dem och då ta särskild hänsyn till barns bästa,
4. vid samråd, beslut och andra åtgärder verka för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning,
5. integrera de mänskliga rättigheterna i sin verksamhet genom att belysa, analysera och beakta rättigheterna i den egna verksamheten, särskilt skyddet mot diskriminering,
6. verka för att det av riksdagen fastställda nationella folkhälsomålet uppnås genom att folkhälsan beaktas inom länsstyrelsernas arbete med bl.a. regional tillväxt, samhällsplanering, krishantering samt alkohol och tobak,
7. i sin verksamhet verka för att förenkla för företag,
8. samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat, och
9. i sin verksamhet verka för att behovet av bostäder tillgodoses

1. Integrera ett jämställdhetsperspektiv i sin verksamhet

Se även redovisning under länsstyrelseinstruktion § 3 Jämställdhet och mänskliga rättigheter.

Samlad bedömning av resultat

Se även redovisning under länsstyrelseinstruktion § 3 Jämställdhet och mänskliga rättigheter.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☒ Gott ☐ Utmärkt

2. Genomgående analysera och presentera individbaserad statistik baserat på kön

Könsuppdelad statistik är en förutsättning för genomförande av en nulägesanalys som sedan utgör grunden för planering och uppföljning av verksamheten. Statistiken utgör också ett viktigt underlag för prioriteringar, bland annat gällande resursfördelning.

Samtliga inkomna handlingar till Länsstyrelsen registreras utifrån kön (där möjligheten finns). En uppföljningsrapport är tillgängliggjord i Platina. Dock är den bristfälligt utformad så i dagsläget finns det ingen direkt möjlighet att analysera statistiken.

Länsstyrelsens uppdrag 46 för samhällsorientering i enlighet med regleringsbrevet för 2019 till Arbetsmarknadsdepartementet (dnr. 851-9156-2019), redovisar könsuppdelad statistik och analys gällande nyanländas deltagande i samhällsorientering.

Länsstyrelsen följer även upp sin närvaro i sociala medier med individbaserad statistik genom att se representation av kön på följarna. På Facebook består följarna av vårt officiella konto av 61% och 37% män. På Instagram är det 64 % kvinnor och 36 % män medan Twitter har 46 % kvinnor och 54% män.

Länsstyrelsen har under året särskilt lyft området jämställt föräldraskap. Könsuppdelad statistik har tagits fram gällande föräldraledighet, VAB och partiell föräldraledighet.

Samlad bedömning av resultat

Könsuppdelad statistik utgör ett utvecklingsområde då funktionen i Platina inte är tillräckligt bra. Länsstyrelsen använder även andra system till exempel Jordbruksverkets och Boverkets system, där det inte är möjligt att registrera eller ta ut könsuppdelad statistik.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☒ Utvecklingsbehov ☐ Gott ☐ Utmärkt

3. Analysera konsekvenserna för barn och ta särskild hänsyn till barns bästa

Barnrättsperspektivet beaktas inom Länsstyrelsens verksamhet inom social hållbarhet samt inom verksamhetsområden som samhällsbyggnad, naturvård samt Länsstyrelsens planerings- och uppföljningsprocess.

Inom integration har barnets bästa beaktats i samband med fördelning av statsbidrag för tidiga insatser för asylsökande genom att stödja organisationer som verkar för barns rättigheter i samhället. Vidare har barnrättsperspektivet beaktats inom uppdraget rörande mottagandet av ensamkommande barn och unga samt i dialog med kommunerna om mottagandet av nyanlända familjer och kommunernas bostadslösningar för målgruppen.

Barnrättsperspektivet finns med i både interna och externa utbildningar och har varit i fokus inför införandet av barnkonventionen som lag.

Barn och ungas utsatthet finns med i utbildningar och föreläsningar inom ramen för uppdraget våld i nära relationer. Under hösten anordnades en utbildningsdag med temat sexuella övergrepp och våld mot barn, våld mellan syskon. Den regionala handboken mot våld i nära relationer som reviderats i samverkan mellan Region Halland, kommunerna, Länsstyrelsen beskriver problematiken gällande barn som bevittnar våld i hemmet och de följder som detta kan ge. Lanseringsträffar har genomförts i samtliga kommuner, och hade ett upplägg med ett tydligt barnrätts- och jämställdhetsperspektiv.

Länsstyrelsens lanserade under året Nyhetsbrev Social hållbarhet, som haft fyra olika teman. Samtliga har haft starkt fokus och mycket information kring barns bästa.

Samlad bedömning av resultat

Grundläggande kunskap om barnrätt finns hos en del av Länsstyrelsens personal. Det länsstyrelsegemensamma metodstöd som håller på att tas fram möjliggör fortsatt kompetensutveckling. Ytterligare kompetens inom mänskliga rättigheter och barnrätt har rekryterats under året, vilket stärker arbetet såväl internt som externt.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☒ Utvecklingsbehov ☐ Gott ☐ Utmärkt

4. Verka för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Länsstyrelsen arbetar med tillgänglighetsfrågan utifrån Förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion 5§, punkt 4 det vill säga vid samråd, beslut och andra åtgärder verka för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning, utifrån Agenda 2030 samt utifrån Regleringsbrevsuppdraget. Det systematiska arbetet sker inom ramen för den ordinarie planerings- och uppföljningsprocessen,

Pågående utvecklingsarbete sker med koppling till upphandling, planhandläggning och barnrättsuppdraget. Uppdraget har också bidragit till förbättrad integrering av

tillgänglighetsperspektivet i de strategiska områdena i Länsstyrelsens planeringsdirektiv för 2020.

Vidare har uppdraget lett till rekrytering av en funktion som huvudsakligen arbetar med att samordna genomförandet av funktionshinderspolitiken i länet.

En viktig del i att öka genomslag för funktionshinderpolitiken hos Länsstyrelsen är användning av analysverktyget Blomman, där ett av blombladen i verktyget handlar om att arbeta utifrån mänskliga rättigheter och jämlikhet i allmänhet och funktionshinderperspektiv i synnerhet. Verktyg används i större utsträckning för att synliggöra vikten av intersektionell analys av olika målgrupper i utformning/framtagandet av insatser.

Den 13 dec 2019 redovisades länsstyrelsernas samlade arbete enligt regleringsbrevet för 2019 till Socialdepartementet (dnr. 8929-2019-1).

Under hösten anordnades en utbildningsdag i ämnet våld i nära relationer - funktionsnedsatta. Från Eskilstuna kommun presenterades deras arbete med VIP metoden. Detta har resulterat i att samordnarna i sydläna under år 2020 planerar för en gemensam utbildningssatsning för att sprida metoden och utbilda utförare i kommunerna, med anledning av att intresset för metoden var stort efter utbildningsdagen.

Länsstyrelsen spred Myndigheten för delaktighets webinarier om fysisk tillgänglighet, upphandling, tillgänglig kommunikation. Länsstyrelsens personal deltog i kurserna vilket ökade kunskapen om lagstadgade bestämmelser och gav konkreta tips för att göra fysiska platser, upphandling och digitala plattformar tillgängliga för personer med funktionsnedsättning. Detta förväntas skapa viktiga förutsättningar för att integrera funktionshinderperspektivet i myndighetens arbete.

På Länsstyrelsens externa webbplats är mycket information tillgänglighetsanpassad och arbetet för att tillgängliggöra samtliga PDF-dokument på webbplatsen är påbörjat.

Samlad bedömning av resultat

Länsstyrelsens arbete för tillgänglighet har fortsatt utvecklats och det har kunnat ske genom det systematiska arbetet inom den ordinarie planerings- och uppföljningsprocessen. Kompetensen på myndigheten har förstärkts genom rekrytering av samordnare för mänskliga rättigheter som aktivt arbetar med funktionshinderspolitiken. Kopplingen till verksamheten med personligt ombud har blivit starkare.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☒ Gott ☐ Utmärkt

5. Integrera de mänskliga rättigheterna i sin verksamhet

Mänskliga rättigheter – Länsstyrelsens interna arbete

Skyddet mot diskriminering är en av hörnstenarna i arbetet för de mänskliga rättigheterna. Genom jämställdhets- och jämlikhetsintegrerad planerings- och uppföljningsprocess och jämställdhets- och jämlikhetsintegrerade HR- processer säkerställs att ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv genomsyrar Länsstyrelsens kärnverksamhet.

Samordnings- och utvecklingsuppdraget i mänskliga rättigheter

Styrgruppen för uppdraget mänskliga rättigheter beslutade att 2019 tilldela varje länsstyrelse maximalt 100 tkr som verksamhetsstöd för att stötta en fortsatt förankring av det rättighetsbaserade arbetssättet och främja kunskapsspridning i länen.

Länsstyrelsen har under året utbildat samtliga nyanställda i mänskliga rättigheter med koppling till länsstyrelsernas övergripande uppdrag.

Samlad bedömning av resultat

Genom att Länsstyrelsen under året har utbildat samtliga nyanställda i mänskliga rättigheter med koppling till länsstyrelsernas uppdrag har kompetensen hos de nya medarbetarna ökat.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☒ Gott ☐ Utmärkt

6. Verka för att det av riksdagen fastställda nationella folkhälsomålet uppnås

Se redovisning under länsstyrelseinstruktionen § 3 punkt 12.

Samlad bedömning av resultat

Se redovisning under länsstyrelseinstruktionen § 3 punkt 12.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☒ Utvecklingsbehov ☐ Gott ☐ Utmärkt

7. I sin verksamhet verka för att förenkla för företag

Länsstyrelsen har under året på olika sätt verkat för ökad dialog med företag och företagsfrämjande organisationer för ökad ömsesidig förståelse och i syfte att förenkla för företag. Landshövdingen inbjöd 19 mars till dialogmöte med Patent-och Registreringsverket i samband med besök av generaldirektören, för dialog med företagsfrämjande aktörer i Halland, samt besök på Högskolan i Halmstad med information om innovationsarbete och företagsinkubatorn HighFive.

Ett välbesökt morgonmöte i samarrangemang med Svenskt Näringsliv samt möte med styrelsen för Näringslivets Regelnämnd hölls under våren för dialog och ökad förståelse om roller, Länsstyrelsens uppdrag samt näringslivets förutsättningar. Länsstyrelsen har även besvarat enkät från Näringslivets Regelnämnd med frågor om tillståndsprövning och tillsyn.

Länsstyrelsen fortsatte sitt arbete med att underlätta för företagen tillsammans med LRF och andra lantbruksorganisationer, både inom ärendehandläggning, i övergripande arbete kopplat till landsbygdsprogrammets kompetensutveckling och i det regionala livsmedelsprogrammet. Syftet har varit att identifiera lämpliga åtgärder som Länsstyrelsen tillsammans med LRF kan vidta för att underlätta för alla parter. Under 2019 har särskilt vildsvinsproblematiken varit en gemensam utmaning att hantera.

Samlad bedömning av resultat

Dialogmöten har i hög grad uppfyllt behoven av ökad förståelse och dialog i syfte att hantera några av utmaningarna vad gäller regeltillämpning och bemötande, vilka ytterligare kan bearbetas.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☒ Gott ☐ Utmärkt

8. Samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat

Enligt förordning (2018:1428) om myndigheters klimatanpassningsarbete ska Länsstyrelsen ska redovisa arbetet med klimatanpassning till Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI). Nedan följer kort sammanfattat hur arbetet med klimatanpassning har bedrivits under året.

Regional vattenförsörjningsplan

Arbetet med att ta fram en regional vattenförsörjningsplan har startats upp under året. Flera möten har hållits med de halländska kommunerna och regionen där dricksvattenfrågan har lyfts. Arbetet har identifierat att ytterligare samverkan inom dricksvattenfrågan behövs, något som finns med i det planerade arbetet framöver.

I början av året höll Livsmedelsverket utbildning om klimatanpassad dricksvattenförsörjning i Halland. Ett par kommuner har efter utbildningen arbetat vidare med frågan internt.

Samverkan

Regional kustsamverkan initierades våren 2018 av SGU, SGI samt länsstyrelserna i Halland och Skåne. Nätverket leds av en arbetsgrupp och stöttar kommunerna via samverkan i projektgrupper som formerades under nätverkets stormöte i slutet av 2018. Även Region Skåne, Region Halland och lärosäten deltar i samverkan. Under året har målgruppen för nätverket utvidgats till att omfatta fler aktörer. Länsstyrelsen deltar i både arbetsgruppen och i ett flertal av projektgrupperna.

Inom projektgrupperna ges möjlighet för kommunerna att träffa andra aktörer för att diskutera frågor som rör erosion och översvämning kopplade till när havet förväntas stiga i ett förändrat klimat. Under året har bland annat effekter och konsekvenser kring åtgärder undersökts, kunskaps- och planeringsunderlag tagits fram och rådgivningsmaterial samt exempel på klimatanpassningszoner utarbetats. Genom regional kustsamverkan anordnades en workshop med internationella utblickar på Länsstyrelsen om finansieringsmodeller kopplade till förändrat klimat. Samtliga halländska kustkommuner och även andra aktörer, deltog i dialogen.

Enhetschefen deltar som representant för länsstyrelserna i beredningsgrupp för samverkansmyndigheter i regeringsuppdraget att samordna det nationella klimatanpassningsarbetet för den byggda miljön.

Dialog har hållits med kommunerna kring klimatanpassningsaspekten i planarbetet. Länsstyrelsen deltar i två forskningsprojekt kopplade till klimatanpassning, SeaRims och Camel. För att sprida kunskap om projektet och för att informera om aktuell forskning inbjöds samtliga kommuner i länet till Camels workshop om planerad reträtt.

Internt arbete

Länsstyrelsen har under 2019 fördjupat det interna klimatanpassningsarbetet. Detta har skett genom att klimat- och sårbarhetsanalyser har utförts på ett flertal enheter. Syftet har varit att analysera hur verksamheten påverkas av ett förändrat klimat. Utifrån resultatet har mål arbetats fram.

Samlad bedömning av resultat

Arbetet med den regionala vattenförsörjningsplanen har lett till en ökad samverkan mellan kommunerna och ett första steg mot samsyn kring dricksvattenfrågorna har tagits. Kommunerna

har genom utbildning fått en metod för att hantera hur ett förändrat klimat kan påverka vårt vatten i framtiden.

Regional kustsamverkan har engagerat fler kommuner till att delta aktivt i arbetet med klimatanpassning på regional nivå. Under året syns också att fler tjänstemän och politiker från kommunerna deltar i de workshops som anordnats. Genom kunskapshöjande insatser om klimatanpassning så har kompetensen hos kommunerna höjts kring vilka alternativ till åtgärder som finns. Regional kustsamverkan ses som ett viktigt forum av kommunerna för att utbyta erfarenheter och komma vidare i klimatanpassningsarbetet.

Det interna klimatanpassningsarbetet har lett till att frågan har aktualiserats och att flera verksamheter har identifierat sårbarheter och möjligheter att arbeta vidare med. Genom att involvera samtliga halländska kommuner i Camel har kunskapen kring planerad reträtt som ett alternativ nått ut till fler personer.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☒ Gott ☐ Utmärkt

9. I sin verksamhet verka för att behovet av bostäder tillgodoses

Bostadsmarknadsenkäten och bostadsmarknadsanalysen

Även i år har Länsstyrelsen genomfört bostadsmarknadsenkäten (BME) och därefter analyserat bostadsmarknaden i sin årliga bostadsmarknadsanalys (BMA). För att kvalitetssäkra resultatet av enkäten har kontinuerlig kontakt med kommunerna skett för att få så korrekta svar som möjligt, vilka sedan utgör underlag i analysen. I årets analys kan Länsstyrelsen konstatera att det inte sedan början på 90-talet har färdigställts så mycket bostäder i länet som under 2018. Trots ett högt färdigställande under 2018 gör Länsstyrelsen bedömningen att det inte byggs tillräckligt med bostäder i förhållande till befolkningsökningen. Se figur nedan. Andelen hyresrätter som färdigställdes under 2018 var högre än på många år. Kommunerna bedömer dock att antalet färdigställda lägenheter 2019 och 2020 kommer att vara lägre än tidigare.



Figur ovan: Bilden visar på hur många lägenheter som färdigställts i Halland per år fördelat på småhus och flerbostadshus tillsammans med hur befolkningsutvecklingen varit.

Av bostadsmarknadsanalysen framgår att det är en högre andel småhus/äganderätter i Halland än i riket i övrigt. Särskilt Kungsbacka kommun, Laholms kommun och Hylte kommun har höga andelar äganderätter. Detta bör särskilt uppmärksammas då andelen äldre i befolkningen ökar. Bostadsmarknadsanalysen redovisades till Boverket 14 juni 2019 Dnr. 405-4177-2019.

Länsstyrelsen arbetar kontinuerligt med att informera om innehållet i bostadsmarknadsanalysen och allmänt om bostadsfrågor. Under 2019 genomfördes en länsträff med handläggare från kommunerna som arbetar med bostadsförsörjning (BME och kommunernas riktlinjer). Därtill anordnades med landshövdingen som värd en konferens (Bostad i fokus) vars syfte var att sprida kunskap och att få olika aktörer att mötas och starta en dialog kring frågorna. Vid konferensen medverkade bland andra företrädare för Boverket och forskare inom området. Båda arrangemangen var mycket uppskattade och Länsstyrelsen ser att liknande arrangemang bör genomföras årligen.

Länsstyrelsen inbjöds under hösten av riksdagsledamoten Ola Johansson till ett frukostmöte i Kungsbacka för att berätta om bostadsfrågor och samhällsbyggnadsfrågor i stort. Mötet var välbesökt med deltagare från näringslivet och kommunen.

I kommundialoger med samtliga länets kommuner har bostadsfrågor diskuterats med kommunledningarna. Länsstyrelsen anser att det behövs en ständigt pågående dialog om bostadsfrågorna med kommunerna.

Bostadsförsörjningsprogram

Kungsbacka och Hylte kommuner har under året tagit fram förslag till bostadsförsörjningsprogram. Det är första gången sedan lagen skärptes som nu Hylte tagit fram riktlinjer för bostadsförsörjningen. Länsstyrelsen bedömer att kommunens förslag uppfyller kraven i lagstiftningen. Gällande Kungsbackas riktlinjer har Länsstyrelsen framförallt synpunkter kring en särskild grupp; nyanlända. Bland annat anser Länsstyrelsen att behovsanalysen för målgruppen är ofullständig jämfört med andra utsatta målgrupper beskrivna i programmet. Sammantaget gör Länsstyrelsen bedömningen att Kungsbackas förslag till bostadsförsörjningsprogram inte lever upp till kraven i lagstiftningen utan behöver utvecklas.

Stöd för hyresbostäder och bostäder för studerande

Sedan starten 2017 har Länsstyrelsen beviljat investeringsstöd till 38 byggprojekt som innehåller 1397 lägenheter. Den 31 december 2019 hade Länsstyrelsen nio ej beslutade byggprojekt som innefattar 252 lägenheter och som inväntar medel. Stödsumman för de liggande, ej beslutade nio byggprojekten är 9 416 170 kronor.

I samtliga kommuner förutom Laholms kommun har det byggts hyresbostäder med hjälp av investeringsstödet. I Hylte kommun, som har haft lågt bostadsbyggande under 25 år, har nu två byggprojekt om sammanlagt 24 hyreslägenheter startats.

Intresset för stödet har varit stort bland byggaktörer i Hallands län. Hyresstödet har utnyttjats av alla slags aktörer som allmännyttiga bostadsföretag, stora privata byggbolag, mindre byggbolag och inte minst av personer som driver enskilda firmor. Ur Boverkets statistik och kartläggning 2019-12-01 uppvisar visat Hallands län det högsta beviljade beloppet per invånare i landet.

Stöd till bostäder för äldre

Sedan starten 2018 har Länsstyrelsen beviljat byggprojekt som innefattar 135 hyresbostäder för äldre personer. Den 31 december 2019 hade Länsstyrelsen åtta ej beslutade ärenden som innefattar 388 lägenheter och som inväntar medel. Stödsumman för de liggande, ej beslutade åtta byggprojekt är 93 635 688 kronor.

Värdeöverföringar

Boverket begärde i juni in rapportering av värdeöverföringar från allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag för räkenskapsåret 2018. Samtliga kommunala bolag i Halland svarade och redovisning skickades till Boverket 27 september (ärende 405-4306-19).

Se även redovisning under regleringsbrevsuppdrag 1.24

Samlad bedömning av resultat

Länsstyrelsens bedömning är att resultatet av den insats som har genomförts under 2019 inom bostadsområdet är gott. Länsstyrelsen har genomfört de uppdrag som berör området och som åligger Länsstyrelsen på ett tillfredställande sätt. För länets del har intresset för investeringsstödet för hyresbostäder och bostäder för studerande bidragit till att många lägenheter har kunnat byggas med en ”hyresrabatt”.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☒ Gott ☐ Utmärkt

Länsstyrelseinstruktion 6 §: Miljöarbete

Länsstyrelsen ska verka för att det generationsmål för miljöarbetet och de miljö kvalitetsmål som riksdagen har fastställt nås och ska vid behov föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling.

Länsstyrelsen ska särskilt

1. samordna det regionala mål- och uppföljningsarbetet,
2. utveckla, samordna och genomföra regionala åtgärdsprogram med bred förankring i länet för att nå generationsmålet och miljö kvalitetsmålen,
3. stödja kommunerna med underlag i deras arbete med generationsmålet och miljö kvalitetsmålen, och
4. verka för att generationsmålet och miljö kvalitetsmålen får genomslag i den lokala och regionala samhällsplaneringen och i det regionala tillväxtarbetet.

Länsstyrelsen ska i fråga om sitt miljöarbete rapportera till Naturvårdsverket och samråda med verket om vilken rapportering som behövs.

Samordning av det regionala mål- och uppföljningsarbetet

Regional årlig uppföljning av miljö målen har gjorts av Länsstyrelsen enligt riktlinjerna från RUS. Uppföljningen har involverat sakkunniga handläggare som är utsedda som målsansvariga samt deras chefer och arbetet har koordinerats av Miljö målssekreteriatet. Uppföljningen har resulterat i en sammanställning av läget i länet för samtliga miljö mål, vilket utgör underlag både internt i verksamheten och externt för övriga miljö aktörer i länet. Arbetet har också bidragit till en ökad diskussion kring de sektorsövergripande perspektiven.

Uppdateringar av miljö målsindikatorer har gjorts under hösten enligt anvisningar från RUS. Indikatorerna är ett viktigt underlag för årlig uppföljning.

Länsstyrelsen har fortsatt arbetet med miljö målsintegrering genom så kallad "taggning" av miljö målen i planerings- och uppföljningssystemet. Taggarna hjälper till att se i vilken omfattning Länsstyrelsens aktiviteter bidrar till miljö målen, vilket är till stor nytta vid årlig uppföljning.

Utveckla, samordna och genomföra regionala åtgärdsprogram

Länsstyrelsen har medverkat i arrangemang med koppling till åtgärder i det Regionala åtgärdsprogrammet för miljö målen, exempelvis till åtgärdsförslaget "Information om konsumtionens miljö- och hälsopåverkan". Ett exempel är när Länsstyrelsen genom samverkan med företagsnätverket EMC (Energi- och Miljöcentrum) stimulerat till hållbarhetsarbete i företag genom det återkommande arrangemanget Världsmiljödagen som i år handlade om cirkulär ekonomi och att vara "svinnsmart". Ett 40-tal deltagare fick inspiration av goda exempel inom olika områden kopplat till svinn samt en lunch bestående av matsvinn från ett lokalt företag.

Åtgärderna i det regionala åtgärdsprogrammet har lagts in i den länsstyrelse gemensamma databasen Åtgärdswebben och uppföljning av åtgärdsprogrammet har påbörjats. Uppföljning av åtgärderna stimulerar till ökat genomförande och ger även Länsstyrelsen en bra bild av vilka områden som bör prioriteras i det fortsatta arbetet.

Stödja kommunerna med underlag

Länsstyrelsen har under året stöttat och samverkat med länets miljö aktörer genom deltagande i olika nätverk och genom gemensamma aktiviteter och arrangemang. Med kommunerna har

Samverkan bland annat skett genom deltagande i två träffar med nätverket för kommunernas miljöstrategier. Nätverksträffarna syftar till att öka genomförandet av åtgärder och inom ramen för dessa nätverksträffar har kommunerna beretts möjlighet att lämna inspel på den vägledning för kommunernas miljömålsarbete som arbetas fram av RUS under projektledning av Länsstyrelsen i Skåne. Denna delaktighet ger ökad förankring och användbarhet för guiden. Intern samverkan har påbörjats under året med bland annat kunskapsinhämtning i projektet "Ekosystemtjänster i fysisk planering" som på sikt förväntas kunna bli ett bra stöd för kommunernas arbete med att integrera de gröna värdena i samhällsplaneringen.

Verka för genomslag i samhällsplaneringen och i det regionala tillväxtarbetet

Den årliga Miljömålskonferensen är en viktig arena för att samla länets miljöaktörer vilket bidrar till miljömålets genomslag inom flera sakområden. I år genomfördes konferensen med 160 deltagare på temat "Hållbara lösningar för framtiden" och Länsstyrelsen har under året kunnat se exempel på hur det som presenterades tagits upp i olika sammanhang. Exempelvis har inspirationsmöten i länet hållits om landbaserad fiskodling, vilket var en av punkterna på konferensen.

Miljömålssekreterariatet ingår i den interna arbetsgrupp som på länsledningens uppdrag har bildats för att driva Agenda 2030-arbetet framåt. Under hösten 2019 genomfördes en Agenda 2030-konferens för beslutsfattare och nyckelpersoner i länet i ett samarrangemang mellan Länsstyrelsen och Region Halland. Landshövdingen och regionstyrelsens ordförande stod som värdar för konferensen, som samlade cirka 60 personer. Deltagarna tog del av presentationer om goda exempel och pågående Agenda 2030-arbete och deltog i diskussioner om framtida prioriteringar för Agenda 2030-arbetet i Hallands län.

Landshövdingens möten med Miljö-, Energi- och Klimat-rådet (MEK-rådet), där företrädare för kommuner och organisationer deltar, ger en arena där Länsstyrelsen kan föra dialog om aktuella uppdrag, projekt och frågeställningar i det regionala miljö-, energi- och klimatarbetet. Under året har Länsstyrelsen på MEK-rådet bland annat informerat om slutsatserna i den Fördjupade utvärderingen och det pågående uppdraget Textilsmart. Huvudfokus på MEK-rådet har annars varit arbetet med framtagandet av den regionala energi- och klimatstrategin.

Länsstyrelsen har under hösten haft kontakter med Region Halland för att lämna input till deras arbete med att utveckla och stärka arbetet med hållbar regional utveckling i det regionala tillväxtarbetet.

Länsstyrelsen verkar för miljömålen

Miljömålsuppdragets olika delar bidrar till Länsstyrelsens sammanlagda arbete med att verka för att miljömålen nås. Vid olika samverkansträffar och arrangemang lyfts tillämpliga delar av miljömålsuppdraget in. Miljöledningsarbetet är en av delarna i Länsstyrelsens arbete för att verka för miljömålen och genom deltagande i det regionala projektet Hållbart resande i tjänsten har Länsstyrelsen arbetat med att kartlägga resandemönster och miljöpåverkan från de interna resorna.

Under hösten har åtgärdsarbete bedrivits genom projektet PlastOFF. Länsstyrelsen har med bidrag från Naturvårdsverket drivit ett lyckat plastminimeringsprojekt som riktat sig till offentliga verksamheter. Projektet har arbetat med personlig coachning till tre verksamheter, regionala möten för en större grupp intresserade och informationsspridning i andra forum. I de verksamheter där man genomfört åtgärder för att minska avfallsplastpåsar tror man på en minskning med 50-70 %. Om samtliga halländska kommuner skulle minska sina avfallspåsar finns det potential att spara cirka två miljoner plastpåsar per år vilket motsvarar 6,3 ton plast och 13,3 ton CO₂.

Samlad bedömning av resultat

Länsstyrelsen i Halland har uppfyllt instruktionen gällande Miljö kvalitetsmålen väl genom den samordning och genomförande av aktiviteter som beskrivs ovan.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☐ Gott ☒ Utmärkt

Länsstyrelseinstruktion 7 §: Samhällsskydd och beredskap

Länsstyrelsen är geografiskt områdesansvarig myndighet enligt förordningen (2015:1052) om krisberedskap och bevakningsansvariga myndigheters åtgärder vid höjd beredskap och den högsta civila totalförsvarsmyndigheten inom länet.

Genom sin verksamhet ska Länsstyrelsen minska sårbarheten i samhället, bevaka att risk- och beredskapshänsyn tas i samhällsplaneringen samt utveckla en god förmåga att hantera sina uppgifter under fredstida krissituationer och höjd beredskap.

Se även redovisning under länsstyrelseinstruktion § 3 punkt 8, Skydd mot olyckor, krisberedskap, civilt försvar och höjd beredskap.

Utveckling av förmåga för fredstida krissituationer och höjd beredskap

Ett område som förtjänar att särskilt lyftas fram är Länsstyrelsens goda samarbete med frivilliga försvarsorganisationer (FFO). Under 2019 har samarbetet fortsatt att utvecklas i en, för båda parter, positiv riktning. Länsstyrelsen har sedan tidigare engagerat FFO i kärnenergiberedskapen vilket innebär att Länsstyrelsens uthållighet och förmåga att hantera en allvarligare samhällsstörning är god. Samarbetet med FFO är organiserat genom Länsstyrelsens regionala resursgrupp vilket gör att Länsstyrelsen snabbt kan skapa förstärkningar till såväl egen organisation men också till länets krishanterande aktörer. Under 2019 har Länsstyrelsen kraftsamlat för att öka FFO kunskap om höjd beredskap och därmed möjliggöra att de ingår i Länsstyrelsens krigsorganisation.

Länsstyrelsens interna arbete med informationssäkerhet har resulterat i höjt säkerhetsmedvetande och säkerställt en högre kunskapsnivå hos medarbetarna och förbättrad hantering av information. Anpassning till länsstyrelsegemensamma utvecklingsarbeten inom dataskydd och informationssäkerhet har förbättrat effektiviteten och följsamheten mot lagstiftningen. Länsstyrelsen har deltagit i arbetet inom informationssäkerhetsnätverket och bidragit till stärkt säkerhet i förvaltningsobjektens arbete och nationella organisation för dataskydd (NOD).

Länsstyrelsen har byggt upp den egna förmågan inom totalförsvaret i syfte att stärka Länsstyrelsen som högsta civila totalförsvarsmyndighet. Det handlar bland annat om att säkra ledningsförmågan, säkra personalbehovet genom krigsplacering och planer för att kunna verka från alternativ- och/eller skyddad ledningsplats. För att kunna ställa om Länsstyrelsens verksamhet under fred till verksamhet som ska genomföras under höjd beredskap och krig har en gemensam struktur för krigsorganisation och en generisk mall för beredskapsplanering tagits fram. Inom ramen för Länsstyrelsens beredskapsplanering har det utvecklats former för upprättande, delgivning och rapportering av aktörsgemensamma lägesbilder till stöd för regeringens beslut under höjd beredskap.

Länsstyrelsen har enligt kommunöverenskommelsen stöttat arbetet med prioriterade uppgifter i arbetet med civilt försvar. Kommunerna och Regionen har ökat sin kunskap om arbetet med

totalförsvaret och säkerhetsskydd samt krigsorganisation och krigsplacering. Länsstyrelsen, Region Halland och kommunerna har därmed tillsammans ökat sina kunskaper och förmågor att skydda den mest skyddsvärda informationen och verksamheterna i länet. Under året har flera ansökningar om skyddsobjekt kommit till Länsstyrelsen. Flera beslut om skyddsobjekt har fattats vilket innebär att flera samhällsviktiga verksamheter har ökat sin skyddsnivå i länet. För att harmonisera planeringen och öka den samlade förmågan i totalförsvaret har "Högre regional grundsyn för totalförvarsplanering" reviderats. Grundsynen behandlar övergripande och principiella frågor som är gemensamma för helheten mellan de fyra länen, Halland, Västra Götaland, Värmland och Örebro samt Västra militärregionen. Arbetet har resulterat i ett fördjupat civil-militärt samarbete med bland annat ett genomförande av en regional ledningsträningsövning (RLTÖ). Inför den kommande totalförvarsövningen 2020 (TFÖ) har Länsstyrelsen utbildat och informerat både inom egen organisation och aktörer i länet. Dessa åtgärder har sammanlagt bidragit till en höjd medvetenhet om totalförsvaret och det förändrade omvärldsläget. Under hösten genomfördes två totalförvarsdagar i bred samverkan, som samlade drygt 2 200 av länets gymnasieelever i årskurs två samt skolpersonal för att skapa förståelse för totalförsvarets olika delar och pliktssystemet.

Riskhänsyn

Länsstyrelsen har vidareutvecklat metoder för genomförande av risk- och sårbarhetsanalyser på lokal nivå och har erbjudit kommunerna stöd i deras genomförande av analyserna. Genom ett nära samarbete med länets kommuner har Länsstyrelsen en god insikt i vilka utmaningar kommunerna har när de ska genomföra sina analyser men samarbetet ger också en mycket goda förutsättningar för framtagandet av den regionala risk- och sårbarhetsanalysen.

Samlad bedömning av resultat

Länsstyrelsen har sedan tidigare ett väl utvecklat och strukturerat samarbete med FFO inom ramen för Länsstyrelsens uppdrag vid en kärnteknisk olycka. Utvecklingen under 2019 har främst omfattat att göra länets krishanterande aktörer medvetna om den värdefulla tillgång som FFO utgör. FFO har tidigare endast engagerats inom ramen för Länsstyrelsens krisberedskap men nu utnyttjas de även för höjd beredskap.

Informationssäkerheten har utvecklats jämfört med tidigare år genom att samtlig personal får en grundläggande utbildning och därmed förståelse för vikten av systematiskt informationssäkerhetsarbete.

Länsstyrelsens uppdrag inom ramen för höjd beredskap har förändrats från att vara av kunskapshöjande karaktär till framtagande av strukturer för beredskapsplanering utifrån Länsstyrelsens breda verksamhetsuppdrag.

Utifrån Länsstyrelsens samlade bedömning är förmågan för skydd mot olyckor, krisberedskap och höjd beredskap god och har fortsatt att utvecklas i positiv riktning. Under 2019 har länets krisberedskap utvecklats genom gemensamma utvecklingsprojekt och gemensamma initiativ inom krisberedskapen.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☒ Gott ☐ Utmärkt

Övrig verksamhet

Enligt 1 kap. 4 § i förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska årsredovisningen avse all den verksamhet som myndigheten ansvarar för varför resterande verksamhetsområden, som inte anges i länsstyrelseinstruktionen, redovisas här.

Övrig förvaltning

Under övrig förvaltning inryms en mängd olika ärendetyper, som bland annat rör auktorisation av bilskrotare, deponering av medel enligt jordabalken, förordnande av skyddsvakter, prövning av kommunala ordningsföreskrifter, delgivningar, förordnande av vigsselförrättare och Notarius Publicus. Länsstyrelsens arbete med allmänna val redovisas under 3 § p.1.

Viltkameror för inventering vid milda vintrar

Under året har en fungerande inventering av lodjur skett. Metodiken för rovdjursinventering bygger i stort på spårning i snö. Under den snöfattiga vintern har istället Länsstyrelsens viltövervakningskameror samt allmänhetens medverkan med foto och film bidragit till resultatet. 1,5 familjegrupper av lodjur innebär en fortsatt minskning av antalet lodjur i länet samtidigt som ingen varg kunde bekräftas. Totalt gjordes 53 observationer av lodjur och av dessa kunde Länsstyrelsen bekräfta 39. För att upprätthålla ett trovärdigt resultat under milda vintrar behöver verksamheten med viltövervakningskameror utökas samtidigt som ny teknik med DNA utvecklas. Under året deltog därför Halland i ett pilotprojekt tillsammans med Länsstyrelsen i Västra Götaland med att samla in snö med DNA från lodjursspår. De preliminära resultaten är lovande.

Under året har allmänheten rapporterat in nio syn- eller spårobservationer av varg men ingen av dessa har kunnat kvalitetssäkras av fältpersonalen. Däremot har tre varit direkt felaktiga. Länet har bara ett enda kungsörnsrevir.

Älgförvaltningen

Lägre avskjutning än vad som planerats i länets älgskötselplaner har kunnat konstateras. På sikt kommer administrationen av älgjakten att underlättas för både älgskötselområdet och Länsstyrelsen med nya GIS-system och nya e-tjänster. Initialt innebär dock alltid byte av system en högre arbetsbelastning.

Resultatmått och resultatanalys – Övrig förvaltning

Vad gäller inventeringar har resultatet varit gott och allmänhetens medverkan gör att en större mängd observationer kan noteras och därmed bekräftas. Problemet med lägre avskjutning av älg än planerat i älgskötselplanerna är något som behöver följas upp över tid och som eventuellt kan leda till att åtgärder behöver vidtas.

Övrig förvaltning (verksamhet 20*-21* exkl. 201*) ¹	2019	2018	2017
Årsarbetskrafter män	0,9	1,0	1,1
Årsarbetskrafter kvinnor	2,3	1,9	2,5
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr) totalt	3 966	3 769	4 611
Antal ärenden, inkomna och upprättade	502	546	847
Antal beslutade ärenden	477	555	869
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	1	0
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	902	32	195

1) Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämföras med övriga uppgifter, urskiljs VÅS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÅS 20-21). Detta gör att uppgifterna för år 2017 inte stämmer överens med vad som redovisades under Övrig förvaltning i årsredovisningarna för år 2017.

Ersättningarna för skador på gröda har ökat under året på grund av ökande stammar av främst vitkinkad gås, som saknar allmän jakttid. Länsstyrelsen redovisar inte några resultatindikatorer inom detta område. Redovisning av skälen till detta återfinns under avsnittet tilläggsupplysningar och noter.

Samlad bedömning av resultat

Länsstyrelsen bedömer resultatet inom området övrig förvaltning som gott, såväl när det gäller vägledning till och kontakter med enskilda och berörda myndigheter som i själva ärendehantering.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☒ Gott ☐ Utmärkt

Trafikföreskrifter

Länsstyrelsen har under året handlagt 108 trafikärenden (VÄS 258). Av dessa har 37 varit från kommunerna överklagade ärenden om parkeringstillstånd för rörelsehindrade och 51 har varit ansökningar om lokala trafikföreskrifter för allmänna vägar, såsom ansökningar om hastighetsbegränsning. Övriga trafikärenden har främst rört tillstånd till tävling eller uppvisning med fordon på väg.

Resultatmätt och resultatanalys – Trafikföreskrifter

Årets resultat har varit i linje med föregående års.

Trafikföreskrifter (verksamhet 25*)	2019	2018	2017
Årsarbetskrafter män	0,1	0,1	0,1
Årsarbetskrafter kvinnor	0,7	0,7	0,4
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr) totalt	819	596	450
Antal ärenden, inkomna och upprättade	151	133	125
Antal beslutade ärenden	123	127	110
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	1	0	0
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	0	0	0

Skälet till att det redovisas färre ärenden i texten ovan än i tabellen är för att tabellen inkluderar även överklaganden av Länsstyrelsens beslut.

Länsstyrelsen redovisar inte några resultatindikatorer inom detta område. Redovisning av skälen till detta återfinns under avsnittet tilläggsupplysningar och noter.

Samlad bedömning av resultat

Handläggningen av trafikärenden fungerar mycket väl.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☐ Gott ☒ Utmärkt

Nationella minoriteter

Samarbete har skett mellan Länsstyrelsen och utvecklare inom Regionbiblioteket Halland vilket bland annat resulterade i Kunskapsdag om Sveriges nationella minoriteter i november. Syftet med dagen var att öka kunskapen kring nationella minoriteters rättigheter och stärka arbetet med dessa frågor i länet. Fokus för dagen låg på att belysa varför det är så viktigt med minoritetsspråk och minoritetskultur, vilket skedde bland annat genom lyfta bibliotekens roll som språkstödjare/tillgängliggörare/arena för levande kultur och språk. 35 deltagare från kommuner, region, Länsstyrelsen och föreningar deltog och dagen gav ökad kunskap om

rättigheter och lagstiftning, forskningsstöd om minoritetsspråkens värde, samt nya kontaktytor och inspiration genom goda exempel.

Kontakt har etablerats med Romska Ungdomsförbundet om projektet med hälsoinspiratör som pågår i Halmstad kommun. Samtal har även förts med Länsstyrelsen i Västra Götaland om möjliga samarbeten och gemensamma arrangemang, detta då några minoritetsgrupper har föreningsorganisation knuten till Västra Götaland. Samråd med minoritetsgrupperna är svårt i länet, då dessa inte är tydligt organiserade. I länet finns inget förvaltningsområde för nationella minoriteter. Positivt är att Halmstad kommun under året har aktivt börjat bjuda in minoriteterna till dialog på olika sätt.

Länsstyrelsen har inom antidiskrimineringsarbetet medverkat för att stödja bildandet av en Diskrimineringsbyrå i Halland genom kontakter och samtal med olika organisationer, vilket ledde till en ansökan till MUCF för bildande av en sådan.

Länsstyrelsen hissar de nationella minoriteternas flaggor utanför myndigheten för att uppmärksamma de olika högtidsdagarna. Samtidigt informeras på Länsstyrelsens externa webbplats och intranät om dagen samt de uppdrag myndigheten har kring nationella minoriteter för att öka synligheten och kunskapen både externt och internt.

Länsstyrelsen arbetar aktivt inom Mänskliga rättigheter och inbegriper Nationella minoriteter i detta arbete, bland annat genom att integrera ett jämställdhets- och rättighetsperspektiv i styrning och ledning, genom planerings- och uppföljningsverktyget Stratsys, med taggning av mål och aktiviteter kopplade till mänskliga rättigheter (Länsstyrelseinstruktionen §5). Genom detta, och introduktionsutbildningen för nyanställda, har kunskapen och medvetenheten om ett rättighetsperspektiv ökat och framsteg görs med att integrera rättighetsperspektivet i både verksamhetsplanering och uppföljning.

Länsstyrelsen stödjer externa aktörer genom kompetensutveckling och processhandledning i hur ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv kan integreras i den ordinarie verksamheten samt via portalen www.hallbarhalland.se. Länsstyrelsen sammankallar ett regionalt nätverk för jämställdhet och MR. I nätverket ingår myndigheter, kommuner, regionen, näringslivet samt ideella föreningar.

Vid Länsstyrelsens regionala konferens kring Barnrätt lyftes även frågorna om de nationella minoriteterna.

Resultatmått och resultatanalys – Nationella minoriteter

Länsstyrelsens arbete för nationella minoriteter har utgått från en relativt låg nivå men stärkts under året. Viktiga resultat är utvecklad samverkan med Region Halland och etablerad kontakt med företrädare för minoritetsgrupper. Kontakterna med minoritetsföreträdare behöver fortsatt utvecklas och möjligheterna till delaktighet förbättras. Ett annat tydligt resultat av länsstyrelsens stöd och samordning är att en organisation har ansökt om att bilda Diskrimineringsbyrå i Halland. Att knyta nationella minoriteter till uppdragen om mänskliga rättigheter och barnets rättigheter har gett större genomslag för området.

Nationella minoriteter (verksamhet 81*) ¹⁾	2019	2018	2017
Årsarbetskrafter män	0,0	0,0	0,0
Årsarbetskrafter kvinnor	0,0	0,0	0,0
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr) totalt	12	25	51
Antal ärenden, inkomna och upprättade	1	3	2
Antal beslutade ärenden	1	3	2
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	0	0
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	0	0	0

1) I årsredovisningen för år 2017 redovisades volymer och kostnader för nationella minoriteter (VÅS 81*) tillsammans med volymer och kostnader för mänskliga rättigheter (VÅS 82*). I denna tabell redovisas volymer och kostnader för endast nationella minoriteter (VÅS 81*), varför uppgifterna för år 2017 är omräknade jämfört med vad som uppgavs i årsredovisningen för år 2017.

Länsstyrelsen redovisar inte några resultatindikatorer inom detta område. Redovisning av skälen till detta återfinns under avsnittet tilläggsupplysningar och noter.

Samlad bedömning av resultat

Under året har samverkan utvecklats med Region Halland kring frågorna och ett gemensamt regionalt arbete formats. Rättigheter och särskilt barn och ungas rättigheter har haft fokus i insatser som konferenser och nyhetsbrev. Detta har resulterat i ökad kunskap och medvetenhet om rättighetsperspektivet hos tjänstepersoner i länet. Kontakt har också etablerats med minoritetsföreträdare, vilket tidigare inte funnits. En framgång är också att Länsstyrelsens stöd för bildandet av Diskrimineringsbyrå i Halland ledde till en ansökan till MUCF för bildande av en sådan.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☒ Gott ☐ Utmärkt

Mänskliga rättigheter

Länsstyrelsen har under året genomfört utbildningar för externa aktörer inom ramen för de länsövergripande nätverksträffarna för jämställdhet/mänskliga rättigheter som Länsstyrelsen bjuder in till inom ramen för andra kompetensutvecklingsinsatser och processhandledningar. Länsstyrelsen har med hjälp av de beviljade medlen vidareutvecklat webbportalen www.hallbarthalland.se som är ett anslutningssystem för externa aktörer som vill arbeta systematiskt med jämställdhet och jämlikhet men också andra aspekter av social hållbarhet och hållbar utveckling i stort. Aktörerna får tillgång till nätverk, kompetenshöjande insatser och stöd i arbetet samt en helhetsbild av vad som pågår i länet. Utvecklingen av portalen sker i samverkan med andra områden såsom miljö, kommunikation, integration samt ANDT och föräldraskapsstöd. Portalen är kopplad till arbetet med analysen av hallänningarnas livsvillkor "Från vaggan till graven", som genomförs i samverkan med Region Halland och till länsövergripande styrdokument såsom Strategi för ett jämställt Halland 2017–2020, Tillväxtstrategin med mera.

Under 2019 har ett nyhetsbrev om social hållbarhet lanserats som behandlar olika teman utifrån olika aspekter av social hållbarhet. De teman som har behandlats under 2019 är; barn och unga, arbetsmarknad och boende och närmiljö. Brevet skickas ut till olika nätverk inom ramen för de uppdrag Länsstyrelsen har inom social hållbarhet samt läggs ut på www.hallbarthalland.se. Se även redovisning under länsstyrelseinstruktion § 3 punkt Mänskliga rättigheter.

Resultatmått och resultatanalys – Mänskliga rättigheter

Förstärkt resurs på länsstyrelsen som sammanhållet arbetar med uppdragen inom mänskliga rättigheter har gett synergieffekter och större fokus på rättighetsfrågorna i länet. Det strategiska arbetet genom metoden Blomman och i enlighet med strategin för jämställdhet och jämlikhet

har stärkt helhetssynen kring rättighetsfrågor hos aktörerna i länet. Utbildningsinsatser om barnrätt inför Barnkonventionens som lag har nått ut bra till viktiga målgrupper som förberedelse för hantering av nya lagstiftningen. Arbetet med implementeringen av Barnkonventionen som lag kräver fortsatt arbete i länet.

Mänskliga rättigheter (verksamhet 82*)¹⁾	2019	2018	2017
Årsarbetskrafter män	0,3	0,0	0,0
Årsarbetskrafter kvinnor	1,3	1,3	0,9
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr) totalt	1 620	1 433	965
Antal ärenden, inkomna och upprättade	22	24	20
Antal beslutade ärenden	19	23	20
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	0	0
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	3 482	3 599	3 568

1) I årsredovisningen för år 2017 redovisades volymer och kostnader för mänskliga rättigheter (VÅS 82*) tillsammans med volymer och kostnader för nationella minoriteter (VÅS 81*). I denna tabell redovisas volymer och kostnader för endast mänskliga rättigheter (VÅS 82*), varför uppgifterna för år 2017 är omräknade jämfört med vad som uppgavs i årsredovisningen för år 2017.

Bidragsutbetalningarna utgör statsbidrag till kommunerna för personligt ombud.

Länsstyrelsen redovisar inte några resultatindikatorer inom detta område. Redovisning av skälen till detta återfinns under avsnittet tilläggsupplysningar och noter.

Samlad bedömning av resultat

Det nyhetsbrev om social hållbarhet som lanserats och publicerats har nått ut med sin information brett till många personer och organisationer, och tagits emot väl av mottagarna i länet. Det processtöd och kunskapshöjning Länsstyrelsen gett för att arbeta systematiskt med jämställdhet och jämlikhet samt med social hållbarhet har ökat medvetenheten och kunskapsnivån hos många aktörer i länet. De utvidgade uppdrag Länsstyrelsen fått inom mänskliga rättighetsområdet har gett mandat för ett samordnande arbete, och länsstyrelsens sakkunskap är efterfrågad.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☒ Gott ☐ Utmärkt

Finansdepartementet

Nedan följer redovisning av återrapporteringskrav och eventuella uppdrag från finansdepartementet i länsstyrelsernas regleringsbrev 2019 och som ska återrapporteras i årsredovisningen.

Återrapporteringskrav 1.1 Arbetsmiljön i staten

1.1 Arbetsmiljön i staten ska vara god. Länsstyrelserna ska redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i syfte att minska sjukfrånvaron i myndigheterna.

Länsstyrelsen ambition är att arbetsplatsen ska kännetecknas av delaktighet och samverkan, arbetsglädje, god förståelse och arbete i riktning mot verksamhetens mål och vision. Ett öppet, tolerant och jämlikt arbetsklimat samt ett systematiskt och hälsofrämjande arbetsmiljöarbete ska vara väl integrerat i verksamheten. Vidare ska det finnas ett tydligt, aktivt och modernt ledarskap med goda förutsättningar för den enskilde att skapa balans mellan förvärvsarbete, obetalt hem- och omsorgsarbete och fritid. Länsstyrelsen vill främja ett familjevänligt arbetsliv och ett jämställt föräldraskap.

Länsstyrelsen har under året genomfört en särskild utbildningssatsning för chefer, fackligt förtroendevalda och skyddsombud för att höja kunskapen och förståelsen för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Länsstyrelsen har också sett över rutiner och ökat kunskapen kring hotfulla situationer som kan uppstå vid myndighetsutövning och hur de ska hanteras. Samarbete inom och mellan funktioner har fördjupats för att minska ensamarbete och enformigt arbete. Uppföljning kring läget vid respektive enhet där en samlad bild över myndighetens medarbetare sker vid ledningsgrupp var 14:e dag, vid tertiärrapporteringar samt veckovisa avstämningar med HR-chef tillsammans med länsråd. Utöver detta har en upphandling av en arbetsmiljömodul i Länsstyrelsens ledningssystem (Stratsys) genomförts. Denna modul implementeras under 2020 i verksamheten.

Resultatbedömning

Bedömningen är att arbetsmiljöarbetet som redovisats ovan har bidragit till att sjukfrånvaron på sikt minskar samt att trivseln på arbetsplatsen ökar.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☒ Gott ☐ Utmärkt

Återrapporteringskrav 1.2 Agenda 2030

1.2 För att regeringen ska kunna redovisa hur Sverige genomför Agenda 2030 behöver information inhämtas från berörda myndigheter. Länsstyrelserna ska därför redovisa i vilken utsträckning som deras verksamhet har bidragit till att uppnå målen i Agenda 2030. Redovisningen ska lämnas i årsredovisningen. Därutöver ska en särskild redovisning lämnas till Statskontoret senast den 14 januari 2020.

Länsstyrelserna har tagit ett samlat grepp om att implementera och verka för att nå de Globala målen, och sedan hösten 2017 finns ett nationellt länsstyrelsegemensamt arbete kring Agenda 2030. Under 2018 utvecklades och förtydligades arbetet, och under 2019 togs en tydlig verksamhetsplan fram.

Inom ramen för det gemensamma arbetet finns en styrgrupp, en referensgrupp där länsstyrelsernas chefsnätverk är representerade samt ett arbetsutskott som utför mycket av det operativa arbetet. Förutom dessa grupper finns utsedda kontaktpersoner på alla 21 länsstyrelser. Det länsstyrelsegemensamma arbetet med Agenda 2030 har som syfte att underlätta för

länsstyrelserna att klara sitt regeringsuppdrag avseende Agenda 2030 och fylla rollen som regional huvudaktör i arbetet med de Globala målen. Landshövding Lena Sommestad har under året varit landshövdingarnas företrädare i Agenda 2030-frågor och länsstyrelsernas representant i styrgruppen för GD-Forum – Svenska myndigheter i samverkan för Agenda 2030. Länsråd Jörgen Peters har deltagit i styrgruppen för det länsstyrelsegemensamma Agenda 2030-arbetet. Under 2019 har en rad aktiviteter anordnats utifrån den handlingsplan som lades fast inför året. Aktiviteterna har bland annat handlat om kompetensutveckling, erfarenhetsutbyte, omvärldsbevakning och externa dialoger. Konkreta exempel på aktiviteter är en inspirationsdag som genomfördes under hösten, tematiska Skypemöten utifrån regeringens handlingsplan för Agenda 2030, kommunikationsinsatser såsom framtagande av ett nyhetsbrev och en samarbetsyta, och samverkan och dialog med andra aktörer såsom FN-förbundet, Statskontoret, SCB och RKA. Länsstyrelserna finns även representerade i GD-forum, där svenska myndigheter samverkar för att uppnå de Globala målen, och dess operativa arbetsgrupp. I samarrangemang med Region Halland bjöd Länsstyrelsen in kommuner och myndigheter till en regional Agenda 2030-konferens i november.

Effekter av det gemensamma arbetet har varit fördjupad kunskap om de globala målens koppling till Länsstyrelsens verksamhet, spridning av goda exempel och metoder länsstyrelserna emellan och en bättre omvärldsbevakning. Den nationella samordningen har även bidragit till att länsstyrelserna på ett samlat sätt kunnat möta och föra dialog med olika aktörer, liksom till ökat samspel mellan de tre dimensionerna ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet.

Länsstyrelsens interna Agenda 2030-grupp har under året fortsatt att stödja och utveckla Länsstyrelsens Agenda 2030-arbete. Bland annat har workshops kring verksamhetens koppling till de globala målen genomförts på flera enheter. Gruppen har också stöttat enheternas arbete med att integrera Agenda 2030 i sin planering och uppföljning. I planeringsverktyget Stratsys taggar enheterna de aktiviteter som har koppling till globala målen. Arbetsgruppen analyserar därefter taggningar för att hitta samverkan och synergier i verksamheten.

Information och utbildningar för externa aktörer, med utgångspunkt i Strategi för ett jämställt Halland 2017–2020 och de globala målen, har fortsatt. Länsstyrelsen har bland annat utbildat Region Halland i jämställdhets- och rättighetsintegrering inom ramen för ”Modellregioner”. I samverkan med Högskolan i Halmstad har en uppdragsutbildning kring Agenda 2030 och sociala hållbarhetsdimensionen planerats och genomförts. Syftet med utbildningen var att höja den teoretiska kompetensen i social hållbarhet och Agenda 2030 samt att skapa en gemensam kunskapsbas i länet för vidareutveckling av den regionala samverkan. Utbildningen omfattade fyra heldagar där teori varvades med praktiska övningar och erfarenhetsutbyte skedde mellan deltagarna. Målgruppen var tjänstepersoner från operativ verksamhet och lokala/regionala politiker.

Under 2019 har ett Nyhetsbrev om social hållbarhet lanserats, som behandlar olika teman utifrån olika aspekter av social hållbarhet. Brevet skickas ut till olika nätverk inom ramen för de uppdrag som Länsstyrelsen har inom social hållbarhet.

Landsbygdsprogrammets åtgärder inom landsbygdsutveckling och jordbrukarstöd har alla bidragit till målen. Mål av särskild relevans för Landsbygdsprogrammet har varit Ingen hunger, Ekosystem och biologisk mångfald, Hållbar energi för alla, Bekämpa klimatförändringarna samt Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt.

Resultatbedömning

Strukturen för arbetet med Agenda 2030 har satt sig under året med det länsstyrelsegemensamma upplägget och ett internt arbete med en utsedd arbetsgrupp som sammanhållande. Kunskapen kring de globala målen har höjts och de har lyfts fram vid många utbildningar, konferenser samt möten i länet. Planering och genomförande av en regional

Agenda 2030-konferens i samarrangemang av Länsstyrelsen och Region Halland var positivt för arbetet framåt. Konferensen gav gott resultat i dialoger mellan myndigheter, och visade på behovet av medverkan från statliga myndigheter i det lokala arbetet.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☒ Gott ☐ Utmärkt

Återrapporteringskrav 1.3 Digitaliseringsarbetet

1.3 Länsstyrelsernas samverkan kring digitaliseringsarbetet ska, i den utsträckning som det är ändamålsenligt, bidra till enhetliga och samordnade processer. Samverkan ska ta sin utgångspunkt i regeringens mål för digitalisering av den offentliga förvaltningen: en enklare vardag för medborgare och företag, en öppnare förvaltning som stödjer innovation och delaktighet, samt högre kvalitet och effektivitet i verksamheten, och i den för länsstyrelserna gemensamma digitala strategin.

Länsstyrelserna har tillsammans arbetat vidare med digitalisering i ett antal olika utvecklingsinitiativ. Samverkan tar avstamp i den gemensamma digitala strategin. Under hösten har ett länsövergripande program för nationell digital samordning startats. Syftet är att få till en samlad styrning av nationella utvecklingsprojekt för att skapa en nödvändig förflyttning i enlighet med strategin.

Under året har följande projekt avslutats där alla bidrar till ökad kvalitet och enhetlig hantering hos länsstyrelserna:

- Nikita (nytt handläggarstöd för tillsyn och prövning för miljöfarlig verksamhet)
- Lönegaranti (nytt handläggarstöd inklusive e-tjänster)
- Svenska Fiskekartan (underlättar bland annat för Länsstyrelsernas myndighetsutövning, ärendehantering och möjlighet att hålla ett uppdaterat register över fiskevårdsområdesföreningar inom länet)

Programmet för nationell digital samordning omfattar en rad pågående projekt där följande kan nämnas:

- Pilotprojekt Robotiserad processautomation. Införande av en plattform för robotisering med två pilottester från verksamheten.
- Kompetenssatsning om digitaliseringens möjligheter i plan- och byggprocessen. Projektet ska genomföra utbildningsinsatser för kommuner och länsstyrelsernas ledningsgrupper för att höja kompetensen kring digitaliseringens möjligheter. Genomförs i samverkan och på uppdrag av Lantmäteriet.
- Projekt Vattenarkiv. Projektet digitaliserar länsstyrelsernas vattenarkiv.
- Pilotprojekt Öppen data. Projektet har ökat länsstyrelsernas förmåga att tillgängliggöra data.
- Pilotprojekt digitaliserad samverkan med kommunerna. Projektet syftar till en effektivare planprocess och är ett av tre projekt inom samhällsområdet. Tillsammans med kommunerna ska en digital tjänst utvecklas för samspelet mellan kommuner och Länsstyrelsen.

Under året har IT-avdelningen genomfört en kartläggning och inlett ett samarbete med Göteborgs universitet. Arbetet ledde till en rad insikter och förslag på förändringar för att skapa bättre förutsättningar för innovation på länsstyrelserna. Dessa erfarenheter tas med i det fortsatta arbetet i programmet som kommer att fortgå under hela 2020 och fler projekt kommer att startas upp inom programmets ram.

Länsstyrelsen i Halland har i ett led av ovan nämnda Vattenarkiv-projekt digitaliserat i stort sett samtliga handlingar som rör dikningsföretag.

Resultatbedömning

Länsstyrelsen gör bedömningen att arbetet med samverkan kring digitaliseringsarbetet har under året utvecklats väl med ett länsstyrelsegemensamt nationellt program för digital samordning.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☒ Gott ☐ Utmärkt

Justitiedepartementet

Nedan följer redovisning av återrapporteringskrav och eventuella uppdrag från justitiedepartementet i länsstyrelsernas regleringsbrev 2019 och som ska återrapporteras i årsredovisningen.

Uppdrag 3.4 Beredskapsplanering för civilt försvar

3.4. Länsstyrelserna ska redovisa vidtagna åtgärder för att stödja kommunerna med att påbörja beredskapsplaneringen för civilt försvar. Återrapporteringen ska utgöra en del av den redovisning som länsstyrelserna ska göra i enlighet med regeringens beslut den 10 december 2015 om planeringsanvisningar för det civila försvaret (Ju2015/09669/SSK). En kopia av återrapporteringen ska skickas till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Ökad kunskap om civilt försvar

Länsstyrelsen har enligt kommunöverenskommelsen stöttat arbetet med prioriterade uppgifter i arbetet med civilt försvar. Kommunerna och Regionen har ökat sin kunskap om arbetet med totalförsvar och säkerhetsskydd samt krigsorganisation och krigsplacering. Länsstyrelsen, Region Halland och kommunerna har tillsammans i och med detta arbete ökat sina kunskaper och förmågor att skydda den mest skyddsvärda informationen och verksamheterna i länet. Under året har flera ansökningar om skyddsobjekt kommit till Länsstyrelsen. Flera beslut om skyddsobjekt har fattats vilket innebär att flera samhällsviktiga verksamheter har ökat sin skyddsnivå i länet.

Säkerhetsskydd

Rekrytering av nya medarbetare har bidragit till en ökad handläggningskraft inom arbete med säkerhetsskydd och samband samt säkra kommunikationer. Detta har bland annat resulterat i en ökad förmåga att ta emot och skicka krypterad information. Förmågan i länet kommer att stärkas ytterligare genom införande av signalskyddssystem SIGNE där förberedelserna för närvarande pågår. I Halland har samtliga kommuner tackat ja till erbjudandet om systemet samt genomgått grundläggande säkerhetsskyddsutbildning inför införandet. Systemet kommer att tas i drift under 2020.

Totalförsvar

För att harmonisera planeringen och öka den samlade förmågan i totalförsvaret har ”Högre regional grundsyn för totalförvarsplanering” reviderats. Grundsynen behandlar övergripande och principiella frågor som är gemensamma för helheten mellan de fyra länen, Halland, Västra Götaland, Värmland och Örebro samt Västra militärregionen. Arbetet har resulterat i ett fördjupat civil-militärt samarbete. Våren 2019 genomfördes en regional ledningsträningsövning (RLTÖ). Vid övningen deltog länsledningarna i de fyra länen. Inför den kommande totalförvarsövningen 2020 (TFÖ) har Länsstyrelsen utbildat och informerat både inom egen organisation och aktörer i länet. Dessa åtgärder har sammantaget bidragit till en höjd medvetenhet om totalförsvaret och det förändrade omvärldsläget. Under hösten genomfördes två totalförvarsdagar i bred samverkan, för att skapa förståelse för totalförsvarets olika delar och pliktssystemet. Totalförvarsdagarna samlade drygt 2 200 av länets gymnasieelever i årskurs två samt skolpersonal.

Resultatbedömning

Länsstyrelsen gör den samlade bedömningen att de åtgärder som vidtagits för att stödja kommunernas arbete med att påbörja beredskapsplaneringen för civilt försvar har gett ett lyckat resultat. Länets kommuner har en god grund att stå på inför kommande uppgifter inom totalförsvaret.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☒ Gott ☐ Utmärkt

Uppdrag 3.5 Prioriterade områden i arbetet med civilt försvar

3.5. Länsstyrelserna ska i arbetet med civilt försvar särskilt prioritera följande områden:

planering för stöd till Försvarmakten under höjd beredskap avseende försörjning av kritiska förnödenheter, egendom och tjänster,

stärkta arbetsformer, inklusive utrustning och tekniska system, för samverkan som möter de höga krav på sekretess och robusthet som ställs vid höjd beredskap,

planering för att kunna verka från alternativ och/eller skyddad ledningsplats, och

ett utvecklat samarbete med näringslivet.

Vidtagna åtgärder och uppnådda resultat ska redovisas som en del av redovisningen enligt regeringens beslut den 10 december 2015 om planeringsanvisningar för det civila försvaret (Ju2015/09669/SSK).

Under 2019 har Länsstyrelsen engagerat kommuner och Region Halland i beredskapsplaneringen för civilt försvar. Aktörerna har blivit informerade om programplanerna för civilt försvar och fått en fingervisning om i vilken riktning civilt försvar ska gå, men inget konkret planeringsarbete har påbörjats då kommunerna och regionen saknar ekonomiska medel för detta.

Länsstyrelsen har påbörjat arbetet med planering för stöd till Försvarmakten och har sedan tidigare en fastställd och beslutad värderingsnämnd. Länsstyrelsen har prioriterat arbetet med att stärka arbetsformerna och under 2019 har kommunernas och regionens förmåga att delta i och hantera säkerhetskänslig information utvecklats. Länsstyrelsen har genomfört utbildningar i säkerhetsskydd, informationssäkerhet och stödjer aktivt kommunernas framtagande av säkerhetsskyddsanalyser. Aktörernas förmåga att hantera säkerhetskänsliga uppgifter stärks genom införande av projektet "Säkra kommunikationer" där signalskydd är särskilt prioriterat.

Länsstyrelsen har planer och förmåga för att verka från skyddade och alternativa ledningsplatser vilket kan redovisas i särskild ordning. Under 2019 har Länsstyrelsen informerat näringslivet i Halland om varför totalförvarsplaneringen ska återupptas, vad totalförsvaret är och hur denna process ska genomföras. Denna satsning kommer att följas upp under 2020 med ytterligare informationsinsatser och diskussioner om hur näringslivet ska inkluderas i det regionala arbetet för samhällsskydd och beredskap samt arbetet med civilt försvar.

Program för kontinuitet och resiliens (PKR)

Länsstyrelsen medverkar i ett länsstyrelsegemensamt treårigt utvecklingsprogram, PKR. Programmet leds av Länsstyrelsen i Uppsala län och syftet är att under perioden 2018-2020 utveckla länsstyrelsernas förmågor avseende krisberedskap och totalförsvaret. Programmets förväntade förmågeökningar har 2017 av länsstyrelsekollektivet beskrivits i fem effektmål. Dessa omfattar informationssäkerhet, kontinuitetsplanering, upprättande och spridning av lägesbilder, delning av information med hög säkerhetsklass samt förmåga till regional ledning från en alternativ ledningsplats. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) är en viktig samverkanspart i länsstyrelsernas utvecklingsarbete inom PKR.

Programmets förändringsstrategi är att utveckla gemensamma lösningar som införs av länsstyrelsernas linjeorganisationer. Förmågeökningarna utgörs av utvecklade arbetssätt och uppgradering av tillhörande säkerhetstekniska lösningar. PKR har fram till och med 2019 också bidragit till anpassningar av den länsstyrelsegemensamma organisationen samt tydliggjort ansvarsförhållanden i densamma. Förmågeökningarna är nödvändiga för att varje länsstyrelse ska klara av uppgiften att bygga upp det civila försvaret och kunna fullgöra sin uppgift som högsta regionala totalförsvarsmyndighet.

Utvecklingsarbetet utförs i form av både små och stora insatser som initieras från PKRs programledning på Länsstyrelsen i Uppsala län. Samtliga länsstyrelser deltar i olika grad i programmets arbete.

Resultatbedömning

Länsstyrelsen har under 2019 informerat kommuner och Region Halland om arbetet med beredskapsplanering vilket är en viktig grundförutsättning för det fortsatta arbetet med planering för stöd till Försvarsmakten. Länsstyrelsen efterlyser utökade resurser för kommuner och regioners arbete inom ramen för totalförsvaret. En tydlig och långsiktig satsning är en förutsättning för att planeringen av totalförsvaret ska motsvara de förväntningar som försvarsberedningen lyft fram i sin delrapport "Motståndskraft".

Länsstyrelsen har engagerat olika näringslivsorganisationer i arbetet med totalförsvaret under 2019. Detta engagemang kommer att fortsätta att utvecklas under 2020 men Länsstyrelsen efterlyser ett centralt initiativ för hur olika branschorganisationer ska bli delaktiga i beredskapsplaneringen.

Länsstyrelsen gör den samlade bedömningen att de prioriteringar som är givna i regleringsbrev har följts och har gett god effekt i länets förmåga att arbeta med civilt försvar.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☒ Gott ☐ Utmärkt

Kulturdepartementet

Nedan följer redovisning av återrapporteringskrav och eventuella uppdrag från Kulturdepartementet i länsstyrelsernas regleringsbrev 2019 och som ska återrapporteras i årsredovisningen.

Återrapporteringskrav 1.5 Kulturmiljöarbetet och kulturmiljömålen

1.5 Länsstyrelserna ska redovisa hur kulturmiljöarbetet och arbetet för att uppnå de nationella kulturmiljömålen (prop. 2012/13:96, bet. 2012/13:KrU9, rskr. 2012/13:273) har genomförts och utvecklats.

Länsstyrelsen arbetar systematiskt med att integrera kulturmiljömålen i samtliga verksamheter och prövar olika arbetssätt för att framgångsrikt kunna avväga olika intressen.

För att ytterligare förtydliga de nationella kulturmiljömålen har Länsstyrelsen under processen med verksamhetsplanering brutit ner de nationella kulturmiljömålen till regionala kulturmiljömål. Arbetet med de nationella målen och dessa regionala kulturmiljömål – smarta mål har bedrivits under 2019. Målen är följande:

- Länsstyrelsen breddar urvalet och bruket av kulturmiljöer i länet
- Länsstyrelsen utvecklar dialogen om länets kulturmiljöer
- Länsstyrelsen utvecklar i samverkan med andra kulturmiljöer som är öppna för alla.
- Länsstyrelsen ökar kunskapen om våra kulturmiljöer
- Länsstyrelsen utvecklar, omsätter och tar till vara kunskap om länets kulturmiljöer.

Ett framgångsrikt arbete bygger i hög grad på samverkan och samarbete

Länsstyrelsen samverkan med länets kommuner är betydelsefull då kommunernas kulturmiljöarbete har avgörande strategisk betydelse för möjligheten att uppnå kulturmiljömålen. Samverkan har bland annat skett genom stöd till framtagande av kulturmiljöprogram samt inom ramen för regleringsbrevsuppdrag 3.6 som kommer att redovisas till Kulturdepartementet senast 31 januari 2020.

Under året har de interna samverkan mellan naturvårdsenheten och kulturmiljöfunktionen förbättrats. Detta har resulterat i gemensamma insatser vad gäller bränning, röjningar vid lämningar i naturreservat, diskussioner kring skyltningsprojekt, och det biologiska kulturarvet. Det har också resulterat i nya rutiner i samband med naturreservatsbildning då kulturmiljöfrågor kan lyftas tidigare i processen när det rör sig om områden med höga natur- och kulturvärden. I myndighetssamverkan mellan Skogsstyrelsen och Länsstyrelsen pågår ett projekt i Halland med nystartsjobb och reservatsskötsel samt fornvård. Projektet startades upp under hösten, och deltagarna utgörs av nyanlända, både kvinnor och män. Projektet innebär dels att skötselåtgärder på fornlämningar och i naturreservat som annars inte skulle bli utförda kan genomföras, samtidigt som deltagarna förbättrar sina möjligheter att få ett arbete på den reguljära arbetsmarknaden. Deltagarna i projektet får också kunskap om de natur- och kulturmiljöer som de arbetar med.

Den inom Länsstyrelsen tvärsektoriella vattenverksamhetsgruppen har under året haft fokus på frågor om miljöprövning av vattenkraft där kulturmiljöfrågorna ingår som en del. Sammanfattningsvis har den interna samverkan kring vattenfrågorna avsevärt förbättrats sedan gruppen inrättades.

Några av landsbygdsprogrammets åtgärder har bidragit till att uppnå de nationella kulturmiljömålen, dels genom stöd till utveckling av natur- och kulturmiljöer, dels genom kompetensutveckling och rådgivning inom projekten Rikt odlingslandskap. Investeringar och

informationsinsatser har bland annat främjat utveckling och ansvar för kulturmiljöer, så att de kan vara en del av samhällsutvecklingen.

Skolprojekt - Expedition kulturarv, kulturmiljön är en källa till kunskap

Expedition kulturarv är ett digitalt kostnadsfritt verktyg, framtaget av Region Halland med stöd av Länsstyrelsen, som vänder sig till de halländska grundskolorna. Verket ska kunna användas i undervisningen för att lära känna fornlämningar, historiska platser och sägner i skolans närområde. Under året har kartan i Expedition kulturarv berikats med ett skikt med gamla vägar, skansar, slagfält med mera. Historiska museet i Stockholm har även låtit Expedition kulturarv få del av bildmaterial över halländska fynd. Ett antal "generiska" bilder på de olika fornlämningstyperna har tagits fram och lagts in i kartan. Expedition kulturarv gör att fler barn och unga kan ta del av den historia som finns i landskapet där de bor.

Kulturmiljömålen i ärendehantering

Fornvården i Hallands län tar utgångspunkt i ett fornvårdsprogram där ett antal fornlämningar är utvalda för att spegla länets forntida historia, medeltid och nyare tid. Samtliga objekt är försedda med informationsskyltar, vilka successivt förnyas och förbättras.

Fornvårdsprogrammets platser sprider kunskap om hur livet kunde vara under forna tider i Halland.

Vid handläggning av ärenden rörande bland annat det kyrkliga kulturarvet, byggnadsminnen och kulturresevat ser Länsstyrelsen det som en angelägen uppgift att bistå med väl anpassade lösningar för att förbättra tillgängligheten och för att utveckla information och kunskapsförmedling. I kulturresevat har en rad tillgänglighetsinsatser gjorts under året. På Bollaltebygget har till exempel en ny tillgänglighetsanpassad toalett kommit på plats intill gården. På Åskhult har det i samband med trädgårdsprojektet tagits fram en folder som informerar om kålgårdar, trädgårdsmiljö, de växter som har odlats och inte minst det genusperspektiv som finns kring de gårdsnära odlingarna.

För att skapa ett breddat urval av byggnadsminnen i länet arbetar länsstyrelsen efter den strategi för nya byggnadsminnen urval som togs fram för ett par år sedan.

Den av länsstyrelserna gemensamt framtagna checklisten för inkluderande ärendehandläggning i kulturmiljöarbetet används som stöd i ärendehandläggningen. Genom att beakta fler perspektiv kan kvaliteten stärkas i handläggning och beslut och fler målgrupper inkluderas i de enskilda ärendena.

Resultatbedömning

I arbetet med att uppnå de nationella kulturmiljömålen har Länsstyrelsen utvecklat samverkan med olika parter i länet som Regionen, kommuner och Skogsstyrelsen. Samverkan ger bland annat möjlighet att nå ut bredare. Exempel på detta är Expedition kulturarv som vänder sig till barn i grundskolan, och där Länsstyrelsen på ett tydligt sätt arbetar för ett inkluderande samhälle med kulturmiljön som gemensam källa till kunskap och för människors delaktighet i kulturmiljöarbetet. Även samverkan med kommunerna vad gäller kunskapsunderlag, som framtagande av kulturmiljöprogram, ger gott resultat i arbetet med att uppnå kulturmiljömålen. Detta då arbete skapar förutsättningar för att ta till vara kulturmiljön i samhällsutvecklingen.

Inom Länsstyrelsen har arbetet med en fördjupad samverkan mellan kulturvård och naturvård, vilket givit gott resultat. Den fördjupade samverkan har lett till en mängd gemensamma insatser rörande bland annat skyltning och röjning som gynnat båda kultur- och naturmiljöer. Samverkan har också resulterat i nya rutiner vid naturreservatsbildning vilket gör att kulturmiljöfrågor kommer in i ett tidigare skede i processen. Länsstyrelsen ser att detta ger gott resultat i arbetet för att uppnå de nationella kulturmiljömålen genom en helhetssyn på förvaltningen av landskapet.

Länsstyrelsens samlade bedömning är att arbetet med att uppnå de nationella kulturmiljömålen utvecklats och genomförts på ett bra sätt under 2019.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☒ Gott ☐ Utmärkt

Återrapporteringskrav 1.6 Samverkansråd vid Statens kulturråd

1.6 Länsstyrelsen i Hallands län ska delta i det samverkansråd vid Statens kulturråd som ska hantera frågor om statens roll och ansvar inom ramen för kultursamverkansmodellen. Rådet regleras i förordningen (2012:515) med instruktion för Statens kulturråd.

Länsstyrelsen har genom länsråd Jörgen Peters i enlighet med uppdrag under året deltagit tillsammans med Kulturrådet (ordförande), Konstnärsnämnden, Kungliga biblioteket, Nämnden för hemslöjdsfrågor, Riksteatern, Riksantikvarieämbetet, Riksarkivet och Svenska filminstitutet i samverkansrådet vid Statens kulturråd. Under året har Länsstyrelsen i Halland varit värd för ett strategiskt seminarium för samverkansrådet.

Resultatbedömning

Bedömningen är att uppdraget fullgjorts helt i linje med riktlinjerna.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☐ Gott ☒ Utmärkt

Återrapporteringskrav 1.7 Sveriges rättsliga åtaganden om mänskliga rättigheter

1.7 Länsstyrelserna ska redovisa resultatet av hur Sveriges rättsliga åtaganden om mänskliga rättigheter (prop. 2015/16:1, bet. 2015/16:KU1, rskr. 2015/16:62) och icke-diskriminering belysts, analyserats och beaktas i den egna verksamheten i enlighet med 5 § förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion. Länsstyrelserna ska redovisa samarbetet med andra berörda myndigheter och de åtgärder som har vidtagits för att stödja kommunernas arbete med ovanstående frågor. De åtgärder som har vidtagits för att samordna och utveckla länsstyrelsernas arbete för mänskliga rättigheter ska redovisas särskilt av respektive länsstyrelse.

Det externa jämställdhets- och jämlikhetsarbetet i länet är långsiktigt samt har en tydlig koppling till regeringens långsiktiga mål för mänskliga rättigheter, målet för regeringens insatser mot diskriminering samt de jämställdhetspolitiska målen.

En intersektionell jämställdhets- och jämlikhetsanalys av livsvillkoren i Halland har tagits fram i samverkan mellan Länsstyrelsen och Region Halland. Analysen är politiskt förankrad regionalt och har till syfte att påverka de politiska prioriteringarna och resursfördelningen i länet till gagn för ett jämlikt, jämställt och inkluderande samhälle utan diskriminering.

Under 2019 lanserades webbportalen www.jamnt.regionhalland.se där analysen, statistiken, Hallands utmaningar, filmer och andra verktyg för att arbeta med materialet är presenterade. Detta har gjorts i samverkan med Region Halland, Högskolan i Halmstad samt teatergruppen Dramalogen.

Länsstyrelsen, tillsammans med Region Halland har fortsatt förankringsarbetet genom att kommunicera resultaten, genomföra workshops och processhandleda olika aktörer i länet som berörs av analysens resultat. Detta har gjorts i samband med olika evenemang, bland annat lanseringsträffarna av den regionala handboken – våld i nära relationer, för samtliga

gymnasiechefer under årets rektorskonferens och för allmänheten i samband med den Internationella kvinnodagen.

I slutet av året bjöd Länsstyrelsen tillsammans med Region Halland in till en uppföljningsträff av analysen. Samtliga aktörer som har varit involverade i statistikinsamlingen och den intersektionella analysen bjöds in tillsammans med de aktörer som analysen har presenterats för. Sammanställningen visar att arbete pågår i länet med koppling till de utmaningar som finns i Halland: könssegregerad arbetsmarknad, osakliga löneskillnader, våld i nära relationer, psykiskt ohälsa samt makt och inflytande. Uppföljningen visar också att insatserna integreras i ordinarie verksamhet och befintliga styrdokument som mål- och budgetdokument, strategier samt verksamhetsplaner. Integreringen av ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv sker på olika sätt, vissa verksamheter har valt att skriva fram prioriterade mål och vissa synliggör ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i befintliga skrivningar och målformuleringar. Oavsett integreringsform främjas ett systematiskt arbete i hela styrkedjan.

Länsstyrelsen har också under året genomfört utbildningar i mänskliga rättigheter och diskrimineringslagstiftning, tillhandahållit processtöd i jämställdhets- och jämlikhetsintegrering till olika aktörer i länet samt haft andra former av samverkan, bland annat genom att ha stöttat och utbildat Region Halland i jämställdhets- och rättighetsintegrering inom ramen för ”Modellregioner” samt utbildat ANDT-samordnare i sydlänen i jämlikhet, jämställdhet, normer och jämställdhets- och rättighetsintegrering tillsammans med Länsstyrelsen i Kalmar län.

Länsstyrelsen har under året fortsatt utveckla arbetet med Blomman, som är en metod för arbetet och en modell för samverkan för social hållbarhet och som samlar olika aspekter av social hållbarhet med individen i fokus.

Utsatta EU/EES-medborgare

Länsstyrelserna har i uppdrag att ta fram en lägesbild om utsatta EU/EES-medborgare i länet enligt uppdrag ”EU/EES-medborgare som vistas tillfälligt i Sverige och saknar uppehållsrätt” formulerat i regleringsbrev. Lägesbilden utgår ifrån frågeställningar från det nationella uppdraget hos Länsstyrelsen i Stockholm.

Länsstyrelsen skickade en rapport kring lägesbild om utsatta EU/EES-medborgare i länet utifrån enkätsvar från fyra av Hallands sex kommuner, Region Halland, Polismyndigheten, Kronofogdemyndigheten och tre ideella organisationer verksamma i Halland. Enligt rapporten är antalet EU/EES-medborgare som saknar uppehållsrätt likt tidigare år av majoriteten svarande svårt att uppskatta. En grov uppskattning av antalet utsatta EU/EES-medborgare i Halland är cirka 50–70 personer. De allra flesta uppges vara från Rumänien och Bulgarien.

Baserat på den lägesbilden bedömer Länsstyrelsen att de utsatta EU/EES medborgarna i Halland befinner sig i en väldigt utsatt situation på många olika sätt. Bristen på tillgång till basala mänskliga rättigheter är tydlig. Det är tydligt att de stödjande verksamheter och insatser som finns i Halland främst utförs av civilsamhällsorganisationer och privatpersoner. Dessa önskar samarbete med kommunerna. Det sker i nuläget lite samverkan kring gruppen mellan olika aktörer på regional nivå men viss samverkan sker på lokal nivå. Länsstyrelsens bedömning är att det finns ett stort behov av ökad kunskap hos de offentliga aktörerna i Halland om utsatta EU/EES-medborgares levnadsvillkor och utsatthet, strukturell diskriminering, antiziganism och rasism samt om hur ett rättighetsbaserat arbete med gruppen kan bedrivas. Länsstyrelsen har deltagit i länsstyrelsegemensamma träffar tillsammans med den nationella samordnaren. Länsstyrelsen har även samverkan med Länsstyrelsen Västra Götaland, bland annat genom att gemensamt träffa aktörer i Göteborg.

Under 2019 har möjlighet getts till ett antal tjänstepersoner och representanter för ideella organisationer från Halland att delta i en konferens i Göteborg med temat utsatta EU/EES-medborgare.

Personligt ombud

Länsstyrelsen ska årligen senast den 1 mars redovisa till Socialstyrelsen dnr 821-327-2020. Under året ansökte en kommun om att få starta upp verksamhet med personligt ombud, i samverkan med annan kommun. En kommun ansökte om att utöka ombudstjänsterna till tre ombud mot tidigare två. Av olika anledningar kom inte utökningen eller uppstarten av ny verksamhet ingång, vilket innebär att ombudsverksamheten i Hallands kommuner är oförändrad sedan 2018.

Under året har en föreläsning kring spelberoende, spelmissbruk eller problem med pengar genomförts i samverkan med Länsstyrelsen i Västra Götaland. Den gav ombuden mer kunskap kring gällande lagstiftning och ökad kunskap om vart de kan vända sig i de fall de har klienter som har spelmissbruk. Samtliga kommuner i länet var representerade.

En fråga som varit i fokus under 2019 är bostadsbristen för personer som har psykisk ohälsa. Vid ombudsträffar har också diskuterats problematiken kring när en person bedöms ha viss arbetsförmåga (till exempel 20%) och därmed inte får någon sjukpenning utan blir hänvisad till att söka arbete på arbetsmarknaden. Det finns inga arbeten för dessa personer att söka, De har för låg arbetsförmåga och ofta är deras begränsningar så stora att de inte klarar ett arbete på öppna arbetsmarknaden. Att bli anvisad att söka jobb som inte existerar är ett systemfel som måste lyftas fram.

Resultatbedömning

Länsstyrelsen har nått ut och bidragit med efterfrågad kompetens genom utbildningar i mänskliga rättigheter och diskrimineringslagstiftning samt tillhandahållande av processtöd i jämställdhets- och jämlikhetsintegrering till olika aktörer i länet. Rättighetsfrågorna har fått större plats inom social hållbarhet och tydligare belysts på ett intersektionellt sätt i frågor om bland annat utsatta EU/EES-medborgare, personligt ombud och spelmissbruk vilket höjt medvetenheten hos aktörer på olika nivåer.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☒ Gott ☐ Utmärkt

Miljö- och energidepartementet

Nedan följer redovisning av återrapporteringskrav och eventuella uppdrag från Miljö- och energidepartementet i länsstyrelsernas regleringsbrev 2019 och som ska återrapporteras i årsredovisningen. Miljö- och energidepartementet har under 2019 bytt namn till Miljödepartementet men Länsstyrelsen har valt att följa den namnsättning som framgår av länsstyrelsernas regleringsbrev för 2019.

Återrapporteringskrav 1.8 Efterbehandling av förorenade områden

1.8. Länsstyrelserna ska redovisa hur de har arbetat med förorenade områden som är lämpliga att sanera för byggande av bostäder i enlighet med förordningen (2004:100) om avhjälpande av föroreningsrisker och statligt stöd för sådant avhjälpande. Av redovisningen ska särskilt framgå hur länsstyrelserna har informerat kommunerna och andra aktörer om möjligheterna till bidrag, hur de har gett stöd till kommunerna samt en uppskattning av när områden är aktuella för bidrag. Arbetet finansieras delvis från anslaget 1:4 Sanering och återställning av förorenade områden under utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård.

Länsstyrelsen i Halland har inte arbetat aktivt med uppdraget om efterbehandling av förorenade områden för bostadsbyggande under 2019 på grund av avsaknad av lämpliga objekt. Några särskilda medel för att sköta arbetsuppgiften har därmed inte heller erhållits under året. Exploatering genom bostadsbyggande sker på förorenade områden i länet utan att särskilda bidragsmedel tillskjuts för dessa saneringsprojekt.

Resultatbedömning

Det bedöms som svårt att uppnå ett gott resultat inom detta område eftersom Länsstyrelsen ännu inte har fått in någon ansökan om bidrag för bostadsbyggande trots ett aktivt arbete med att nå ut med information till kommunerna och andra aktörer under tidigare år. Det svåra i Halland är att finna områden som uppfyller kraven för att få just dessa medel, vilket hänger ihop med att Halland är ett expansivt län.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☒ Gott ☐ Utmärkt

Återrapporteringskrav 1.10 Samordning och ledning avseende naturvård, biologisk mångfald, friluftsliv m.m.

1.10. Länsstyrelserna ska redovisa de åtgärder som har vidtagits för att samordna och leda det regionala arbetet avseende naturvård, biologisk mångfald, friluftsliv, åtgärdsprogram för hotade arter, artbevarande, tätortsnära natur, lokala naturvårdsprojekt samt vilt- och rovdjursförvaltning. Redovisningen ska omfatta hur länsstyrelserna, i syfte att minska ärendebalanserna, har arbetat med att slutföra ärenden om naturreservat. Arbetet finansieras delvis av medel från anslaget 1:3 Åtgärder för värdefull natur, anslaget 1:14 Skydd av värdefull natur och anslaget 1:11 Åtgärder för havs- och vattenmiljö under utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård.

Största delen av arbetet redovisas ovan under "Länsstyrelseinstruktionen § 3 punkt 9. Naturvård, samt miljö- och hälsoskydd". I övrigt har Länsstyrelsen redovisat eller ska redovisa enligt de instruktioner som anges för varje uppdrag i regleringsbrevet:

- 3.16 "Våtmarker". Länsstyrelserna ska redovisa genomförda åtgärder avseende våtmarker och deras effekter till Länsstyrelsen i Gotlands län, som ska sammanställa länens

redovisningar i en rapport, som ska lämnas till regeringen (Miljö- och energidepartementet) senast den 1 oktober 2019. Diarienummer hos Länsstyrelsen: 500-7175-2019.

- 3.17 "Skydd av värdefulla områden". Uppdraget ska redovisas till Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten senast den 15 februari 2020 i enlighet med myndigheternas anvisningar.
- 3.18 "Regionala handlingsplaner för grön infrastruktur". Länsstyrelserna ska redovisa vidtagna åtgärder och deras effekter till Länsstyrelsen i Västerbottens län, som ska sammanställa länens redovisningar och lämna en sammanställning till regeringen (Miljö- och energidepartementet) senast den 1 oktober 2019. Diarienummer hos Länsstyrelsen: 511-6100-2019.
- 3.19 "Havs- och vattenmiljö". Länsstyrelsen i Västernorrlands län ska lämna en samlad redovisning för länsstyrelserna. Uppdraget ska redovisas till Havs- och vattenmyndigheten senast den 15 februari 2020 i enlighet med myndighetens anvisningar.
- 3.22 "Friluftsliv". Uppdraget ska redovisas till Naturvårdsverket senast den 15 februari 2020 i enlighet med Naturvårdsverkets anvisningar.

Resultatbedömning

Se resultatbedömning under länsstyrelseinstruktionen § 3 punkt 9.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☒ Gott ☐ Utmärkt

Återrapporteringskrav 1.11 Åtgärder mot övergödning

1.11. De länsstyrelser som får bidrag från Havs- och vattenmyndigheten för arbete med åtgärdssamordning ska underlätta och aktivt stödja kommuner och lokala aktörer vid vidtagande av åtgärder i relevanta avrinningsområden så att förutsättningarna för det lokala åtgärdsarbetet förbättras. De länsstyrelser som är vattenmyndigheter ska uppdatera geografiska dataunderlag, inklusive erosionskartor, och öka tillgängligheten till dessa underlag för kommuner och lokala aktörer. Berörda länsstyrelser ska redovisa hur detta arbete har bedrivits. Arbetet finansieras delvis av medel från anslaget 1:11 Åtgärder för havs- och vattenmiljö under utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård.

Genom projektet "Lokalt åtgärdsarbete mot övergödning i Löftaån, Hovmannaån och Torpaån" har Länsstyrelsen förbättrat förutsättningarna för det lokala åtgärdsarbetet, i samverkan med Greppa näringsens enskilda rådgivning. Målet har varit att minska växtnärläckaget utan att åtgärderna ger ökat utsläpp av klimatgaserna metan och lustgas. Projektet har använt tidigare erfarenheter och studier för att identifiera vilka åtgärder som är mest kostnadseffektiva på de olika platserna. Projektet har inriktats på att i första hand bygga nätverk i avrinningsområdet, genom vattendragsvandringar, fältkurser och enskilda möten, med berörda lantbrukare, Kungsbacka kommun, LRFs kommungrupp och lokalavdelningar samt de andra åtgärdssamordnarna i Halland. För att sprida informationen om pågående arbete har nyhetsbrev och tidningen Lantbruksnytt särskilt belyst projektet. Det har varit en del i arbetet med att främja fler åtgärder på rätt plats. För att identifiera åtgärder inom avlopps- och dagvattenhantering har ett samarbete med Kungsbacka kommun inletts.

Resultatbedömning

Förutsättningarna för lokalt åtgärdsarbete har på ett utmärkt sätt förbättrats framförallt genom att i dialog skapa relationer och sprida information till berörda parter. Erfarenheterna har visat sig användbara i förståelsen för vilka åtgärder som är möjliga att genomföra och varför vissa åtgärder inte får gehör till agerande.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☐ Gott ☒ Utmärkt

Näringsdepartementet

Nedan följer redovisning av återrappporteringskrav och eventuella uppdrag från Näringsdepartementet i länsstyrelsernas regleringsbrev 2019 och som ska återrappporteras i årsredovisningen.

Återrappporteringskrav 1.13 Samverkan och finansiering inom regionalt tillväxtarbete

1.13. Länsstyrelserna ska, inom ramen för sitt regionala tillväxtarbete, i enlighet med förordningen (2017:583) om regionalt tillväxtarbete, redovisa inom vilka områden samverkan och gemensam finansiering av insatser har skett under året med landstingen respektive Gotlands kommun. Redovisningen ska innehålla vilka resultat denna samverkan har medfört eller förväntas medföra. Redovisningen ska även omfatta genomförandet av de regionala strukturfondsprogrammen 2014–2020 och territoriellt samarbete.

Länsstyrelsen samverkar med Region Halland inom många områden. Det övergripande syftet är att öka samverkan mellan organisationerna och tillsammans bidra till Regionala Utvecklingsstrategins mål Halland som bästa livsplatsen. Länsledningen har under året haft flera strategiska möten med Region Hallands ledning. En process pågår kring framtagande av samverkansöverenskommelse mellan Länsstyrelsen och Region Halland. Vidare har länsledningen deltagit vid möte med Kommun- och regionledningsforum (de politiska ledningarna för länets kommuner och Region Halland) när frågor som berör Länsstyrelsens ansvarsområden har behandlats.

Miljö, energi och klimat, friluftsliv samt samhällsplanering och kollektivtrafik är områden för samverkan. Samverkan med Region Halland inom social hållbarhet utvecklas kontinuerligt, där enheterna med ansvar för social hållbarhet inom respektive organisation hade ett gemensamt möte i början av året. Inom området integration pågår samverkan i Strategisk grupp Integration, och Integrationsrådets möte planerades gemensamt.

Länsstyrelsen för dialog med Region Halland kring Agenda 2030 och deltog tillsammans med kommunerna i möte med Glokala Sverige kring Agenda 2030 och arbetet i länet. I samarrangemang med Region Halland bjöd Länsstyrelsen in till en regional Agenda 2030-konferens.

Länsstyrelsen har i olika sammanhang gjort inspel till pågående arbete med den Regionala utvecklingsstrategin. Länsstyrelsen medverkade vid två tillfällen då Region Halland bjöd in näringsliv och aktörer för dialog. Mötena skedde i samverkan mellan Företagarna Halland, Svenskt Näringsliv och Region Halland. Dessa möten gav tillfälle att i dialogen tillföra sakkunskap och tankar ur Länsstyrelsens perspektiv kring länets utveckling. Länsstyrelsen deltog också vid Region Hallands konferens Hur går det för Halland med uppföljning av Tillväxtstrategins olika områden. Strategin har diskuterats vid möte med länets myndighetschefer.

Inom strukturfondsarbetet sker samverkan. Västsveriges strukturfondpartnerskap har till uppgift att prioritera bland regionala projektansökningar inom socialfonden respektive regionalfonden i Västsverige. Partnerskapet består av en bred representation av olika organisationer, där Länsstyrelsen och Region Halland har utsedda ledamöter och samverkar. Även inom Interreg Nordsjöprogrammet samt Landsbygdsprogrammet och Lokalt ledd utveckling samverkar Länsstyrelsen och Region Halland regelbundet.

Länsstyrelsen har under året deltagit i möten med strukturfondpartnerskapet för Västsverige.

Regionalfonden

Under perioden 2014–2020 investerar Europeiska regionala utvecklingsfonden cirka 450 miljoner kronor för tillväxt och sysselsättning i Västsverige. Programmet omfattar Västra Götaland och Hallands län.

De övergripande målen för programmet Västsverige är att stärka de små och medelstora företags konkurrenskraft, att bidra till en mer koldioxidsnål ekonomi och att främja en hållbar stadsutveckling. Målgrupp är små och medelstora företag. Programmet består av tre insatsområden:

- Samverkan inom forskning och innovation; 45 procent av EU-medlen i programmet.
- Konkurrenskraftiga små och medelstora företag; 40 procent av EU-medlen i programmet.
- Innovation för en koldioxidsnål ekonomi; 15 procent av EU-medlen i programmet.

Under 2019 har bland annat följande halländska projekt prioriterats vid strukturfondspartnerskapets möten:

- Hållbar utveckling inom naturturism, Region Halland
- BAS- Bygga attraktiva samhällen för företag, Varbergs kommun

Socialfonden

Europeiska socialfonden (ESF) är EU:s främsta verktyg för att främja sysselsättningen i Europa. I fonden lägger EU och medlemsländerna in pengar, som sedan går till lokala, regionala och nationella projekt som skapar jobb, hjälper näringslivet och stärker kompetensen hos individer.

Socialfondsprogrammet är uppdelat i tre programområden som tillsammans täcker in de fyra huvudmålen:

- Programområde 1 – kompetensförsörjning och koppling mellan utbildning och arbetsliv
- Programområde 2 – ökade övergångar till arbete
- Programområde 3 – sysselsättningsinitiativet

Under programperioden 2014–2020 har region Västsverige 983 miljoner kronor till sitt förfogande, varav 366 miljoner kronor i programområde 1 och 617 miljoner kronor i programområde 2.

Under 2019 har bland annat följande halländska projekt prioriterats vid strukturfondspartnerskapets möten:

- Målmedveten på hemmaplan, Hylte kommun

Hållbart ledarskap

Under hösten arrangerades ”Hållbart ledarskap – utveckling och värdeskapande” i Varberg. Konferensen var ett samarrangemang mellan EMC, Länsstyrelsen, Region Halland, ÅF och Länsförsäkringar. Bland annat gavs inspirationsföreläsningar kring förändringsarbete och affärsmöjligheter och tre olika fördjupande master class-utbildningar.

Resultatbedömning

Länsstyrelsen har tagit initiativ och aktivt medverkat i samverkan med Region Halland på flera områden. Under året har dialogen utvecklats positivt på såväl lednings- som tjänstepersonsnivå och en strategisk samverkansöverenskommelse håller på att tas fram. Även en gemensam inriktning mot Agenda 2030 har börjat märkas. I processen med framtagande av ny Regional Utvecklingsstrategi för Halland har länsstyrelsen bjudit in Region Hallands processansvariga till möten för att på så sätt stärka länsstyrelsen och andra statliga myndigheters involvering. Betydelsefulla tillväxtinsatser i samverkan har gjorts inom Livsmedelsprogram Halland samt

kring Energi- och klimatstrategi för Halland, vilken för första gången sätter tydliga kvantitativa, regionala mål för de utsläppsminskningar som ska uppnås.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☒ Gott ☐ Utmärkt

Återrapporteringskrav 1.14 Beslut om tilldelning av medel för regionala tillväxtåtgärder

1.14. Länsstyrelserna ska redovisa hur beslut om tilldelning av medel från anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder under utgiftsområde 19 Regional tillväxt, som Länsstyrelsen har fattat, har bidragit till att nå målen i den regionala utvecklingsstrategin, det regionala strukturfondsprogrammet och de territoriella samarbetsprogrammen. Av redovisningen ska det framgå hur hänsyn tagits till de förutsättningar som råder i olika delar av länet och hur det har påverkat fördelningen av medel inom länet.

Länsstyrelsen har fördelat 569 tkr och samtliga beviljade projekt omfattas av nationella strategin för en hållbar regional tillväxt och attraktionskraft samt ligger inom ramen för den regionala utvecklingsstrategin Bästa livsplatsen och i linje med prioriteringar i Tillväxtstrategin för Halland 2014–2020. Länsstyrelsen strävar efter helhetsperspektiv i tillväxtarbetet och har utifrån behov i länet som tydliggjorts i jämlikhetsanalysen "Från vaggan till graven" haft ett särskilt fokus på jämställdhet och integration. Länsstyrelsen informerar om medlen för att stödja regionala tillväxtåtgärder på webbplatsen och anger där att projekten ska bidra till en hållbar utveckling där nationella mål får genomslag i länet. Jämställdhet, integration, folkhälsa och miljö ska särskilt beaktas. Nedan beskrivs några av de projekt som beviljats medel under 2019.

Gender coach är en pilotutbildning där Länsstyrelsen tillsammans med Försvarmakten, Militärhögskolan Halmstad och Räddningstjänst Väst samverkar. Utbildningen riktar sig till de högsta cheferna i respektive organisation och har inspirerats av Försvarmaktens Gender coach program. Utbildningen består av åtta tillfällen och påbörjas januari 2020.

Projektmedel har också beviljats till KomTek, teknik- och entreprenörsskola i Halmstad kommun för en insats med målsättningen att få fler tjejer intresserade av teknik och tekniska utbildningar, ge elever möjlighet till att praktisera teknik och programmering samt synliggöra området för fler inför framtida utbildnings- och yrkesval. Även förskolepedagoger som är en kvinnodominerad yrkesgrupp med stort inflytande på barnen har i projektet haft möjlighet att lära och öka i självförtroende kring teknik. I projektet har sommarkurser för tjejer att testa CAD och programmering getts, med förutom teknikkunskap också utvecklande möten mellan nyanlända ungdomar och svenskfödda ungdomar som resultat.

Länsstyrelsen ska aktivt arbeta med strategiska insatser för att Agenda 2030 ska genomföras i länet genom en projektinsats. Bidrag ska även kunna ges till mindre och väl avgränsade projekt med inriktning på Agenda 2030 och hållbar regional utveckling. Projektet ska bidra till att matcha Region Hallands arbete med att utveckla hållbar utveckling i det regionala tillväxtarbetet. Syftet är att stärka det hållbara regionala tillväxtarbetet genom att tydligare integrera de tre hållbarhetsdimensionerna samt öka den regionala kapaciteten att arbeta med hållbarhet som en helhet i det regionala tillväxtarbetet. Arbetet ska göras tillsammans med olika aktörer i länet. Länsstyrelsen kan bidra till detta genom kompetens inom social hållbarhet, kunskap om intersektionella perspektiv, kompetens inom miljö, natur och klimatområdet med mera.

Det fleråriga projektet Forskningsstation Bolmen pågår 2017–2020 och Länsstyrelsen medverkar med delfinansiering samt har deltagit i partnernöte under året. Sydsvatten AB har upprättat och vidareutvecklar i projektet med samverkande parter en platsbaserad forskningsstation vid sjön Bolmen. Tillsammans med Lunds Universitetet och Högskolan i

Halmstad sker limnologisk forskning med miljöövervakning av klimateffekter på sjöekosystem. Forskningsstationen utgör en del i SITES Water. Stationen är öppen för universitet och högskolor samt gymnasie- och grundskolors kursaktiviteter. Sydvatten AB leder projektet och medverkande är Sweden Water Research AB, Smålands sjörike (Hylte, Gislaved, Ljungby och Värnamo kommuner), länsstyrelserna i Halland, Kronoberg, Jönköping och Skåne, Region Halland, Bolmens fiskevårdsområdesförening, Högskolan i Halmstad och Lunds Universitet. Projektet bidrar till forskningssamverkan som ger ökad kunskap om sjön Bolmen för tryggare dricksvattenförsörjning, samt ökad medvetenhet om vattnet som resurs. Projektet främjar det strategiska valet Stark konkurrenskraft i Tillväxtstrategin för Halland 2014–2020 med målet en ökning av offentliga och privata investeringar i forskning och utveckling, samt styrkeområdet Grön tillväxt med produkter och tjänster från jord, skog och vatten.

Resultatbedömning

Länsstyrelsen har beviljat medel för regionala tillväxtinsatser i angelägna projekt. Detta för att staten på regional nivå ska kunna vara en samverkande och främjande aktör i enlighet med Förordning (2017:583) om regionalt tillväxtarbete. Genom detta har Länsstyrelsen prioriterat myndighetsgemensamma insatser samt kunnat aktivt medverka i det regionala tillväxtarbetet och i genomförandet av sammanhållningspolitiken. Länsstyrelsen är en efterfrågad aktör i arbetet för hållbar utveckling, och har genom uppdraget verkat för den nationella politikens genomförande i länet samt främja statlig närvaro.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☒ Gott ☐ Utmärkt

Återrapporteringskrav 1.15 Genomförande av Landsbygds- och fiskeriprogrammet

1.15. Följande likvärdiga målsättningar ska vara vägledande för länsstyrelsernas hantering av EU-stöd:

- en effektivisering och förenkling för företag och myndigheter,
- en minskning av de administrativa utgifterna,
- en strävan efter att stöden i så stor utsträckning som möjligt kan betalas ut så tidigt som regelverket tillåter, och
- en minskning av andelen fel i stödhanteringen.

Vid genomförandet av Landsbygdsprogram för Sverige 2014–2020 och Havs- och fiskeriprogrammet 2014–2020 (prop. 2014/15:1, utg.omr 23, bet. 2014/15: MJU2, rskr. 2014/15:88) ska länsstyrelserna:

- redovisa genomförandet av programmen, samt
- handläggningstider och måluppfyllnad utifrån de mål som satts inom ramen för styrnings- och uppföljningssystemet SUSS-LB för projekt- och företagsstöd respektive system SUSS-JBR för jordbrukarstöd.

Se redovisning under länsstyrelseinstruktionen § 3 punkt 10 och 11.

Resultatbedömning

Se resultatbedömning under redovisning av länsstyrelseinstruktionen § 3 punkt 10 och 11.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☒ Gott ☐ Utmärkt

Återrapporteringskrav 1.16 Bistå Jordbruksverket och Näringsdepartementet

1.16. Länsstyrelserna ska bistå Jordbruksverket och Näringsdepartementet i arbetet med EU:s gemensamma jordbrukspolitik för 2021–2027 (GJP), framför allt vad gäller framtagandet och arbetet med en nationell strategisk plan för GJP 2021–2027.

Under 2019 har länsstyrelserna arbetat med regleringsbrevsuppdraget 1.15 genom en för länsstyrelserna gemensam arbetsgrupp för GJP 2021–2027. Gruppen har haft representation från chefsnätverken inom lantbruk och landsbygd, näringslivsutveckling och hållbar tillväxt; livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor; miljö samt vattendelegationerna. Dessutom har avstämningar skett med chefsnätverket för kulturmiljö. Länsstyrelserna har utifrån länsstyrelsernas alla relevanta uppdrag, samt kunskap och erfarenhet inom området sammanfattat ett gemensamt PM och i olika forum lyft viktiga synpunkter. Övergripande frågor gäller vikten av minskad komplexitet och ökad flexibilitet samt förenklad administration i kommande program. Utifrån målen för Sveriges genomförande av GJP har länsstyrelserna även lyft rollen att bidra med samordning av nationella medel, inom exempelvis miljö, klimat och bredband och med övrig EU-finansiering inom sammanhållningspolitiken. Detta är viktigt för en ökad ambition inom miljö- och klimatarbetet.

Länsstyrelserna har sammanställt kompetens från hela landet och kunnat erbjuda denna till framförallt Jordbruksverkets olika grupper i förberedelsearbetet. Arbetsgruppen har deltagit i Näringsdepartementets sakråd och givit skriftliga synpunkter, samt deltagit i veckovisa avstämningar med Jordbruksverkets och Näringsdepartementet. Arbetsgruppen har även tagit fram informationsmaterial om förberedelsearbetet och Länsstyrelsens gemensamma synpunkter att användas i dialog med olika externa intressenter på regional nivå.

Resultatbedömning

Det är Länsstyrelsens bedömning att genomförandet av Regleringsbrevsuppdrag 1.16. skett på ett utmärkt sätt. Länsstyrelserna har varit starkt organiserade där länsstyrelsernas mångfald av kompetenser nyttjas.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☐ Gott ☒ Utmärkt

Återrapporteringskrav 1.17 Bidra till att uppfylla målen för livsmedelsstrategin

1.17. Länsstyrelserna ska redogöra för och bedöma hur myndighetens verksamhet har bidragit till att uppfylla de av riksdagen fastlagda målen för livsmedelsstrategin – det övergripande målet samt tillhörande mål för strategins strategiska områden inom myndighetens ansvarsområde. Rapporteringen ska baseras på av länsstyrelserna valda indikatorer eller andra bedömningsgrunder.

Länsstyrelsen har bidragit till en konkurrenskraftig livsmedelskedja och ökad livsmedelsproduktionen, genom samarbetsprojektet Livsmedelsprogram Halland, som genomförs tillsammans med Region Halland, lantbrukets organisationer, Lokalt Ledt Utveckling, Högskolan i Halmstad och näringslivet. Kommunikationsinsatser relaterade till strategins mål är till stor omfattning kopplade till detta projekt. Med insatser från deltagarnas fem temagrupper, en årlig livsmedelskonferens och gemensam webbplats omhändertas utmaningar och innovationer genom mötesplatser, nya konstellationer av intressenter och gemensamma mål. Arbetet har sammanfört olika intressen vilket mynnat ut i flera olika EU-projekt.

För livsmedelsstrategisäkra beslut på Länsstyrelsen har en tvärsektoriell grupp tittat på hur myndigheten på bredare front kan ta sig an frågan. Inledningsvis har en del av strategins mål omhändertagits genom uppdraget förenkla för företag. Detta har inneburit ett dialogarbete mellan Länsstyrelsen och LRF, främst vad gäller djurhållning och lantbruk, både på regional och lokal nivå. Under 2019 har arbetet utvecklats genom dialog även gällande miljöprövning och naturvårdsfrågor.

Intresset för att utveckla livsmedelsproduktionen har varit stort och stöd till förädling för kort livsmedelskedja bifölls till fyra företag 2019. Budgeterade medel till inkomna ansökning kommer inte att räcka. Detsamma gäller förädlingsstöd för att skapa nya jobb, med ett respektive två beslut kopplade till livsmedelskedjan. Vad gäller samarbetsåtgärderna inom fokusområde 3a har större delen av budgeten beslutats sedan tidigare till varudistributionsprojekt och måltidsturism, medel återstår. Länsstyrelsens projekt Livsmedel Halland beslutades 2019 inom 6a. För återstående medel har förberedelser inletts för att kunna arbeta med integration och livsmedel.

Ytterligare åtgärder som har bidragit till en konkurrenskraftig livsmedelskedja, genom ökad kunskapsnivå hos företagen, är rådgivnings- och kompetensutvecklingsinsatser inom landsbygdsprogrammet. Inom fokusområde nya jobb och diversifiering har Länsstyrelsen erbjudit kursen starta livsmedelsföretag vid två tillfällen, grundkurs i livsmedelshygien vid tre tillfällen och därtill tre fortsättningskurser. Kurs om storytelling har arrangerats vid två tillfällen och grupprådgivning om marknadsföring i sociala medier har arrangerats vid fem tillfällen.

Inom delområdet regler och villkor har Länsstyrelsen konstaterat att möjliga verktyg att arbeta med är service, bemötande och effektiv ärendehandläggning. På övergripande nivå har dialog med näringen, kopplat till livsmedelsstrategin, bidragit till att alla parter ömsesidigt kunnat hantera tillämpning på ett bättre sätt, såväl sökanden som beslutande. Insatser för att underlätta administrativa processer har också omfattat att sökanden i mötesform kunnat ställa frågor i olika ärenden, låna dator vid ansökan om jordbrukarstöd och ringa under utökade telefontider. Utbildning av konsulter i olika stödsystem har varit mycket effektiv för att få in korrekta ansökningar så att kompletteringar kan minimeras. Digitala verktyg har använts under många år inom jordbrukar- och landsbygdsstöd, för ärendehandläggning i tillståndsprövningar och samråd.

Alla tillståndsansökningar rörande B-verksamheter som hanteras av miljöprövningsdelegationen har skett inom det nationella kravet på max 180 dagars handläggningstid från komplett ärende till beslut.

Konsumenterna ska ha ett högt förtroende för livsmedlen vilket Länsstyrelsen har bidragit till genom effektiva djurskyddskontroller samt foder- och livsmedel i primärproduktion; 320 kontroller djurskydd inom livsmedelsstrategin, 40 kontroller av foder, 40 kontroller av livsmedel. Även jordbrukarstödens kontrollverksamhet har varit viktiga för att upprätthålla god kvalitet i primärproduktionen så att förtroendet kan öka; 21 kontroller av djurvälståndssättningar, 96 registerkontroller och 30 tvärvillkorskontroller har genomförts. Insatserna har styrts till de gårdar som enligt riskanalys har störst behov av kontroll. Länsstyrelsen har bidragit till ökad produktivitet och innovation i livsmedelskedjan samt hållbar produktion och konsumtion av livsmedel genom att sprida information om ny kunskap. Inom landsbygdsprogrammets kompetensutvecklingsåtgärder har det i spåren av torkan 2018 erbjudits åtta kurser med inriktning mot vattenhantering, foderstrategier och betesmarksanvändning. Vidare har Greppa Naringens rådgivning, till följd av torkan, gjorts tillgänglig för fler, så att även lantbrukare med mindre än 50 hektar respektive 25 djurenheter har kunnat ta del av rådgivningen. I Länsstyrelsens nyhetsbrev och tidning meddelas kontinuerligt utbudet av kurser men även tips på vad man bör tänka på i situationer som berör till exempel vattenbrist, smittspridning och vildsvin. Kurser kopplade till livsmedelsstrategin har handlat om att starta livsmedelsverksamhet, livsmedelssäkerhet, marknadsföring, storytelling, ledarskap,

kommunikation och organisation vilka redovisats under det övergripande målet ovan. Insatserna har bidragit till att öka jordbrukets beredskap inför kommande utmaningar både vad gäller klimatförändringar och livsmedelskedjans konkurrenskraft.

Resultatbedömning

Länsstyrelsen har bidragit till det övergripande målet och de tre delmålen på flera sätt. Samarbetsprojektet Livsmedelsprogram Halland har bidragit till ökad konkurrenskraft och är ett väl fungerande arbetssätt för samarbete med branschen. Länsstyrelsens interna arbete har fått en större tvärssektoriell ansats genom att flera enheter tillsammans tittat på hur myndigheten på bredare front kan ta sig an frågan. Beviljande av stöd har varit ett konkret sätt att bidra till näringens utveckling, liksom ökad kunskapsnivå hos företagen genom rådgivnings- och kompetensutvecklingsinsatser inom landsbygdsprogrammet. På övergripande nivå har dialog med näringen, kopplat till livsmedelsstrategin, bidragit till att alla parter ömsesidigt kunnat hantera tillämpning av regler och villkor på ett bättre sätt. Dessutom bidrar Länsstyrelsen till att konsumenterna har ett högt förtroende för livsmedlen genom effektiva djurskyddskontroller samt foder och livsmedel i primärproduktion.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☒ Gott ☐ Utmärkt

Återrapporteringskrav 1.18 Bedöma måluppfyllelse för de operativa målen i kontrollplanen för livsmedelskedjan

1.18. Länsstyrelserna ska redovisa en bedömning av måluppfyllelsen för de operativa målen i Sveriges fleråriga kontrollplan för livsmedelskedjan som rör myndigheternas verksamhet inom livsmedels- och foderkontrollen, kontrollen av djurskydd, djurhälsa och smittskydd, animaliska biprodukter samt veterinärmedicinska preparat och restsubstanser. Redovisningen ska inkludera en kortfattad analys av orsakerna till eventuell utebliven måluppfyllelse och länsstyrelsernas operativa förutsättningar att bedriva verksamheten inom dessa områden. Länsstyrelserna ska även redovisa arbetet med revisioner av kommunernas livsmedelskontroll.

Livsmedelskontroll

Inom primärproduktionskontrollen av livsmedel har länsstyrelserna tilldelats ett operativt mål, nr 12, kontroll av anläggningar som torkar spannmål för livsmedelsändamål, för att verifiera att företagarna vidtar lämpliga åtgärder för att förhindra eller reducera bildning av ocratoxin A i spannmålen. Länsstyrelsen i Halland har följt upp tidigare års inventering och under 2019 kontrollerat samtliga kända anläggningar i länet.

En revision av Länsstyrelsens livsmedelskontroll inom primärproduktionen har genomförts under året av Livsmedelsverket. Resultatet visar att Länsstyrelsen till stor del uppfyllde lagstiftningens krav på offentlig livsmedelskontroll. Efter redovisad handlingsplan återstår fråga om inplanering av beredskapsövningar.

Arbetet med revisioner av kommunernas livsmedelskontroll har varit nedprioriterat under 2019. Två planerade revisioner har inte utförts på grund av resursbrist.

Djurskyddskontroll

Mål: Resurseffektivitet och effekt av utförd kontroll

Majoriteten av resurserna ska läggas på planerad kontroll, det vill säga att kvoten för anmälningskontroller och rutinkontroller ska vara minst 1.0 (50% av varje). För 2019 uppnår Länsstyrelsen inte detta operativa mål. Kvoten i länet stannar på 0,9.

Kontrollen av anmälningssärenden ska riktas mot ärenden där risken för djurskyddsbrister bedöms som stor. Andelen obefogade anmälningsskontroller ska vara högst 25%. I Halland 2019 var andelen 35%.

Den nationella rutinen för handläggning av djurskyddsärenden följs och anmälningssärenden ska hanteras skyndsamt. 92% av dessa handläggs inom 90 dagar (90% är mål i NKP). God kommunikation med djurhållaren, snabb fakturering av extra offentliga kontroller och vid behov beslut om sanktioner bidrar till att uppmärksammade brister rättas till.

Mål: Riskbaserad kontroll

Det operativa målet är att minst 10% av kontrollobjekten med livsmedelsproducerande djur i länet ska kontrolleras varje år, så kallade rutinkontroller. I Halland kontrollerades 6,5% av dessa objekt under 2019.

Vid bedömning av resultatet i denna del bör beaktas att ett ökat antal rutinkontroller år 1 genererar ett ökat behov av uppföljande kontroller år 2 och ibland under flera år framåt. Detta påverkar myndighetens förmåga till en stadigt positiv utveckling av andelen rutinkontroller över tid. Efter att ha uppnått 10% målet i NKP 2017 och 2018 har därför resurserna 2019 för kontroll av livsmedelsproducerande djur i högre grad fått läggas på uppföljande kontroller, så kallad extra offentlig kontroll.

Kontrolluttaget har skett riskbaserat med hjälp av STORK. Registervård sker kontinuerligt i samband med kontroll. En övergripande registervårdande insats inleddes i slutet av året.

Mål: Djurhållaren upplever god service och gott bemötande

Målet innebär att djurhållaren ska få tillgång till kontrollresultatet snarast efter kontrollen samt att beslut ska vara lätta att förstå. Myndigheten ska lämna tydlig information och snabb återkoppling i såväl kontroll- som ansökningsärenden. Länsstyrelsen i Halland har generellt korta handläggningstider. Inom förprovning, besiktning och offentlig förevisning uppnås målen till 100%. 97% av beslutade tillståndssärenden handläggs inom 90 dagar. 94% av kontrollrapporterna skickas ut inom 21 dagar. En allt större del av kontrollrapporterna lämnas över på plats vid kontrollerna tillsammans med en muntlig genomgång av resultatet, vilket blivit mycket uppskattat. Vid återkommande brister och sanktioner inbjuds djurhållaren med stödperson till ett möte på myndigheten med aktuella kompetenser, för att om möjligt reda ut problemen och upprätta en handlingsplan.

Mål: Utbildning, likriktning, verifiering

Kontrollverksamheten ska utföras med likartade bedömningar och åtgärder, med en likartad inriktning och omfattning över hela landet. Detta förutsätter personal med rätt kompetens och en samverkan både inom den egna verksamheten och med övriga myndigheter. Länsstyrelsens medarbetare deltar i flera nationella nätverk och referensgrupper vilket har bidragit till likriktning och utbildning. Kompetensutvecklingsområden på myndigheten är identifierade och plan finns för kompetensutveckling. Parallell- och dokumentationskontroller utförs rutinmässigt. Kalibrering av bedömningar och vidtagna åtgärder sker genom gruppmöten. Nära nog samtliga djurskyddshandläggare deltog i den länsstyrelsegemensamma kontrollkonferens som anordnades under hösten. Av 41 överklagade djurskyddsärenden som registrerades som avgjorda i överinstans 2019 har inte något beslut ändrats.

Mål: Kunskap om lagstiftningen hos djurhållarna

Kontrollmyndigheten ska systematiskt arbeta med att öka kunskapen hos djurhållarna och underlätta för dessa att göra rätt. Länsstyrelsen informerar muntligt vid kontrollerna om vad

som gäller för den aktuella djurhållningen och överlämnar informationsmaterial. Under 2019 har de tidigare så framgångsrika strategiska, långsiktiga informationsinsatserna till djurhållare och branschföreträdare inte kunnat genomföras på grund av resursbrist.

Djurhälsa/smittskydd

Länsstyrelsernas roll i de operativa målen för djurhälsa/smittskydd är begränsad. På grund av veterinär vakans under 2019 har Länsstyrelsen prioriterat ned arbetet med de operativa målen inom området.

Veterinärmedicinska preparat

Mål: Mikrobiologiska risker

Länsstyrelsen ska sprida kunskaper om One Health och antibiotikaresistens till veterinärer och djurhållare i länet. Nyhetsbrev med information inom ämnesområdet är utsänt fyra gånger under 2019 till cirka 200 e-postmottagare (prenumeranter). Information har även delats på Länsstyrelsens konton på sociala medier (Facebook, Twitter). Länsveterinär medverkade med information om One Health vid årets kommundialoger. Länsstyrelsen deltar i länets STRAMA arbete som bland annat omfattar informationsinsatser till allmänhet och vårdpersonal. Två fall av MRSA/MRSP på smådjur har hanterats 2019 varav det ena följdes upp med kontroll enligt K112 av den inblandade veterinären.

Mål: Återhållsam läkemedelsanvändning

Länsstyrelsen ska kontrollera att utfärdade instruktioner och ordinationer för läkemedelsbehandlingar är korrekta och att förskrivning av otillåtna läkemedel ej sker. Länsstyrelsen ska följa rekommenderade kontrollintervall för kliniskt verksamma veterinärer i länet. Veterinärer som förskriver läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning ska kontrolleras årligen. 2019 har kontrollen inom området varit nedprioriterad så att planen endast omfattat handläggning av inkomna anmälningsärenden och uppföljning av ärenden som uppstått till följd av Länsstyrelsens kontroller inom andra kontrollområden. Tre ärenden har handlagts varav ett fall av otillåten läkemedelsanvändning påvisades.

Mål: Skapa förutsättningar för effektiv kontroll av läkemedelsanvändning

Länsstyrelsen har genomfört två kontroller av läkemedel på gård. I övrigt har området varit nedprioriterat 2019.

Foder

Mål: Skapa förutsättningar för en god foderkontroll

Begreppet god foderkontroll innebär ett riskbaserat arbetssätt där rätt anläggningar kontrolleras och de allvarligaste bristerna hittas. Detta förutsätter kvalitetssäkrade kontrolluttag och kontrollmetoder. Länsstyrelsens kontrolluttag har utförts enligt Livsmedelsverkets och Jordbruksverkets vägledning. Konstaterade brister följs upp. Parallellkontroller har genomförts. Länsstyrelsen har under året kontrollerat 1,5% av länets foderanläggningar.

Mål: Medvetna foderföretagare för god hantering av foder

Länsstyrelsen ska medverka till att foderföretagaren har den medvetenhet som krävs för en säker hantering av foder. Länsstyrelsens insats 2019 har varit att svara på frågor och ge råd vid kontrollerna samt att snabbt tillhandahålla kontrollrapporten. Vid rutinkontrollerna har 100 % av kontrollrapporterna skickats inom 21 dagar, i genomsnitt efter tre dagar. Vid tvärvillkorskontroll har 42 % skickats inom 21 dagar med ett genomsnitt på 27 dagar. Informationsinsatser till företagare och branschföreträdare har varit nedprioriterade 2019.

Animaliska biprodukter (ABP)

Det har inte funnits något specifikt operativt mål för länsstyrelserna under 2019. Kontroller och informationsinsatser har nedprioriterats 2019.

Resultatbedömning

Länsstyrelsens förmåga att uppnå de operativa målen inom livsmedelskedjan är starkt kopplad till tillgängliga resurser. Resurserna har varit otillräckliga 2019 på grund av budgetläget vilket framförallt påverkat kontrollvolymerna, det förebyggande arbetet och det veterinära området. En hård och riskbaserad prioritering med ett helhetsperspektiv på hela livsmedelskedjan har varit nödvändig. Det arbete som utförts har hållit god kvalitet och följt budgetförutsättningarna.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☒ Gott ☐ Utmärkt

Återrapporteringskrav 1.22 Ersättning för skada på fisk och fiskeredskap

1.22. Länsstyrelserna ska rapportera uppgifter om det stöd som varje år lämnas för ersättning för skada på fisk och fiskeredskap av respektive länsstyrelse till Havs- och vattenmyndigheten, enligt 11 d § viltskadeförordningen (2001:724), lagen (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler och förordningen (2016:605) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler.

Ansökningar har hanterats och medel har rekviderats och betalats ut. Underlag har samlats inför kommande rapportering.

Resultatbedömning

Återrapportering har genomförts enligt gällande krav.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☐ Gott ☒ Utmärkt

Återrapporteringskrav 1.23 Stöd för att förebygga skada av vilt och ersättning för skada på vilt

1.23. Länsstyrelserna ska redovisa uppgifter om det stöd som varje år lämnas för att förebygga skada av vilt och som ersättning för skada av vilt på annat än renar, fisk och fiskeredskap, till Naturvårdsverket för myndighetens årliga rapportering av statligt stöd till Europeiska kommissionen enligt lagen om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler. Länsstyrelserna ska vidare redovisa sin uppföljning av det årliga stöd av mindre betydelse som lämnas av länsstyrelserna enligt förordningen (2017:1254) om statligt stöd av mindre betydelse inom jordbrukssektorn för viltskador och förebyggande av viltskador.

Länsstyrelsen har genomfört besök och besiktningar hos samtliga som anmält misstanke om rovdjursangrepp. Under 2019 genomfördes sex besiktningar efter anmälningar från djurägare. Två av dessa angrepp bekräftades vara gjorda av lodjur och i samtliga fall var det får som skadats eller dödats. Vid varje besiktning informeras djurägaren om möjligheten att söka ersättning samt om hur ytterligare angrepp kan förhindras. När Länsstyrelsen bekräftat ett rovdjursangrepp mot tamdjur informeras även andra tamdjursägare via Rovdjursalert. Detta är ett informationsbrev som enbart vänder sig till tamdjursägare. Brevet lämnar information om vad som inträffat samt vilka åtgärder som kan vidtas för att minska risken för rovdjursangrepp. I de fall där ersättning har utbetalats efter rovdjursangrepp har handläggningen följt

Naturvårdsverkets anvisningar. Ersättningsbeloppen har baserats på rekommendation från Viltskadecenter, SLU. Fältpersonal som utför besiktningar är en viktig målgrupp för Länsstyrelsen. Länsstyrelserna i det södra rovdjursförvaltningsområdet anordnar därför en årlig träff för fältpersonalen där syftet är utbildning och erfarenhetsutbyte.

Två lantbrukare har anmält skador på gröda som orsakats av gäss. Skadorna har besiktigats och värderats av Länsstyrelsens personal. Omfattande skador har orsakats i anslutning till naturreservat och fågelskyddsområden av arterna grågås och vitkindad gås.

Resultatbedömning

Länsstyrelsen har uppnått ett gott resultat, vad gäller skada på gröda. Om skadefrekvensen ökar kan mer preventivt arbete behöva initieras. Vad gäller rovdjuren är resultatet utmärkt.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☐ Gott ☒ Utmärkt

Återrapporteringskrav 1.24 Verka för att behovet av bostäder tillgodoses

1.24. Länsstyrelserna ska redovisa hur de har verkat för att behovet av bostäder tillgodoses, vad det strategiska arbetet bidragit till och vilka utmaningar som finns. Länsstyrelserna ska även fortsatt verka för att behovet av bostäder tillgodoses enligt förordningen med länsstyrelseinstruktion.

Halland är ett tillväxtlän och bostadsbrist råder i alla kommuners centralorter samt i flera kommuner som helhet. Länsstyrelsens bedömning är att befolkningen i Halland fortsatt kommer att öka. Regeringens mål för området framgår av text under "Länsstyrelseinstruktion §3 punkt 5. Hållbar samhällsplanering och boende".

Nedan redovisas i sammandrag information om hur Länsstyrelsen arbetar med att verka för att behovet av bostäder tillgodoses. I övrigt se under återrapportering av "Länsstyrelseinstruktion 5 § punkt 9. I sin verksamhet för att behovet av bostäder tillgodoses".

Dialog, kunskapshöjning och samverkan

Länsstyrelsen har verkat för att behovet av bostäder tillgodoses genom olika aktiviteter. Länsstyrelsens olika sakområden bidrar när synpunkter ska lämnas över kommunernas planer (översiktsplaner och detaljplaner) som är på remiss. Frågorna kan gälla dels statlig samordning, frågor med bäring på Länsstyrelsen ingripandegrunder samt frågor av mer allmän karaktär i syfte att ge kommunerna råd och stöd i deras planering. Ämnesområden som berörs är exempelvis riskfrågor, klimatanpassning och social hållbarhet.

Länsstyrelsens rådgivning och ibland statligt ingripande ger grunden för att bostäder lokaliseras på lämplig plats och att bostäder och omgivning utformas på bra och tryggt sätt.

Länsstyrelsen genomför arbete med bostadsmarknadsenkät (BME) och tar därefter fram en bostadsmarknadsanalys (BMA). Länsstyrelsen sprider information om BMA på olika sätt via utskick och föredrag. Vid träffar med kommunledningar lyfts regelmässigt frågor om bostadsförsörjning.

Länsstyrelsen har under de senaste åren haft i uppdrag att arbeta för att underlätta byggande på förorenade områden. Men eftersom Halland är ett expansivt län så passar nästan aldrig kriterierna in för att kunna söka dessa medel. Alternativet finns dock med när det förs dialoger med kommuner och byggherrar.

Länsstyrelsen medverkar till att projekt med bostadsbyggande i den kommunala detaljplaneringen kan fortskrida trots att fornlämnings- och uppdragsarkeologiska ärenden berörs. Detta innebär att bevarande av fornlämningar enligt 2 kap 1 § KML nedprioriteras då bostadsproduktion är en högt prioriterad fråga. Detta medför att Länsstyrelsen ger tillstånd till ingrepp i fornlämning på villkor om arkeologisk undersökning enligt 2 kap 12-13 §§ KML, vilket innebär att fornlämning undersöks, dokumenteras och tas bort. Då lämningen är borttagen kan markarbeten och byggnation påbörjas.

Inom integrationsarbetet pågår ett stort arbete kring bostadsfrågor utifrån behovet av bosättning av vissa nyanlända. Länsstyrelsen ska två gånger per år ta fram lägesbilder för kommuner och region, avseende vilken påverkan mottagandet av asylsökande och nyanlända har för verksamheter socialtjänst/skola/hälso- och sjukvård. Länsstyrelsen gör samtidigt en bedömning av kapacitet i kommunerna avseende bosättning av nyanlända. Länsstyrelsen följer upp bosättningen av nyanlända enligt bosättningsförordningen, och har kontinuerlig dialog med kommunerna kring mottagandekapaciteten och planeringen för bostadsanskaffning. För att stärka det sociala hållbarhetsperspektivet inom bland annat jämställdhet, jämlikhet och brottsförebyggande lyfts dessa områden när detaljplaner, översiktsplaner och bostadsförsörjningsprogram är på remiss hos Länsstyrelsen.

Prioriteringar

Länsstyrelsen handlägger överklagade bostadsärenden enligt plan- och bygglagen inom 80 dagar i enlighet med regeringens mål i regleringsbrevet. Ärenden som omfattar bostäder prioriteras för att klara handläggningstiden. Det innebär att nya bostäder (när lov beviljats) kan byggas snabbare.

I planprocessen lämnar Länsstyrelsen råd och synpunkter. Om möjligt prioriteras bostadsbebyggelse framför andra allmänna intressen.

Fördelning av ekonomiskt stöd

Länsstyrelsen arbetar med handläggning av flera olika investeringsstöd som har bäring på bostadsfrågor. Stöden gäller investeringsstöd för hyres- och studentbostäder samt investeringsstöd för äldreboenden och investeringsstöd för radon.

Strategiskt arbete

Länsstyrelsen arbete har bidragit till en god kännedom om bostadsmarknaden i länet, samt stärkt sociala hållbarhetsperspektiv i planfrågor. Det pågår en kontinuerlig dialog med kommunerna kring behov av bostäder för exempelvis nyanlända, samt uppföljning av hur mottagande för bosättning uppfylls i kommunerna.

Genom skyndsamt handläggning av fornlämnings- tillika uppdragsarkeologiska ärenden finns en strävan att minimera risken för förseningar i detaljplaneprocess och bostadsproduktion. Det bör dock uppmärksammas att syftet med uppdragsarkeologisk verksamhet inte enbart är att bereda plats för byggprojekt genom att nedprioritera bevarande av fornlämningar. Ett syfte med arkeologiska undersökningar är att dokumentationen av dessa ska brukas och återbrukas för att skapa ny kunskap om de tidiga samhällen som berörda lämningar representerar.

Länsstyrelsen konstaterar att det råder bostadsbrist i länets kommuner. Utöver detta finns det ett behov av bostäder för utsatta grupper, bland annat bostäder/lägenheter till lägre hyreskostnader och behov av större lägenheter för stora familjer (exempelvis bland nyanlända). Ett sätt att möta detta är med utökad satsning på kollektivtrafik till vissa orter utanför tätorterna. Det är även angeläget att motverka segregation och därför bör många nyanlända inte placeras inom samma bostadsområde. Tidsbegränsade kontrakt för nyanlända är även ett problem som bör lyftas i diskussionerna.

Halland är ett expansivt län med snabb befolkningstillväxt. Länsstyrelsen har många ärenden avseende överklagande av kommuns beslut enligt plan- och bygglagen. Under 2019 har av dessa ärenden cirka 475 ärenden inkommit till Länsstyrelsen.

Samverkan mellan statliga myndigheter om bostadsfrågor i kustnära lägen

Länsstyrelsen har i samverkan med Länsstyrelsen Skåne, SGI och SGU startat nätverket Regional kustsamverkan där samtliga kustkommuner i länet samt myndigheter som MSB, SMHI och Boverket aktivt medverkar. I nätverket samordnas och lyfts utmaningar kring bostadsfrågor i kustnära lägen gällande stigande havsnivåer i ett förändrat klimat. I Halland står Länsstyrelsen inför utmaningen att människor vill bo vid kusten, det planeras för bostäder utmed kusten och samtidigt kommer havsnivån i ett framtida klimat att stiga vilket innebär en ökad risk för översvämning, ras, skred och erosion. Vikten av samverkan för att hantera dessa frågor ses som nödvändig eftersom både erosion och översvämning kan gå över kommun- och länsgränserna. Ytterligare en utmaning är att bygga bostäder på ett sätt som kan ta hänsyn till längre perioder av värmebölja.

Om tidsfaktorer i bostadsprojekt

Byggprocessen och planhanteringen ska ofta gå så snabbt som möjligt men det är viktigt att det också blir ett bra boende på lämplig plats. För att avgöra detta behövs tid, underlag och kunskap.

Målkonflikter bevarande/förvaltning – exploatering

Jordbruksmark

Den nationella livsmedelsstrategin anger att den totala livsmedelsproduktionen ska öka. Samtidigt pågår exploatering av jordbruksmark vilket är en begränsad resurs. Västkusten har hög exploateringsgrad, drygt 200 hektar jordbruksmark exploaterades i Halland 2011-2015, 300 hektar 2006-2010. Jordbruksmarken exploateras främst för att bygga bostäder, 68 % av exploaterad jordbruksmark 2011-2015.

Vid planläggning förekommer det brister vad gäller att besvara de tre rekvisiten i MB 3:4, i synnerhet analys av att ta annan mark i anspråk.

Halland är en tillväxtregion med befolkningsökning och regionala befolkningsprognoser indikerar att befolkningsökningen kommer att fortsätta. Därmed kan möjligheten att undvika exploatering av jordbruksmark i framtiden vara begränsad, framförallt på grund av att de större städerna i Halland ligger på jordbruksmark. I framtiden kan jordbruksmark också behövas tas i anspråk på grund av klimatskäl, till exempel stigande havsnivåer.

Riksintressen

Länsstyrelsen förespråkar förtätning av redan bebyggda områden för att möjliggöra fler bostäder, minska exploatering av jordbruksmark och för att bidra till levande stadsmiljöer. I flera av de halländska städerna finns dock riksintresseområden för kulturmiljö vilket kan påverka möjligheten att förtäta. I ett av regeringen avgjort detaljplaneärende under året har regeringen, liksom Länsstyrelsen, gjort bedömningen att en detaljplan för bostäder i centrala Laholm på grund av bebyggelsens skala innebär en påtaglig skada på riksintresset.

Resultatbedömning

Se resultatbedömning under länsstyrelseinstruktionen § 3 punkt 5.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☒ Gott ☐ Utmärkt

Uppdrag 3.30 Medverka i att säkerställa nationell uppföljning av det regionala tillväxtarbetet

3.30. Länsstyrelserna ska medverka i Tillväxtverkets uppdrag att säkerställa nationell uppföljning av det regionala tillväxtarbetet och följa upp användningen av medel från anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder under utgiftsområde 19 Regional tillväxt.

Länsstyrelsen redovisar enligt anvisningar från Tillväxtverket samt i ärendehanterings- och uppföljningssystemet NYPS 2020.

Resultatbedömning

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☒ Gott ☐ Utmärkt

Uppdrag 3.34 Fortsätta förenklingsarbetet för företag

3.34. Länsstyrelserna ska fortsätta sitt förenklingsarbete som syftar till att det ska bli enklare att starta och driva företag. Länsstyrelserna ska fokusera på åtgärder som underlättar för företagen att göra rätt.

Inom samarbetet för regionalt livsmedelsprogram har dialogarbete genomförts med lantbrukets organisationer för delmålet Regler och villkor, för att skapa förståelse både hos verksamhetsutövare och myndighet. Fokus har varit tillämpning och påverkbara faktorer, för en enklare ärendehantering för alla parter.

För ansökan om landsbygds- och jordbrukarstöd finns gemensamma e-tjänster framtagna av Jordbruksverket. En gemensam kundtjänst "En väg in" servar de sökande och är en samordnad kundtjänst mellan länsstyrelserna och Jordbruksverket, från 2019 med gemensam central telefontjänst för Länsstyrelserna. Denna kundtjänst har nu också fått möjlighet att svara på enkla frågor vad gäller jordförvärv.

För att underlätta för företagarna i ansökningsförfarandet har Länsstyrelsen använt sin webbplats som huvudsaklig informationskanal. Men även möten, seminarier och personliga kontakter har varit viktiga. I Lantbruksnytt, förstärkt med elektroniska nyhetsbrev, har Länsstyrelsen särskilt informerat om vilka åtgärder som behövs för att undvika påverkan på jordbrukarstöden, om man drabbats av vildsvinsskador. Med anledning av torkan 2018 har informationsarbete om alternativa betesmarker och restaurering fortsatt. Även vattenfrågor har varit fortsatt aktuella och därför handlade ett nummer om svårigheter, möjliga lösningar, miljövinster och vad lagen säger om olika åtgärder. I samma avseende har kurs- och rådgivningsverksamheten bidragit till att underlätta för företagen.

Vad gäller både jordbrukarstöden och landsbygdutvecklingsåtgärderna så är ansöknings- och handläggningsförfarandet tämligen komplext. För att få in så korrekta ansökningar som möjligt och för att undvika kompletteringar så har bland annat konsulter utbildats i systemen, vilket har minskat mängden fel och behovet av kommunikering. Lånedator för brukare har funnits tillgänglig. För landsbygdutvecklingsstöden har myndigheten valt att påminna om att sökanden också måste söka utbetalning, som en extra tjänst, eftersom det har framkommit att det är ett vanligt fel.

Resultatbedömning

Förenklingsarbetet har genomförts så långt det är möjligt, inom ramen för de villkor och regler som finns, med fokus på tillämpning, bemötande och service. I det avseendet är genomförandet gott även om de komplexa systemen under året inte har förenklats i något större avseende.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☒ Gott ☐ Utmärkt

Uppdrag 3.35 Bistå Sveriges kommuner och landsting i genomförandet av en ökad digital förvaltning för företag

3.35. Länsstyrelserna ska, utifrån sitt tillsynsansvar avseende kommunal kontroll och handläggningen av vissa ärendetyper och myndighetsområden kopplade till bl.a. alkohollagstiftningen och livsmedelskontrollen, bistå vid genomförandet av regeringens överenskommelse med Sveriges Kommuner och Landsting (N2017/04297/FF). Överenskommelsen omfattar tillstånd som krävs för restaurang- och besöksnäringens verksamhet, och syftar till att underlätta för företagande genom en ökad digital förvaltning.

Länsstyrelserna har bistått i framtagandet av lösningar till den digitala plattformen verksamt.se, bland annat i Jordbruksverkets uppdrag om Digitala tjänster i livsmedelskedjan som bedrivs i samverkan med Tillväxtverket och Livsmedelsverket. En tjänst för vattenbruk har tagits fram där länsstyrelserna har bidragit med kunskaper vad gäller miljöprövning av framförallt fiskodlingar. Genom kunskapsutbyte och workshops har digitala tjänster och en checklista till en samtidstjänst för vattenbruk utarbetats. Tjänsten erbjuder, efter ifylld information av brukaren, svar på vilka olika tillstånd och uppgifter som krävs för den tilltänkta verksamheten. I detta arbete har länsstyrelsernas gemensamma IT-organisation fungerat som en kanal in till länsstyrelserna och den digitala förvaltningen. En fullt ut digital ärendehantering gör det lättare för företag att göra rätt från början, att få en snabbare ärendehantering och att lättare få besked om ärendestatus.

Resultatbedömning

Länsstyrelserna har bidragit till att utveckla digitala tjänster genom att bistå vid genomförandet av ovanstående överenskommelse.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☒ Gott ☐ Utmärkt

Socialdepartementet

Nedan följer redovisning av återrapporteringskrav och eventuella uppdrag från Socialdepartementet i länsstyrelsernas regleringsbrev 2019 och som ska återrapporteras i årsredovisningen.

Återrapporteringskrav 1.27 Arbetet med länsstrategier för jämställdhetsintegrering

1.27. Länsstyrelserna ska med utgångspunkt i uppdraget om länsstrategier för jämställdhetsintegrering (S2016/07873/JÄM), redovisa hur de arbetar med genomförandet av dessa. Redovisningen ska innefatta beskrivningar av förankringsarbetet såväl internt som regionalt och en analys av hur strategierna bidrar till länsstyrelsernas arbete med andra strategier, uppgifter och uppdrag som har bäring på de jämställdhetspolitiska målen. Länsstyrelserna ska också göra en bedömning av hur arbetet med strategierna främjar jämställdhetsintegrering i länet och bidrar till att uppfylla de jämställdhetspolitiska målen på länsnivå.

Det externa jämställdhets- och jämlikhetsarbetet i länet är långsiktigt samt har en tydlig koppling till de jämställdhetspolitiska målen, till regeringens långsiktiga mål för mänskliga rättigheter samt målet för regeringens insatser mot diskriminering.

Strategi för ett jämställt Halland 2017–2020

Strategi för ett jämställt Halland 2017–2020 innehåller, förutom analysen av hallänningarnas livsvillkor och de länsspecifika utmaningarna, riktlinjer för det systematiska arbetet med jämställdhetsintegrering med tillhörande verktyg. Den är digital och tillgänglig på www.hallbarhalland.se och bygger på ett anslutningssystem, där aktörer i länet kan ansluta sig till strategin. Anslutningsportalen omfattar förutom jämställdhet även andra aspekter av social hållbarhet samt ekologisk hållbarhet. Under 2019 har även ett nyhetsbrev om social hållbarhet lanserats som behandlar olika teman utifrån olika aspekter av social hållbarhet.

Strategin är även kopplad till den regionala Tillväxtstrategin samt utgör underlag för arbetet med den Regionala utvecklingsstrategin 2035. Analysen är politiskt förankrad regionalt och utgör ett underlag för politiska prioriteringar i regionen.

Analysen ”Från vaggan till graven” - Jämställdhets- och jämlikhetsanalys av hallänningarnas livsvillkor utifrån ett livscykelperspektiv är genomförd i samverkan med Region Halland. Den är en utgångspunkt för Strategi för ett jämställt Halland 2017–2020 då den belyser hallänningarnas livsvillkor utifrån ett livscykelperspektiv med utgångspunkt i olika bakgrundsfaktorer såsom kön, ålder och bakgrund.

Under våren 2019 lanserades webbportalen www.jamnt.regionhalland.se där analysen, statistiken, Hallands utmaningar, filmer och andra verktyg för att arbeta med materialet är presenterade. Detta har gjorts i samverkan med Region Halland, Högskolan i Halmstad samt teatergruppen Dramalogen.

Länsstyrelsen tillsammans med Region Halland har fortsatt förankringsarbetet genom att kommunicera resultaten, genomföra workshops och processhanda olika aktörer i länet som berörs av analysens resultat under året.

I slutet av året bjöd Länsstyrelsen tillsammans med Region Halland in till en uppföljningsträff. Samtliga aktörer som har varit involverade i statistikinsamlingen och den intersektionella analysen av statistiken bjöds in tillsammans med de aktörer som analysen har presenterats för.

Sammanställningen visar att arbete pågår i länet med koppling till de utmaningar som finns i Halland: könssegregerad arbetsmarknad, osakliga löneskillnader, våld i nära relationer, psykisk ohälsa samt makt och inflytande. Uppföljningen visar också att insatserna integreras i ordinarie verksamhet och befintliga styrdokument såsom mål- och budgetdokument, strategier samt verksamhetsplaner. Integreringen av ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv sker på olika sätt, vissa verksamheter har valt att skriva fram prioriterade mål och vissa synliggör ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i befintliga skrivningar och målformuleringar. Oavsett integreringsform främjas ett systematiskt arbete i hela styrkedjan.

Nätverket för Jämställdhet/Mänskliga rättigheter i Halland

Nätverket för jämställdhet består av representanter från halländska kommuner, myndigheter, region Halland och näringslivets organisationer. Syftet med nätverket är att samverka samt att följa jämställdhetsarbetet i länet genom informationsspridning, utbyte av erfarenheter samt kompetensutveckling. Detta skapar samsyn och styrka i arbetet för jämställdhet i länet.

Nätverket har haft träffar under året, där varje träff har varit tematisk. Träffarna har handlat om:

Jämställdhet/jämlikhet och juridiken – där Tingsrätten i Halmstad var värd för mötet och pratade om sitt regeringsuppdrag, vad de gör och vilka utmaningar de har i sitt arbete med jämställdhet och jämlikhet.

Ekonomisk jämställdhet - där mötet genomfördes i samverkan med Halmstad kommun, representanter för olika fackförbund och politiska partier i samband med Internationella kvinnodagen den 8 mars och inom ramen för den nationella kampanjen "Lön hela dagen" som initierades av Sveriges kvinnolobby.

Uppföljning av den regionala analysen av hallänningarnas livsvillkor "Från vaggan till graven" – där mötet arrangerades i samverkan med Region Halland. Aktörerna hade workshop kring hur de arbetar med de halländska utmaningarna som presenteras i analysen och med det systematiska arbetet som presenteras i strategin samt vilka effekter de har uppnått.

Länsstyrelsen har också under året genomfört utbildningar i jämställdhet, mänskliga rättigheter och diskrimineringslagstiftning, tillhandahållit processtöd i jämställdhets- och jämlikhetsintegrering till olika aktörer i länet samt haft andra former av samverkan, bland annat;

- stöttat och utbildat Region Halland i jämställdhetsintegrering inom ramen för "Modellregioner"
- utbildat ANDT samordnare i sydläna i jämställdhet, normer och jämställdhetsintegrering
- deltagit på Bokmässan i Göteborg tillsammans med övriga länsstyrelser, där Länsstyrelsen pratade jämställdhetsintegrering med besökare samt höll i författarsamtal
- uppmärksammat Internationella mandagen i november genom att arrangera ett seminarium i temat: Maskulinitet, makt och normer i hanteringen av samhällskriser

Blomman – en metod för arbetet och en modell för samverkan för social hållbarhet

För att koppla arbetet med de jämställdhetspolitiska målen till bredare områden som mänskliga rättigheter och arbetet för hållbar utveckling och Agenda 2030, har Länsstyrelsen tagit fram Blomman som är en modell för att främja helhetssyn och ett samlat arbete för social hållbarhet där jämställdhet, mänskliga rättigheter, integration, ANDT, trygghet/säkerhet utgör lika viktiga delar. Blomman syftar också till att arbetssätt och samverkan mellan olika funktioner i organisationen och med externa aktörer kan utformas för att bättre främja helhetssyn och komplex problemlösning och är en del i det systematiska arbetet för jämställdhet- och jämlikhet som ingår i Strategi för ett jämställt och jämlikt Halland 2017–2020.

Blomman har under året använts som metod för planering och samverkan i länet. Helhetsperspektivet och tydligheten i att olika aspekter av social hållbarhet påverkar och förstärker varandra synliggör kopplingarna mellan de jämställdhetspolitiska målen och stärker bilden av att Länsstyrelsen arbetar sammanhållet för social hållbarhet.

Mäns våld mot kvinnor ska upphöra, 6:e jämställdhetspolitiska målet, våld i nära relationer

Länsstyrelsen har under året i enlighet med uppdraget kompetens, metodstöd och samordning i länet anordnat ett antal utbildnings- och temadagar, där föreläsare inbjudits eller samordnaren själv föreläst. De områden som under året varit aktuella är barns utsatthet inom våldsområdet, hedersrelaterat våld och förtryck, inriktning våld och missbruk och våld mot funktionsnedsatta. Totalt har cirka 1500 personer deltagit under året, det har varit personal från kommunerna inom socialtjänst, skolhälsovård, funktionshinderområdet, med flera, hälso- och sjukvården, polis och rättsväsendet i övrigt, kvinnojourerna och brottsofferjourerna.

Länsstyrelsen har föreläst om våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck för bland annat länets AT-läkare, Zonta-föreningen i Halmstad och bildningsförbundet Sensus personal som arbetar med nyanlända.

Även under detta år har arbetet i de regionala referensgrupper som samordnaren är sammankallande för fortsatt och utvecklats. Referensgruppen mot våld i nära relationer har träffats vid fem tillfällen och referensgruppen mot prostitution och människohandel för sexuella ändamål tre gånger under år 2019. Länsstyrelsen informerar om den viljeinriktning och de uppdrag som kommer från nationellt håll, det vill säga Regeringskansliet, Jämställdhetsmyndigheten och Socialstyrelsen och fångar även upp frågeställningar och information från länet som kan föras vidare till andra län och till nationell nivå. Vid ett av mötena i referensgruppen mot prostitution och människohandel för sexuella ändamål deltog Länskoordinatören, vilken är verksam i Polisregion Väst men anställd av Göteborgs stad.

Länsstyrelsen har vid två tillfällen under år 2019 bjudit in länets kvinno- och ungdomsjourer till samverkansmöten. Där framkommer uppgifter som kan lyftas nationellt och Länsstyrelsen informerar om vad som händer regionalt och nationellt.

Revidering av regional handbok - våld i nära relationer

Handboken har reviderats i samverkan mellan Region Halland, kommunerna och Länsstyrelsen och blev färdig i mars 2019. Under maj månad genomfördes lanseringsträffar i samtliga kommuner där bland annat personal från kommunerna, hälso- och sjukvården, rättsväsendet och den ideella sektorn deltog, totalt 450 personer.

Upplägget på lanseringsträffarna hade ett tydligt barnrätts- och jämställdhetsperspektiv som är aspekter av mänskliga rättigheter eftersom den regionala handboken bygger på dessa perspektiv. Det hölls föreläsningar med reflektioner kring ämnet våld i nära relationer och hur Länsstyrelsen behöver samverka för att minska konsekvenserna av våld. En regional lägesbild av arbetet med våld i nära relationer i länet presenterades i enlighet med Regeringsuppdrag till Länsstyrelserna att inom länet följa och analysera arbetet.

Vad leder satsningarna inom området våld i nära relationer till?

Under hösten anordnade Länsstyrelsen tillsammans med utvecklingsledare från Region Halland utbildningsdagar på ett antal av länets vårdcentraler kring våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Detta utifrån att dessa vårdcentraler tackat ja till att kontinuerligt ställa frågor om våldutsatthet till berörda grupper som söker vårdcentralen. Länsstyrelsen föreläser om hedersrelaterat våld och förtryck, könsstämpning, gift mot sin vilja.

Utvecklingsledaren från regionen håller i delen om våld i nära relationer. Detta arbete kommer att fortsätta år 2020.

Implementeringen av arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck har intensifierats under senare delen av året. Halmstads kommun har sökt och beviljats medel för att fortsätta utbildningssatsningen Bygga broar till personal inom ett antal förvaltningar. Samtliga kommuner i länet har sökt och beviljats medel för att utbilda personal, vilka arbetar med att nyanlända med flera ska kunna komma ut i arbetslivet. Även här efterfrågas och används metoden Bygga broar.

En kommun arbetar med konceptet Börja prata, som bygger på att alla barn i årskurs 5 ser filmen "Hej det var länge sedan", som handlar om barn/unga som växer upp med våld, psykisk ohälsa och missbruk i hemmet, det vill säga barn som anhöriga. Länsstyrelsen har tidigare delvis finansierat framtagandet av filmen. Hittills har projektet slagit väl ut och ett arbete pågår för att kunna jobba med denna modell i fler av länets kommuner.

Gällande funktionshinderområdet så har en utbildningsdag, lett fram till att en fördjupningsutbildning, för att kunna arbeta med metoden VIP i den egna verksamheten, kommer att erbjudas gemensamt i sydlänen. Utbildningsmodellen hämtas från Eskilstuna kommun.

Länsöverskridande samverkan mellan länsstyrelser

Länsstyrelserna i Halland, Kronoberg, Kalmar, Blekinge och Jönköpings län har under året kontinuerligt träffats för planering av utbildningar och föreläsningar. Länen har genom samplanering av kunskapshöjande insatser kunnat erbjuda ett större utbud av insatser samt bredda möjligheterna för att kunna delta. Länen har gjort gemensamma inventeringar av behoven i länen och efter det planerat aktiviteter som erbjudits till samtliga läns aktörer oavsett var aktiviteten har förlagts geografiskt. Samma föreläsning har även genomförts i länen under en sammanhängande tidsperiod för att öka möjligheten för hela arbetsgrupper att delta vid aktiviteten men vid olika datum. Genom detta arbetssätt har länsstyrelserna erbjudit samma kunskapshöjande aktiviteter till olika målgrupper oavsett var dessa målgrupper bor och verkar. Samarbetet har fortsatt fungera väl och en planering för år 2020 har nyligen upprättats i samverkan.

Föräldraskapsstöd

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd har under 2019 haft särskilt fokus på det jämställda föräldraskapet och, inom föräldraskapsstödsuppdraget samordnar Länsstyrelsen olika nätverk och har därför också haft det jämställda föräldraskapet som genomgående tema under året. I Från vaggan till graven - hallänningens liv och livsvillkor ur ett intersektionellt perspektiv, framgår det att hallänningen har det ganska bra, men när det kommer till jämställdhet och jämlikhet har Hallands län stora utmaningar. Att främja ett jämställt föräldraskap är viktigt utifrån många aspekter, bland annat hälsa och karriär. På första träffen med nätverket familjecentraler och familjecentralsliknande verksamheter hölls en workshop på temat där deltagarna fick diskutera vad de gjorde idag inom verksamheten som har bäring på att främja ett jämställt föräldraskap samt förslag på vad de kan göra framåt. På nästkommande möte framkom det att några av verksamheterna gått från ord till handling och prövat några av de olika förslagen som lyftes på workshopen.

Under hösten anordnade Länsstyrelsen och Region Halland en workshop - Jämlikhet i barnhälsovården - med vårdnadshavare och BVC-personal där fokus var att diskutera jämställdhet, jämlikhet och inkludering. Workshopen ska ses som en delaktivitet i arbetet med vad och hur BVC ska arbeta för att höja kompetensen och förbättra bemötandet.

Resultatbedömning

Länsstyrelsen har arbetat strategiskt och metodiskt med jämställdhetsintegrering i länet vilket gett goda resultat och en påverkan i många aktörers arbetssätt. Länsstyrelsen har en omfattande samverkan med olika organisationer inom området, och bidrar med stor sakkunskap samt möter identifierade behov. Genom effektiv samplanering i sydlänen av kunskapshöjande insatser inom sjätte jämställdhetspolitiska målet har ett större utbud av insatser erbjudits aktörer, vilket främjat resultatet att nå ut regionalt med kunskaps- och metodstöd.

Resultatbedömning: ☐ Otillfredsställande ☐ Utvecklingsbehov ☐ Gott ☒ Utmärkt

Tabeller enligt bilaga 2 till regleringsbrev

Nedanstående tabeller redovisas i enlighet med bilaga 2 i länsstyrelsernas regleringsbrev för år 2019: Mallar för redovisning av statistik.

Tabell 1.1: Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor

Länsfakta	2019	2018	2017
Antal personer som varit föremål för tillsyn över djurhälsopersonal	3	65	58
Årsarbetskrafter inom området djurskydd	10,0	9,7	10,5
Årsarbetskrafter inom området livsmedelskontroll	0,5	0,5	0,4
varav Årsarbetskrafter inom området offentlig kontroll av livsmedel i primärproduktionen	0,19	0,29	0,22
Årsarbetskrafter inom området offentlig kontroll av foder i primärproduktionen	0,08	0,08	0,11
Antalet genomförda kontroller av insamling och transport av animaliska biprodukter.	0	2	0

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World, ärendehanteringssystemet Platina, Djurskyddskontrollregister

Tabell 1.2: Fiske

Länsfakta	2019	2018	2017
Antal fiskevårdsområden	66	66	65
Antal fiskelicenser	65	65	68
Antal personliga fiskelicenser	2	2	2
Antal inkomna ansökningar om stöd ur strukturfondsprogram	2	1	7

Källa: Länsstyrelsen i Hallands län, Havs- och vattenmyndigheten, Jordbruksverkets system BLIS

Tabell 3.1: Kostnader för strukturfondsadministrationen, programperiod 2014–2020

Strukturfondsadministration (tkr)	Anslag (5:1)	Övrig finansiering	Årsarbetskrafter
Totala kostnader och årsarbetskrafter för strukturfondsadministration	37	19	0,00
varav Förvaltande myndighet	0	0	0,00
varav Attesterande myndighet	0	0	0,00
varav Kontroller i territoriella program	0	0	0,00

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World

Kommentar till Tabell 3.1: Kostnader för strukturfondsadministrationen, programperiod 2014–2020

Länsstyrelsen ingår i Västsveriges strukturfondspartnerskap som har uppgiften att prioritera bland inkomna regionala projektansökningar inom socialfonden respektive regionalfonden. Länsstyrelsen har under året deltagit i tre möten med Strukturfondspartnerskapet för Västsverige. Länsstyrelsen har även deltagit i två möten med subkommittén Interreg Nordsjön.

Tabell 4.1: Kulturmiljö

Länsfakta kulturmiljö	2019	2018	2017
Antal registrerade fornlämningar (exkl. marina)	19 814	18 535	18 433
Antal byggnadsminnen enligt 3 kap. kulturmiljölagen	53	53	51
Antal kyrkobyggnader enligt 4 kap. kulturmiljölagen	113	113	113
Riksintresseområden för kulturmiljövården, <i>antal</i>	40	40	40
Kulturresevat, <i>antal</i>	3	3	3
Andel av länets kommuner som har kulturmiljöprogram (%)	100	100	100

Källa: Fornlämningar – Fornminnesinformationssystemet (FMIS) (www.fmis.raa.se), Byggnadsminnen – Länsstyrelsens förteckning över länets byggnadsminnen, Kyrkobyggnader – Länsstyrelsens förteckning över länets kyrkobyggnader, Riksintresseområden – Länsstyrelsens GIS-skikt, Riksintressen kulturmiljövård, Kulturresevat – Länsstyrelsens GIS-skikt, Kulturresevat, Andel kommuner med kulturmiljöprogram - Miljömålsportalen, indikator "Planering kulturmiljö"]

Tabell 4.2: Utbetalade bidrag för kulturmiljö

Utbetalade bidrag för kulturmiljö, summa (tkr)	2019	2018	2017
Bidrag, vilka Länsstyrelsen fattar beslut om och betalar ut	10 650	0	0
Bidrag, vilka Länsstyrelsen har fattat beslut om, men där Riksantikvarieämbetet har gjort utbetalningen	0	9 931	12 620

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World, Riksantikvarieämbetets handläggarsystem KÄLLA

Kommentar till Tabell 4.2: Utbetalade bidrag för kulturmiljö

Från och med år 2019 ansvarar Länsstyrelsen för alla utbetalningar avseende bidrag för kulturmiljö, därav skillnaderna mellan åren i tabellen ovan.

Tabell 5.1: Verksamhetskostnader och årsarbetskrafter Folkhälsa

Kostnader och årsarbetskrafter för Folkhälsa	Kostnader (tkr)	Årsarbetskrafter
Totala kostnader (exkl. OH)¹⁾	2 951	3,3

1) Med OH avses Myndighetsövergripande verksamhet (10+11). Tabellen ska innehålla verksamhetskostnader enligt resultaträkningen. Uppgifter i tabellen ska endast redovisas för senaste räkenskapsåret.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World.

Tabell 6.1: Jämställdhet

Kostnader/intäkter för område Jämställdhet	2019	2018	2017
Verksamhetskostnader inkl. OH¹⁾ (tkr)	2 605	2 538	2 146
varav ramanslag 5:1, netto (tkr)	324	585	681
varav övrig finansiering (tkr)	2 281	1 954	1 465
Andel av länsstyrelsens totala verksamhetskostnader (%)	1,29	1,23	1,17
Verksamhetsintäkter	1 680	1 529	1 068

1) Med OH avses Myndighetsövergripande verksamhet (10+11).

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World.

Annat beslut från regeringen

Uppdrag att bistå Rådet för hållbara städer i dess arbete (M2017/03235/Mm), 2017-12-18

Myndigheterna ska bistå rådet i arbetet med att samverka och med att identifiera effektiva samarbeten och åtgärder som bidrar till en utveckling av hållbara städer. Arbetet ska ske inom ramen för myndigheternas verksamhetsområden och befintliga anslag.

Myndigheterna ska bilda ett nätverk där experter från myndigheterna ingår samt där även en expert som representant för Länsstyrelsen och en expert som representant för kommuner som utses av Sveriges Kommuner och landsting (SKL) ska kunna ingå. Nätverket ska med sin sakkunskap stödja rådet i arbetet med underlag och konsekvensbedömningar.

Respektive myndighet ska senast 1 februari varje år ta fram en åtgärdslista med konsekvensbeskrivna åtgärder som publiceras på respektive myndighets webbplats. Listan ska omfatta åtgärder som respektive myndighet har genomfört och avser att genomföra.

Åtgärderna ska vara uppföljningsbara och rymmas inom myndigheternas verksamhetsområden. Åtgärderna ska genomföras integrerat i de berörda myndigheternas ordinarie processer och ska förhålla sig till andra relevanta åtgärder och program.

Myndigheterna ska i sina årsredovisningar redogöra för hur arbetet fortlöper.

Regeringen inrättade i december 2017 ett Råd för hållbara städer som ska verka för att genomföra regeringens politik för hållbar stadsutveckling. Rådets uppdrag är att stärka kommunernas förutsättningar att utveckla levande och hållbara städer. Länsstyrelserna ingår som en av 13 medlemmar i Rådet. Rådet leds av ordförande Helena Bjarnegård.

Rådet ska årligen redovisa en gemensam åtgärdslista av genomförda och planerade åtgärder som främjar en hållbar stadsutveckling och som myndigheterna avser utföra i samverkan. Rådet ska även redovisa förslag till regeringen på strategiskt viktiga frågor som helt eller delvis ligger utanför Rådets ansvarsområde samt lämna förslag på eventuella frågor som behöver utredas. Den 1 mars 2019 lämnade Rådet en åtgärdslista och redovisade arbetet under år 2018 i en rapport till regeringskansliet.

Under 2019 har bland annat ett strategiskt dokument med övergripande mål och strategier för arbetet 2019-2022 tagit fram, ett nytt kansli har inrättats vid Boverket, Rådets webbplats hallbarstad.se har flyttats över från ArkDes till Boverket och arbete har påbörjats med att vidareutveckla webbplatsen. Rådet har även arrangerat ett gemensamt seminarium under Almedalen i juni 2019.

Länsstyrelserna har bidragit med att synkronisera rådets arbete med det arbete som bedrivs i Miljömålsrådet. Vidare har länsstyrelserna i rådets arbete samt poängterat vikten med att få en samlad och tydlig stat gentemot kommunerna och att det är viktigt att Agenda 2030 och då särskilt mål 11 står i fokus för rådets arbete.

Året i siffror

Avsnittet är framtaget i enlighet med regleringsbrevsuppdrag 2.2 i länsstyrelsernas regleringsbrev 2019. Uppdraget ersätter tidigare regeringsbeslut S2012/4487/SFÖ.

Tabell A – Verksamhetskostnader 2017–2019 Tkr

VÄS-KOD	Sakområden och myndighetsövergripande verksamhet	2019	2018	2017
20-21 (exkl. 201) ¹⁾	Övrig förvaltning	2 823	2 640	3 198
201	Allmänna val	1 186	2 279	222
25	Trafikföreskrifter m.m.	601	409	310
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	11 515	12 175	11 158
30	Regional tillväxt	576	508	329
34	Infrastrukturplanering	296	217	286
40	Hållbar samhällsplanering och boende	8 654	7 431	6 485
41	Stöd till boende	2 157	1 718	820
42	Energi och klimat	3 789	4 423	2 952
43	Kulturmiljö	6 521	6 066	5 380
45	Skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar	15 308	15 133	11 474
50	Övergripande och gemensam för naturvård och miljöskydd	13 310	13 540	11 291
51	Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	34 771	43 262	41 532
52	Prövning och tillsyn för skydd av naturen	2 287	2 437	1 913
53	Vattenverksamhet	5 204	5 100	5 021
54	Mineral-och torvfyndigheter	3	10	5
55	Miljöfarlig verksamhet	3 965	3 544	3 098
56	Övrigt miljö-och hälsoskydd	317	348	339
57	Förorenade områden, efterbehandling	4 286	1 954	1 604
58	Restaurering	3 077	2 298	2 746
60	Lantbruk och landsbygd	20 226	20 758	20 585
61	Rennäring m.m. (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)	0	1	0
62	Fiske	1 294	1 290	1 141
70	Folkhälsa	2 951	2 741	2 358
80	Jämställdhet	2 045	1 928	1 538
81	Nationella minoriteter	8	18	34
82	Mänskliga rättigheter	1 144	1 010	669
85	Integration	2 272	2 265	2 102
	SUMMA PRODUKTION	150 587	155 504	138 593
10	Myndighetsövergripande verksamhet	13 205	13 082	10 985
11	Administration och intern service	35 319	35 771	34 155
	SUMMA VERKSAMHETSKOSTNADER EXKL RESURSSAMVERKAN	199 111	204 356	183 733
99	Resurssamverkan ²⁾	2 203	1 731	393
	TOTALSUMMA VERKSAMHETENS KOSTNADER ENL RESULTATRÄKNINGEN ³⁾	201 314	206 088	184 126

Tabell 1.11) Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämföras med övriga uppgifter, urskiljs VÄS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÄS 20-21) fr o m 2018.

²⁾ Den del av kostnader för resurssamverkan som ska belasta Länsstyrelsen fördelas på respektive tvåsifferkod (och tresiffernivå avseende VÅS 201 Allmänna val).

³⁾ Totalsumma verksamhetskostnader ska överensstämma med verksamhetskostnader enligt resultaträkningar.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World

Kommentar till Tabell A – Verksamhetskostnader 2017–2019 Tkr

Länsstyrelsen har 2019 minskat sina verksamhetskostnader något. De flesta variationerna mellan åren är relativt små. En post, 201 Allmänna val, är cyklisk. Ett EU-val är billigare att administrera än ett riksdags-, landstings- och kommunalval. Det som sticker ut är framför allt två poster. Område 51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden som minskat med nästan 20%. Det beror dels på minskad tilldelning i statsbudgeten, på att vissa kostnader från 2019 bokförts direkt på Naturvårdsverket samt på ett 2018 avslutat EU-projekt med kostnader 2017 och 2018. Område 57 Förorenade områden, efterbehandling. Inom området har gjorts extra insatser med ansvarsutredningar.

Tabell B - Verksamhetskostnader 2019

VÄS-KOD	Sakområden och myndighetsövergripande verksamhet	Kostnad exkl. OH (tkr)	Kostnad exkl. OH (%)	OH-kostnad (tkr)	OH-kostnad (%)	Kostnad inkl. OH (tkr)	Kostnad inkl. OH (%)
20-21 (exkl. 201) ¹⁾	Övrig förvaltning	2 823	1,42%	1 143	2,39%	3 966	2,00%
201	Allmänna val	1 186	0,60%	518	1,08%	1 703	0,86%
25	Trafikföreskrifter m.m.	601	0,30%	218	0,45%	819	0,41%
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	11 515	5,78%	4 851	10,13%	16 366	8,25%
30	Regional tillväxt	576	0,29%	229	0,48%	805	0,41%
34	Infrastrukturplanering	296	0,15%	108	0,23%	403	0,20%
40	Hållbar samhällsplanering och boende	8 654	4,35%	3 667	7,66%	12 321	6,21%
41	Stöd till boende	2 157	1,08%	814	1,70%	2 971	1,50%
42	Energi och klimat	3 789	1,90%	1 607	3,36%	5 396	2,72%
43	Kulturmiljö	6 521	3,28%	1 494	3,12%	8 015	4,04%
45	Skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar	15 308	7,69%	4 890	10,21%	20 198	10,18%
50	Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	13 310	6,68%	4 346	9,08%	17 657	8,90%
51	Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	34 771	17,46%	5 798	12,11%	40 570	20,44%
52	Prövning och tillsyn för skydd av naturen	2 287	1,15%	1 044	2,18%	3 331	1,68%
53	Vattenverksamhet	5 204	2,61%	2 060	4,30%	7 264	3,66%
54	Mineral- och torvfyndigheter	3	0,00%	1	0,00%	4	0,00%
55	Miljöfarlig verksamhet	3 965	1,99%	1 754	3,66%	5 718	2,88%
56	Övrigt miljö- och hälsoskydd	317	0,16%	143	0,30%	460	0,23%
57	Förorenade områden, efterbehandling	4 286	2,15%	626	1,31%	4 912	2,47%
58	Restaurering	3 077	1,55%	765	1,60%	3 842	1,94%
60	Lantbruk och landsbygd	20 226	10,16%	8 078	16,87%	28 304	14,26%
61	Rennäring m.m. (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
62	Fiske	1 294	0,65%	564	1,18%	1 858	0,94%
70	Folkhälsa	2 951	1,48%	1 117	2,33%	4 068	2,05%
80	Jämställdhet	2 045	1,03%	560	1,17%	2 605	1,31%
81	Nationella minoriteter	8	0,00%	3	0,01%	12	0,01%
82	Mänskliga rättigheter	1 144	0,57%	476	0,99%	1 620	0,82%
85	Integration	2 272	1,14%	999	2,09%	3 271	1,65%
	SUMMA PRODUKTION	150 587	75,63%	47 873	100,00%	198 459	100,00%
10	Myndighetsövergripande verksamhet	13 205	6,63%				
11	Administration och intern service	35 319	17,74%				
	SUMMA VERKSAMHETSKOSTNADER EXKL RESURSSAMVERKAN	199 111	100,00%			198 459	100,00%
99	Resurssamverkan ²⁾	2 203		652		2 855	
	Totalsumma verksamhetens kostnader enl resultaträkningen³⁾	201 314				201 314	

VÄS-KOD	Sakområden och myndighetsövergripande verksamhet	Kostnad exkl. OH (tkr)	Kostnad exkl. OH (%)	OH-kostnad (tkr)	OH-kostnad (%)	Kostnad inkl. OH (tkr)	Kostnad inkl. OH (%)
	Myndighetsövergripande, adm och intern service uppdelat på: ⁴⁾						
	Nivå 1 (113-115)	25 439	24,39%				
	Nivå 2 (110-112, (116-119)	9 880	9,47%				
	Nivå 3 (100-109)	13 205	12,66%				
	Personalkostnad produktion (kkl 4, verksamhetskod 2-8)	104 319					

1) Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämföras med övriga uppgifter, urskiljs VÄS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÄS 20-21).

2) Den del av kostnader för resurssamverkan som inte avser den egna Länsstyrelsen redovisas på denna rad. Länsstyrelsens egen andel redovisas under relevant verksamhetskod, oftast adm. och intern service (11).

3) Totalsumma verksamhetskostnader skall överensstämma med verksamhetskostnaderna enligt resultaträkningen.

4) Summan på nivå 1-3 ska överensstämma med summan av Myndighetsövergripande verksamhet och Administration och intern service. Den procentuella fördelningen skall visa resp. nivåns andel av personalkostnaderna vht 2-8 (kkl 4).

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World

Kommentar till Tabell B - Verksamhetskostnader 2019

Noterbart är att administrationskostnaderna och därmed OH-påslagen fortsätter att sjunka och nu är nere på 33,86% mot 34,63% 2018 och 37,31%. Minskningen beror på att verksamhetskostnaderna totalt ökade mellan 2017 och 2018 medan administrationen inte ökade i samma omfattning. Dessutom har det låga förvaltningsanslaget i förhållande till arbetsmängden tvingat fram effektiviseringar i administrationen.

Tabell C – Årsarbetskrafter 2017–2019

VÄS-KOD	Sakområden och myndighetsövergripande verksamhet	2019 totalt	2019 varav kvinnor	2019 varav män	2018 totalt	2017 totalt
20-21 (exkl. 201) ¹⁾	Övrig förvaltning	3,17	2,30	0,87	2,92	3,63
201 ¹⁾	Allmänna val	1,78	1,42	0,36	1,79	0,27
25	Trafikföreskrifter m.m.	0,78	0,72	0,06	0,76	0,51
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	14,98	12,58	2,40	15,84	15,11
30	Regional tillväxt	0,61	0,55	0,06	0,33	0,15
34	Infrastrukturplanering	0,36	0,31	0,05	0,32	0,40
40	Hållbar samhällsplanering och boende	9,87	7,24	2,63	8,81	8,41
41	Stöd till boende	2,56	2,54	0,02	2,20	1,18
42	Energi och klimat	4,68	2,70	1,98	4,82	3,61
43	Kulturmiljö	4,46	2,71	1,75	4,70	4,75
45	Skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar	14,02	5,76	8,27	12,21	11,43
50	Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	13,21	6,78	6,43	14,23	11,65
51	Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	19,58	12,27	7,30	22,45	22,06
52	Prövning och tillsyn för skydd av naturen	3,52	1,78	1,73	3,85	3,11
53	Vattenverksamhet	6,84	4,29	2,55	6,53	6,82
54	Mineral- och torvfyndigheter	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01
55	Miljöfarlig verksamhet	5,29	3,99	1,30	4,66	4,36
56	Övrigt miljö- och hälsoskydd	0,51	0,51	0,00	0,53	0,50
57	Förorenade områden, efterbehandling	2,13	2,13	0,00	1,85	2,37
58	Restaurering	2,40	1,18	1,23	1,51	1,27
60	Lantbruk och landsbygd	27,99	22,08	5,91	28,41	28,84
61	Rennäring m.m. (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
62	Fiske	1,78	0,84	0,95	2,02	1,55
70	Folkhälsa	3,25	2,31	0,94	3,39	2,66
80	Jämställdhet	1,51	1,51	0,00	1,71	1,73
81	Nationella minoriteter	0,01	0,01	0,00	0,03	0,05
82	Mänskliga rättigheter	1,55	1,27	0,29	1,30	0,94
85	Integration	3,64	0,87	2,78	3,36	2,93
	SUMMA PRODUKTION	150,51	100,65	49,84	150,54	140,27
10	Myndighetsövergripande verksamhet	9,80	5,72	4,07	8,84	8,22
11	Administration och intern service	16,86	12,65	4,21	18,44	17,61
	SUMMA ÅRSARBETSKRAFTER EXKL RESURSSAMVERKAN	177,16	119,02	58,13	177,82	166,10
99	Resurssamverkan ²⁾	2,02	1,77	0,24	1,05	0,66
	TOTALT ANTAL ÅRSARBETSKRAFTER	179,18	120,80	58,37	178,87	166,76

1) Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämföras med övriga uppgifter, urskiljs VÄS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÄS 20-21) fr o m år 2018.

2) Den del av årsarbetskrafterna för resurssamverkan som inte avser den egna Länsstyrelsen redovisas på denna rad. Länsstyrelsens egen andel redovisas under relevant verksamhet på tvåsiffrignivå.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World

Kommentar till Tabell C – Årsarbetskrafter 2017–2019

Proportionerna mellan verksamhetsområdena är annorlunda mot verksamhetskostnaderna då områdena inom Natur (50-58) har en stor andel kostnader som utförs i extern regi medan övriga sakområden är mer personalintensiva med egen personal.

Tabell D – Representation

Kostnader för representation	2019 totalt (tkr)	2019 per åa (kr)	2018 totalt (tkr)	2018 per åa (kr)	2017 totalt (tkr)	2017 per åa (kr)
Intern representation (undergrupp 496 i baskontoplanen)	219	1 224	249	1 391	63	378
Extern representation (undergrupp 552 i baskontoplanen)	250	1 394	468	2 618	246	1 476

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World

Kommentar till Tabell D – Representation

Länsstyrelsens representationskostnader är mycket begränsade och inskränker sig i huvudsak till representation i samband med sammankomster och utbildningar.

Tabell E – Lokaler

Lokalkostnader ¹⁾	2019	2018	2017
Residens			
Lokalkostnader (tkr) ²⁾	1 163	957	1 172
Lokalyta (m ²)	1 069	1 069	1 069
Lokalkostnad per m ² (kr)	1 088	895	1 096
Lokaler ³⁾			
Lokalkostnader (tkr)	7 801	8 158	8 830
Lokalyta (m ²)	5 551	5 574	5 574
Lokalkostnad per m ² (kr)	1 405	1 464	1 584
Lokalkostnader per årsarbetskraft (tkr)	44	46	53
Lokalyta per årsarbetskraft (m ²)	31	31	33
Kontorslokaler ⁴⁾			
Kontorslokalyta (m ²)	3 851	3 800	3 800
Kontorslokalyta per årsarbetskraft (m ²)	21	21	23
SUMMA LOKALKOSTNADER	8 964	9 115	10 002

1) Urvalen för lokalkostnaderna som redovisas i denna tabell är inte desamma som de urval som görs för de lokalkostnader som redovisas i resultaträkningen. Dessa tabeller har inte samma definition.

2) Residensets lokalkostnader redovisas under VÅS 103 Servicestöd till ledningen.

3) Med lokaler avses samtliga utrymmen förutom residenset såsom kontorslokaler, förråd, källare och garage. Med lokalkostnader avses hyra, lokalvård, larm och bevakningskostnader, avskrivningskostnader med mera Dessa kostnader redovisas under VÅS 113 Lokaler.

4) Med kontorslokaler avses ytor ovan mark såsom kontorsrum, biutor som korridorer, toaletter, trapphus, närarkiv, närförråd etcetera

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World

Kommentar till Tabell E – Lokaler

Den totala lokalytan har minskat något då slottskällarna är uppsagda samtidigt som en tillbyggnad av Landsstatshuset gjort att kontorslokalytan ökat. Under året har också en av huskropparna fått fjärrkyla, beslut har fattats om att utrusta ännu en huskropp med fjärrkyla under 2020. Cafeterian har under året fått nya glaspartier med bättre energivärden och ett äldre ventilationsaggregat bytts ut mot ett effektivare.

Tabell F – Redovisning av ärenden 2019

(samtliga ärenden oavsett databas)

Sakområde och del av sakområde	Ingående balans	Antal inkomna ärenden (exkl. upprättade ärenden)	Antal upprättade ärenden	Antal beslutade ärenden	Utgående balans (F=B+C+D-E)	Antal ej beslutade ärenden, äldre än två år
Myndighetsövergripande, administration och Intern service (10-11)	32	88	96	145	71	1
Övrig förvaltning (20-21), exkl. 201	60	468	34	477	85	0
Allmänna val (201)	26	77	9	111	1	0
Trafikföreskrifter m.m. (25)	38	149	2	123	66	1
Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor (28)	264	1 366	795	2 152	273	2
Regional tillväxt (30)	4	14	3	18	3	0
Infrastrukturplanering (34)	2	14	2	14	4	0
Hållbar samhällsplanering och boende (40)	311	795	5	753	258	2
Stöd till boende (41)	716	1 295	0	803	1 208	0
Energi och klimat (42)	64	63	10	116	21	4
Kulturmiljö (43)	95	546	110	645	106	1
Skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar (45)	38	199	51	183	105	4
Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd (50)	149	401	28	389	189	3
Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden (51)	173	234	116	351	172	45
Prövning och tillsyn för skydd av naturen (52)	96	510	23	528	101	1
Vattenverksamhet (53)	74	308	25	322	85	2
Mineral- och torvfyndigheter (54)	0	0	0	0	0	0
Miljöfarlig verksamhet (55)	123	268	50	342	99	3
Övrigt miljö och hälsoskydd (56)	28	259	4	268	23	0
Förorenade områden, efterbehandling (57)	30	45	19	72	22	3
Restaurering (58)	28	6	29	37	26	0
Lantbruk och landsbygd (60)	12 319	10 749	54	13 375	9 747	4 761
Rennäring m.m. (61)	0	0	0	0	0	0
Fiske (62)	5	167	7	171	8	0
Folkhälsa (70)	54	67	12	71	62	0
Jämställdhet (80)	2	16	2	16	4	0
Nationella minoriteter (81)	0	1	0	1	0	0
Mänskliga rättigheter (82)	12	9	13	19	15	0
Integration (85)	5	50	14	62	7	0
TOTALT ANTAL ÄRENDE FÖR SAMTLIGA ÄRENDESLAG	14 748	18 164	1 513	21 564	12 761	4 833
varav Vattenmyndighetens ärenden	0	0	0	0	0	0
varav Miljöprövningsdelegationens ärenden	26	34	0	40	20	0

¹⁾ Under 2019 har huvuddelen av länsstyrelsernas arbete med jordbrukarstöden och landsbygdsstöden skett i Jordbruksverkets IT-system. Dessa system är ännu inte färdigbyggda, vilket medför att delar av handläggningen ännu ej gått att genomföra och att rättvisande statistik över handlagda ärenden inom området jordbrukarstöd (601) därmed inte är möjliga att hämta ut i sin helhet. För området jordbrukarstöd omfattar ärendestatistiken direktstöden och ansökan om utbetalning av kompensationsstöd och miljöersättning för betesmarker och slätterängar. Statistik för ansökan om åtaganden och övriga stödformer ingår ej.

För landsbygdsstöden (602) redovisas för 2019 komplett ärendestatistik av både ansökningar om stöd och utbetalningar.

Det som redovisas här är den ärendestatistik som hämtas från Länsstyrelsens eget diarieföringssystem i tabellen summerat med ärenden beträffande jordbrukarstöd (direktstöd, betesstöd och kompensationsstöd) och landsbygdsstöd från Jordbruksverkets IT system, BLIS.

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina, Jordbruksverket och Boverket

Kommentar till Tabell F – Redovisning av ärenden 2019

Ingående balans stämmer inte överens med förra årets utgående balans. Orsaken är bland annat att vissa ärenden som varit öppna över årsskiften makuleras och att vissa får ändrad verksamhetskod under ärendeprocessen. En annan orsak är att beslutsdatumet inte registreras förrän ärendet ska avslutas vilket kan innebära att beslutsdatumet registreras efter att årsstatistiken tagits fram. Uppgifterna i Platina är inte statiska utan kan justeras fortlöpande, vilket kan påverka uppgifter om balans, till exempel kan ärenden bli dubbelförda, ej avslutade i rätt tid och registrerade i efterhand.

Avseende den stora skillnaden mellan åren på Lantbruk och landsbygd (60) ingående balans förklaras det med att statistikuttaget för 2018 inte stämmer med det som är gjort 2019.

Länsstyrelsen misstänker att siffrorna i årsredovisningen för 2018 inte är korrekta.

Tabell G – Handläggningstider

VÄS	Ärendeslag med gemensamma mål	Mål dagar 2017-2019	Utfall % 2019	Utfall % 2018	Utfall % 2017	Medel-antal dagar 2019	Medel-antal dagar 2018	Medel-antal dagar 2017
202	Anmälan om svenskt medborgarskap ¹⁾	45	-	-	-	-	-	-
204	Begravningsfrågor ¹⁾	45	-	-	-	-	-	-
212	Auktorisation av bevakningsföretag ¹⁾	180	-	-	-	-	-	-
282	Ansökan om tillstånd enligt 16§ Djurskyddslagen ²⁾	90	97	98	100	16	16	17
282	Ansökan om förprovning djurstall ²⁾	56	100	100	97	7	7	25
282	Anmälningsärenden djurskydd	90	84	95	97	57	28	24
403	Överklagade av lov, förhandsbesked ³⁾	150	32	16	61	315	310	133
403	Överklagande av bygglov för bostäder, dock ej fritidsbostäder ³⁾	120	98	100	98	63	56	67
403	Överklagande av kommuns beslut enligt plan- och bygglagen	180	21	27	31	381	317	293
505	Överklagade kommunala beslut Miljöbalken m.fl. författn	180	21	18	27	307	289	240
525	Samråd enligt 12 kap. 6§ Miljöbalken	42	34	43	47	84	73	73
526	Granskning av kommunal strandskyddsdispens ⁴⁾	21	93	94	97	12	11	10
551	Prövning miljöfarlig verksamhet 9 kap. Miljöbalken - Ansökan om tillstånd (konc) ^{2, 5)}	180	100	100	100	129	141	121
555	Anmälan ändring tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet	75	100	67	67	32	44	88
562	Prövning av avfall och producentansvar	40	90	90	79	20	22	29
566	Tillsyn av avfall och producentansvar	30	100	97	95	7	13	10
602	Ansökan om stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder ^{6, 7)}							
	Företagsstöd	180	10	19	10	762	650	565
	Projektstöd	180	50	45	22	241	209	369
	Miljöinvesteringar	180	73	52	*50	139	242	238
622	Ansökan om stöd från Fiskerifonden ^{6, 7)}							
	Företagsstöd	180	*50	*0	0	130	233	480
	Projektstöd	180	0	0	0	0	0	0
602	Ansökan om utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder ^{7, 8)}							
	Företagsstöd	120	85	62	51	78	104	109
	Projektstöd	120	44	41	65	165	180	108
	Miljöinvesteringar	120	86	*67	*86	70	124	73
622	Ansökan om utbetalning av stöd från Fiskerifonden ^{7, 8)}							
	Företagsstöd	120	-	*0	*0	-	300	-
	Projektstöd	120	-	-	-	-	-	-
623	Ansökan tillstånd flyttning och utplantering av fisk	30	88	96	85	20	13	21
623	Ansökan om förordnande som fisketillsynsman	40	96	98	48	17	19	39

1) Ärendeslaget är koncentrerat till länsstyrelserna i Stockholms, Östergötlands, Skåne, Västra Götalands, Dalarnas, Västernorrlands och Norrbottens län.

²⁾ Målet är satt från komplett ansökan.

³⁾ Uppdrag 3.39 i länsstyrelsernas regleringsbrev för år 2019.

⁴⁾ Enligt 19 kap 3 b § Miljöbalken.

⁵⁾ Ärendeslaget är koncentrerat till länsstyrelserna i Stockholms, Uppsala, Östergötlands, Kalmar, Skåne, Hallands, Västra Götalands, Örebro, Dalarnas, Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län.

⁶⁾ Handläggningstid, ansökan om stöd: Mätning från att ansökan kom in till Länsstyrelsen fram till att Länsstyrelsen har fattat beslut om stöd. Målsättning för handläggningstiderna gäller för alla ansökningar oberoende av vilket år de kom in. 90% av ansökningarna om stöd ska vara beslutade inom 6 månader.

⁷⁾ Målet enligt SUSS PoF (Styr- och Uppföljningssystem i Samverkan för LB/Fiskestöden) Hämtas från Jordbruksverkets uppföljningsverktyg BLIS.

⁸⁾ Handläggningstid, ansökan om utbetalning: Mätning från att ansökan om utbetalning kom in till Länsstyrelsen fram till beslut. Målsättning för handläggningstiderna gäller för alla ansökningar oberoende av vilket år de kom in. 90% av ansökningarna om utbetalning ska vara beslutade inom 4 månader.

⁹⁾ färre än 10 ärenden

Källa: Ärendehanteringssystemet Platina och Jordbruksverket

Kommentar till Tabell G – Handläggningstider

De målsatta handläggningstiderna är inte heltäckande för Länsstyrelsens totala ärendehandläggning. Inom varje sakområde pågår kontinuerligt arbete att se över rutiner med mera i syfte att effektivisera arbetet. Målet är att ärendehandläggning inom Länsstyrelsen ska vara rättssäker, enhetlig, konsekvent och så snabb som möjligt.

Den totala måluppfyllelsen (alla ärenden med målsatta handläggningstider) har minskat under året. Under året har Länsstyrelsen särskilt prioriterat vissa ärendegrupper och denna prioritering leder till sämre måluppfyllelse totalt sett. De prioriterade områdena är bland annat överklagande av kommuns beslut om bygglov för bostäder (403), prövning miljöfarlig verksamhet (551) där måluppfyllelsen är nästan hundra procentig eller 100%. Länsstyrelsen har även prioriterat handläggning av äldre ärenden och har den lägsta andelen ärenden äldre än två år.

2019 Jan-Dec	Halland	Snitt alla Lst
Handläggningstid (gemensamma mål) - total måluppfyllelse (%)	70%	88%
Ärenden äldre än två år (st)	72	275
Andel ändrade beslut (%)	18%	18%

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina

Ansökan om stöd (602)

Landsbygdsprogrammet öppnade för ansökningar om företagsstöd för djurstallar och projektstöd för bredband i september 2014 och från 2015 för övriga stödformer. Fiskerifonden öppnade för ansökningar 2015. Länsstyrelsens möjlighet att besluta om ansökan om stöd i landsbygdsprogrammet öppnande inte förrän vintern 2015/2016 och för fiskerifonden kunde länsstyrelserna börja ta beslut först efter Jordbruksverkets avropsbeslut i september 2016. Länsstyrelserna har haft en ackumulerande ärendebalans från programmets start vilken nu minskat i slutet av programperioden. Dock finns fortfarande äldre ärenden som påverkar måluppfyllnaden och medeltal för handläggningstid negativ, när ärendebalanserna minskas. Detta förklarar den låga måluppfyllelsen. En handläggare av företagsstöd har varit tjänstledig utan vikarie, vilket kan ha påverkat handläggningstiden. I projektstöd och miljöinvesteringar är utfallet bättre än föregående år.

Ansökan om utbetalning (602)

Gällande utbetalningar av landsbygdsstöd så öppnade möjligheten för kund att söka delutbetalning och förskott i april 2016 och slututbetalning i maj 2016. Länsstyrelsens möjlighet att besluta om förskott/delutbetalningar öppnade sommaren 2016 och först i december 2016 kunde beslut om slututbetalning ske i alla stödformer. Inom Fiske fattar länsstyrelserna beslut om stöd efter urval och medelsfördelning av Jordbruksverket. Jordbruksverket fattar beslut om

utbetalning på länsstyrelsens handlagda ansökningar. Vad gäller projektstöden är det främst Länsstyrelsens egna projekt som nedprioriterats till förmån för externa ansökningar inom ansökan om stöd och utbetalningar, vilket ger låg måluppfyllelse. Utbetalningar inom bredband är omfattande och tidskrävande.

Tabell H – Styckkostnader*

VÄS	Styck-kostnad 2019 ¹⁾	Styck-kostnad 2018 ¹⁾	Styck-kostnad 2017 ¹⁾	Kostnad inkl. OH 2019 ¹⁾	Kostnad inkl. OH 2018 ¹⁾	Kostnad inkl. OH 2017 ¹⁾	Antal ärenden 2019 ²⁾	Antal ärenden 2018 ²⁾	Antal ärenden 2017 ²⁾
282 Djurskydd	6,2	5,8	4,9	10 188	9 702	10 427	1 651	1 669	2 120
403 Överklagande av kommuns beslut enligt plan- och bygglagen	13,2	14,6	11,3	5 722	4 093	4 055	434	281	359
413 Bidrag till energiåtgärder	2,2	1,9	2,0	1 701	1 443	748	761	753	379
431 Fornminnen	4,5	4,9	3,2	1 645	1 489	1 480	368	306	467
601 Stöd till jordbruket enligt EG:s förordningar	1,0	1,3	1,0	12 958	14 528	14 195	12 941	11 600	14 358
602 Stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder	15,0	15,2	13,8	4 603	4 472	4 472	307	294	325

¹⁾ Urvalet av styckkostnader i tabellen baserar sig på ärendeslag som finns i länsstyrelsernas ärendehanteringssystem Platina samt i Jordbruksverkets och Boverkets system och innehåller ärendeslag med fler ärenden än 300 stycken.

¹⁾ Uttryckt i tkr.

²⁾ Avser antalet beslutade ärenden.

Kommentar till Tabell H – Styckkostnader 2017-2019 för ärendeslag med stort antal ärenden år 2019

Lantbruk och landsbygd är Länsstyrelsens största verksamhetsområde både när det gäller antal ärenden och antal årsarbetskrafter. Handläggningen under programperioden har besvärats av problem med IT-system med bristfällig funktionalitet som på olika sätt bromsat upp processen. Styckkostnaden för område 601 innehåller alla åtgärder i processen, alltså även kontroll. Styckkostnad som mått måste för att få en rättvisande bild kopplas till andra mål som måluppfyllelse när det gäller handläggningstider och kvalitetsmått som ändrat utslag i högre instans.

Område 431 innehåller undergrupper av ärenden med helt olika verksamhetslogik; ansökan, tillstånd, bidragsärenden och tillsyn. Så är fallet även för område 282 som innehåller ansökan, tillstånd, verkställighet och tillsyn samt även rådgivning.

Övriga återrapporteringskrav

Avsnittet innehåller övriga återrapporteringskrav enligt förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Belopp angivna i tkr

Verksamhet	2017	2018				2019					2019
	ackumulerat utfall	utfall intäkter	utfall kostnader	netto utfall	budget intäkter	utfall intäkter	budget kostnader	utfall kostnader	netto budget	netto utfall	ackumulerat utfall
Offentligrättslig verksamhet											
Djur och lantbruk (avgift för extra kontroller m.m.)	-5 750	914	841	73	1 500	975	1 500	769	0	206	-5 471
Registreringsavgift för jaktområden	-0	39	150	-111	500	21	500	141	0	-121	-232
Delgivning	-26	21	0	21	15	13	15	0	0	13	8
Övrig offentligrättslig verksamhet	208	1 697	1 537	160	200	845	200	725	0	121	488
Uppdragsverksamhet											
Resurssamordning	0	1 967	1 967	0	650	2 559	650	2 550	0	9	9
Övrig uppdragsverksamhet	-329	318	809	-491	400	5 138	400	3 773	0	1 365	544
Summa totalt	-5 897	4 955	5 304	-349	3 265	9 551	3 265	7 959	0	1 593	-4 653
- fördelat på											
Summa offentligrättsligt	-5 568	2 671	2 528	142	2 215	1 855	2 215	1 635	0	219	-5 207
Summa uppdragsverksamhet	-329	2 285	2 776	-491	1 050	7 697	1 050	6 323	0	1 374	553

Tabellen visar intäkter, kostnader och utfall för Länsstyrelsens avgiftsbelagda verksamhet, enligt den indelningen för återrapportering som framgår av budgeten för avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras i regleringsbrevet.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World

Kommentar till tabellen avgiftsbelagd verksamhet

Kostnaderna för verksamheten Djur och lantbruk är högre än intäkterna. Detta är orsakat av att avgifterna för kontrollavgifter historiskt har varit för lågt satta vilket genererat ett ackumulerat underskott. Från 2016 är debitering och avgifter i balans. Vissa djurägare har svårt att betala sin kontrollavgift vilket genererar kundförluster. Drygt 1 mkr härrör från underskott av verksamheter som inte längre är avgiftsbelagda men vars saldo inte har blivit reglerat.

Kompetensförsörjning, enligt 3 kap. 3 §

3 § Myndigheten ska redovisa de åtgärder som har vidtagits i syfte att säkerställa att kompetens finns för att fullgöra de uppgifter som avses i 1 § första stycket. I redovisningen ska det ingå en bedömning av hur de vidtagna åtgärderna sammantaget har bidragit till fullgörandet av dessa uppgifter.

För att säkerställa de kompetenser som krävs för att fullgöra myndighetens instruktion och regleringsbrev utgår Länsstyrelsens kompetensförsörjningsplan från målsättningen att vara en attraktiv arbetsgivare med god förmåga att rekrytera, utveckla och behålla medarbetare. Länsstyrelsen arbetar ständigt med att ta tillvara, utveckla och styra medarbetarnas och organisationens kompetens för att uppnå våra verksamhetsmål. Kontinuerlig kompetensutveckling sker fortlöpande inom varje sakområde. Utöver detta beslutar länsledningen inom vilka områden kompetenshöjande insatser ska sättas in. Under 2019 genomfördes årets personaldag med inriktning på kommunikation och tillitsbaserad styrning och ledning som uppstart för Länsstyrelsens fortsatta arbete inom området. Alla medarbetare medverkar på personaldagen. Alla nya medarbetare har deltagit i Länsstyrelsens introduktionsdag där inriktningen var god förvaltningskultur, informationssäkerhet och dataskydd, miljökunskap, förvaltningsrätt samt kommunikation.

Personalomsättning 2017-2019

	2019	2018	2017
Personalomsättning (%)	18,2	20,0	23,8

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World

Sjukfrånvaro, enligt 7 kap. 3 §

Kön	Ålder	2019			2018		
		Antal anställda*	Total sjukfrånvaro i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid (%)	Sjukfrånvaro 60 dagar och längre i förhållande till total sjukfrånvaro (%)	Antal anställda*	Total sjukfrånvaro i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid (%)	Sjukfrånvaro 60 dagar och längre i förhållande till total sjukfrånvaro (%)
Män	≤29	3,5	– ¹⁾	– ¹⁾	3,4	– ¹⁾	0,0
	30–49	32,6	2,7	19,5	33,3	2,0	0,0
	50≥	25,3	2,8	28,5	25,1	2,9	0,0
	Alla	61,4	2,6	22,6	61,8	2,3	0,0
Kvinnor	≤29	11,1	1,9	0,0	12,2	3,4	45,7
	30–49	80,3	5,2	64,5	78,0	4,8	37,4
	50≥	50,4	5,8	65,7	48,2	6,2	65,0
	Alla	141,8	5,1	65,7	138,4	5,2	50,6
Samtliga	≤29	14,6	1,8	0,0	15,6	2,7	44,7
	30–49	112,9	4,4	56,9	111,3	3,9	33,0
	50≥	75,7	4,8	59,9	73,3	5,1	55,3
Summa		203,1	4,4	56,9	200,1	4,3	44,1

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World

¹⁾ Antal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100%. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

1) Enligt 7 kap. 3 § FÅB (2000:605) framgår att uppgifter för grupper med högst 10 anställda inte ska lämnas och inte heller om uppgiften kan hänföras till en enskild individ.

Kommentar till tabellen sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron i förhållande till ordinarie arbetstid är oförändrad jämfört med föregående år. Långtidsfrånvaron (60 dagar eller längre) har ökat. Värt att notera är att eftersom Länsstyrelsen är en arbetsplats med relativt få medarbetare får varje enskild medarbetares sjukfrånvaro större påverkan på det totala resultatet. Antalet anställda har ökat med tre personer jämfört med föregående år.

Information av väsentlig betydelse

Avsnittet innehåller information som Länsstyrelsen bedömer är av väsentlig betydelse för regeringens uppföljning och prövning enligt 2 kap. 4 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Tillitsnätverket

Länsstyrelsen hade den stora förmånen att delta i Tillitsnätverket, som var en del i Tillitsdelegationens uppdrag (tilläggsdirektiv dir. 2017:119), som resulterade i SOU 2019:43. Med tillit följer bättre resultat – tillitsbaserad styrning och ledning i staten. Viktiga lärdomar och insikter drogs av Länsstyrelsens arbetsgrupp under arbetets gång. Mycket arbete återstår innan myndigheten har rullat igång arbetet med en tillitsbaserad styrning och ledning, men ambitionen finns där. Inte minst är utveckling av ett arbetssätt som leder till ökad effektivitet och ännu bättre resultat och som går hand i hand med förbättrad arbetsmiljö och ökad arbetsglädje lockande.

Jubileumsåret



Under året avslutades projektet #jubileum400, som genomförts på Länsstyrelsens initiativ till minne av byggandet av Varbergs fästning och Halmstads slott, i samverkan med Region Halland, Statens fastighetsverk, samt Halmstads och Varbergs kommuner. Det övergripande syftet med jubileumsåret var att uppmärksamma och fira färdigställandet av Varbergs fästning och Halmstads slott för 400 år sedan. Dessa båda byggnader är centrala platser i Hallands historia och har än idag ett högt symboliskt värde.

Länsstyrelsen hade under året särskilt fokus på 400-årsfirandet av det historiska kungamötet mellan Christian IV och Gustav II Adolf i Halmstad våren 1619. Flera aktiviteter genomfördes på Halmstad slott, bland annat publika visningar, seminarier kring dansk-svensk historia, samt utställningar om Kungamötet. Dansk-svensk samverkan i ett framtidsperspektiv uppmärksammades vid



ett näringslivsseminarium på temat 400 år efter Kungamötet – nya broar och relationer till Danmark. Seminariet tog utgångspunkt i Hallands inträde 2019 i den regionala samverkan Greater Copenhagen och öppnandet av en ny färjelinje mellan Halmstad och Grenå. Minnet av Kungamötet lyftes för en bredare publik genom en historisk och musikalisk föreställning, lördagen den 1 mars, på Kulturhuset Najaden. Historikern och författaren Gunnar Wetterberg medverkade tillsammans med danselever från Löftadalens folkhögskola och musikensembeln Musica Ficta, om framförde musik från Christian IV:s hov. Samma dag invigdes en jubileumsutställning på Halmstads slott och landshövdingen inbjöd till jubileumsmiddag till minne av kungarnas firande 1619. Under sommaren visades teater- och musikföreställningen Kungamötet på borggården och slottets trädgård öppnades för besök i samband med festivalen

Art of Living. Utställningen Gästabud på Halmstads slott visades i slottets matsal av Hallands kulturhistoriska museum. Jubileet avslutades med en seminariedag på slottet, Kulturarvsdagen. I samband med Kulturarvsdagen hölls också öppet hus inom ramen för Länsstyrelsens projekt Kyrkrundan, som presenterade danskt kulturarv i halländska kyrkor. Halmstads slotts historia ur kvinnoperspektiv lyftes i studien Drottningarna på Halmstads slott.

Några stora evenemang i Halmstad under året var bland annat ett öppet hus på Halmstads slott, kungamötet och festivalen Art of Living. I Varberg visades bland annat utställningen ”vi som byggde fästningen samt dramatiserade vandringar runt fästningen. Via olika aktörer spreds jubileumsfirandet i hela länet och med flera olika evenemang. En projektrapport om hela jubileumsåret finns att tillgå.



Länsstyrelsen fortsatte under år 2019 projektet #jubileum400, till minne av byggandet av Varbergs fästning och Halmstads slott, i samverkan med Region Halland, Statens fastighetsverk, samt Halmstads och Varbergs kommuner. Jubileet uppmärksammade att det gått 400 år sedan Halmstads slott och Varbergs fästning stod färdiga. Länsstyrelsen hade under året särskilt fokus på 400-årsfirandet av det historiska kungamötet mellan Christian IV och Gustav II Adolf i Halmstad 1619. Flera aktiviteter genomfördes på Halmstads slott, bland annat publika visningar, seminarier kring dansk-svensk historia, samt utställningar om Kungamötet i samverkan med Hallands konstmuseum och Hallands kulturhistoriska museum. Dansk-svensk samverkan i ett framtidsperspektiv uppmärksammades vid ett näringslivsseminarium, som tog utgångspunkt i Hallands inträde 2019 i den regionala samverkan Greater Copenhagen. Minnet av Kungamötet lyftes för en bredare publik genom en historisk föreställning med föredrag, dans och musik på Kulturhuset Najaden. Under sommaren visades teater- och musikföreställningen Kungamötet på borggården och slottets trädgård öppnades för besök. Projektet Kyrkrundan presenterade danskt kulturarv i halländska kyrkor. Halmstads slotts historia ur kvinnoperspektiv lyftes i studien Drottningarna på Halmstads slott.

Resultaträkning (tkr)

	2019	2018	Not
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	100 115	100 876	1
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	16 708	19 569	2
Intäkter av bidrag	86 395	86 866	3
Finansiella intäkter	39	35	4
Summa	203 257	207 347	
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	-126 374	-125 320	5
Kostnader för lokaler	-8 912	-8 811	
Övriga driftskostnader	-64 654	-70 375	
Finansiella kostnader	-77	-130	6
Avskrivningar och nedskrivningar	-1 297	-1 451	
Summa	-201 314	-206 088	
Verksamhetsutfall	1 943	1 259	
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	6 921	6 985	7
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet	-6 921	-6 985	
Saldo	0	0	
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	2 761	2 807	
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	113 192	54 384	8
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	-41	455	9
Finansiella kostnader	-3	-4	
Avsättning till/upplösning av fonder m.m. för transfereringsändamål	667	-439	10
Lämnade bidrag	-116 576	-57 202	11
Saldo	0	0	
Årets kapitalförändring	1 943	1 259	12

Balansräkning

TILLGÅNGAR (TKR)	2019-12-31	2018-12-31	Not
Immateriella anläggningstillgångar			
Summa	0	0	13
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	2 119	2 237	
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	1 378	1 243	
Summa	3 497	3 479	14
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	788	393	
Fordringar hos andra myndigheter	2 588	5 238	
Övriga kortfristiga fordringar	696	383	15
Summa	4 072	6 013	
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	2 685	2 228	
Upplupna bidragsintäkter	24 240	17 594	
Övriga upplupna intäkter	3 465	3 614	
Summa	30 390	23 436	16
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	3 236	6 090	
Summa	3 236	6 090	17
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	21 330	25 101	
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	427	113	
Kassa och bank	980	983	
Summa	22 738	26 196	
Summa tillgångar	63 932	65 215	
KAPITAL OCH SKULDER (TKR)	2019-12-31	2018-12-31	Not
Myndighetskapital			
Statskapital	400	400	
Balanserad kapitalförändring	-4 702	-5 961	
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	1 943	1 259	
Summa	-2 359	-4 302	18
Fonder			
Fonder	1 301	1 968	
Summa	1 301	1 968	10
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	328	644	19
Övriga avsättningar	1 371	1 785	20
Summa	1 699	2 430	
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	2 979	2 089	21
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	7 167	7 444	
Leverantörsskulder	6 353	11 131	
Övriga kortfristiga skulder	2 257	2 254	22
Depositioner	428	113	23
Summa	19 184	23 031	
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	10 731	11 220	
Oförbrukade bidrag	33 374	30 868	
Summa	44 106	42 088	24
Summa kapital och skulder	63 932	65 215	

Redovisning mot anslag

Belopp i tkr

Anslag	Ingående överföringsbelopp	Arets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerat anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp	Not
Utgiftsområde 01								
Rikets styrelse								
01 05 001 Länsstyrelserna m.m.	-411	102 734	0	0	102 323	-102 414	-91	25
Utgiftsområde 19								
Regional tillväxt								
19 01 001 Regionala tillväxtåtgärder	0	569	0	0	569	-569	0	26
Summa	-411	103 303	0	0	102 892	-102 983	-91	

Redovisning mot inkomsttitel

Belopp i tkr

Inkomsttitel	Beräknat belopp	Inkomster	Not
2511 Expeditions- och ansökningsavgifter	800	719	
2537 Miljöskyddsavgift Tåktavgift	5 350	5 945	
2552 03 Avgifter enligt avfallsförordningen	150	85	
2714 01 Sanktionsavgifter	350	173	
Summa	6 650	6 921	7

Redovisning av beställningsbemyndiganden

Anslag / Anslagsbenämning	Tilldelat bemyndigande	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden	Utestående åtagandenas fördelning per år				Not
		2019	2019	2020	2021	2022	2023	
Utgiftsområde 19								
Regionala tillväxtåtgärder								
19 01 001 Ap 11	1 000	0	637	437	200	0	0	26

Tilläggsupplysningar och noter

Allmänt

Belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) där annat ej anges. De flesta belopp i resultatredovisning och de finansiella delarna är framtagna med hjälp av ett länsstyrelsegemensamt rapportpaket i excel. Det innebär att talen innehåller decimaler, vilket ger avrundningsdifferenser.

Länsstyrelsens redovisning följer god redovisningssed enligt 6 § förordning (2000:606) om myndigheters bokföring. Brytdatum, det datum då löpande bokföring på räkenskapsåret avslutas, är den 5 januari 2020.

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) samt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till förordningen.

Med årsarbetskrafter avses antal anställda personer omräknat till heltidsarbetande. Sammanlagd arbetad tid divideras med en länsstyrelsegenomsnittlig möjlig arbetstid = 1 710 timmar.

Medeltal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100 %. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

Avvikelser från generella ekonomiadministrativa regler

I regleringsbrevet har regeringen beslutat om följande undantag från det ekonomiadministrativa regelverket:

- ”Vid redovisningen av de uppgifter som avses i 2 § 1–3 förordningen med länsstyrelseinstruktion ska myndigheten inte tillämpa bestämmelserna 3 kap. 1 § andra stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att resultatredovisningen ska avse hur verksamhetens prestationer har utvecklats vad gäller volym och kostnader.
- Med undantag från vad som gäller enligt 3 kap. 1 § tredje stycket och 3 kap. 2 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag, ska verksamhetskostnader och årsarbetskrafter redovisas i en för länsstyrelserna enhetlig struktur och enligt anvisningar från Länsstyrelsen i Örebro län.”

Indikatorer

Länsstyrelsen har valt att inte ta fram specifika resultatindikatorer för regleringsbrevsuppdrag. Orsaken är att Länsstyrelsen inte tycker att det rimligt att lägga tid och resurser på att identifiera och följa indikatorer till uppdrag som kan förändras från år till år, och som därmed kan göra indikatorerna irrelevanta. Indikatorer har tagits med för de ärendegrupper där de anses relevanta, mätbara och stabila över tid.

Det finns fler områden i resultatredovisningen som Länsstyrelsen inte redovisar indikatorer för. Skälen till det är bland annat:

- svårigheter inom vissa områden att definiera relevanta indikatorer som påvisar eller indikerar en resultatutveckling utifrån uppdraget
- att tid och/eller kostnad för att ta fram underlaget till resultatindikatorn är för stor, eller
- att länsstyrelserna i vissa fall kan behöva samordna sig och komma överens om vilka indikatorer som bör följas över tid.

Styckkostnader

Enligt 3 kap. 1 § FÅB ska styckkostnader för handläggning av ärenden inom ärendeslag som omfattar ett stort antal ärenden redovisas. Myndigheten bedömer enligt ESV:s föreskrifter till bestämmelsen självständigt vad som avses med ett stort antal ärenden. Länsstyrelsens bedömning är att 300 antal ärenden ska betraktas som ett stort antal.

Enligt ESV: s allmänna råd till bestämmelsen i 3 kap. 1 § bör de ärendeslag som redovisas vara väsentliga att redovisa samt utgöra verksamhetens prestationer. Styckkostnaderna per ärendeslag bör beräknas som totala verksamhetskostnader, inklusive andel av gemensamma kostnader men exklusive transfereringar. Länsstyrelsens beräkning av styckkostnader (som återfinns i Tabell H) beräknas enligt följande:

- Totala verksamhetskostnader (S-kod 4–6999) inklusive overhead (konto 9800) men exklusive transfereringar för respektive ärendeslag på 3-ställig VÄS-nivå under angiven period dividerat med antalet beslutade ärenden inom respektive ärendeslag på 3-ställig VÄS-nivå under angiven period.

Länsstyrelsen har följande kommentarer om den valda beräkningsmetoden:

- Att *beslutade* ärenden utgör nämnaren i beräkningarna beror på att detta begrepp bäst motsvarar begreppet *prestation*.
- Det kan finnas undergrupperingar av ärendeslag inom en VÄS-kod på 3-ställig nivå, vilket gör att begreppet ärendeslag tolkas extensivt i vissa fall. En 3-ställig kod kan innehålla arbetsuppgifter med olika verksamhetslogik, t.ex. prövning, tillstånd, tillsyn och kontroll.
- De kostnader som finns redovisade under respektive VÄS-kod på 3-ställig nivå avser inte enbart kostnader för beslutade ärenden, utan även för t ex inkomna (ännu ej beslutade ärenden) vilket får styckkostnaden för beslutade ärenden att skenbart bli något högre än vad den de facto borde vara. Eftersom handläggning av ett ärende kan ske över flera år kan en upparbetad kostnad belasta ett annat verksamhetsår än det där beslutet har tagits.
- Det finns ingen automatisk systemkoppling mellan vilken VÄS-kod ett ärende redovisas under och till vilken VÄS-kod en kostnad hänförs. Detta leder till att fullständig korrelation inte nödvändigtvis föreligger.
- Vad som utgör ett stort antal avgörs enbart utifrån 2019 års ärendemängd. Det innebär att ett ärendeslag som tidigare år har uppfyllt kriterierna för vad som bedöms vara ett stort antal riskerar att inte beräknas och vice versa.
- Kostnader på VÄS-gruppernas egna övergripande koder har inte fördelats till respektive ärendeslag inom gruppen, eftersom länsstyrelsernas redovisning i dagsläget saknar stöd för en sådan fördelning. Vidare saknas möjlighet att allokera kostnader per ärende av typen klientredovisning.
- I beräkningarna inkluderas ärend Antal som finns att tillgå i, Jordbruksverkets och Boverkets system samt i länsstyrelsernas ärendehanteringssystemet Platina. Detta för att spegla länsstyrelsernas totala verksamhet.
- Avseende kostnader relaterade till ärendegrupp 601 innehåller de samtliga kostnader, alltså inte bara handläggningen utan även kontroller.

Tabell G i tidigare årsredovisningar

Tidigare årsredovisningar har innehållit statistik om överklagande ärende (tidigare Tabell G). Efter analys har det framkommit att kvaliteten på denna data är bristfällig. Därför har statistiken exkluderats i årets årsredovisning i väntan på att nya rapporter tas fram i ärendehanteringssystemet Platina.

Redovisnings- och värderingsprinciper

Periodavgränsningsposter

Inkomna fakturor t.o.m. brytdag har bokförts. Fakturor som erhålls efter brytdagen redovisas som periodavgränsningspost. Beloppsgränsen för periodavgränsningsposter har fastställts till 20 tkr.

Löpande under året periodiseras förutbetalda kostnader såsom hyror m.m. för att kostnaden ska belasta rätt period. Beloppsgräns är fastställd till 20 tkr. Skulder till personalen i form av kompledighet och semesterlöner redovisas månadsvis och regleras halvårsvis med värdeförändring till följd av ändrade löner m.m.

Erhållna bidrag som inte förbrukats periodiseras och redovisas som oförbrukade bidrag. Kostnader motsvarande bidragsbelopp som ännu inte erhållits, periodiseras och redovisas som upplupna bidragsintäkter.

Anläggningstillgångar

Tillgångar med en bedömd nyttjandeperiod om minst 3 år och ett anskaffningsvärde på minst ett halvt basbelopp redovisas som anläggningstillgångar. Immateriella anläggningstillgångar vid anskaffningsvärde på minst 100 tkr och för förbättringsutgifter på annans fastighet på minst 50 tkr.

Stationära och bärbara persondatorer kostnadsförs direkt på grund av den tekniska utvecklingen och prisnivån samt för bärbara datorer då de utsätts för extra stort slitage.

På anskaffningsvärdet görs linjär avskrivning månadsvis. Under 2019 har översyn av tillämpade avskrivningstider gjorts utifrån ESV:s handledning 2016:49 Att redovisa materiella anläggningstillgångar. För att på ett bättre sätt avspeglar kostnaderna mot den faktiska förbrukningen är avskrivningstiden förlängd när det gäller egenutvecklade/köpta IT-system, maskiner och andra fordon. Tillämpning sker på nyanskaffningar från den 1 september 2019. Korrigering av avskrivningsplan avseende tidigare anskaffade tillgångar bedöms inte som meningsfullt.

	Avskrivningsplan
Immateriella anläggningstillgångar	5 år
Materiella anläggningstillgångar	
<i>Förbättringsutgift på annans fastighet</i>	Högst 7 år
<i>Maskiner, inventarier med mera</i>	
Maskiner	5 år
IT-teknisk utrustning	3 år
Leasingavtal	3 år
Bilar och transportmedel	5 år
Konst	Ingen avskrivning
Övriga inventarier	Ingen avskrivning
<i>Pågående nyanläggningar</i>	Avskrivning startas vid färdigställning och inplacering i anläggningsgrupp

Värdering av fordringar och skulder

Osäkra fordringar värderas till 100% i samband med överlämnande till inkasso. Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Stora genomslag i den finansiella redovisningen

Verksamhetens intäkter och kostnader

Utbetalningar av bidrag i samband med sanering av förorenade områden uppvisar normalt stora skillnader mellan åren då dessa sker punktvis och är mycket kostnadsintensiva.

Transfereringar

Från 2019 ändrades hanteringen av utbetalning av kulturmiljöbidrag från anslag 17 7:2. Medlen betalas numera ut av Länsstyrelsen, tidigare skedde utbetalningen av Riksantikvarieämbetet efter Länsstyrelsens beslut. Detta innebär en ytterligare årlig transferering om ca 10 miljoner kr.

Insynsråd

Uppgifter om rådsledamöter enligt 7 kap. 2§ förordningen om årsredovisning och budgetunderlag.

Redovisning av skattepliktiga ersättningar och andra förmåner till rådsledamöter och ledande befattningshavare samt uppgift om uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter eller uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag.

Namn	Ersättning kronor	Andra uppdrag
Landshövding		
Sommestad, Lena	1 433 029	Ordf. Linköpings Universitet
Länsråd/Länsöverdirektör		
Peters, Jörgen	1 040 974	
Insynsråd		
Heiman, Curry	3 000	Högskolan i Halmstads styrelse, Styrelsen Arbetsgivarverket, Styrelsen Sveriges Utbildningsradio AB
Stephen, Hwang	3 000	
Richardsson, Anders	3 584	
Börjesson, Agneta	1 500	Riksbanksfullmäktige
Andersson, Helene	1 500	
Johansson, Ola	1 500	Insynsrådet SGU, Styrelsen Bräckan Vind AB
Bensköld Olsson, Lise-Lotte	3 000	
Jørgensen, Ulrika	3 000	
Axtelius, Marie	3 000	Made by Axtelius AB, Laholms Biltransport AB
Nepola, Fisnik	4 500	
Petersson, Jenny	1 500	

Sammanställning över väsentliga uppgifter

Sammanställningen är gjord enligt 2 kap. 4 § Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Belopp angivna i tkr

	2019	2018	2017	2016	2015
Låneram i Riksgälden					
Beviljad	3 600	3 600	4 000	6 000	5 000
Utnyttjad	2 979	2 089	2 371	3 202	4 852
Räntekontokredit i Riksgälden					
Beviljad	10 000	9 500	4 900	4 900	4 900
Räntekonto					
Ränteintäkter	0	0	3	0	0
Räntekostnader	-54	-117	-46	-68	-28
Avgiftsintäkter som disponeras					
Budget	3 265	3 240	4 365	2 255	2 950
Utfall mot budget	9 551	4 955	3 166	4 747	7 095
Utfall enligt resultaträkning	16 708	19 569	15 221	8 505	11 842
Avgiftsintäkter som inte disponeras					
Budget	6 650	6 550	4 870	4 315	4 100
Utfall	6 921	6 985	6 404	5 465	6 730
Anslagskredit					
<i>Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 011 Länsstyrelserna m.m. Hallands län</i>					
Beviljad	3 091	3 056	3 754	3 516	3 436
Utnyttjad	91	411	0	33	0
<i>Utgiftsområde 19 Regional tillväxt 19 01 001 Ap 11 Länsstyrelserna m.m. Hallands län</i>					
Beviljad	56	56	56	56	45
Utnyttjad	0	0	0	0	0
Anslagssparande					
<i>Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 011 Länsstyrelserna m.m. Hallands län</i>					
Summa anslagssparande	0	0	985	0	75
<i>Utgiftsområde 19 Regional tillväxt 19 01 001 Ap 11 Länsstyrelserna m.m. Hallands län</i>					
Summa anslagssparande	0	0	0	0	1
Bemyndiganden					
Tilldelat	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Åtaganden	637	0	0	0	0
Personal					
Antal årsarbetskrafter ²	179	179	167	160	158
Medeltal anställda ¹	203	200	187	179	180
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 116	1 143	1 094	1 052	1 078
Kapitalförändring					
Årets kapitalförändring	1 943	1 259	140	1 615	-1 496
Balanserad kapitalförändring	-4 702	-5 961	-6 101	-7 716	-6 219

¹ Medeltal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100 %. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

² Med årsarbetskrafter avses antal anställda personer omräknat till heltidsarbetande. Sammanlagd arbetad tid divideras med en länsstyrelsegenomsnittlig möjlig arbetstid = 1 710 timmar.

Noter till resultaträkningen

Not	1	Intäkter av anslag	2019	2018
		01 05 001 Förvaltningsanslag	99 946	100 777
		19 01 001 000 Regionala tillväxtåtgärder	169	99
		Summa intäkter av anslag	100 115	100 876

Skillnaden mellan summan av intäkter av anslag samt medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag i resultaträkningen och utgifter i anslagsredovisningen beror på anslagsavräknad semesterlöneskuld intjänad till och med 2008 enligt övergångsbestämmelsen till 16 § anslagsförordningen.

Not	2	Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2019	2018
		Offentligrättsliga avgifter	2 110	1 349
		Försäljning enligt 4 § Avgiftsförordningen	11 475	5 039
		Intäkter av andra ersättningar	3 124	13 182
		Summa	16 708	19 569
		Varav intäkter av avgifter enligt 4 § Avgiftsförordningen består av		
		Intäkter uthyrning	1 167	1 685
		Intäkter utbildning/konferenser	671	422
		Intäkter konsultuppdrag	9 637	2 928
		Intäkter övriga 4 § avgifter	0	5
			11 475	5 039

Den i separat tabell redovisad avgiftsbelagd verksamhet är inte jämförbar med denna not. Den separata tabellen avser enbart sådan verksamhet som ska ge ett årligt resultat. Övriga intäkter av avgifter har inte motsvarande kostnader och uppvisar inte något resultat utan ingår bl.a. i anslagsredovisningen, älgvårdsfond och externa medel gentemot andra myndigheter.

Gruppen intäkter av andra ersättningar har utökats utifrån att verksamhet angående omhändertagande av djur övertogs från Polisen den 1 juni 2018 och är anslagsfinansierad. Verkställighetskostnader minus ersättning för försålda djur anses utgöra sanktionsavgift och redovisas här.

Ökningen av intäkter enligt 4 § Avgiftsförordningen är hänförlig till konsultintäkter från deltagande i nationella projekt. Intäkter av andra ersättning var högre 2018 p.g.a. intäkter för skogsbrandflyg från MSB samt ersättningar från Naturvårdsverket för sanering av skjutbanor i Fjärås.

Not	3	Intäkter av bidrag	2019	2018					
		Bidrag från statliga myndigheter	85 513	84 649					
		varav							
		Naturvårdsverket	25 012	30 975					
		Länsstyrelsen i Örebro län	17 435	16 599					
		Havs- och vattenmyndigheten	14 962	7 835					
		Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	12 470	11 323					
		Statens jordbruksverk	6 928	10 117					
		Länsstyrelsen i Skåne län	2 841	-1 702					
		Statens energimyndighet	2 205	1 986					
		Riksantikvarieämbetet	1 021	2 519					
		Skatteverket	866	1 482					
		Skogsstyrelsen	631	325					
		Länsstyrelsen i Dalarnas län	423	172					
		Länsstyrelsen i Stockholms län	346	627					
		Arbetsförmedlingen	222	546					
		Socialstyrelsen	134	490					
		Transportstyrelsen	49	0					
		Post- och telestyrelsen	28	0					
		Länsstyrelsen i Jönköpings län	10	5					
		Regeringskansliet	0	-328					
		Sveriges geologiska undersökning	0	595					
		Länsstyrelsen i Västra Götalands län	0	317					
		Länsstyrelsen i Uppsala län	0	222					
		Kammarkollegiet	0	169					
		Affärsverket svenska kraftnät	0	28					
		Kungliga Biblioteket	0	17					
		Sveriges lantbruksuniversitet	-19	24					
		Länsstyrelsen i Hallands län	-50	306					
		Bidrag från övriga	882	2 217					
		varav bidrag från EU:s fonder							
		Summa	86 395	86 866					
	Havs- och vattenmyndigheten beror på ökad projektverksamhet. Projektmedel från Jordbruksverket faktureras i efterskott varför stora variationer mellan åren förekommer								
Not	4	Finansiella intäkter	2019	2018					
		Räntekonto i Riksgälden	7	11					
		Övriga finansiella intäkter	32	24					
		Summa	39	35					
Not	5	Kostnader för personal	2019	2018					
		Lönekostnader, exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal	-84 572	-83 565					
		varav							
		Lönekostnader för insynsråd och ej anställd personal (uppdragstagare)	-446	-512					
		Övriga kostnader för personal	-41 803	-41 755					
		Summa	-126 374	-125 320					
Not	6	Finansiella kostnader	2019	2018					
		Räntekostnader i Riksgälden	-54	-117					
		Övriga finansiella kostnader	-23	-14					
		Summa	-77	-130					
	7	Intäkter av avgifter med mera som inte disponeras	2017	2018	2019	2019	2019	2019	2019

	netto utfall	netto utfall	budget intäkter	utfall intäkter	budget kostnader	utfall kostnader	netto budget	netto utfall	Ackumulerat utfall
Avgifter med bestämt ekonomiskt mål									
2511 Expeditions- och ansökningsavgifter	-2 523	-2 399	800	719	0	2 066	800	-1 347	-6 270
2528 Avgifter vid bergstaten	-2	0		0	0	0	0	0	-2
2537 Miljöskyddsavgift	1 671	1 779	5 350	5 945	0	4 554	5 350	1 391	4 842
2552 Övriga offentligrättsliga avgifter	-17	-71	150	85	0	236	150	-151	-239
varav	0	0				0			
- Avgifter enligt avfallsförordningen	-17	-71	150	85	0	236	150	-151	-239
- Övriga avgifter	-1	-28		0	0	0	0	-0	-29
Övriga intäkter som inte disponeras och inte har bestämt ekonomiskt mål	341	409	350	173					751
2714 Sanktionsavgifter	338	409	350	173					747
2811 Övriga inkomster	3	0		0					3
Summa avgifter redovisade mot inkomsttitel	-529	-281	6 650	6 921		6 856		-108	-167

Kommentar: Uppgifterna speglar tabell 6.2 i Regleringsbrev för budgetåret 2018 avseende länsstyrelserna. Noten är uppdelad på avgifter med bestämt respektive inte bestämt ekonomiskt mål. På de avgifter som har bestämt ekonomiskt mål är lönekostnaderna hämtade utifrån redovisning på respektive verksamhetskod med finansiering förvaltningsanslag. På de kostnaderna läggs OH på utifrån Tabell B.

Not	8 Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	2019	2018
	Från myndighet		
	Naturvårdsverket	80 793	32 585
	Havs- och vattenmyndigheten	18 056	17 207
	Riksantikvarieämbetet	10 650	0
	Socialstyrelsen	3 482	3 599
	Länsstyrelsen i Örebro län	199	638
	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	11	0
	Länsstyrelsen i Hallands län	0	254
	Skogsstyrelsen	0	100
	Summa	113 192	54 384

Naturvårdsverket, kostnader för att sanera förorenad mark i Tölö och Kvarteret Renen i Varberg. Från och med 2019 betalar länsstyrelserna ut kulturmiljöbidragen från anslag 17 7:2 som tidigare betalats av Riksantikvarieämbetet.

Not	9 Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	2019	2018
	Älgvårdsfonden	-245	255
	Bygdemedel	205	200
	Summa	-41	455

Älgvårdsfonden är ett netto av fällavgifter och administrativa kostnader

Not	10 Avsättning till/upplösning av fonder mm för transfereringsändamål	2019	2018
	Ingående balans	1 968	1 529
	Årets förändring	-667	439

LÄNSSTYRELSEN HALLAND ÅRSREDOVISNING 2019

	Utgående balans	1 301	1 968
	Uppdelat på		
	Älgvårdsfonden		
	<i>Ingående balans</i>	985	730
	<i>Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag</i>	-245	255
	<i>Lämnade bidrag</i>	-14	0
	<i>Utgående balans</i>	726	985
	Bygdemedel		
	<i>Ingående balans</i>	983	799
	<i>Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag</i>	205	200
	<i>Finansiella kostnader</i>	-3	-4
	<i>Lämnade bidrag</i>	-609	-12
	<i>Utgående balans</i>	576	983
Not	11 Lämnade bidrag	2019	2018
	Lämnade bidrag till den offentliga sektorn	-102 955	-55 394
	Lämnade bidrag till övriga samt periodiseringar	-13 621	-1 809
	Summa Lämnade bidrag	-116 576	-57 202
	inom verksamhetsområden		
	<i>Efterbehandling av förorenade områden</i>	-79 179	-30 725
	<i>Kalkning av försurade vatten</i>	-11 983	-11 864
	<i>Byggnadsvård</i>	-9 439	0
	<i>Frågor inom mänskliga rättigheter</i>	-3 482	-3 599
	<i>Förvaltning av kvalitén på vattenmiljön</i>	-3 336	-3 054
	<i>Miljömål</i>	-2 639	-1 761
	<i>Allmänt och övergripande inom regional tillväxt</i>	-2 361	-2 337
	<i>Fornminnes- och kulturlandskapsvård</i>	-970	0
	<i>Allmänt och övergripande inom restaurering</i>	-839	0
	<i>Deponering, administration och fördelning av medel, allmänna arvsfonden m.m.</i>	-609	-12
	<i>Stöd till fisket</i>	-520	-60
	<i>Fiskevård och fritidsfiske</i>	-454	-915
	<i>Regional projektverksamhet</i>	-400	-724
	<i>Jakt och viltvård</i>	-293	-20
	<i>Kulturhistoriskt värdefulla miljöer</i>	-205	0
	<i>Jämställdhetsfrågor</i>	-194	-638
	<i>Förvaltning och skötsel av skyddade områden</i>	-46	-49
	<i>Allmänt och övergripande inom kulturmiljö</i>	-35	0
	<i>Skydd mot olyckor, räddningstjänst</i>	-11	0
	<i>Energi- och klimatstrategiskt arbete</i>	-5	0
	<i>Skydd av områden och arter (exkl. vattenskyddsområden och kulturresevat)</i>	-2	-97
	<i>Regionala program och strategier m.m.</i>	0	-100
	<i>Allmänt och övergripande inom naturvård och miljöskydd</i>	427	-1 247
		-116 576	-57 202
	<i>varav finansiering genom EU-fonder</i>	0	0
	Efterbehandling av förorenade områden avser i huvudsak Tölö och Kvarteret Renen i Varberg. Byggnadsvård har tidigare betalats ut av Riksantikvarieämbetet men betalas från 2019 ut av länsstyrelserna.		
Not	12 Årets kapitalförändring	2019	2018
	Verksamhetsutfall		
	Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan	1 593	-349
	Avslutade externa medel RTA	137	1 514
	Semesterlöne- och löneskuld	322	242

		Årets minskning av semesterlöneskulden från 2008 som finansieras av anslag	-108	-148
		Summa verksamhetsutfall	1 943	1 259
		Uppbörd		
		Transfereringar		
		Summa Transfereringar	0	0
		Summa årets kapitalförändring	1 943	1 259
Not	13	Immateriella anläggningstillgångar	2019-12-31	2018-12-31
		Balanserade utgifter för utveckling		
		Bokfört värde	0	0
		Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
		Ingående anskaffningsvärde	735	735
		Utgående anskaffningsvärde	735	735
		Ingående avskrivningar	-735	-674
		Årets avskrivningar	0	-61
		Utgående avskrivningar	-735	-735
		Bokfört värde	0	0
		Bokfört värde immateriella anläggningstillgångar	0	0
Not	14	Materiella anläggningstillgångar	2019-12-31	2018-12-31
		Förbättringsutgifter på annans fastighet		
		Ingående anskaffningsvärde	9 098	7 615
		Årets anskaffning	622	1 483
		Utgående anskaffningsvärde	9 720	9 098
		Ingående avskrivningar	-6 861	-6 391
		Årets avskrivningar	-740	-470
		Utgående avskrivningar	-7 601	-6 861
		Bokfört värde	2 119	2 237
		Maskiner, inventarier, installationer mm.		
		Ingående anskaffningsvärde	14 178	13 102
		Årets anskaffning	692	1 076
		Utgående anskaffningsvärde	14 870	14 178
		Ingående avskrivningar	-12 936	-12 016
		Årets avskrivningar	-556	-920
		Utgående avskrivningar	-13 492	-12 936
		Bokfört värde	1 378	1 243
		Pågående nyanläggningar		
		Bokfört värde	0	0
		Bokfört värde materiella anläggningstillgångar	3 497	3 479

Not	15	Övriga kortfristiga fordringar	2019-12-31	2018-12-31
		Uppbördsfordringar	187	316
		Övriga kortfristiga fordringar	509	66
		Summa	696	383
		Uppbördsfordringar avser fakturerade obetalda miljöavgifter		

Not	16	Periodavgränsningsposter	2019-12-31	2018-12-31
		Förutbetalda kostnader		
		Förutbetalda hyror	2 279	1 642
		Övriga förutbetalda kostnader	406	587
		Summa förutbetalda kostnader	2 685	2 228
		Upplupna bidragsintäkter		
		Upplupna bidragsintäkter från andra myndigheter	23 381	17 240
		varav		
		Statens jordbruksverk	12 915	9 761
		Naturvårdsverket	10 001	2 511
		Länsstyrelsen i Örebro län	273	0
		Sveriges lantbruksuniversitet	66	84
		Riksantikvarieämbetet	65	486
		Länsstyrelsen i Dalarnas län	61	0
		Länsstyrelsen i Skåne län	0	4 141
		Havs- och vattenmyndigheten	0	256
		Upplupna bidragsintäkter från ickestatliga organisationer eller privatpersoner	859	354
		varav finansiering genom EU-fonder		
		Totala upplupna bidragsintäkter	24 240	17 594
		Övriga upplupna intäkter	3 465	3 614
		Summa periodavgränsningsposter	30 390	23 436

Naturvårdsverket avser underskott i medel för Åtgärder och skydd av värdefull natur samt ännu ej reglerade medel för sanering av förorenad mark.

Not 17	Avräkning med statsverket	2019-12-31	2018-12-31
	Uppbörd		
	<i>Ingående balans</i>	-316	-74
	Redovisat mot inkomsttitel (-)	-6 921	-6 985
	Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde (+)	7 050	6 743
	Fordringar/skulder avseende uppbörd	-187	-316
	Anslag i icke räntebärande flöde		
	Redovisat mot anslag (+)	569	569
	Medel hänförliga till transfereringar med mera som betalats till icke räntebärande flöde (-)	-569	-569
	Fordringar/skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde	0	0
	Anslag i räntebärande flöde		
	<i>Ingående balans</i>	411	-985
	Redovisat mot anslag (+)	102 414	103 263
	Anslagsmedel som tillförts räntekonto (-)	-102 734	-101 867
	Fordringar/skulder avseende anslag i räntebärande flöde	91	411
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
	<i>Ingående balans</i>	108	256
	Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-108	-148
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	0	108
	Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto		
	<i>Ingående balans</i>	5 888	-3 383
	Inbetalningar i icke räntebärande flöde (+)	147 451	120 513
	Utbetalningar i icke räntebärande flöde (-)	-143 526	-105 067
	Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar (+/-)	-6 481	-6 174
	Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto	3 331	5 888
	Summa utgående balans avräkning med statsverket	3 236	6 090

Not 18

	Stats-kapital	Dona-tions-kapital	Balanser ad kapital-förändring, anslags-finansier ad verksamhet	Balanser ad kapital-förändring, avgifts-belagd verksamhet	Balanser ad kapital-förändring, bidrags-finansier ad verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkning	Summa
Utgående balans 2018	400	0	0	-5 961	0	1 259	-4 302
<i>varav</i>							
Särskilt skuldyngda jordbrukare	400	0	0	0	0	0	400
Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan	0	0	0	-5 897	0	-349	-6 246
Avslutade externa medel RTA	0	0	0	0	0	1 514	1 514
Semesterlöne- och löneskuld	0	0	0	-64	0	94	30
Ingående balans 2019	400	0	0	-5 961	0	1 259	-4 302
<i>Föregående års kapitalförändring</i>	0	0	0	-255	1 514	-1 259	0
<i>Årets förändring</i>							
<i>varav</i>							
Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan	0	0	0	0	0	1 593	1 593
Avslutade externa medel RTA	0	0	0	0	0	137	137
Semesterlöne- och löneskuld	0	0	0	0	0	214	214
Summa årets förändring	0	0	0	0	0	1 943	1 943
Utgående balans 2019	400	0	0	-6 216	1 514	1 943	-2 359

Not	19	Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	2019-12-31	2018-12-31
		Ingående avsättningar	644	0
		Årets pensionskostnader	64	761
		Årets pensionsutbetalningar	-380	-117
		Utgående avsättning	328	644
		Avser delpensioner		

Not	20	Övriga avsättningar	2019-12-31	2018-12-31
		Lokalt omställningsarbete		
		Årets förändring	252	243
		Utgående balans	1 371	1 119
		Omstruktureringsåtgärder		
		Årets förändring	-667	-208
		Utgående balans	0	667
		Summa övriga avsättningar	1 371	1 785

De 667 som reserverades för garantikostnad i samband med uppsägning av ett lokalkontrakt har återförts då det beslutats att inte byta lokal.

Not	21	Lån i Riksgäldskontoret	2019-12-31	2018-12-31
		Ingående balans	2 089	2 371
		Under året upptagna lån	1 982	1 033
		Årets amorteringar	-1 093	-1 316
		Utgående balans	2 979	2 089
		Beviljad låneram	3 600	3 600

Not	22	Räntekontokredit i Riksgäldskontoret	2019-12-31	2018-12-31
		Beviljad kreditram	3 600	3 600

Not	22	Övriga kortfristiga skulder	2019-12-31	2018-12-31
		Personalens källskatt	1 995	2 040
		Övriga kortfristiga skulder	262	214
		<i>Bestående av</i>		
		<i>Transfereringar under utbetalning</i>	246	153
		<i>Övrigt</i>	16	61
		Summa	2 257	2 254

Not	23	Depositioner	2019-12-31	2018-12-31
		Depositioner	428	113
		242 tkr bedöms regleras efter mer än 12 månader		

Not	24	Periodavgränsningsposter	2019-12-31	2018-12-31
		Upplupna kostnader		
		Upplupna löner, arvoden inkl social avg	349	873
		Upplupna semesterlöner inkl social avg	8 623	8 716
		Övriga upplupna kostnader	1 759	1 631
		Summa upplupna kostnader	10 731	11 220
		Oförbrukade bidrag från annan myndighet	25 882	22 406
		varav		
		Havs- och vattenmyndigheten	6 582	2 273
		Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	5 186	3 054
		Länsstyrelsen i Örebro län	4 634	6 036
		Naturvårdsverket	4 358	5 956
		Skogsstyrelsen	1 652	1 688
		Riksantikvarieämbetet	1 314	827
		Statens energimyndighet	920	1 671
		Socialstyrelsen	480	0
		Regeringskansliet	328	328
		Statens jordbruksverk	268	0
		Affärsverket svenska kraftnät	188	188
		Länsstyrelsen i Dalarnas län	97	174
		Länsstyrelsen i Hallands län	51	41
		Länsstyrelsen i Skåne län	0	0
		Länsstyrelsen i Stockholms län	-177	169
		Oförbrukade bidrag från annan myndighet planeras att användas:		
		- Inom tre månader	5 000	3 000
		- mer än tre månader till ett år	16 882	15 406
		- mer än ett år till tre år	4 000	4 000
		- mer än tre år	0	0
		Oförbrukade bidrag från ickestatliga organisationer eller privatpersoner	7 493	8 462
		varav finansiering genom EU-fonder	0	0
		Summa oförbrukade bidrag	33 374	30 868
		varav		
		oförbrukade bidrag som avser drift	17 438	18 101
		oförbrukade bidrag som avser transfereringar	15 936	12 767
		Övriga förutbetalda intäkter		
		Summa förutbetalda intäkter	0	0
		Havs- och vattenmyndigheten avser sent beslutade bidragsmedel.		
		Summa periodavgränsningsposter	44 106	42 088

		Anslag/Benämning	Villkor	Tilldelat Belopp	Utfall
Not	25	01 05 001 011 Länsstyrelserna m.m., Hallands län	Anslagskredit	3 091	91
			Anslagsbehållning som disponeras, 3 %	3 091	0
			Kredit på räntekonto	10 000	0
			Låneram för anläggningstillgångar	3 600	2 979
			Finansiering av förvaltningskostnader hos Hallands läns landsting	2 361	2 361
			Finansiering av utvecklingsprojekt som bedrivs gemensamt av länsstyrelserna	934	
			Finansiering av gemensamma medel för djurhantering	277	
Not	26	19 01 001 011 Regionala tillväxtåtgärder, Länsstyrelsen i Hallands Län	Anslagskredit	56	0
			Anslagsbehållning som disponeras	inget	
			Uppföljning och utvärdering	100	56
			Beställningsbemyndigande	1 000	637

Landshövdingens underskrift av årsredovisningen 2019

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Halmstad den 21 februari 2020



Lena Sommestad
Landshövding



LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

Länsstyrelsen i Hallands län • Postadress: 301 86 Halmstad • Besöksadress: Slottsgatan 2
010- 224 30 00 • halland@lansstyrelsen.se • www.lansstyrelsen.se/halland